

SION DOOR RECHT VERLOST

Eerste 8-tal preken over diverse onderwerpen

door

Ds. J. J. Roodsant

Emerituspredikant te Dirksland

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2006

Auteursrecht: ds. J. J. Roodsant

INHOUD

Preek 1.

“En zijn broeders hoorden het en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af. En tot hem vergaderden alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen.” 1 Samuël 22:1, 2.

Preek 2.

“Ik zeg: Gij zijt mijn God.” Psalm 31: 15b.

Preek 3.

“Want Hij zal den nooddriftigen redden, die daar roept; mitsgaders den ellendige en die geen helper heeft.” Psalm 72:12

Preek 4.

“O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.” Jesaja 55:1

Preek 5.

“Dit nu is het schrift dat daar getekend is: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN.” Daniël 5:25.

Preek 6.

“Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Mattheüs 11: 28

Preek 7.

“En er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drieduizend zielen.” Handelingen 2: 41.

Preek 8.

“Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal, van welke het meerderdeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen.” 1 Korinthe 15: 6.

1ste preek gehouden: Oud Ger. Gem. in Ned. Papendrecht, 11 september 2005

Zingen: Psalm 84 : 3

Lezen : 1 Sam. 21 : 10 – 15; 1 Sam. 22 : 1, 2

Gebed

Zingen: Psalm 119 : 3, 17

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij 1 Samuël 22, en daarvan de eerste twee verzen, die we samen gelezen hebben, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En zijn broeders hoorden het en het ganse huis zijns vaders, en kwamen derwaarts tot hem af.

En tot hem vergaderden alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1^e. Van David gehoord.

2^e. Tot David vergaderd, en

3^e. Onder David gebogen.

1^e. Van David gehoord.

Geliefden, in hetgeen we samen hebben gelezen, hebben we vanmorgen iets *van David gehoord*, aldus ons eerste aandachtspunt. En we kunnen dan wel stellen dat we vanmorgen een zwarte bladzijde hebben opgeslagen in het levensboek van David. Want als David hoort dat koning Saul besloten heeft om hem niet meer te dulden, en om hem te gaan doden, dan gaat David niet naar de binnenkamer, om daar de Heere aan te lopen, en om daar te vragen wat wij samen gezongen hebben uit die bekende Psalm, en te smeken: “Leer mij Uw weg.” Dan vinden we David, dat waarachtige kind des Heeren, dat zoveel goedgunstigheden van de Heere heeft ontvangen, niet in het eenzame en het verborgene op zijn knieën. Dan horen we hem niet smeken, kermen en roepen tot de Heere: “Heere, red mij toch van mijn vervolgers, want zij zijn machtiger dan ik”; “Heere, ik heb vele bestrijders. Hoe moet dat nu?” Maar dan zien we David, die van eeuwigheid verkoren keurling des Heeren, een weg gaan om zichzelf te helpen, om in eigen kracht het hoofd boven water te houden. Dan zien we David alleen maar bij zichzelf te rade gaan. O geliefden, en dan moeten we toch eerlijk zeggen, het was David toch niet vreemd om zich af te zonderen voor Gods heilig aangezicht voordat hij één stap durfde doen. Het was David toch niet onbekend om in de volle overgave aan de Heere in het leven te staan. En hij had het toch op de school van de Heilige Geest geleerd om in aan- en afhankelijkheid van de Heere door het leven te gaan? Ja geliefden, hij wist het toch, dat wat je doet, in de gunst des Heeren moet zijn? Want als iets niet in de gunst des Heeren is, dan zal het geen dageraad hebben. Maar weet u, als een kind des Heeren van zijn plekje is, dan kan hij de Heere missen dagen zonder getal; dan kan hij maanden buiten de Heere omzwerven en omdolen. Ja, als een kind des Heeren van zijn plekje is, dan meent hij zichzelf zo goed

zonder de Heere te kunnen redden. Och, wat zal dit al Gods ware volk bekend voorkomen; zo genadiglijk van de Heere opgeraapt te zijn van het vlakke des velds waar men vertreden lag in zijn geboortebloed, en waar men ten dode opgeschreven was. Zó diep en volkomen door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods veroordeeld te zijn geworden; voor eeuwig verlóren te moeten gaan. En nochtans, van achter het recht de Heere Jezus Christus van Isrels God geschonken te hebben gekregen, ter voldoening aan het recht Gods, aan de deugden Gods, en ter betaling van de schuld bij de Heere; ja ter uitwissing van alle walgelijke ongerechtigheden. En tóch..., en toch in de praktijk van het leven de eigen weg te gaan. In het binnenste des harten zo duidelijk verklaard te hebben gekregen wie men is geworden door de zondeval; de Heere te hebben leren kennen in Zijn rechtvaardigheid, maar de Heere óók te hebben leren kennen in Zijn barmhartigheid, uit en door het werk van de Heere Jezus Christus; en toch..., en toch het hart op verkeerde zaken te zetten. Ja de weg des Heeren te hebben bewandeld door het wederbarende werk Gods, en nochtans eigen paden te kiezen. O je zou zeggen: Hoe bestaat het, hoe bestaat het. En nochtans, al Gods ware volk weet ervan, en moet het zo belijden: Dat is nu praktijk in mijn leven, telkens en telkens weer. En zo zien we David, David die al van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing lag; David wiens naam geschreven is in de handpalmen Gods, zo zien we David naar de Filistijnen gaan. We zien hem naar koning Achis gaan en we zien hoe hij onderdak zoekt bij de ervvijanden van Israël; ja hoe hij daar komt – hoor goed, geliefden – bij de koning van de stad Gath, en dus bij de koning van de stad van Goliath. De kinderen onder ons weten het toch allemaal nog wel, hoe David in de mogendheid des Heeren de reus Goliath heeft verslagen, omdat deze reus de Naam en de deugden Gods zo kwam te schenden. En nu..., nu zoekt David bescherming tegen Saul bij koning Achis in Gath. Och wat kan het dan toch laag aflopen met een kind des Heeren, nietwaar? Ja wat kan het wonder-verdrietig gaan in het leven van dat volk! Maar weet u, David is daar niet veilig bij koning Achis; want we hebben het samen gelezen nietwaar, na korte tijd herkennen ze hem, en de Filistijnen herinneren zich hoe zij een zware nederlaag hebben geleden, en hoe de Israëlieten toen hebben gezongen: “Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden.” En zo komt David opnieuw in de moeilijkheden; en dan zouden wij tegen elkaar zeggen nietwaar: “Dat is een herkansing voor David.” Maar we hebben het samen gelezen: och dan, ook dan gaat David niet de binnenkamer opzoeken; ook dan zondert hij zich niet af op een plekje waar hij alleen met de Heere kan zijn; ook dan werpt hij zich nóg niet op de Heere, en zoekt zich te sterken in de Heere, maar ook dan gaat hij voort op de zelfgekozen wegen. En we hebben het samen gelezen: o dan maakt David zichzelf gek onder de handen van koning Achis, en dan bekrabbelt hij de deuren der poort; dan laat hij zijn zever, zijn speeksel, in zijn baard aflopen; dan gedraagt hij zich als een volkomen dwaas, zodat hij weggestuurd wordt. Wat een weg, wat een weg gaat daar die David, dat waarachtige kind des Heeren. En dan kan ik me zo voorstellen dat u stilletjes bij uzelf denkt: Ja maar kan dat nu met genade gepaard gaan? De kinderen onder ons zullen het zeker van hun vader en moeder geleerd hebben om de Heere te vragen een nieuw hart te ontvangen bij Hem vandaan; iets wat natuurlijk niet alleen de kinderen nodig hebben, maar wij allen. Maar als je dan zo’n geschiedenis van David leest en overdenkt, och geliefden, dan vraag je je toch af: heeft die David nu wel echt een nieuw hart van de Heere gekregen? Is dat wederbarende werk wel echt, of bedriegt die David zichzelf, en ons erbij? Laat ik het u zeggen geliefden: U hoeft niet te twifelen aan het werk des Heeren in en aan David, maar als een kind van God de beoefening van het geloof moet missen, als hij niet op dat plekje is waar hij in afhankelijkheid van de Heere in het leven staat, dan doet hij dwazer dan de mensen

van de wereld, dan gedraagt hij zich als iemand die zijn verstand en zinnen is kwijtgeraakt, dan gaat hij als een razende tekeer. Maar weet u wat nu zo groot is - kinderen zul je opletten? – weet u wat nu zo groot is? Dat de Heere die David niet afschrijft, dat de Heere die David niet aan de kant schuift en dat Hij niet zegt: “Met die David wil ik niets meer te maken hebben”, maar dat de Heere die David, die Hij al van eeuwigheid heeft gekend, en voor wie de Zone Gods aan het vloekhout van Golgotha Zijn dierbaar bloed zal gaan uitstorten, David komt op te zoeken en dat de Heere Zich gaat ontfermen over dat kind van Hem, door die David op Gods tijd, als een verdwaald schaap, dat zijn Herder heeft verloren, terug te brengen onder Zijn hoede. Ja de Heere gaat als het ware, door Zijn regerend werk, zó met de Filistijnen om, dat David wordt weggestuurd, en dat hij op een plekje komt waar hij veilig is, namelijk in de spelonk van Adullam, en dus ónder de grond. Och de Heere regeert, ook in hetgeen die Filistijnen doen en ook in het feit dat die koning Achis zich met afkeer afwendt van David, en zegt: “Heb ik razenden gebrek?” En zo wordt David het paleis uitgejaagd, en komt hij op het plekje waar hij ziet wat hij nu heeft uitgericht, waar hij ontdekt welke wegen hij nu gegaan is, om daar, onder de schaduw van de vleugelen des Heeren, te schuilen “totdat de verdervingen voorbij zijn.” Och wat is de Heere toch groot, nietwaar?, dat Hij Zich nu ontfermt over het volk van Hem dat in zichzelf zo ontrouw is, en dat de Heere nu ingrijpt in het leven van die kinderen van Hem die dwaalwegen gaan, die bezig zijn op een manier waardoor de Naam des Heeren alleen maar gelasterd wordt; ja dat de Heere die kinderen van Hem, die in zichzelf elk ogenblik tot hinken en zinken gereed zijn, als het ware komt op te rapen. En dat Hij in het leven van die keurlingen Gods, die in zichzelf altijd weer bereid zijn om de stem van het oude vlees te volgen, om zich te laten leiden door de wereld, en vooral door de wereld in hun hart, en om zich mee te laten nemen door de verlokkingen en de verleidingen van de satan, komt ín te grijpen; en opnieuw in het hart komt te grijpen om hen te brengen naar dat plekje waar ze veilig zijn in de hoede des Heeren. Dan begrijpt u denk ik wel, hoe het nu komt dat de apostel Paulus het zo uitschreit: “Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik níet wil, dat doe ik”; ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam des doods?” Maar weet ú daar dan al iets van? Kent u dat dan al, in de beleving, omdat u het ook zo belijden moest dwaalwegen te hebben bewandeld? Tegenstrevig te zijn geweest? Eigenwijs te zijn geweest en verboden wegen te hebben gegaan, terwijl de Heere u kwam terug te roepen?

Maar nu is het zo’n wonder, dat David de Heere niet kon tegenvallen. Weet u waarom niet? Omdat het in Gods Woord staat dat de Heere weet wat er van Zijn maaksel te wachten is; de Heere kent ons mensen en Zijn volk veel beter dan ze zichzelf kennen, Hij weet dat een mensenkind, ook na ontvangen genade, trouweloos blijft in zichzelf, dat hij weerspanning blijft en stof van jongsaf aan is geweest. Nee, David kon de Heere niet tegenvallen, want de Heere komt Zijn verkiezing van eeuwigheid vast te maken in de roeping van Zijn keurlingen, en dan laat Hij hen nóóit meer los. O Hij kan hen een stukje laten gaan, zeker, maar Hij houdt hen vast, en Hij staat in voor Zijn eigen werk. Maar weet u, David moest wel zichzelf tegenvallen; o wat moest hij zich schamen voor zichzelf; en wat zal hij daar, in die spelonk van Adullam dan ook bittere en hete tranen hebben geweend, want hij, hij heeft die Filistijnen alleen maar aanleiding gegeven om de Naam des Heeren te lasteren; ja hij heeft alles bij de Heere verdorven. O David zal als het ware het hoofd niet meer hebben durven optillen om op te zien tot de Heere, maar hij moest uitroepen: “Heere dat is nu wat ik kan aanbrengen, dat is nu wat U van mij verwachten kan, zóeen ben ik er nu, ook na ontvangen genade. Och geliefden, dan zie ik in mijn gedachten de mensen van de godsdienst wijzen naar

David, en dan zeggen ze: “Is dat nu David? Is dat nu dat waarachtige kind van God? Is dat nu de man aan wie de Heere zoveel geschonken heeft daar bij de schapen in de velden van Bethlehem?” “Ja”, zegt de godsdienst, “kijk nu eens naar die mensen die zich kind van God noemen, en die hun mond altijd zo vol hebben over de geboden des Heeren, over de afhankelijkheid van de Heere en over de aanhankelijkheid aan de Heere; wat komt er nu in hun leven terecht van al dat gepraat?” Maar weet u geliefden, dezulken openbaren dan direct dat er nog geen kruimeltje ontdekkende genade in hun ziel is verheerlijkt. Want weet u, als de Heere waarachtig in een mensenleven komt – en ik gun u dat zo met mijn hele hart – dan gaat Hij een mens ontdekken aan zichzelf, dan gaat Hij een mens laten zien wie men nu in zichzelf is. En weet u, dan komt die mens ónder iedereen terecht, dan komt die mens ook onder David terecht, en dan gaat hij het uitroepen: “Heere, ik ben zo bang voor mezelf, want als U me niet bewaart, dan doe ik nog veel dwazere dingen dan David; Heere, bescherm me toch tegen mezelf; Heere, neig toch mijn hart en voeg het saam tot de vreze van Uw Naam.” Maar geliefden, wordt dat dan al in uw leven gevonden, omdat u weten mag van het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk Gods? En bent u al in waarheid gewórd wat u zichzelf hebt gemaakt door uw zondeval, en dus een goddeloze, een verdorvene, een verdoemde? Hebt u het al met Asaf moeten belijden een groot beest bij God te zijn? En weet u al met uw hart wat het is als daar een Mefibóseth het moet zeggen niet verder te komen dan een dode hond? O kent u het bevindelijk, als de psalmist zegt dat zijn beenderen zijn verouderd, in zijn brullen den gansen dag? En hebt u het al in de praktijk mogen leren kennen om in een rouwklacht over de aarde te gaan, omdat u zo schandelijk hebt misdreven, niet alleen tegen een rechtvaardig en een heilig God, maar ook tegen een goeddoend God? Werd de rust u al opgezegd? En leerde u al in de praktijk van uw leven wat het is om over de grond te kruipen als boeteling en smekeling? Vraagt het u toch af geliefden, want weet u, het is nog het heden der genade; en met uw godsdienst, met uw vroomheid, met uw ernstigheid en met uw oppassendheid kunt u niet zalig worden. En met het geloofsvertrouwen van uw eigen geloof kunt u voor God niet bestaan. En u kunt zichzelf wel handen en zakken vol denken, omdat u gedoopt bent, maar och dat doet niet mee ten dage der verbolgenheid, want ge zult in Christus gevonden moeten worden. Want God is een God van orde; God begint altijd bij het begin, en het ware Godswerk is niet, zoals ze tegenwoordig zeggen, dat je Christus geschonken wordt als je ernstig met de zaken des geloofs bezig bent, want er moet plááts gemaakt worden voor Christus; immers in Johannes 16 : 8 staat toch zo duidelijk opgetekend uit de mond des Heeren, dat wanneer de Heere in je leven begint door de Heilige Geest, ‘Hij je dan komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel’! Geliefden, dáár begint de Heere mee, met dat overtuigende werk, met dat ontgrondende werk, met dat ontkledende werk en afsnijdende werk. En daardoor komt een mens openbaar als goddeloze, die God is kwijtgeraakt; als een schuldenaar die een schuld bij de Heere heeft van de aarde tot de hemel; als een mensenkind dat het beeld Gods is kwijtgeraakt, terwijl de Heere dat zal terugeisen; ja als een álbederver! En als je jezelf zó leert kennen, och wat put je er dan troost uit dat de Heere nu zo’n David niet wegwerpt van voor Zijn heilig aangezicht na die donkere wegen die hij is gegaan. O wat heb je dan het gevoel, dat als de Heere nu met David zó omgaat, ach misschien, misschien is er dan ook voor mij nog een mogelijkheid om eens op dat plekje gebracht te worden, al is het onder de grond, in de verborgenheid, in de diepste diepten van schuld en smart, om gered, gezaligd en behouden te worden.

David wordt geleid naar de grot van Adullam. Maar dan gaat na korte tijd de mare

door het land van Israël wat er gebeurd is met David, en wordt daar van hem gehoord dat de Heere hem zo wonderbaarlijk uit de handen van de Filistijnen heeft gered. En er wordt ook gehoord hoe David daar in die grot van Adullam een nieuw lied mocht zingen, tot verheerlijking van de Heere; ja hoe hij daar zó in de schuld is gekomen, maar hoe de Heere hem in die schuldverslagenheid, die verbrokenheid en verbrijzeling heeft opgeraapt, en hoe hij daar de Heere weer mocht roemen en prijzen. En dan wordt van David gehoord, door zijn familie, door zijn broers en door het huis van David, zo lezen we in onze tekst. En weet u, als daar door hen van David gehoord wordt, dan scheppen ze moed uit zijn behoudenis, en dan willen ze *tot David vergaderd* worden; dat is ons tweede aandachtspunt, tot David vergaderd.

2^e. Tot David vergaderd

We weten het misschien nog wel dat de broers van David niet zoveel met hem ophadden; toen David kwam kijken hoe het met de strijd tegen de Filistijnen ging, toen stuurden zijn broers hem eigenlijk terug; hij moest maar bij de schapen blijven, daar was hij het best op zijn plekje. Maar nu, nu daar van David gehoord wordt dat de Heere hem zo wonderbaarlijk heeft uitgered, en nu ze zelf ook het nodige van die vijandschap van koning Saul hebben ervaren, nu wordt daar in waarheid van David gehoord, en nu, ja nu worden zij tot David vergaderd. En dan is het zo helder dat David een type is van de meerdere David, van die grote Davidszoon, de Heere Jezus Christus, Die Zijn dierbaar bloed zal uitstorten voor al de waarachtig gekenden des Heeren. O dan mag ons tekstgedeelte transparant worden, doorzichtig worden, tot op Christus toe; want er wordt pas werkelijk iets van die meerdere David, van de Heere Jezus, gehoord wanneer een mens in de nóód terechtgekomen is, wanneer een mens te maken heeft gekregen met het ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest, ja wanneer hij erachter gekomen is dat hij in zichzelf verdoemd is en helwaardig, dat hij uit zichzelf nergens anders terecht kan komen dan in de plaats van eeuwige smarten; o dán wordt er werkelijk iets van die meerdere David gehoord. Als ik aan u zou vragen of u wel eens van de Heere Jezus, van die meerdere David, gehoord hebt, dan zegt u natuurlijk: “Ja vanzelf.” Van kindsaf aan hebt u al van Hem gehoord, maar u voelt wel, het gaat hier om het horen met het hárnt, het gaat hier om het horen met de ziel, niet met de oren; en het gaat hier ook om het leren kénnen van die meerdere David, in waarheid des hárten. Och dan kunnen we met ons verstand zoveel gehoord hebben van de Heere Jezus, terwijl we met onze ziel nog niets van Hem weten. En dan begrijpt u misschien wel, dat er zovelen zijn die dénken iets van David, van die meerdere David, te hebben gehoord: ze denken soms zelfs van de Hemel gehoord te hebben dat Hij álles voor hen heeft volbracht. Maar als je eens met hen praat, dan kom je er zo achter dat ze nog nooit die weg der waarachtige bekering hebben bewandeld, want ze zijn nog nooit, als de bruid uit het Hooglied, ertoe gebracht om het te belijden: “Ik ben zwart, ik ben zwart door mijn zonde, ik ben zwart door mijn ongerechtigheden en door mijn goddeloosheden.” Ze hebben ook nooit de schuldbrief van de Heere overhandigd gekregen, vergezeld van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dus is er nooit in waarheid plaatsgemaakt voor de Heere Jezus Christus, voor die meerdere David. En weet u, er zijn er ook zoveel die zich bedriegen voor de eeuwigheid, omdat zij wel eens een gerúcht van die meerdere David hebben gehoord, en omdat ze dit gerucht van die meerdere David gelijkstellen aan de ontsluiting van de weg der verlossing in de Persoon van de Middelaar. “O”, zo zeggen ze, “toen ik het zo moeilijk had, toen ik het zo benauwd had, tóen heb ik iets van de Heere Jezus gehoord; en de Heere Jezus is toch de Zaligmaker van beangste zondaren.” En zo zetten ze zichzelf bij Gods volk, om er in de eeuwigheid achter te

komen dat ze zich hebben bedrogen. En dan kunnen ze het nooit meer overdoen, nooit meer geliefden. Want weet u, als er een gerucht klinkt van die meerdere David, en er dus iets van die meerdere David wordt gehoord, dan is dat om aan te geven dat we die meerdere David met ons h art moeten leren kennen; dan is dat om aan te duiden dat die meerdere David ons gesch nken moet worden van achter het recht, van Israels God. Dan is het de bedoeling dat er in ons leven een honger en een dorst komt om die meerdere David, in waarheid des harten, te leren kennen. Dan is het de bedoeling dat we in ons gem s terechtkomen en dat we het zullen leren uitroepen: "Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf." Och, dan kunnen mensen soms wel eens iets van die meerdere David hebben mogen zien in Zijn dierbaarheid, in Zijn gepastheid, in Zijn gewilligheid, in Zijn lieflijkheid. Maar o, die Zaligmaker moet je gesch nken worden, in waarheid, van Israels God. En helaas zie ik soms ook dat mensen wat worden met hetgeen ze gehoord hebben; dan zeggen ze: "Ja maar ik heb wel eens iets gehoord." En dan lees ik in Johannes 12 geliefden, dat Gods stem uit de hemel heeft geklonken tot de Heere Jezus, en dat de mensen iets hebben gehoord bij God vandaan. Het was als een donderslag, maar ze h bben iets gehoord. En als ik dan denk aan Saulus, de latere Paulus, die bij Damascus komt, dan horen de mannen die bij hem zijn ook iets uit de hemel; ze horen een geluid, maar verder komen ze niet. Ach, laat u daarom toch waarschuwen geliefden, want als u iets, iets hebt gehoord van die meerdere David, iets, een geluid, een gerucht, en u zet uzelf daarmee bij Gods volk, o dan bedriegt u zichzelf en dan zult u aan het einde van uw aardse leven op een duidelijke wijze uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernemen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is", om daar te komen waar de Heere zal lachen in uw verderf en zal spotten als uw vreze komt. Want weet u, als er werkelijk iets gehoord wordt van David, van die meerdere David, dan werkt dat altijd wat uit in het leven; dan blijft dat nooit zonder gevolgen. Kijkt maar in ons tekstgedeelte, want als de broers van David werkelijk van David gehoord hebben wat de Heere aan zijn ziel en in zijn leven heeft uitgewerkt, dan moeten ze naar hem toe, dan gaan ze hem opzoeken, en dan worden ze tot David vergaderd. Maar let eens op, o let eens op wat nu de w g is om tot David vergaderd te worden; het staat zo letterlijk in onze tekst geliefden: "en kwamen d rwaarts tot hem  f." Hoort u het?: "en kwamen derwaarts tot hem af." De weg naar David, en dus ook de weg naar die meerdere David, is een  fgaande weg geliefden, dat is een weg naar ben den; dat is een weg omlaag, dat is een weg van minder worden, kwijtraken en st rven. En daar zijn wij mensen, stuk voor stuk, grote vijanden van; daar moeten we niets van hebben; wij willen van onszelf alleen maar groter worden, en wij willen meer en meer hebben; wij willen altijd naar b ven, en wij willen altijd boven iedereen uitkomen. En wat lezen we dan in Hooglied 4 : 8? Dat de hemelse Bruidegom tegen Zijn bruid zegt: "O bruid, kom bij Mij van den Libanon  f." De weg tot die meerdere David, tot die Zone Gods en Zaligmaker, is een  fgaande weg, de laagte in; dan kom je in de valleien van ootmoed terecht, om aan een einde gebracht te worden met alles van jezelf; om de dood te moeten gaan schrijven op alles van jezelf, en om met jezelf in de d  d terecht te komen. Want weet u, pas achter de dood ligt het leven; en Gods volk wordt pas door de hel van de hel verlost. En dan begrijpt u misschien dat als je die weg moet gaan bewandelen, die afgaande weg, die weg naar beneden, dat dat alleen kan door het werk van de Heilige Geest; daar kom je uit jezelf nooit toe. En daarom voelt u dat de hedendaagse godsdienst daar tegen brient en brult. O als je vandaag aan de dag leest wat je over die weg van de godsdienst allemaal ontvangt, dan is dat geweldig; ja het is enorm wat die mensen allemaal hebben. Maar als je over die ware weg naar die meerdere David wordt gebracht, dan

raak je alleen maar kwijt; dan moet je uit je rustgronden gezet worden, dan moet je door alles, wat je zelf vergaderd hebt tot je zaligheid, heenzakken, dus al die tekstjes, al die versjes en die gevoeligheidjes, die op zichzelf zo groot en zo kostelijk zijn, kwijtraken. Dan ga je erachter komen dat ze niet meedoen tot je zaligheid. O, je gaat zelfs al die eigengelegde grondjes schade en drek achten vanwege de uitnemende kennis van Christus Jezus. Ja, buiten Christus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. En daar kom je zo achter als je over die weg word geleid, om almaar ellendiger te worden, om almaar armer te worden; want de Heere houdt Zich slechts een elléndig en arm volk over. Maar geliefden, hebt ú die weg dan al bewandeld? En weet jij daar dan al van? Van die afgaande weg waarop u en jij het, met vader Schortinghuis, zeggen: “Ik wil niet, ik weet niet, ik kan niet, ik heb niet, en ik deug niet”? Ik moet het u eerlijk zeggen, ik ontmoet zoveel mensen die het eigenlijk alleen maar om de hemel te doen is; ze willen het daar eeuwig goed hebben, en zingen en springen; geen tranen, geen ziekte, geen gekreit en geen dood meer; maar het is hen nog nooit om Gód te doen geworden; en ze kijken er niet naar uit om Gód eeuwig groot te maken. Ja, de Persoon van de Middelaar, die meerdere David, is hen volkomen onbekend! Och geliefden, dan begrijpt u toch wel, dat je dan nog niet op die ware weg, die afgaande weg naar die meerdere David bent; want als je in waarheid op die weg wordt geplaatst, wat ga je er dan naar hunkeren om de gemeenschap met die lieve Zaligmaker te mogen ervaren; dan ga je ernaar verlangen om in Zijn armen te liggen, en om de kussen Zijns monds te mogen gevoelen; dan ga je het als het heerlijkste van het heerlijkste zien om Gód te mogen grootmaken, eeuwig te mogen roemen en prijzen; ja, om die afgaande weg te mogen vervolgen, die weg van Gods recht, omdat Sion door recht wordt verlost en haar wederkerenden door gerechtigheid. Och, wat hoop ik toch dat de Heere u op die afgaande weg komt te plaatsn.

We willen nu eerst gaan zingen uit Psalm 86, daarvan het 6^e zangvers:

*Leer mij naar Uw wil te hand'len,
'k Zal dan in Uw waarheid wand'len;
Neig mijn hart, en voeg het saam
Tot de vrees van Uwen naam.
Heer', mijn God, ik zal U loven,
Heffen 't ganse hart naar boven;
'k Zal Uw naam en majesteit
Eren tot in eeuwigheid.*

Maar geliefden, niet alleen de broers van David komen tot David, en worden tot hem vergaderd, en niet alleen het huis zijns vaders wordt tot David vergaderd, maar er worden nog veel meer mensen tot David vergaderd. Moet u maar eens lezen in onze tekst, namelijk “alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was.” Och, ziet u in uw gedachten dezulken komen over die afgaande weg? Wat een volk, wat een mensen... En weet u wat dan zo duidelijk is? Dat je nooit te goddeloos kunt zijn om tot David vergaderd te worden, dat je nooit te slecht kunt zijn, dat je nooit te diep in de schuld kunt zitten, dat je het nooit te benauwd kunt hebben. En dan moet u dat eens doorvertalen naar het komen tot die meerdere David. O, tot die meerdere David mag een volk komen dat schulden heeft, dat benauwd is, dat bitterlijk bedroefd is; ze mogen komen over die afgaande weg. Weet u wat u wél kunt zijn? Te rijk om te komen en te vroom en te godsdienstig en te bezittend; och de Openbaring waarschuwt toch geliefden, als het om de Laodicezen gaat: “rijk, en verrijkt te zijn en geens dings gebrek” hebben ze. Die vind

je niet op die afgaande weg; want daar komt alleen een volk dat benauwd is en dat een schuldeiser heeft, en dat bitterlijk bedroefd is. Weet u, soms kan een mens wel eens denken dat hij te slecht is om tot die meerdere David te kunnen gaan. Ik kom er ook wel eens tegen; en dan gaan die mensen zichzelf opknappen, die gaan zichzelf in een gestalte wringen; die gaan zich over de weg van de wet van alles en nog wat verzamelen in de gebroken bakken van het werkverbond, want ze willen zo graag wat voor de Heere neerleggen, ze willen zo graag wat bij Hem laten opschrijven, en ze willen zo graag zeggen: “Heere, kijk eens wat ik allemaal gedaan heb in mijn leven.” Maar weet u, als het waar werk des Heeren is, dan komt de Heere er zó een in dat werkhuis achter te brengen dat hij zich nog zal doodwerken; en dan komt de Heere er zó een achter te brengen dat het helemaal verkeerd is wat hij doet; want de Heere wil juist zondaren uit genáde zaligen, om de verdiensten van Christus. Je kunt helemaal niets meenemen tot de zaligheid, nog geen kwadrantpenning, nog geen nagelschrapseltje! En dan krijgt zó een het in de gaten dat het zaligende werk des Heeren een eenzijdig, alzijdig Godswerk is, en dat die mens in zichzelf voor de ónmogelijkheid staat om ooit behouden te worden. Dan begrijpt u denk ik toch wel hoe benauwd zo iemand het heeft. Hebt u dat wel eens meegemaakt: het benauwd te hebben? Te moeten sterven en niet te kunnen sterven? Weet u wat dat is? Ik hoop dat u dit weet, en ik hoop dat u het anders léért, o te beseffen dat sterven Gód ontmoeten is, dat sterven verschijnen is voor de Rechter van hemel en aarde, en dan geen Borg te hebben voor je schuld en geen God voor je ziel. Och geliefden, dezulken lopen vaak nachten over de vloer omdat ze niet durven slapen, bang zijnde dat ze de ogen zullen opslaan in het hellevuur. O, wat benauwd hebben ze het dan, en wat worden ze dan steeds meer tot een buitenstaander die niets meer bekijken kan. Ja, wat komen ze er zelfs achter dat hun bidden geen bidden is en hun zuchten geen zuchten en hun kermen geen kermen als de Heere hun geen gebedje geeft en als de Heere geen zucht geeft om te zuchten. En wat is het dan groot geliefden, om te mogen vernemen dat alle man die benauwd is, die op déze wijze benauwd is, tot David vergaderd wordt, tot die meerdere David. Ze mogen komen omdat ze getrokken worden door de touwen van Gods liefde. “Tot hem vergaderden alle man die benauwd was”, zegt de tekst ons. En dan moet ik u gelijk waarschuwen; o ik moet u zo eerlijk behandelen: want niet alle benauwdheid is de benauwdheid van onze tekst. Er zijn er wel die zijn benauwd geworden omdat ze zo besprongen werden door de angsten van de hel, en die zulke slagen kregen in de consciëntie, die besprongen werden door angst en vrees, en die zich vastgeklemd hebben aan een voorkomende waarheid. Maar weet u, toen is alles een beetje beter gegaan in het leven, toen is alles weer een beetje gezakt; en toen hebben ze zichzelf met die voorkomende waarheid bij Gods volk gezet. O er kan wat zijn aan benauwdheid in een mensenleven door ziekte, door rouw, door eenzaamheid, door moeite; maar als die benauwdheid geen buígen onder God uitwerkt, en als het door die benauwdheid geen sterven wordt onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, dan werkt het niets zaligmakends uit. Maar weet u, Christus wordt alleen van achter het recht geschonken van Israels God, en dus moet die weg van recht zijn bewandeld. Dat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel moet leiden tot een óverbuigen geliefden. En die ónderhandelingen van Gods recht moeten leiden tot áfhandelingen van Gods recht, want anders zult u nooit in waarheid vergaderd worden tot die meerdere David; die meerdere David, Die daar op Golgotha zo benauwd is geweest voor die waarachtig benauwd; Die daar over de grond gekropen heeft als een worm en geen man; Die van God verlaten is geweest en nedergedaald is tot in de diepste hellesmart, om die waarachtig benauwd in de armen te kunnen sluiten, en om hen een plaats te geven te midden van dat volk dat

eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. Och, kijkt het dan eens na, of u al tot die waarachtig benauwden mag behoren.

En vervolgens worden daar tot David vergaderd alle man die een schuldeiser had. Och, u begrijpt misschien wel, dat het hier niet om mensen gaat die met gèld in de schuld stonden; want het gaat hier om gééstelijke schuldenaars. En dat zijn de mensen die als het ware van de hemelse Schuldeiser gemaand zijn om te betalen, en die erachter zijn gekomen niets te hébben, niet te kunnen betalen dat voldoet aan die schuld, want die schuld is zelfs een schuld tot aan de hemel, en dus ónbetaalbaar. Het zijn mensen die erachter gekomen zijn dat ze nooit boven hun schuld uitkomen. En die worden door het werk Gods gebracht bij die David, bij die meerdere David, want zo zegt onze tekst: “alle man die een schuldeiser had.” Nu is het een hemelsbreed verschil of er door een mens over schuld gepraát wordt, of dat het belééfd is schuldenaar te zijn. Laten we eerlijk zijn, het is onder ons gewoon om te belijden dat je een schuldenaar voor God bent; dat hoort zo, en dat wordt ook zo geleerd, en dat is natuurlijk ook waar. Maar och, er zijn er zoveel die belijden schuldenaar voor God te zijn, maar de schuld drúkt niet en de schuld benáúwt niet en de schuld jaagt hen niet op uit hun rust; ze gaan, na zo’n belijdenis, rustig verder, en ze slapen rustig voort in het opperste van de mast. Maar hoe is het dan met ú? Heeft bij u die schuld dan wel eens in waarheid gedrukt? Ja, gaat u misschien op dit moment gebogen onder die schuld zoals Christen in Bunyans Christenreis gebogen gaat onder die schuld? Hebt u de eisen van God al vernomen, en ziet u de vinger Gods al op u gericht die het eist om betaald te krijgen wat ge schuldig zijt? Och geliefden, daar waar een mens de Goddelijke eis leert kennen, en niet betalen kan, daar ziet die mens dat hij daar onder en door het Goddelijke recht zal moeten omkomen; verloren gaan, het is kwijt, want God kan niet van Zijn recht af en Hij kan de zonde niet door de vingers zien. O, daar moet zó een er werkelijk aan. Maar als dan zo’n waarachtige schuldenaar tot God verzameld wordt, tot die meerdere David verzameld wordt, o dan gaat hij die afgaande weg waarop hij om moet komen. Maar op die weg ontvangt zó een van achter het recht, die lieve Heiland en Zaligmaker van Isrels God. O, dan klinkt het daar: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” En dan mag zó een het daar meemaken dat Christus die schuld betaalt; ja, dan mag zó een het ervaren dat hij gewassen wordt door het dierbare bloed van Christus van alle vuile ongerechtigheden, en dat hij het waar zaligmakende geloof geschonken krijgt, om door dat geloof te worden bekleed met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. Ja nog meer geliefden – o legt uw leven er eens naast – want dan mag van Christus de rechtvaardigmaking worden ontvangen; maar het is de Réchter Die rechtvaardig verkláart. Het zal door zó een uit Gods eigen mond worden vernomen: “Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden.” En weet u, als dat mag gebeuren, let u dan ook eens even op de Griffier, op de Heilige Geest; want Hij zal dat vonnis van die Rechter moeten verzegelen. Och en dan is zó een die een Schuldeiser had, vergaderd tot die lieve Heiland en Zaligmaker, om in Hem opgelost te worden, en om uit Hem bediend te worden met de kostelijkste rijkdommen.

3°. Onder David gebogen.

En dan ten laatste, nog kortelijks: “alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was.” Och geliefden, er is wat bittere droefheid in het leven, nietwaar? Door ziekte, door een handicap, door gebrokenheid. O de zonde heeft wat meegebracht; als we dan om ons heen kijken en in de wereld zien, zoveel aardbevingen, oorlogen, rampen, noemt u het maar op. Er gebeurt wat als gevolg van de zonden; wat zijn er daardoor veel mensen bitterlijk bedroefd. Maar onze tekst gaat dieper hoor, dieper; want die mensen zijn

“bitterlijk bedroefd” vanwege hun zonden en hun schuld: o de Heere moedwillig en vrijwillig de rug en de nek te hebben toegekeerd, de Heere van Zijn eer te hebben beroofd, tegen de Heere te hebben gezegd niet te willen dat Hij Koning over je leven is, de liefde Gods te hebben aangerand, en het recht Gods te hebben geschonden! Wat “bitterlijk bedroefd” zijn ze daarover, en wat wenen ze daarover; o het is een droefheid over de zonden, en het is een droefheid naar God. En dan zegt de psalmist het ergens zo duidelijk dat het oog doorknaagd is van zielsverdriet en dat de bedstede doornat wordt met tranen. O dan beseffen dezulken te moeten sterven en niet te kunnen sterven. En zulken, zulke waarachtig bedroefden, wier droefheid gewerkt is door de Heilige Geest, worden op Gods tijd gebracht bij die lieve Zaligmaker en Heiland, de Heere Jezus Christus. O, al moeten zij het dagelijks uitklagen dat er uit hen geen vrucht is in der eeuwigheid, ze mogen het beleven dat de Heere Jezus het zegt: “Uw vrucht is uit Mij gevonden.” En daar zien we dat volk; ze zijn “bitterlijk bedroefd”, en ze hebben een Schuldeiser; ja het zijn mensen die alleen maar van genade kunnen leven. En ze komen allemaal bij die meerdere David. En wat lezen we dan van hen? Dat ze *onder David gebogen* hebben, aldus ons derde aandachtspunt. Ze buigen onder David. En dat is geen vrucht van de akker van het eigen hart geliefden, want wij mensen, wij buigen nooit voor een ander; maar dat is het werk van de Heilige Geest. Dan buigen ze onder die meerdere David, dan erkennen ze Hem als hun Heiland, hun Borg, hun Koning, hun Beminde; om alles van Hem te verwachten, en om in gehoorzaamheid aan Hem door het leven te gaan. Och geliefden, dan is het zo duidelijk, dat het alleen als je onder David buigt, goed komt, want David, die meerdere David, Dát is de Held bij God besteld; en Hij zal overwinnen, en Hij heeft overwonnen om zondaren en goddelozen om niet te geven wat zij nodig hebben om eeuwig God groot te maken. Maar bent ú dan al in waarheid tot die meerdere David vergaderd? En hebt u al werkelijk onder Hem leren buigen?

O onbekeerden onder ons, wat hebt ge al vele malen van David, van die meerdere David gehoord, en nochtans wat is Hij een vreemde, een onbekende voor u, want ge gaat uw eigen wegen in eigen kracht. Och ziet het toch, dat ge nog op die brede weg zijt, welke ten eeuwigen verderve leidt; en vraagt de Heere toch om u te sterk te worden, opdat ge gebracht zult worden tot die meerdere David.

En bekommerden onder ons, och wat zijt ge op de weg gebracht naar die meerdere David; wat hebt ge uw schuld thuisgekregen, en wat weent ge misschien dagelijks bittere en hete tranen vanwege uw goddeloosheden en verdorvenheden. Och bekommerden, maar wat hebt ge een blik mogen slaan op die lieve Heiland en Zaligmaker. Ach bedelt de Heere dan maar of Hij komt doortrekken, op die afgaande weg van Gods recht, om u in de armen te brengen van die lieve Zaligmaker en Heiland, die meerdere David.

En volk des Heeren, och ge moogt Hem kennen nietwaar, die Heiland, die Zaligmaker, die Verlosser, Die alles heeft volbracht om voor de grootste der zondaren in orde te maken, dat ze eeuwig zullen zingen van Gods goedertierenheên. Maar wat een strijd, wat een duisternis, wat een moeite is er vaak in uw leven. Och volk, ziet dan maar op Hem, vertrouwt dan maar op Hem, vraagt dan maar aan Hem: “Och Heere, och Heere, maak mij Uwe wegen door Uw woord en Geest bekend.” Dan zal Hij Zich betonen een kostelijke Koning te zijn Die uw leven leidt door nood en dood heen tot bij Hem, waar ge de overwinningskroon aan Zijn voeten moogt neerwerpen,

en de drie-enige God eeuwig moogt verheerlijken.

Och schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 42 : 3

O mijn ziel, wat buigt g' u neder?

Waartoe zijt g' in mij ontrust?

Voed het oud vertrouwen weder;

Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;

Want Gods goedheid zal uw druk

Eens verwiss'len in geluk.

Hoop op God, sla 't oog naar boven;

Want ik zal Zijn naam nog loven.

Gereformeerde Samenkomst te Alblasserdam, 17 februari 2005

2. GIJ ZIJT MIJN GOD

Zingen: Psalm 35 : 1

Lezen : Psalm 31

Gebed

Zingen : Psalm 31 : 3, 11

Psalm 130:4

Psalm 118:14

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 31, en daaruit het 15e vers, het laatste gedeelte, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

"Ik zeg: Gij zijt mijn God."

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Een uitgesproken belijdenis.
2. Een geleerde belijdenis, en
3. Een uitgeleefde belijdenis.

1. Een uitgesproken belijdenis.

Geliefden.

De woorden van onze tekst zijn uitgesproken door David, het geliefde kind des Heeren, die tot koning van Israël is gezalfd; en die lieve knecht des Heeren, die van de Heere wederomgeboren en bekeerd is geworden. Ja, de woorden die onze bijzondere aandacht vragen, zijn opgeklommen uit de mond van de man Gods, die van de Heere, door het werk van de Heilige Geest, een nieuw hart heeft gekregen.

En het zal ons misschien al duidelijk geworden zijn dat deze tekstwoorden door David uitgesproken worden in zeer moeilijke omstandigheden. En welke dat zijn, weten we niet precies. Misschien was het in de situatie waarin hij probeerde koning Saul wat rust te geven door middel van zijn snarenspeel, terwijl koning Saul de, spies greep en deze naar hem wierp om hem te doden. Misschien was het in de situatie bij Ziklag waar David door zijn eigen mannen doodgegooid dreigde te zullen worden met stenen, vanwege het verschrikkelijke dat hen allen overkomen was.

Of misschien was het in de situatie waarin David is gevlucht voor zijn eigen zoon Absalom, die er niet voor terug zou deinzen om zijn eigen vader van het leven te beroven, teneinde de troon van Israël te bestijgen. We weten het niet precies; maar dat ze uitgesproken zijn in zeer moeilijke, donkere, duistere en bedreigende omstandigheden, staat zeker vast.

En dat ze uitgesproken zijn in de binnenkamer, tijdens een vurig gebed van David om behoud, weten we ook. Ja geliefden, onze tekstwoorden hebben dáár in de binnenkamer van David opgeklonken voor het heilig aangezicht des Heeren; want hij zegt zo duidelijk: "Gij zijt mijn God." Hij zegt niet, van zich afwijzend: "Hij is mijn God"; maar: "Gij", heel persoonlijk. Dus David heeft die belijdenis uitgesproken in de

persoonlijke ontmoeting met de rechtvaardige en heilige God, Die ziet naar waarheid in het binnenste. David heeft die belijdenis uitgesproken waar hij staat voor Hém, Die zijn hart heeft vernieuwd en Die zijn hart heeft vervuld.

Wat is het daarom groot dat daar, met ons eerste aandachtspunt, een uitgesproken belijdenis mag klinken. En weet u, deze uitgesproken belijdenis vertolkt nu precies wat er in een mensenleven, in het uwe, het jouwe en het mijne, móet gaan gebeuren. Want deze uitgesproken belijdenis houdt álles in wat een mens moet leren kennen, en waartoe een mens, door het werk des Heeren, gebracht moet worden. En daarom voelt u misschien wel dat, als daar uit de mond van David die uitgesproken belijdenis klinkt, deze opkomt uit de diepe beleving des harten, omdat David de záken van die uitgesproken belijdenis bevindelijk, en dus met zijn hart en ziel, heeft leren kennen. Een belijdenis kan dan toch ook pas in waarheid voor God uitgesproken worden als de záken der belijdenis bekend zijn in het hart, en als die door het werk des Heeren in dat hart tot waarheid zijn geworden, en dus bevindelijk worden gekend. Nu weet ik wel, dat men in onze tijd veelal niets van bevinding hebben moet. "Dat is valse mystiek", zegt men. "Dat is op de dool geraakte vroomheid."

Maar geliefden, de Heere leert Zijn ware volk alle zaken der belijdenis bevindelijk kennen, stap voor stap, om in waarheid vanuit het hart tegen Hem te kunnen zeggen: "Gij zijt mijn God." Weet u, in onze tijd zijn er gelukkig nog velen die uitwendig en in het openbaar belijdenis doen van het algemeen, ongetwijfeld christelijk geloof: Maar we moeten ook eerlijk zeggen dat dit meestentijds verstandswerk is; dat dit meestentijds een uitwendig gebeuren is, en dat de hartenkennis van de zaken der belijdenis veelal wordt gemist.

En dan begrijpt u misschien wel, hoe fout het is, om mensen, die uitwendig belijdenis des geloofs hebben afgelegd, bij Gods volk te rekenen en om hen een plaats te geven aan de Dis des Verbonds. Want als er gezegd en beleden gaat worden "Gij zijt mijn God", dan wordt dat slechts in waarheid uitgesproken als het hart de heilgeheimen van die belijdenis heeft leren kennen, door het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest. En alle verstandsbelijden is te smal en te kort, en brengt een mens, die dáár wat van maakt, en die meent op grond van dat uitwendige belijden zeker een plaats te zullen ontvangen in de hemelse heerlijkheid, nergens anders dan in de smarten van de hel.

Maar David heeft het ware belijden leren kennen. En wat zou het toch groot zijn als dat ook in uw leven zo mag zijn. Doorzoekt uzelfen toch nauw, ja zeer nauw! Want weet u, al Gods ware keurlingen leren die zaken der belijdenis persoonlijk en met hun hart kennen; die leren dat David bevindelijk nazeggen, omdat de Heere hen in de tijd, stuk voor stuk, komt te brengen op de afgaande weg waar ze worden, wat ze zichzelf hebben gemaakt, waar ze kwijtraken wat ze zichzelf hadden toegedacht, ja waar ze ontkleed en ontgrond worden en waar ze tot arme, ellendige bedelaars worden, die alleen nog maar verloren kunnen gaan onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Om van áchter dat recht die lieve Heiland en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, als hun Borg, geschonken te krijgen.

O geliefden, die weg zal gekend moeten worden door u, door jou en door mij, wil het wél met ons zijn voor de nimmer eindigende eeuwigheid. Want alleen over die afgaande, almaar dieper wordende weg, ontvangt een mens die lieve Zaligmaker, Die Zijn leven uitgoot aan het vloekhout, om de zonden van de keurlingen Gods te verzoenen, om de schuld van dezulken te betalen, en om aan het recht Gods genoegdoening te schenken, opdat dezulken uit genade een plaats zouden ontvangen in Gods hemelse heerlijkheid, en de Heere eeuwig zouden grootmaken.

Deze belijdenis zal dus vanuit het hárt uitgesproken moeten worden. En nu kunt u

deze belijdenis op de lippen nemen, nazeggen en met een bewogen stem naspreken. U kunt daar iets van maken en uzelf vertellen dat het uitspreken van deze belijdenis toch niet niets is en dat daarmee toch wel openbaar komt dat de Heere in uw ziel is begonnen. Maar als het ware werk des Geestes in de ziel wordt gemist, dan is er alleen maar een napraten. O dan zult ge, staande voor die Rechter van hemel en aarde, ervaren een ónbekende Rechter te zullen ontmoeten. Want dat nazeggen en dat napraten van die belijdenis, terwijl het wezenlijke in de beleving van de zaken der belijdenis wordt gemist, brengt een mens nooit waar die mens zo graag had willen komen; maar dat doet hem de ogen opslaan in de buitenste duisternis, waar het geweest is en het gekners der tanden.

O die uitgesproken belijdenis moet worden gekend, persóónlijk worden gekend, omdat de derde Persoon in het Goddelijke Wezen persóónlijk aan de ziel is komen te arbeiden en persoonlijk een mens dáár is komen te brengen waar in waarheid beleden mag worden: "Gij zijt mijn God." En dus komt het er voor ons zo op aan, of er nu bij ons een weerklank der bergen is als David daar uitspreekt: "Gij zijt mijn God"; omdat wij door God in Christus zijn overgenomen; omdat wij die God van David ook hebben leren kennen als onze God, in de rechte weg van het verdoemende en wraakoefenende recht Gods; omdat die God ons álles is geworden, voor tijd en eeuwigheid. Wat zou het een wonder zijn, als u daarvan weten mag en als dat in uw bestaan is gebeurd. Ja, dat is een onbegrijpelijke uitwerking van de vrije, soevereine verkiezing van God de Vader, en van de toepassing van het verdienende werk van God de Zoon, door God de Heilige Geest.

Want een mens, u niet, jij niet en ik niet, zal nooit uit zichzelf de Heere als God gaan belijden, en zeggen: "Gij zijt mijn God." O dat doet geen mens, want wij zijn gevallen Adamskinderen, en we zijn van de top van eer gevallen in een peilloos diepe afgrond neer. En we hebben de Heere de rug en de nek toegekeerd om Hem nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer te prijzen. We hebben het verbond der werken verbroken, en daarom zegt een mens met zijn mond, en met zijn levenswandel: "Gij zijt mijn God niet"; om zichzelf talloze goden te maken en om op die goden te vertrouwen. Ja, dan lezen we zo duidelijk in Jesaja 44 : 14 tot en met 17, dat een mens zich cederen houdt, en hij maakt van een deel van die cederen gebruik om zich te warmen, en van een ander deel maakt hij gebruik om brood te bakken, en van nog een derde deel maakt hij gebruik om zich een afgod te maken, en hij knielt voor die afgod neer, en hij zegt tegen die afgod: "gij zijt mijn god."

En als u denkt dat het met u wel meevalt, dan toont u alleen maar dat u nog een vreemdeling bent van ontdekkende genade. Want o geliefden, als we onszelf waarachtig leren kennen, dan zit het eigen ik op de troon in de troonzaal des harten, dan wordt dat eigen ik aanbeden, en dan moet dat eigen ik regeren. Dat kun je overal vernemen, want dan zeggen mensen: "Ik vind, en ik doe, en ik ga en ik meen." Het is alles ík, wat de klok slaat. Een mens wil als God wezen en hij wil zichzelf de wet stellen en voor zichzelf normen en waarden uitdenken, om zelf uit te maken hoe het moet en wat er moet, en om, zelfs naar het goeddenken van het eigen hart, tegenstanders uit de weg te ruimen. Maar een mens maakt zich nog veel meer afgoden, want al geldt het dan bij de Heere: "Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben", een mens maakt een afgod van zijn werk, van zijn zaak, van zijn gezin, of ... ach noemt u het maar op; talloze zaken zijn er in een mensenleven die hij verafgoodt en die hij met antwoord 95 van de Heidelbergse Catechismus in de plaats des enigen waren Gods, of benevens Hem stelt, waarop hij zijn vertrouwen zet. Dan kan een mens wel eens in hoogmoed zeggen: "Ze zullen mij niet hebben"; met andere woorden: dat vind je in mijn leven niet, maar dan heeft die mens er nog geen idee van

hoe hij van nature met duizend ketenen gebonden is aan allerlei afgoden. En als u dus een zogenaamde god hebt die u alles belooft, die u het ware geluk in het vooruitzicht stelt, die ervoor zal zorgen dat alles in uw leven gelukt, om u in de hemel te brengen, dan moet u er maar op rekenen dat dat niets anders is dan een áfgod, en dat u, door het dienen van deze afgod, nergens anders naar op weg bent dan naar de eeuwige smarten in de poel van vuur en sulfer. En dan staat u dus in het leven, en gaat u dóór het leven zónder de levende, zonder de ware God. En dan zult u er aan het einde van uw leven te laat achter komen dat die Rechter van hemel en aarde nooit eerder door u is ontmoet, en dat die levende God voor u een ónbekende God is, Die u alles uit handen zal slaan wat u meegebracht hebt om uw zaligheid te verdienen. Dan zal het u niet baten om te wijzen op uw doop, om te spreken over uw openbare belijdenis, om te vertellen over uw ernstigheid en uw rechtzinnigheid; en om naar voren te brengen dat u het toch zo vaak hebt mogen meemaken een tekst of een versje te krijgen, of gevoelig gesteld te zijn onder de bediening van Gods Woord. Want dan zal de Heere tegen u zeggen: "Ik heb u nooit gekend; ga weg van Mij, gij werker der ongerechtigheid."

Want al hebt u dan tegen al die zojuist genoemde zaken gezegd: "Gij zijt mijn god"; om met al die zaken zalig te worden, dan zult ge erachter komen dat dit slechts afgoden zijn, en dat u door al die zelf gelegde grondjes heen zult zakken. Want dan bent u nog nooit op die almaar dieper wordende weg van sterven, van kwijtraken, van verliezen, van de schuld tegenover de hemelse Schuldheer opgestapeld krijgen, geleid geworden, om het uit te gaan roepen: "Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!" O dan hebt u het nog nooit, nog nooit moeten erkennen: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig." En dan hebt u de Heere nog nooit gerechtigheid moeten toekennen, om van God geen kwaad meer te kunnen denken, maar om uzelf te verfoeien in stof en as. En dan kunt u met al die zogenaamde goden uzelf wijsmaken dat het met u voor eeuwig in orde komt, maar dan zult u erachter komen dat dit alles u geen nut zal doen ten dage der verbolgenheid, waar alleen de gerechtigheid van Christus redt van den dood. Toe, laat het eens nakijken van de Heere hoe het met u is. Wat zou het toch erg zijn, uw leven lang onder de waarheid te hebben gezeten en een vreemdeling van die waarheid te zijn.

En geliefden, dan zijn er ook niet weinigen die zeggen dat ze het met die belijdenis van David zo eens zijn omdat ook zij het hebben gezegd: "Gij zijt mijn God." Ze werden immers zo uitgeholpen en doorgeholpen, en ze zijn immers uit de wereld weggeroepen en tot veranderde mensen geworden; o ze kunnen het in de wereld niet meer uithouden. Maar wanneer we Gods Woord aan het woord laten, dan komen we erachter dat een mens wel veranderd kan zijn, maar dat hij met zijn verandering, omkering, bijkering en toekering niet Gods heerlijkheid zal betreden. Want als u daarvan uw god maakt, o dan zal dit alles u, staande voor Gods rechterstoel, de hand komen te doorboren. Want dan zult ge daarmee proberen zalig te worden, en dus buiten het bloed van Christus de zaligheid trachten te verwerven. En als ge niet meer hebt dan zulke uitreddingen, veranderingen, omkeringen en toekeringen, dan komt ge alles te kort; en dan zal die God, Die niet van Zijn recht af kan en Die de zonde niet door de vingers kan zien, maar Die Zijn gerechtigheid zal handhaven, u verwijzen naar de plaats waar uw worm niet sterven zal en waar het vuur van Gods oordeel niet zal worden uitgedoofd. Want een verandering is nog geen vernieuwing, en een veranderd hart is nog geen vernieuwd hart. Denkt u maar aan koning Saul, die van de Heere een ánder hart heeft gekregen en daarmee verloren is gegaan. En wanneer u dan kunt vertellen dat uw hart verbroken is geworden, wees dan toch voorzichtig, want

een verbroken hart is nog geen verbrijzeld hart. Hoevelen die een verbroken hart hebben, kiezen later als een Démas voor de wereld, omdat ze de wereld opnieuw lief krijgen. En het zal u ook niet baten als de mensen u bij Gods volk zetten, als de mensen u overnemen en als de mensen beweren dat uw verandering een teken is dat de Heere in uw hart en leven is begonnen; want u zult door God overgenomen moeten worden en u zult van God geleid moeten worden op de weg van Zijn recht en gerechtigheid, om door het verdoemende recht Gods tot een doemeling te worden, en om door het ontdekkende werk Gods tot een gáns verlorene en een gans helwaardige te worden. En dan komen we er tegenwoordig niet weinigen tegen, die als het ware zeggen: "Gij zijt mijn god", en dan gaan wijzen op alles wat ze in de gevoeligheid van hun ziel hebben meegemaakt; o ze hebben de angsten der hel beleefd, ze hebben als het ware de dood in de ogen gekeken, en ze hebben gevlucht van kamer in kamer, roepende om hulp bij de Heere vandaan. En toen? Toen kwam er een diepe rust in hun ziel. En is dit alles niet juist een bewijs dat de Heere in hun leven aan het werk is gegaan en dat het met hen wel goed zal komen als ge tegen al deze zaken zegt: "Gij zijt mijn god?" Maar als ge daarop vertrouwt en als ge het daarmee waagt, dán zult ge erachter komen dat ge het ware werk des Heeren mist, want dan zijt ge nog nooit afgesneden geworden van de wereld, en nog nooit afgesneden geworden van uw godsdienst en nog nooit afgesneden geworden van Adam en van het leven, om ingelijfd te zijn geworden in Christus, en om door het dierbare bloed van Christus te zijn gereinigd. O, dan zult ge uit de mond van de Rechter van hemel en aarde niets anders vernemen dan: "Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is"; en waar de Heere zal lachen in uw verderf en zal spotten als uw vreze komt.

2. Een geleerde belijdenis

Als daar uit de mond van David die uitgesproken belijdenis klinkt, dan is dat een vrucht van het ware, wederbarende werk van de Heilige Geest, en een weerklank van hetgeen de Heere David heeft geleerd. Daarom spreekt ons tweede aandachtspunt ook over een geleerde belijdenis. En die belijdenis wordt dáár geleerd waar de Heere een mens komt aan te grijpen in het hart, en waar de stem des Heeren wordt vernomen, sprekende: "Gij zijt die man", of: "Gij zijt die vrouw; gij zijt dat adderengebodselsel, gij zijt dat Adamskind dat alles heeft verdorven; uit u geen vrucht in der eeuwigheid." Om als een vervloekte vijgenboom, wenende over de aarde te gaan. Ja dan zal door dat waarachtige spreken Gods een mens zichzelf gaan beleven als een melaatse en dus een ten dode opgeschrevene, die geen toekomst meer heeft.

Want als de Heere een mensenkind in waarheid de belijdenis gaat leren uitspreken: "Gij zijt mijn God", dan krijgt hij, naar Johannes 16 : 8, altijd te maken met het overtuigende, het ontdekkende en het ontgrondende werk des Heeren. Dan zegt de Heere niet tegen zo een: "Gij zijt die bekeerde man die op reis is naar de hemel", of "Gij zijt die bekeerde vrouw die op weg is naar het hemelse Jeruzalem." Maar dan zegt de Heere: "Gij hebt alles verzondigd en alles verbeurd, ge zijt het alleen maar waard om eeuwig weggeworpen te worden in de hel; ge hebt het verdiend dat de aarde zich zal openen en dat ge levend nederdaalt in die plaats van eeuwige smarten." Als dat gebeurt, en als de Heere dus in waarheid in uw leven gaat spreken, o dan gaat zo'n mens het leren uitroepen met een Jesaja: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben." En dan krijgt zo een zijn schuld opgebonden in een weg van recht; dan gaat zo een het gevoelen van binnen, dat hij een vijand van vrije genade is; en dat hij in alles geprobeerd heeft om zijn zaligheid te verdienen, en om niet door het plaatsvervangende en schuldbetalende lijden en sterven van Christus behouden te

worden. Och en dan kan het niet anders of zo'n mensankind gaat wenende over de aarde, bedelende om een kruimeltje genade.

Maar geliefden, zo een leert tegelijkertijd duidelijk dat de Heere Zijn recht en waarheid niet krenken zal. O dan zal er betaáld moeten worden, dan zal er aan dat recht Gods moeten worden voldaan. En daar brengt de Heere nu die mens; o dan leert die mens dat recht te billijken, toe te vallen en te omhelzen; dan leert die mens de weg te aanvaarden waarop het een omkomen wordt, een vergaan wordt, waarop het een sterven wordt. Een eeuwig sterven wordt. Maar weet u hier nu ook al vanaf en hebt u deze weg der waarachtige bekering dan al bewandeld? Ja, weet u daar dan al in waarheid van? Is de Heere ook u die belijdenis al komen te leren? Weet u, in het paradijs is de mens begonnen om de Heere van onrecht te verdenken. In het paradijs heeft de mens een aanvang genomen om zijn schuld af te schuiven naar die ander; dan is het: "die vrouw", en dan is het: "die slang." U kent dit misschien wel. En zo probeert een mens vrijuit te gaan en zichzelf te rechtvaardigen. Ja, hij probeert zichzelf altijd te handhaven.

En daarom gaat de Heere plaats maken voor die lieve Zaligmaker door een mens op die afgaande weg te maken wat hij zichzelf heeft gemaakt, door hem te openbaren wie hij nu is voor de Heere. Dan komt een mens het werk Gods zó toe te vallen, bij te vallen en te omhelzen dat hij het leert zeggen: "Heere, het is verdiend, het is verdiend; het is eeuwig verdiend als U mij wegwerpt in de vlammen van de hel." En op dat diepe plekje brengt de Heere nu al Zijn volk: dan is zalig worden onmogelijk, dan is alle hoop op de eeuwige verheerlijking van Gods Naam verkeken; o dan is het voor hen kwijt, eeuwig kwijt!

Maar op dat plekje gaat nu de Heere die mens een oog geven buiten zichzelf, en daar krijgt hij te zien Wie Christus is; dan gaat hij daar Christus ontdekken in Zijn lieflijkheid, Zijn dierbaarheid, Zijn beminlijkheid, Zijn aanbiddelijkheid, Zijn genoegzaamheid en Zijn gewilligheid. En dan gaat zo een het zien dat nu God de Vader in Zijn lieve Zoon een weg heeft uitgedacht tot de zaligheid van de grootste der zondaren. O dan mogen dezulken die lieve Heiland aanschouwen, en dan wordt daar die Zaligmaker aangewezen als de enige ware weg ten eeuwigen leven, als de enige naam onder den hemel gegeven door welken zondaren moeten zalig worden. Want alleen Hij heeft Zijn dierbare bloed uitgegoten tot betaling van de schuld van die keurlingen Gods, tot het verheerlijken van Gods deugden en tot het openbreken van de weg naar Gods Vaderhart. Dan komen dezulken erachter dat Sion door récht wordt verlost, en haar wederkerenden door gerechtigheid; en dat een Adamskind slechts met God verzoend kan worden omdat de Zoon aan alles heeft voldaan. Dan gaat zo een het beleven dat er nu in Christus, in die Allerliefste en die Allerdierbaarste, een mogelijkheid is om Gods toom te ontgaan en om aan Gods deugden te voldoen. Dan komt zo een erachter dat er nu hulp besteld is bij een Held, bij Christus alleen; want alleen door de hand van Christus zal het welbehagen des HEEREN gelukkiglijk voortgaan.

O dan wordt daar aan zo'n mens ontdekt dat God de Vader het Liefste Wat Hij had, Zijn eigen Zoon, Zijn dierbare Schootzoon, heeft weggeschonken, en zelfs tot in de diepste diepten der hel en der Godverlatenheid heeft laten afdalen, opdat Gods recht en Gods deugden zouden worden verheerlijkt en opdat er een weg tot behoud zou zijn voor al degenen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams. Dan mag zo een een ogenblik inblikken in het wonder Gods dat het nog kán, dat het nog bestáát, dat er ruimte is in Christus, om behouden te worden; ja dat er voor zo een, die alles verzondigd en alles verbeurd heeft en die tot een goddeloze is geworden en een vijand van vrije genade, in en door Christus, nog doen aan is. Als dat in waarheid

gezien mag worden - en ik hoop zo dat u dat kent - dan kan een mens daar zo in wegzinken en zo in wegzakken dat zijn schuld een ogenblik bedekt is, dat daar een vlak veld lijkt te zijn tussen de levende God en zijn ziel; en dat het daar mag gaan bestaan om die God van David te belijden als de persoonlijke God, en het te zeggen: "Gij zijt mijn God." Die God dus te mijnen. Dan kan zo een dat wonder niet bevatten, want dan is er niets geweest in die mens dat naar God heeft gezocht en om God verlegen is geweest, maar dan is het alleen dat eenzijdige, alzijdige Godswerk waardoor er voor de grootste der goddelozen nog een weg is gebaand en een pad ligt om eeuwig God groot te maken. Dan kan zo een het dus nog gaan beleven om die van God geleerde belijdenis in waarheid uit te gaan spreken en het te gaan zeggen in waarheid des harten: "Gij zijt mijn God." Maar weet u daar nu al wat van, omdat de Heere ook u op die weg is komen te brengen?

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 130 en daarvan het 4^e zangvers:

*Hoopt op den HEER', gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot;
Hij maakt, op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden;
Zo doe Hij ook aan mij!*

Maar geliefden, wanneer het om waar werk in een mensenhart gaat - en ik gun u dat zo van harte, te kennen - o dan komt zo'n mens er ook achter dat dit beschouwen en aanschouwen hem alleen maar in zijn gemis zet. Want na verloop van tijd komt zo'n mens tot de ontdekking dat dit "zien" nog geen hebben is, en dat dit "zien" een mens alleen maar die lieve Zaligmaker komt aan te wijzen en aan te prijzen als de enige weg tot het waarachtige heil. Als een mens dan ook van dit zien en beschouwen zijn "alles" maakt, menende dat het dán in orde is voor de eeuwigheid, dan komt hij nog beschaamd uit, want het ware werk Gods brengt een mens altijd verder en dat komt de Heere uitwerken; want dan zei het oude volk het al: 'Bedekte schuld is nog geen vergeven schuld.' Helaas worden tegenwoordig al die uitdrukkingen van tafel geveegd, want die zouden allemaal vanuit het gezelschapsleven zijn. Maar geliefden, die komen vanuit de praktijk der godzaligheid, want de Heere gaat zo een laten zien dat zijn schuld nog openstaat, en dat hij die Borg dan wel heeft gezien en beschouwd, dat Deze hem wel is aangewezen en aangeprezen, maar dat hij daarmee zichzelf nog niet heeft verloren in de armen van de Zaligmaker. Want die Zaligmaker moet je van Israels God geschonken worden van achter het recht, in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten. En buiten Christus (ach u weet het) is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. En als een mens, na zoveel gezien en zoveel aanschouwd te hebben, na die kostelijke weg in en door en uit Christus te hebben zien lopen, o dan komt hij in zijn gemis terecht. Dan kan die mens nergens meer bijkomen, dan kan hij nergens meer aankomen; dan is alles toegesloten en alles weggesloten; en dan kan zo een in de eigen beleving nooit meer gaan belijden: "Gij zijt mijn God." Wat is er dan een bedelen aan Gods genadetroon, wat is er dan een roepen tot de Heere of Hij wil komen doortrekken en of Hij toch die Zaligmaker wil komen schenken van achter het recht. Dan is er een smeken, en een aanlopen van de Heere als een waterstroom; en al duurt dat dan weken, maanden of zelfs jaren. O, zo

een leert onafgebroken te kermen tot God: *"Geef mij Jezus, of ik sterf want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf."* Als de Heere dat komt uit te werken, dan brengt Hij zo'n mens op het plekje waar als het ware het hoofd op het blok gelegd moet worden en waar het verlóren is. O daar wordt het verdoemende recht niet alleen omhelsd, maar daar wordt ook het wraakoefenende recht beleefd, omdat de Heere zo een volkomen komt af te snijden van het leven en af te snijden van Adam.

Maar dat is in het ware werk Gods nooit het laatste geliefden, want dán juist trekt de Heere door; en juist dan mag zo een het beleven dat "verloren gaan door God niet wordt toegestaan", maar dat daar die lieve Zaligmaker zo een in waarheid en in de dadelijkheid wordt geschonken van achter het recht, en dat zo een in de armen van die Heiland mag wegzinken. O dan klinkt het daar: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven." En dan mag zo een het gaan ervaren, hoe daar door dat dierbare bloed de afwassing van alle vuiligheden en onreinigheden plaatsvindt, dan mag zo een het ervaren dat daar het hart in de beleving volkomen wordt vernieuwd, zodat het waar wordt een nieuw schepsel te zijn, en dat dit nieuwe hart wordt vervuld met de liefde van God en de liefde tot God. En dan wordt daar ook dat waar zaligmakend geloof in de dadelijkheid ontvangen als het instrument waarmee de schatten en gaven Christi mogen worden ontvangen. Dan wordt zo een bekleed met de gerechtigheid van Christus, de heiligheid van Christus en de heerlijkheid van Christus. Dan mag zo een gaan ervaren Wie nu God in Christus voor zo een is, ja dan mag zo een het gaan beleven dat God Zichzelf als God komt te openbaren. En dat gaat nooit buiten het recht om!, want God is Rechter, en Hij zal zo een dan ook in waarheid moeten vrijspreken en rechtvaardig verklaren. Daarom maakt zo een het ook mee voor de rechtbank Gods gedaagd te worden, en daar, om de verdiensten van Christuswege, te mogen horen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." O geliefden, dan mag zo een het weten: *Die God is onze God*. En dan mag zo een, als een echo van het werk Gods en van de openbaring Gods, gaan belijden: "Gij, Gij zijt mijn God." En dat alleen op grond van het werk des Heeren. Dat alleen uit Hem, door Hem en tot Hem.

Tegenwoordig zijn er zoveel die menen dat ze in eigen kracht naar de Heere Jezus kunnen gaan en in eigen kracht de Heere Jezus kunnen aannemen en tot geloóf komen. Maar het volk des Heeren komt erachter dat het slechts het eenzijdige, alzijdige Godswerk is, en dat alles hun geschonken moet worden bij God vandaan, en dat die belijdenis geleerd moet worden in een weg van recht; om die geleerde belijdenis te leren uitspreken als echo op het spreken Gods.

Maar hebt u die weg dan al mogen bewandelen? Weet u daar dan al van, geliefden? En hebt u al in waarheid dat antwoord, door het werk des Heeren in de ziel, in verwondering en aanbidding, mogen uitspreken: "Gij zijt mijn God"? Dan kunnen we nog zo ernstig en nauwgezet in het leven staan - en dat is allemaal groot en te prijzen nietwaar? - maar als we die geleerde belijdenis nog nooit in waarheid hebben geleerd, om het met een verbrijzeld hart, in de overgave des Heeren, te mogen zeggen: "Gij, Gij zijt mijn God", dan missen we nog werkelijk álles. We leven echter in een donkere tijd, want de godsdienst heeft zich aangepast aan de goden van deze tijd, en we hebben daardoor een godsdienst gekregen waarbij je een mens niet meer waarschuwen mag, waarbij er niet meer separerend en afsnijdend gepreekt mag worden, en waarbij hetgeen niet naar Gods Woord is, niet meer mag worden aangewezen. "Want bij de kerkdiensten moet het goed toeven zijn", zegt men; "daar moet een mens opgebouwd, bemoedigd en vertroost worden, die moet beloften aangereikt krijgen." Maar u begrijpt misschien wel..., als we het zo met de godsdienst kunnen vinden, en tot die

afgoden zeggen: "Gij zijt mijn god", dat we nooit met de levende God in de hemelse heerlijkheid zullen vertoeven. Want de Heere bekeert Zijn volk altijd over één en dezelfde weg, ook al zal de een er dieper door moeten dan de ander. En ze leren daar, stuk voor stuk, de een eerder dan de ander, maar ze leren het allemaal aan deze zijde van de dood, om in waarheid te belijden: "Gij, Gij zijt mijn God." Omdat die God, in en door het werk van de Heilige Geest, op grond van de verdiensten van Christus, in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten, hun God is geworden. Och geliefden, vraagt toch eens hoe het met u is, smeekt de Heere toch eens, met die bekende Psalm:

"Doorgrond m', en ken mijn hart, o HEER'!

Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?

Beproef m', en zie of mijn gemoed

iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt."

Want wat zou het erg zijn, als u, misschien al vannacht, of misschien volgende week, voor Gods rechterstoel moet staan, en moet uitroepen: "Had ik maar ...had ik maar geluisterd toen het Woord werd bediend en toen dat Woord in mijn oren kwam; had ik het maar niet naast me neergelegd." Maar dan is het te laat geliefden.

3. Een uitgeleefde belijdenis.

En dan is, met ons derde aandachtspunt, de geleerde belijdenis ook een uitgeleefde belijdenis, dus: een belijdenis waaruit gelééfd wordt, een belijdenis waarnaár geleefd wordt, een belijdenis waardoor het leven van elke dag wordt gezien. Dan mag in het leven naar voren komen dat het wáár is: *Hij, de levende God, is mijn God*. En dat is niet eenvoudig; moet u maar eens kijken naar de situatie van David; we hebben het samen gelezen nietwaar? Wat wordt die man belaagd; ze hebben als het ware een net over hem heengegooid, en ze trekken dat net aan, om hem gevangen te nemen. En voor zijn burens en bekenden is hij tot een stank, een smaad en een schrik geworden; en zijn ongerechtigheden verteren hem; David zit volkomen klem, hij kan geen kant meer uit. Maar als dan de Heere Zijn eigen werk in Davids hart komt te vernieuwen, o dan mag hij het gaan belijden: "Gij zijt mijn God." Die kostelijke, geleerde, van God geleerde belijdenis, mag dan opklinken, en dan mag hij het zeggen: "Op U, o HEERE, betrouw ik; mijn tijden zijn in Uw hand." Dan mag David zien op die God, Die zijn God is, en als het ware alles, door het werk des Heeren in zijn ziel, voor de Heere neerleggen.

Wat kunnen er soms ook in ons leven moeilijke omstandigheden zijn nietwaar, zodat we er niet meer doorheen kunnen kijken, en we niets anders meer kunnen dan wenen, bitterlijk wenen in een vastgelopenheid. Ach dan mag David ons wijzen op die ware weg ten leven en op die geleerde belijdenis, die ook een uitgeleefde belijdenis mag zijn. En al heeft David dan in zijn haast gezegd: "Ik ben afgesneden van voor Gods ogen", hij mag het tóch gaan ervaren hoe de Heere met hem is. En als de Heere met je is, dan loop je met die God door een bende, en dan spring je met die God over een muur; dan mag je schuilen onder de vleugelen des Heeren. Weet u, dan mag je met David gaan zien dat je niets bij geval overkomt, ook niet in de problemen rondom je gezondheid, ook niet bij de tegenspoeden op het werk of in de zaak, ook niet als er kerkelijke zorgen zijn; want er geschiedt niets bij geval! David mag het beleven dat de vijanden van hem nooit verder kunnen gaan dan dat de Heere hen toelaat; en dat al die moeilijkheden, zorgen en verdrietigheden moeten dienen tot de ére Gods, opdat David lijdzaamheid zou leren, en opdat vanuit de lijdzaamheid, hóóp ontvangen zal worden, omdat de Geest des Heeren in het hart is uitgestort. Al kunnen Gods kinderen dan

niets meer bekijken, en nergens meer bij, als ze weer op hun plekje worden gebracht, dan gaat er een licht stralen in de duisternis. Ja, als die geleerde belijdenis tot een uitgeleefde belijdenis wordt, o dan kunnen ze zich te midden van alle vijanden rustig neerleggen en slapen, en dan mogen ze het zeggen met Psalm 3:

*"Want God was aan mijn zij;
Hij ondersteunde mij
in 't leed, dat mij genaakte."*

Maar is dat voor u nu al bekende taal? En mag u dat ook beleven te midden van alle vijanden, vijanden van de wereld en van de godsdienst, vijanden van buiten, maar vooral vijanden van binnen? Gods ware volk zal dat nu altijd in het leven meemaken; want die staan in zo'n grote afhankelijkheid en aanhankelijkheid in het leven, dat ze telkens en telkens opnieuw vragen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?"; om zich op de Heere te verlaten. En dat moet de Heere géven; o zeker, dat moet de Heere werken, want een mens heeft uit zichzelf helemaal niets, maar de Heere werkt het in het leven van Zijn keurlingen. Met die God kunt u niet alleen het leven door, maar met Hem kunt u ook het leven uit. Want als u in waarheid die kostelijke belijdenis hebt mogen belijden: "Gij zijt mijn God", dan zult u het ook mogen beleven hoe daar in Christus, Die zegt: "Ik ben de Deur", de mogelijkheid is geopend, om dwars door de dood heen de wereld uit te gaan en Gods heerlijkheid binnen te gaan, om dan eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên, en om eeuwig te mogen betuigen: "Gij zijt mijn God."

O dán zal zo een het mogen zien, proeven en smaken hoe groot het wonder is dat zo een daar gebracht werd. Dan zal zo een dat wonder nooit uitgewonderd krijgen; ja dan zal zo een met David telkens en telkens weer mogen zeggen: "Gij, Gij zijt mijn God." En dan komt die mens er ook zo achter dat die God de HEERE is, en dus de God des eeds en des verbonds, en dat die God het werk Zijner handen zo kostelijk heeft uitgewerkt. Want dan komt hij erachter dat God al van voor de grondlegging der wereld een volk heeft uitverkoren, en dat Hij dit volk aan Zijn Zoon heeft gegeven, om hun tot Borg en Zaligmaker te zijn, en om hen in de tijd, in de dadelijkheid, en door het werk van de Heilige Geest, bij dit volk te zetten, opdat dit volk God eeuwig zal grootmaken, vanuit de eeuwigheid, door de tijd in de eeuwigheid. O dan zal dit volk keer op keer jubelen: "Gij zijt mijn God, U zal ik loven." O geliefden, zal u dat dan ook mogen meemaken? Mag u daarop dan ook het zicht hebben, door het ware werk des Heeren in uw ziel, en doordat ook u die belijdenis in een rechte weg van Gods recht hebt mogen leren?

O onbekeerden onder ons, wat zijt ge druk met duizend dingen; wat zijn er een afgoden in uw leven, ook al geeft u ze misschien dierbare namen. Ziet toch dat ge slechts op weg zijt naar die plaats van eeuwige smarten, en dat ge nog nooit in waarheid de belijdenis van David hebt geleerd. Ach smeekt toch de Heere u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, de Heere is in uw leven begonnen nietwaar; en Hij is u steeds meer komen af te nemen. En ge gaat als een ellendige en arme over de wereld, o het wordt steeds minder en minder en minder. En toch, ge moogt het weten, in en door Christus is er een weg ten eeuwigen leven. Bekommerden, vraagt de Heere dan maar om te komen doortrekken, opdat u in waarheid zult omkomen met uzelf; maar ge van achter het recht Christus geschonken zult krijgen, om in en door Hem in waarheid te mogen zeggen: "Gij zijt mijn God."

En volk des Heeren, ge weet wat het is, dat belijden, o dat wegzinken en wegsmelten in de armen van die lieve Zaligmaker en de kussen Zijns monds te gevoelen. Ge weet, door het werk des Heeren, dat ge op weg moogt zijn naar de eeuwige verheerlijking van Gods Naam. En wat zal de Heere, Die trouwe houdt in der eeuwigheid, u leiden, van dag tot dag, door diepten, door nachten, door duisternissen heen. Want Hij is getrouw, die God Die ge hebt mogen belijden als uw God. Ziet dan maar op Hem, op Hem alleen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 118: 14

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven,
Verhogen Uwe majesteit.
Mijn God, niets gaat Uw roem te boven;
U prijz' ik tot in eeuwigheid.
Laat ieder 's HEEREN goedheid loven;
Want goed is d' Oppermajesteit;
Zijn goedheid gaat het al te boven;
Zijn goedheid duurt in eeuwigheid.*

3^e preek gehouden: Hersteld Hervormde Kerk, Nieuw-Lekkerland, 13 – 6 – 2004

Zingen: Psalm 25 : 8

Lezen : Psalm 72

Gebed

Zingen : Psalm 72 : 7, 11

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 72, en daarvan het 12^e vers. Daar lezen we Gods Woord en onze tekst als volgt:

“WANT HIJ ZAL DEN NOODDRUFTIGE REDDEN, DIE DAAR ROEPT; MITSGADERS DEN ELLENDIGE, EN DIE GEEN HELPER HEEFT.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. De Koning Die redt.
2. De nooddrufte die roept.
3. De ellendige die geen helper heeft.

1. De Koning Die redt.

Geliefden, koning David ligt in Jeruzalem op zijn sterfbed. En wanneer u het laatste vers van onze tekstpsalm in herinnering roept, dan staat daar dat de gebeden van David, den zoon van Isaï, een einde hebben. Dan is ook voor koning David het ogenblik aangebroken waarop het tijdelijke met het eeuwige zal moeten worden verwisseld. Ach, wij mensen zijn allen sterfelijke mensen, en elk ogenblik kan de dood in de vensteren van ons levenshuis klimmen; soms zo onverwacht, maar het gebeurt! Och, houdt u er rekening mee? Of denkt u, dat het alleen maar bij een ander zo is?

Voor koning David is het stervensuur is aangebroken, en nu wordt hij door de Heere en door het werk van de Heilige Geest, in zijn ziel verwaardigd om op dat sterfbed een gebed te doen; een gebed voor Sálomo, zo zegt het begin van onze tekstpsalm; een gebed voor zijn beminde zoon, wiens naam betekent: vredevorst.

Maar wanneer u die tekstpsalm goed meegelezen hebt, of thuis nog eens een keer zult overlezen geliefden, dan komt u erachter dat de woorden van die tekstpsalm en de werkelijkheden van die tekstpsalm dingen beschrijven waarvan wij achteraf moeten zeggen, dat die nooit waarheid zijn geworden in het leven van die lijfelijke zoon van David, van koning Sálomo. En dan blijkt zo kostelijk dat koning David, door het werk van de Heilige Geest, als het ware óver de troon van zijn eigen zoon Sálomo mag heen zien naar Hém, naar de meerdere Sálomo, de ware Zone Davids, de Heere Jezus Christus, de eeuwenlang beloofde Messias, de Christus, de Zone Gods en de Zoon des

mensen, door Wie God de Vader Zijn welbehagen gelukkig zal doen voortgaan. Koning David heeft dus als het ware die gróte Zoon van hem, de Heere Jezus Christus, op de troon zien zitten. En als u dan onze tekstpsalm gaat lezen, o dan krijgt die tekstpsalm een geweldige dimensie; want dan gaat het in die tekstpsalm over de ambten, de naturen, de staten, de werkzaamheden, ja de gebeurtenissen en de verrichtingen van die Heiland en Zaligmaker, die gezalfde Heere Jezus Christus. Zijn zachtmoedigheid, Zijn beminnelijkheid, Zijn dierbaarheid, Zijn volzaligheid en Zijn wereldwijd bevrijdend, verlossend, reddend, zaligend en overwinnend werk wordt in onze tekstpsalm door koning David onder woorden gebracht. Het overwinnende werk van koning Sálomo mag dan geweldig zijn, maar het overwinnende werk van die meerdere Sálomo is nog veel groter. Want met Pinksteren is de Heilige Geest uitgestort, en na Pinksteren waaieren de getuigen van de Heere Jezus uit, tot aan het einde der aarde, waardoor het Woord des Heeren opklinkt in talloze landen van de wereld. En door dit wereldwijde werk van Koning Jezus vergadert Hij Zijn Kerk uit alle volken, geslachten, talen en natiën, tot de verheerlijking van de drie-enige God. O, met Psalm 72 zien wij op die lieve Zaligmaker, die lieve Heiland, Die in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid, uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor de gekenden Gods, tegen Zijn Vader zegt: “Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven, Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.”

Wanneer er dan ook in onze tekst gesproken wordt over “Hij”, dan staat dat er niet omdat de psalmist niet zou weten om wie het gaat; dan staat dat daar niet uit oneerbiedigheid, zoals de kinderen dat misschien wel eens zeggen: hij; zo van: die daar. Nee geliefden, dan staat daar in onze tekst: Hij; omdat er ten diepste maar één “Hij” bedoeld kan worden, en omdat er dus als vanzelf verwezen wordt naar die ene Hij, naar die Ene, Die door de HEERE der heirscharen verhoogd is, en Die van Hem een Naam boven alle naam heeft ontvangen, de enige Naam door Welken zondaren moeten zalig worden. Voor de ganse uitverkoren Kerk is er maar één “Hij” en is er maar één Naam, en dat is de Naam, dat is Hij, die lieve, dierbare, aanbiddelijke en beminnelijke, hemelse Bruidegom, Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend; Hij, de Schoonste aller mensenkinderen, in Wiens lippen genade is uitgestort; en Die in een weg van recht, de gekenden Gods, die Hem geschonken zijn in de Raad des Vredes, zal redden, verlossen, reinigen, zaligen, en een plaats geven in het harte Gods, waar ze zich uit gezondigd hebben.

Hij is Degene van Wie we, met ons 1e aandachtspunt, zeggen “*de Koning Die redt.*”; Dat is Hij, de Heere Jezus Christus. Hij is de Koning Die redt. En nu moet ik zeggen dat de Naam van die Koning weliswaar op veler lippen is, maar dat die Koning in werkelijkheid door zeer weinigen met het hart wordt gekend. Och, wie van ons zou niet weten dat die Koning “Jezus” heet? Maar voor de meeste mensen is die Naam niet méér dan een naam van vijf letters. En dat komt dan ook zo duidelijk openbaar in de praktijk van het leven; want de mensen zéggen dan wel – zeker tegen een dominee – dat die meerdere Sálomo hún Koning is; maar uit de praktijk van het bestaan blijkt dat ze geen lust en geen liefde hebben om naar de wetten en de voorschriften van die Koning te leven; de geboden van die Koning lappen ze aan hun laars. Kijk maar naar hun bestaan – goed, op zondag twee keer onder de bediening van het Woord; best; maar daarna..., dan moet ik het eerlijk zeggen, dat bij de meeste mensen dat eigen ik op de troon zit. Niet Koning Jezus, maar dat eigen ik. Moet u maar eens horen wat mensen talloze keren zeggen; dan zeggen ze: “Nou, ik vind”; of: “ik doe”; of: “ik ga”; of: “ik meen.” Het is alles ik wat de klok slaat. En al is het dan groot als een mens een ingetogen levenswandel heeft en als hij op een rechtzinnige grondslag staat..., maar

dat eigen ik..... En als u voor Gods rechterstoel moet verschijnen omdat het aardse leven is afgesneden, en dat ik zit daar op de troon in de troonzaal des harten, dan moet ik het u eerlijk zeggen hoor: Dan is het kwijt voor u, dan is het eeuwig kwijt; want dan komt daar openbaar dat u niet gewild hebt dat Hij, die meerdere Sálomo, Koning over uw leven was. Want ondanks een goed kerkelijk leven, het voorrecht van gedoopt te zijn en de goede zaak van de openbare belijdenis te kennen, o als dat ik op de troon zit, dan zult ge ontvangen naar wat ge verdiend hebt, en dus zult ge eeuwig branden in de vlammen van de hel. Dan zijn er zovelen die het mooi vinden klinken: de Heere Jezus, de meerdere Sálomo, de Koning Die redt, maar die zichzelf veel te goed achten om de Koning Die redt, om hulp te gaan vragen; om tot de Koning Die redt te gaan bedelen: “Ach Heere, red me toch.” Dan blijken er ontelbaren te zijn die zichzelf veel te hoog hebben staan om op de knieën te liggen voor die Koning en te smeken om Zijn zaligmakend werk. Dan moeten we het eerlijk zeggen – kijk maar om u heen, kijk maar naar het leven van ontelbaren - dan is er niets te vinden van die Koning Die aanbeden zou moeten worden, die Koning Die het leven zou moeten bepalen, die Koning Die het bestaan zou moeten kleuren. Maar hoe is het dan bij ú, geliefden? U kunt natuurlijk bij uzelf denken dat het bij u allemaal best in orde is, maar u vergeet toch niet dat God een alwétend God is? U vergeet toch niet dat Hij uw hart kent, dat Hij dwars door u heen kijkt, en dat Hij precies ziet wie daar in die troonzaal des harten op de troon zit? Ik kan me voorstellen dat u misschien bij uzelf denkt hoe u het nu kunt wéten of de Heere Jezus Koning is in uw hart; of die meerdere Sálomo in waarheid daar zetelt. Wel, geliefden, dan moet ik bij het begin beginnen: want wij mensen, wij hebben in het paradijs, in Adam, voor het eigen ik gekozen; en wij mensen hebben ons in een drievoudige dood geworpen; o wij mensen hebben de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd, en we hebben koning satan aanbeden. We zijn voor hém op de knieën gegaan, omdat we dachten dat we daardoor zelf als God zouden zijn. En koning satan dienen we van nature; dat betekent: zoals we geboren zijn, stuk voor stuk, met ons hele hart en met ons hele bestaan. En de Heere Jezus maakt dat zo duidelijk, als Hij tegen de Joden in hun natuurstaat zegt: “Gij zijt uit den vader den duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen. Die was een mensenmoorder van den beginne, en is in de waarheid niet staande gebleven.” Hoort u het, wat er allemaal gezegd wordt? En laat u het niet het ene oor ingaan en het andere weer uit; want daarmee zegt de Heere Jezus, dat wij mensen, van nature leugenaars zijn, liefhebbers van onszelf, en dat van nature in ons hart, het eigen ik daar koning is. Wij mensen krijgen er liever een troon bij, dan dat we een troon kwijtraken, en we zetten er veel liever een kroon bij op, dan dat we een kroon afzetten. Och, wat voelen de kinderen zich geweldig als ze koninkje spelen; met een mooie kroon op het hoofd en met een mooie mantel om de schouders door de kamer schrijden; als je koning bent, dan voel je je wat, nietwaar? Bij ons, mensen, zit van nature dat ik op de troon, en is van nature de satan onze koning. We moeten dus van koning veranderen, wil het waar zijn dat die meerdere Sálomo bij ons op de troon zit; we moeten dus van koning verwisselen. Er moet een verandering in ons leven komen, nee, er moet een vernieuwing in ons leven komen; we moeten bij de ene koning vandaan gehaald worden en bij de andere gebrácht worden. En dat wil nu geen mens van nature. “Ja maar”, zegt u misschien, “ik ben vanavond toch niet voor niets hier?” O, dan kent u uzelf nog maar slecht; want er is geen mens van nature die graag koning-af wil worden, om de Heere Jezus als Koning op de troon te zetten. Ja, als de Héere in uw leven komt te werken, onwederstandelijk, dan wordt alles anders, dan gaat er wat gebeuren, want dan gaat Hij een mensenkind leiden op de weg der wedergeboorte; en dat is een weg die naar benéden gaat, een afgaande weg, een weg van kwijtraken. Dan

raakt die mens steeds meer van zichzelf kwijt. Ja, dan raakt die mens ten slotte zichzelf kwijt, want dan moet hij sterven en omkomen onder het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods. O geliefden, als de Heere werkelijk in uw leven begint, dan gaat Hij u, naar Johannes 16 : 8, overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Als u die Koning Jezus werkelijk wilt leren kennen, dan moet u gaan ontdekken dat u het bééld Gods bent kwijtgeraakt, en dat u dus niet meer weet wat ware kennis, gerechtigheid en heiligheid is! Dan moet u leren kennen dat u in uzelf een doodschuldige, een doemwaardige en een helwaardige bent; en dat u vanwege het verbreken van het werkverbond de Heere tegen u hebt, en dat Hij u naar Zijn recht en gerechtigheid zal verdoemen en wegwerpen in de hel. Als de Heere in waarheid in uw leven begint – en ik gun u dat met mijn hele hart – dan brengt Hij u in die weg op dat punt waar u het hoofd op het blok moet leggen en waar u alleen nog maar uit kunt roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren.” Want weet u, die meerdere Sálomo, die Koning der koningen, wordt een mens slechts geschonken van achter het recht, en dus.... nadat een mensenkind met zichzelf is omgekomen; nadat een mensenkind het recht Gods heeft moeten billijken, toevallen en omhelzen, en nadat een mensenkind de dood heeft moeten schrijven op alles van zichzelf. Een mens verandert pas van koning als hij voor de poorten van de hel terecht is gekomen, als hij zijn eigen verdiende plekje in die hel heeft gezien en als hij het heeft gezegd: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Dan pas wordt daar die Koning, van Isrels God, geschonken. Want het staat toch in Psalm 89 : 8: “En onze Koning is van Isrels God gegeven”; en in Jesaja 1 : 27 staat er : “Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid.” O, tegenwoordig beweren ze op vele plekken dat er genade vóór recht is, waarmee er ontelbaren worden bedrogen, want wat zegt Gods Woord? Genade dóór recht. De Heere heeft zo duidelijk gemaakt, dat wie zich niet aan de geboden Gods houdt, die zal sterven. Dan klinkt immers: ”Doe dat en gij zult leven”; en dus óók: doet gij het niet, dan zult gij sterven. En de Heere is een Waarmaker van Zijn woord. Hij kan niet van Zijn recht af geliefden, de Heere móet Zijn woord nakomen; en daarom zal iemand die weg, die afgaande weg van het recht, moeten bewandelen, om die Koning, die Koning Jezus, in waarheid geschonken te krijgen. Als u nu denkt dat u die Koning Jezus geschonken hebt gekregen en dat die Koning in waarheid op de troon van uw hart zit, maar u weet helemaal niets van een weg van recht, dan begrijpt u het wel: dan is er ook niets van waar, dat die Koning in uw hart te vinden is. En als u denkt dat het voor u wel in orde is voor de eeuwigheid, omdat u Koning Jezus hebt aanbeden, en u hebt nog nooit iets gevoeld van de toorne Gods, dan moet u er maar op rekenen dat u zichzelf bedriegt. Want Koning Jezus word je alleen gechonken van achter het recht, en dus nadat u met uzelf bent omgekomen. En als u die Koning niet kent, en u komt voor Gods rechterstoel - hoort u goed? - dan hebt u geen Borg voor uw schuld; en dan zult u weggeworpen worden met een mannelijke wegwerping in die verschrikkelijke poel van vuur en sulfer. O, als het nog nooit voor u onmogelijk is geworden om zalig te worden, als het nog nooit voor u buiten hope is geworden, als u nog nooit aan de zijde Gods bent komen liggen, dan weet u nog niet Wie de Heere Jezus is; dan bent u nog nooit op het plekje geweest waar de Koning Die redt, is, en waar Hij een mensenkind komt op te rapen. Weet u welk plekje dat is? Dat is het plekje op het vlakke des velds. U kent die woorden waarschijnlijk wel. Op dat plekje moet u terechtkomen. En de weg van kermen en van roepen, de weg waarop de betaalpenningen van ons niet meer meedoen en waar Gods toorn wordt ervaren, is de enige weg is de enige weg waarlangs u op het plekje komt, waar u die Koning van Isrels God geschonken krijgt. Nu kunnen we ons zo voorstellen dat de godsdienst briest en brult tegen die ware weg. Want de godsdienst

wil altijd handen en zakken vol hebben, met geloof, met gestalten, met aandoeningen en met teksten en versjes – en het is groot als de Heere die geeft, daar zeg ik niets van - maar die moeten allemaal meetellen. Maar och, zolang wij mensen nog iets van onszelf willen laten meetellen, hebben we die Koning nog nooit geschonken gekregen. Want de Heere Jezus is, als die meerdere Vredevorst, Degene Die een volkómen Zaligmaker is, niet een hálve Zaligmaker, niet een áánvullende Zaligmaker, maar een volkómen Zaligmaker. Wanneer u echter denkt dat u wat kunt meebrengen en wat kunt laten opschrijven bij de Heere dat mee moet tellen, dan is het kwijt voor u; dan hebt u die ware weg nog nooit bewandeld. Want dat zegt Gods Woord geliefden: ons bestaan zal uitgeledigd moeten worden van vat in vat; en onze kroon zal omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd gesteld moeten worden. En wij mensen moeten het leren in onszelf walgelijk en verdoemelijk te zijn, om in droefheid over onze zonden over de aarde te gaan; en om in droefheid naar God, te roepen en te smeken tot die Koning of Hij ons redden wil. Wij zullen in een heilige wanhoop gebracht moeten worden, om alleen nog maar te kunnen zien op Hem, die meerdere Sálomo, Die Zijn leven heeft gegeven aan het vloekhout van Golgotha, om goddelozen, onrechtvaardigen, verlorenen en verdorvenen te redden en te behouden.

Weet u, dan zijn er in onze tijd mensen die het idee hebben dat velen zo gewillig zijn om gered te worden door die Koning, en dat er velen zijn die als het ware tegen die Koning zeggen: “Ach, geef mij maar de genadeslag.” Maar geliefden, dat is niet waar hoor, want daar vecht een mens tegen; hij moet niets van die Koning hebben; want als die Koning zijn leven komt te veroveren, dan wringt een mens zich in allerlei bochten om zolang mogelijk het nodige van zichzelf vast te houden, en om wat voor God te kunnen aanbrengen. Zó zijn wij mensen, opkomend vanuit het werkverbond. Maar de Koning Die redt, ziet slechts uit naar de nooddruftige die roept en naar de ellendige die geen helper heeft, aldus onze tekst. Dezúlken kunnen op Zijn hulp rekenen, dezulken mogen zeker zijn van Zijn aandacht; want voor dezúlken heeft de Heere Jezus Zich aan het vloekhout van Golgotha laten beladen met zonde, schuld, vloek en toorn. Ja, voor dezulken die het moeten belijden een groot beest bij God te zijn. O, voor dezulken, die als het ware zien álles vezondigd te hebben bij de Heere, is de Heere Jezus afgedaald tot in de diepte van de hel; voor dezulken heeft die lieve Zaligmaker Zijn heerlijkheid in de hemel verlaten en heeft Hij de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen en is Hij die smartelijke lijdensweg gegaan, waarop Hij zelfs verlaten is geworden van God; ja waarop Hij zelfs tot in de diepste diepte van de hel heeft moeten afdalen, opdat dood, graf en hel overwonnen zouden worden. O, die Koning heeft Zich een doornenkroon laten opzetten en een spotkleed laten aantrekken, opdat degenen van wie de naam in de rol des Boeks geschreven staat, die als koning onderuit zouden gaan, en uit Hem en door Hem gekroond zouden kunnen worden met de door Hem verworven kroon der overwinning. O, de Heere Jezus is tot een Nooddruftige, Ellendige en Arme geworden, opdat nooddruftigen, ellendigen en armen door Hém gered, door Hem verlost, door Hem gezaligd zouden kunnen worden. Ja, Hij is opgestaan uit de doden en opgevaren ten hemel om dezulken uit het graf te doen opstaan en terug te brengen in het harte Gods, om eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. O geliefden, weet u daar dan al van? En is die Koning, die meerdere Salomo, u dan al in waarheid geschonken geworden van achter het recht? Bent u wérkelijk van koning veranderd? Kijkt het eens na in uw leven! En als u straks naar huis gaat, vraagt het u dan eens af wie de dienst bij u uitmaakt. Dan is dat Koning Jezus? Jongens, meisjes, toe, ziet dat nu eens na. Is die meerdere Sálomo het, tot Wie je hebt mogen leren zeggen: “Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?”, wat die Saulus, die daar naar Damascus gaat, heeft leren zeggen? O geliefden,

laat het toch eens nakijken van de Heere, want als u zich bedriegt, en u komt u eenmaal voor die Rechter van hemel en aarde, dán zult u het uit Zijn mond vernemen: “Ik ken u niet, gaat weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt.” En weet u, dan moet ik u zo waarschuwen – immers, ik ben toch geroepen om u eerlijk te behandelen? -er zijn zoveel mensen die zijn wat veranderd, maar die nooit van kóning zijn veranderd. O zeker, ze zijn uit de wereld weggetrokken en gekomen bij de godsdienst; en iedereen zegt het: “Oh, heb je die in de kerk gezien? Die kwam vroeger nooit, die leefde zich uit op het voetbalveld, die deed waar hij zelf zin in had, is dat niet geweldig.” En dat is het natuurlijk ook, ik doe daar niets vanaf hoor, maar als er niet meer met je gebeurt dan dat.... En er zijn mensen, die van onverschillige slapers onder de bediening van Gods Woord tot geïnteresseerde luisteraars worden, die erbij betrokken zijn, hun Bijbel erbij hebben, die zó zitten te luisteren dat je vanaf de preekstoel kan zien hoeveel interesse er is. Elke dag weer zijn ze bezig met Gods Woord; ze vouwen hun handen en ze trachten het aangezicht des Heeren te zoeken. En als de rechte bediening opklinkt, o dan vallen ze erbij en dan zijn ze er vergenoegd mee. Maar als er niet meer is dan dat.... Als mens kun je zijn omgezet en bijgekeerd, ja je kunt zelfs omgekeerd zijn. Maar u moet het straks maar eens uitproberen; als u zichzelf op dezelfde weg omkeert, dan gaat u wel de andere kant uit, maar u blijft wel op dezelfde weg nietwaar, en dan kom je niet op je plekje. Want geliefden, u zult niet ómgekeerd moeten zijn, maar u zult van die brede weg ten eeuwigen verderve moeten zijn afgehaald en u moet op de weg nauwe weg gekomen zijn; u moet óvergezet zijn, door het ware, wederbarende werk Gods. Want dezulken die slechts omgekeerd zijn en niet meer dan een grote verándering in hun leven kennen, zijn nog nooit in waarheid van kóning veranderd. O zeker, het gaat er anders toe, en het leven is misschien op een bepaalde manier ook gewijzigd, maar die Kóning wordt gemist: Hij is hun nooit geschonken geworden van achter het recht. En die Koning heeft hen nog nooit gewassen in Zijn dierbaar bloed van al hun zonden, en Hij heeft nog nooit hun rekening betaald bij de hemelse Schuldheer, Hij heeft hen nog nooit, door Zijn verzoenend werk, als het ware aan de Vader teruggegeven. O, het ware, het belangrijkste en het diepste werk des Heeren wordt dan gemist. En waar het nieuwe hart wordt gemist, gaat het fout. Kinderen, hoort goed hoor, koning Saul kreeg van de Heere een ander hart, staat er in de Waarheid – en dat is geweldig natuurlijk - maar wanneer we koning Saul volgen, dan komen we erachter dat een ánder hart te kort is bij de Heere; hij komt óm in zijn ongerechtigheid. En hebt u Simon de tovenaars, wel eens gevolgd? Is dat niet geweldig? Simon de tovenaars is door de prediking zó veranderd: hij stopt onmiddellijk met zijn tovenaarspraktijken, en elke dag, niet alleen 's zondags, elke dag komt hij onder de prediking van de apostelen. Dat is wat, geliefden! En er staat in de Waarheid, ja het staat er werkelijk – u moet het maar eens lezen – dat hij gelóóft. Dan denk je: Dat is toch wel in orde met die man. Maar leest eens verder; als Petrus komt, o dan gaat die Petrus door het werk van de Heilige Geest aanwijzen dat zijn hárt niet recht voor God is. Van binnen zit nog datzelfde, natuurlijke hart, onvernieuwd door het werk van de Heilige Geest. En daar ga je mee verloren.

Ach weet u, zovelen in onze tijd drinken uit de bedwelmingsbeker van de godsdienst, en die gaan in verdoving en ijdele waan over de brede weg door de tijd, totdat ze hun ogen opslaan in de eeuwige pijniging; want geen mens met een verandering zal zalig kunnen worden. O, wat zegt het doopformulier duidelijk, in gehoorzaamheid aan Johannes 3 : 3 dat wij in het Rijk Gods niet kunnen komen, tenzij wij van nieuws geboren worden. Het onweerstandelijke, wederbarende werk van de Heilige Geest zal door u gekend moeten worden, heel persoonlijk; u zult dat moeten kennen, u zult

daarvan moeten weten en erover moeten kunnen vertellen. En dat gun ik u van harte. Het is een persoonlijke zaak tussen u en de Heere. En weet u wie dat nu zullen leren kennen? Dat zegt ons tweede aandachtspunt: *de nooddruftige die roept*. Die zal mogen gaan ervaren dat die meerdere Salomo de Koning is Die redt. En wat is nu een nooddruftige? Dat is een mensenkind dat alles mist; dat alles mist voor het dagelijkse leven; het nodige heeft hij niet. Maar het gaat nog veel dieper, want een nooddruftige is een mensenkind dat in de nood gekomen is, omdat hij het nodige voor het geestelijke leven mist. Die mens komt erachter dat hij tegen een goeddoend God heeft gezondigd; die mens gaat inleven, beleven en doorleven dat bij God álles is verknoeid en alles is verbeurd. Die mens gaat voelen, niet met zijn verstand maar met zijn hart, dat hij door eigen schuld weggeworpen zal worden in de hel, en dat hij nooit meer zalig kan worden, nooit meer! Dat is wat: nooit meer; nooit meer God grootmaken, nooit meer bekeerd worden; zonder God in de wereld te staan, geen deel te hebben aan de erve der heiligen, geen toekomst te hebben, en te zien, te komen op die plaats van eeuwige smarten. Dezulken leren het dat ze onbekeerd zijn. Ach, ik sprak pasgeleden nog iemand en die zei tegen me: “Ja dominee, ik ben nog onbekeerd hoor. Maar goed, zullen we maar eerst koffie drinken?” Voelt u? Daar zit het ziet zo diep dat besef wat het is onbekeerd te zijn. Maar als de Heilige Geest waarachtig in je leven komt geliefden, dan ga je uitroepen, uithuilen en uitjammeren: “Ik ben nog onbekeerd, ik ben nog onbekeerd! Ik kan elk ogenblik weggeworpen worden in de hel!” - dan spreek ik natuurlijk uit eigen ervaring - dan heb je bij elke stap het gevoel dat de aarde zich onder je opent, net als bij een Korach, Dathan en Abiram, en dat je levend in de hel geworpen wordt. Dan leren dezulken het uitroepen, en niet zelden kruipend over de grond: “Is er dan nog enige middel? Is er voor mij nog raad?” Dan hebben ze 's nachts geen rust meer. Als de Heere in je leven begint – en wat hoop ik het toch voor u en jou – dan gaat Hij een mens tot zo'n nooddruftige maken. Dan gaat Hij hem laten beleven alles kwijt te zijn, alles verzondigd te hebben, alleen nog maar verloren te kunnen gaan. En dan wordt dat nóód in een mensenleven. Och, dan kun je niet meer zeggen na een ernstige preek: De dominee heeft het toch wel ernstig gezegd; ik begrijp het, ik moet bekeerd worden. En dan wordt het weer maandag en weer dinsdag! Dat kan dan niet meer, geliefden! Als de nood je opgebonden wordt vanwege je goddeloosheid, je verdoemdheid en je verlorenheid, heb je geen ogenblik rust meer. En dan besef je het dat er geen eten en drinken voor je is, in geestelijk opzicht, en dat het sterven zal moeten worden; dat het ómkomen zal moeten worden, want “de ziel die zondigt, die zal sterven.” En God eist Zijn beeld terug, geliefden van u en van jou en van mij. God eist Zijn beeld terug, en dat bent u kwijtgeraakt, dat hebt u weggeworpen in uw zondeval. En dat beeld krijgt u alleen maar terug door de Koning Die redt, de Heere Jezus Christus, het uitgedrukte Beeld Zijner Zelfstandigheid en het Afschijnsel Zijner heerlijkheid. En als u bevindelijk gaat zien dat beeld kwijt te zijn, God kwijt te zijn, en dan in de beleving geen Koning, Die redt te hebben voor je ziel, dan is alles kwijt, dan komt de mens in een heilige wanhoop. Ach, en dan zie ik zoveel mensen – en u bent wel eerlijk genoeg om dat toe te passen – die leven na de meest ernstige predicates nog rustig verder in het opperste van de mast, aldus Spreuken 23 : 34, totdat.... God Zelf een mens in het hart komt te grijpen, onweerstandelijk, en Hij de rust komt op te zeggen. Begrijpt u? Dan ligt daar voor u allen de noodzaak om in waarheid tot een nooddruftige te worden, om eerlijk gemaakt te worden door God, om gebogen naar huis te gaan, om je zonde en schuld op je schouders te gevoelen en te beseffen dat de Koning, Die redt, Die jou geschonken moet worden van achter het recht. Maar geliefden, er zijn zoveel, zogenaamd rechtzinnigen, die zeggen tegen mij: “Och man, zo erg is het met die nood helemaal niet; je maakt het veel te erg, je jaagt de

mensen de stuipen op het lijf, want die mensen zijn toch allemaal gedoopte mensen! Ja toch? Die dragen toch allemaal het teken van het verbond op hun voorhoofd? Die leven toch allemaal op het erf van het verbond, die zitten niet zelden twee keer per zondag in de kerk, die dragen in de collecte nog een flink steentje bij; het valt toch allemaal wel mee met die nooddrift? En vooral als je dan nog érnstig bij de zaken betrokken bent?” Och geliefden, laat u niet bedriegen, want in onze tijd gaan er zoveel leugenaars rond; en de duivel is er altijd bij om u wat wijs te maken, om u de zakken en de handen vol te stoppen met beloften, om u kussens onder de oksels te naaien, en om tegen u te zeggen: “Mensenkind, niets aan de hand, laat die sombere dominees maar lopen, trek je er maar niets van aan.” Maar nu het Woord geliefden: “De Koning Die redt.” De éne Koning Die redt, dat is de Heere Jezus Christus. En die Koning wordt u alleen geschonken van achter het recht, nooit ervóór, en dus zult u die weg moeten kennen om onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht óm te komen. Want alleen zó word je die Zaligmaker geschonken; en alleen zó zul je als nooddriftige ervaren hoe die lieve Heiland en Zaligmaker je nooddrift komt op te lossen, door uit te delen van het brood des levens en van het water des levens, en hoe Hij dé Bron des levens voor je komt te ontsluiten. O geliefden, elke nooddriftige in ons midden mag gewezen worden op die Zaligmaker en Heiland, Die de nooddriftige redt. Maar bent u dat dan al? Ben jij dat dan al? We willen eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65, en daarvan het 2e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d' overhand op mij;
Maar ons weerspannig overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

2. De nooddriftige die roept

En als de Heere een mensenkind waarachtig tot een nooddriftige komt te maken geliefden – en u begrijpt hopelijk wel dat ik u dat met mijn hele hart gun – dan maakt Hij er zó een altijd tot *een nooddriftige die roept*, zo zegt ons tweede aandachtspunt. Want dan wordt zo'n mensenkind door de Heilige Geest in de afzondering gebracht. Dan zoekt hij stille plekjes op, hetzij op de slaapkamer, in de schuur, of op het land; stille plekjes, om daar te roepen tot de Heere, om daar te smeken om Zijn ontferming, om daar de tranen de vrije loop te laten, en om te bidden: “Och Heere, red me toch, verlos me toch, bevrijd me toch, mag ik U toch eeuwig grootmaken; lieve Koning Jezus, kom me toch redden.” En dat doet zo'n mensenkind niet één keer, en ook niet slechts op een tweede of een derde dag; o nee, want zo'n menskind blijft roepen, die kan dat roepen, door het werk van de Heilige Geest, niet laten. En dan voelt u misschien wel wat ik zeggen wil. Och, ik ontmoet veel mensen die zeggen: “Dominee, ik weet het hoor, de Koning Die redt moet mij geschonken worden, maar dat moet bij de Héere vandaan komen, dus wacht ik het maar af.” U hebt het een tijdje geleden misschien ook wel gelezen dat op Urk de jongelui op zaterdagavond gewoon naar de disco gaan, en dat zeggen ze: “Als de Heere me hebben wil, dan pakt Hij me maar, dan haalt Hij me maar uit de disco.” En zo leven ze rustig in goddeloosheid, in drankmisbruik en in drugsgebruik verder. Maar u voelt hopelijk wel, dat dit het gemis van het ware werk Gods komt te verraden, want als het ware werk des Heeren wordt

ervaren, dan gaat die mens roepen; als iemand waarachtig door het werk van de Heilige Geest tot een nooddrufte wordt, dan gaat hij kermen tot God. En het zal een mens ook niet helpen als eens onder een preek ernstig geraakt is geworden, en tegen de Heere heeft gezegd: “Heere, ik heb het gehoord, die Koning moet ik kennen, Heere schenk Hem me toch”; en je vraagt het één keer, twee keer of drie keer, om dan, als het eeuwigheid voor je wordt, in alle eerbied gesproken, tegen de Heere te zeggen: “Maar Heere, ik heb het toch gevraagd.” O geliefden, als er waar werk van de Heere in de ziel is, dan komt daar als vrucht openbaar dat zo’n nooddrufte niet één week, niet één maand roept, of niet één jaar roept; O, al moet hij dertig jaar in zijn ongeluk over de aarde gaan, roepende, smekende om die Koning, dan roept hij dertig jaar, want hij kan Hem niet meer missen. Zo’n mens gaat zo volkomen in zijn gemis, o dat is een heimwee naar die lieve Koning, naar die hemelse Bruidegom, ja, die Allerbeminlijkste en Allerdierbaarste, Die, Die moet hij hebben, Die moet hij aanbidden, Die moet hij beminnen; Diens kussen moet hij gevoelen. Een waarachtig nooddrufte die roept, die roept onverminderd, onophoudelijk. En dan kunnen ze zichzelf niet helpen met tranen van ontroering onder de prediking, dan kunnen ze zichzelf ook niet op de been houden met eens een rijk gevoel tijdens het zingen van een psalmversje; dat is allemaal groot, maar ze zijn nauwelijks, nauwelijks verder, of dat gemis van die Koning knaagt alweer; want ze hebben Hém, Hém nodig, die Heiland en Zaligmaker. O geliefden, dan gaat Psalm 6 voor zo’n mensenkind zo levend worden, waar staat: “Ik doe mijn bed den gansen nacht zwemmen, ik doornat mijn bedstede met mijn tranen.” O, dan weet zo een niet niet meer waar hij het zoeken moet. Die ligt nachten wakker om onophoudelijk te roepen en te smeken. U moet het in de psalmen maar eens nalezen hoe vaak het daar staat dat Gods kinderen ’s nachts tot de Heere roepen om Hém, die lieve Zaligmaker te mogen ontmoeten. Maar weet u, dan komt zo’n mensenkind erachter dat hij niet eens roepen kan als de Heere het niet gééft, en dat hij helemaal niet wenen kan als de Heere geen tranen om te wenen geeft, en dat die mens niet kermen kan en dat die mens niet zuchten kan als de Heere dat niet werkt. O, dan gaat zo’n nooddrufte bemerken dat hij alles van de Heere moet ontvangen.

Ik ontmoet wel eens mensen, die zeggen: “Ja, dat roepen tot de Heere ken ik, daar weet ik van, want de angsten der hel hebben me wel eens besprongen en ik heb de dood wel eens in de ogen gekeken, en wat heb ik het toen benauwd gehad; maar toen heb ik tot de Heere geroepen: “Heere, red me, Heere, verlos me.” En wat staat er nu in Psalm 50 : 15? Daar zegt de Heere toch: “Roep Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren?” Dan zegt zo een: “Ik heb geroepen, dan is het toch goed met mij? Dan komt alles voor de eeuwigheid toch in orde? Dan hoef ik toch nergens benauwd voor te zijn? Maar o, wat bedriegt zo een zichzelf geliefden; want daar waar het roepen van een mensenkind niet in waarheid wordt gevolgd door een antwoord van de Heere - niet een zelf bedacht antwoord, niet een gestolen antwoord - nee, een van de Héere ontvangen antwoord; daar waar een mensenkind niet in waarheid gebracht is op dat plekje waar hij álles van zichzelf verliest, om van achter het recht die Zaligmaker, de Koning Die redt, te ontvangen, daar heeft die mens niets om zalig en behouden te kunnen worden, daar blijft zo’n mens als een vuurbrand in het hellevuur liggen, om eens, eeuwig op die plek te komen waar men zal verteren zonder ooit te verteren in diepe, helse smarten. O, daar komt men als het ware zonder bruiloftskleed in de bruiloftszaal van de hemelse Bruidegom En dan weet u vermoedelijk wel dat de Koning Zijn knechten opdracht geeft om zo een te grijpen, te binden en buiten te werpen waar de honden en de moordenaars zijn, waar geen leven is, maar slechts een eeuwig zielsverderf.

O geliefden, een waarachtig nooddruftige die blijft roepen, ja die blijft roepen. Maar hoe is het bij ú? Weet ú daarvan? Mag u het in stilte voor uzelf weten dat u vaak roepende gevonden wordt, op de knieën? Kent u dat hunkeren, dat verlangen, omdat u het gemis kent van die Koning? Weet u, de Koning Die redt, redt slechts ware nooddruftigen, die door het werk van Gods lieve Geest alles zijn kwijtgeraakt en die zijn blijven roepen tot de Heere om van Hem verschoond en verlost te worden tot de eeuwige lofprijzing van Gods nooit volprezen Naam.

3. De ellendige die geen helper heeft.

Dan komt nu ons derde aandachtspunt te spreken over *de ellendige die geen helper heeft*. Dan begrijpt u vermoedelijk wel dat die nooddruftige nu op een andere manier wordt omschreven, namelijk als een ellendige die geen helper heeft. Vroeger op de catechisatie leerden wij dat altijd – en ik hoop dat dát hier nog zo is – dat een ellendige een uitlandige is. Want iemand die ellendig is en het dus moeilijk heeft, is niet iemand die met ziekte te maken heeft, of die in de zorgen zit – ook al hebben wij dat er wel van gemaakt – maar een ellendige is naar het Bijbels besef, een uitlandige, en dus iemand die in het buitenland terechtgekomen is. En nu vermoedt u misschien wel, hoe het is een geestelijk ellendige te zijn, want wij mensen zijn uit het land van de hemelse Vader weggegaan. Wij hebben God de rug en de nek toegekeerd en wij zijn bij God vandaan gelopen. Wij hebben ons erfdeel opgevraagd en wij brengen dat erdoor, ons levenlang. En wat zou het nu groot zijn als we in waarheid zouden lijken op de verloren zoon. Dat was ook een ellendige; dat wist hij in het begin niet, totdat hij bij de zwijnen zat. Hij begeerde zijn buik te vullen met de zwijnendraf. Maar niemand gaf hem die. En wat was dat groot, want als mensen hem die draf hadden gegeven, dan had hij er nog van gegeten ook en dan had hij daar genoeg aan gehad. Maar niemand gaf hem die, en toen keerde hij door het werk van de Heilige Geest tot zichzelf in. Toen keerde hij zich om en toen keerde hij terug naar zijn vader. Een ellendige is iemand die weggelopen is bij de Vader vandaan, om Hem nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. Een ellendige is iemand zonder God, als een goddeloze, die de omgang met de Heere heeft verbroken, iemand die nooit kan schuilen bij de Vader, iemand die overgegeven is aan het eeuwige verderf, en iemand die zich, zij het misschien keurig, uitleeft naar de geneugten van het eigen bestaan. Maar bent u in de beleving wel eens tot zo'n ellendige geworden? "Och", zegt u misschien, "ik woon toch goed in Nieuw-Lekkerland, ik woon niet in het buitenland, ik heb nog familie om me heen." Nee, maar ik bedoel géestelijk: Hebt u het van binnen al eens gevoeld dat u uit Gods vaderland weggelopen bent, dat u zich daar uit-gezondigd hebt, dat u alles verbeurd hebt bij de Vader? Ja, bent u wel eens tot een waarachtig ellendige geworden? Bent u daar al eens mee gaan zitten en bent u daar wel eens mee in de binnenkamer gekomen? Ja, bent u wel eens in waarheid overtuigd geworden van zonde, gerechtigheid en oordeel? En hebt u toen gezien dat u geen helper hebt, en dat u dus een ellendige bent die geen helper heeft? Ach, ik weet het wel, wij proberen onszelf er altijd uit te helpen, nietwaar? Dan hebben we dit en dan hebben we dat. Maar als je geestelijk geen helper hebt, dan kunnen mensen je niet meer helpen, dan kan je godsdienst je niet meer helpen, dan kunnen je goede daden je niet meer helpen, dan kunnen je hobby's je niet meer helpen. Dan ben je een ellendige die geen helper heeft. Dan kunnen je vrome gestalten je evenmin helpen. Ja, dan helpt je niets meer, dan ben je overal doorheen gezakt, en heb je alleen nog maar zonde en schuld. Geen helper. Dat is toch erg! Als je als kind hard gevallen bent, en je hebt pijn, en je ligt daar te huilen op de grond, en je roept om je moeder, en je moeder is er niet; en er is niemand die je opraapt, niemand die je helpt, dat is toch erg. Maar

geestelijk is het nog veel erger; geestelijk te zien alles te missen, en te roepen om hulp, om de Koning Die redt; en je hebt geen helper. Wat is dat erg. Maar dáár brengt de Heere nu dat ware volk. Op dat plekje komt het te liggen, waar het zielsbevindelijk gevoelt geen helper te hebben. En dan gaat het nog dieper, want dan gaat zo'n mensenkind, op die geestelijke weg, leren dat het nog zijn eigen schuld is ook, dat hij geen helper heeft. Alles is verzondigd en álles is verbeurd; het is naar Gods récht, dat hij geen helper heeft; het is verdiend geen helper te hebben, het is éérlijk als de Heere zó een wegwerpt in de hel! Maar dan mogen we gaan doorlezen; want als een mens op dat plekje komt waar hij álles kwijt is, dan gaat hij het meemaken dat de Koning Die redt, zó een komt op te rapen en zó een komt te helpen. Ja, dat die Koning, die meerdere Salomo, zó'n verlorene, zo'n verdorvene, zo'n verdoemde, zo'n walgelijk mensenkind, zo'n melaatse, komt aan te raken, te vertroosten, te reinigen, te wassen in Zijn bloed, en komt te begiftigen met een nieuw hart en met het waar zaligmakend geloof, om alle schatten en gaven, waarvoor Hij Zijn leven heeft gegeven, aan zó een toe te passen. O geliefden, dan wordt zó een bekleed met het kleed van Christus' gerechtigheid, Christus' heiligheid en Christus' heerlijkheid. Dan wordt zó een als een reine maagd, zonder vlek of rimpel, voor de Vader gesteld. Dan wordt zó een soms zelfs in de volle beleving des harten teruggebracht in het hart van de Vader; om Thuis te zijn, een ogenblik Thuis, en te weten dáár te mogen komen, aan het eind van het aardse leven. O, dan mag zó een wegschuilen achter die Koning, die meerdere Salomo, en dan mag zó een het horen: "Ik zal voor u strijden, en gij zult stil zijn." Ja, dan mag zó een het beleven dat die Koning de dood en de duivel heeft overwonnen, en het graf tot een doorgang heeft gemaakt naar het eeuwig, zalig leven. O geliefden, dan mag zó een het ervaren dat het leven hier op aarde, ondanks moeite en strijd, een pad is naar het Thuiskomen in Gods hemelse heerlijkheid, om daar de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig groot te maken! Weet u, het volk dat bij die Koning behoort, zal ervaren elke dag weer in het gemis terecht te komen, omdat het niets meer heeft van zichzelf; maar het zal ook mogen ervaren hoe die Koning der koningen dezulken dagelijks komt te voeden en te laven met Zijn hemelse gaven. En het zal meemaken hoe het biddende voort mag gaan, van dag tot dag, en hoe de Heere hen komt te leren om in afhankelijkheid en aanhankelijkheid van hun Koning op weg te zijn en te blijven; om dwars door de dood heen, de overwinningskroon die ontvangen mag worden, aan Christus' voeten te werpen en het te zingen: "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen." O geliefden, dan mogen dezulken door de Koning Die redt, als nooddruftigen en ellendigen, een plek innemen te midden van het volk des Heeren. En dan mogen ze met de engelen de drie-enige God eeuwig verheerlijken. Och geliefden, zult ú daar nu ook bij zijn? Vraagt het u eens af; als het vannacht eeuwigheid wordt, hoe is het dan met u?

O onbekeerden onder ons, o zeker, ge weet het, ge moet bekeerd worden, ge moet die Koning leren kennen. En verder? U gaat misschien straks de kerk uit met het gevoel van: Ja, ik moet er toch eens wat aan gaan doen. Maar wat zou het erg zijn geliefden, als de dood na korte tijd een einde aan uw aardse bestaan komt te maken en het eeuwigheid voor u wordt, want dan zult ge eeuwig smarten lijden in de hel. Oh, laat u vanavond toch nog waarschuwen! Roept de Heere toch aan om in uw leven te komen. En bekommerden onder ons, ach wat hebt ge vanavond misschien wel in tranen de prediking gevolgd, en wat is uw weg daarin misschien wel verklaard geworden. En wat weet ge het precies, Hém te missen, die lieve Koning Die redt. O bekommerden, roept maar, blijft maar roepen; want de ware nooddruftige die roept, en de ware ellendige die geen helper heeft, zal het op Gods tijd mogen meemaken die Koning

geschonken te krijgen van achter het recht.

En volk des Heeren, u mag ervan weten de lieve Koning Die redt geschonken te hebben gekregen en in Zijn armen te zijn weggesmolten om het steeds opnieuw tegen Hem te zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste. O, mijn Liefste. Ach, als ge eens over Hem moogt spreken, dan gaan de ogen glimmen, dan gaat het gelaat stralen, want dan raakt ge uzélf een ogenblik kwijt. O, als ge eens in Zijn armen moogt liggen en ge eens opgetrokken moogt worden in de binnenkamers van die Koning en ge dus daar zijt waar uw nardus zijn geur zal kunnen verspreiden, dan moogt ge proeven hoe goed die lieve Koning is. O volk, ziet er maar naar uit om daar te komen. Maar getuigt er hier maar veel van, in uw leven, in uw gesprekken, door uw daden en door uw gehele levensstijl. Ach, we zeiden het al eerder tegen elkaar: “Gods kinderen zijn veelal zo wereldgelijkvormig.” En dat kan niet. Maar dat kán niet. Dat kan absoluut niet! des Heeren? O volk, gaat de anderen toch voor en toont toch dat ge niet van de wereld zijt, gelijk Christus niet van de wereld is; wekt anderen maar tot jaloersheid, opdat ze zullen leren die Koning te moeten kennen met hun hart. En ziet er maar naar uit, die Koning straks eeuwig de eer te geven, ja om uit Hem en door Hem de drie-enige God te loven en te prijzen. O, dat de Naam des Heeren verheerlijkt zou worden, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 118 : 7

*De HEER' is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn lied, mijn psalmgezing;
Hij was het Die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.
Men hoort der vromen tent weergalmen
Van hulp en heil, ons aangebracht;
Daar zingt men blij, met dankb're psalmen:
Gods rechterhand doet grote kracht.*

4^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 5 augustus 2004

Zingen: Psalm 63 : 1

Lezen : Jesaja 55 : 1 – 9

Gebed

Zingen: Psalm 42 : 1, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 55, en wel bij het 1^e vers van Jesaja 55. We lezen in Jesaja 55:1 Gods Woord en onze tekst als volgt:

“O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

- 1^e. Wie de nodiging uitroept.
- 2^e. Tot wie de nodiging uitgaat.
- 3^e. Wat de nodiging ontsluit, en
- 4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

- 1^e. Wie de nodiging uitroept.

Geliefden, in de woorden van onze tekst klinkt een rijke, een heerlijke, een niet te bevatten nodiging op. En daardoor worden we ertoe gedrongen om ons met ons eerste aandachtspunt af te vragen *wie de nodiging uitroept*. Want dat is toch belangrijk geliefden; als u ergens voor genodigd wordt, dan kijkt u toch naar de afzender van die nodiging, dan bent u toch benieuwd wie deze nodiging zendt? Wanneer we daarover nadenken, dan moeten we natuurlijk zeggen dat die nodiging helder en duidelijk, en niet voor tweëerlei uitleg vatbaar, opklinkt uit de mond van Jesaja. Maar weet u, Jesaja is een door de Heere geroepen knecht; u moet thuis Jesaja 6 maar eens lezen. Jesaja is een mensenkind dat van de Heere geroepen en gezonden is om het Woord des Heeren te brengen. Die man heeft dat niet zelf bedacht, omdat het hem wel aardig leek om het Woord des Heeren te gaan brengen, zoals we tegenwoordig zoveel van die dienaren des Woords aantreffen. Hij is niet zelf gaan lopen, maar hij is in waarheid en tégen zijn wil in van de Heere in het hart gegrepen, en hij is tot mond des Heeren gemaakt. En daarom begrijpt u misschien wel, dat als Jesaja zo spreekt, het bij hem is: “Alzo spreekt de Heere.” Natuurlijk wordt dat in zijn tijd bestreden, zoals dat ook in onze tijd bestreden wordt. Natuurlijk zeggen ze tegen elkaar: “Wat denkt die Jesaja wel...., dat hij het Woord des Heeren spreekt? Dat als hij de dingen zegt, dit Gods Woord is? We horen in onze tijd, of we lezen dat toch regelmatig - en vooral de jonge mensen worden er zo door verward - dat de Bijbel niets anders is dan een menselijk boek, met menselijke verhalen, menselijke opvattingen en menselijke belevenissen; en dat de inhoud van de Bijbel bepaald wordt door de tijd en de cultuur waarin de profeet, die knecht des Heeren, heeft geleefd. En daardoor gaat de mens heden ten

dage zelf uitmaken wat er van dat overgeleverde Woord, Góds Woord is. Maar laat u daar toch niet door in verwarring brengen, want het is zo waar, dat uit de mond van Jesaja het door God geïnspireerde en geschonken Woord des Heeren klinkt. Het zuivere Woord des Heeren klinkt daar met macht, met majesteit en met gezag uit zijn mond, omdat die gevolmachtigde heraut des Heeren dat Woord spreekt. En dan begrijpt u misschien wel dat, als we een antwoord zoeken op de vraag wie die nodiging uitroept, we ten diepste moeten zeggen dat die komt uit de mond des Hééren, uit de mond van de Koning der koningen, van de Almachtige, de Eeuwige, de Schepper van hemel en aarde; de onveranderlijke God, Die gisteren en heden Dezelfde is, en in der eeuwigheid. En daarom laat de Heere nog tot op dit moment het Woord van Hem klinken door middel van Zijn getrouwe knechten. En dan kómen de tijden en dan gáán de tijden; dan komen de mensen en dan gaan de mensen; ook wij, och we zijn zo tijdelijk, een damp; vanavond zit u hier nog in dit kerkgebouw, maar volgende week is uw plaatsje misschien leeg; en waar u ook vandaan komt, het leven is een damp. Je hoeft niet oud te zijn om te sterven; jonge mensen, past toch op. Want we zijn in feite allen even oud, we dragen allen de dodelijke ziekte van de zonde in ons om. En de Heere kan elk ogenblik in het leven van ons blazen en het afsnijden, als de bloem des velds uit Psalm 103. Mensen komen, mensen gaan; geslachten komen en geslachten gaan; maar Gods Woord is tot in eeuwigheid en blijft tot in eeuwigheid en zal geenszins voorbijgaan; het schijnsel van Zijn Woord blijft stralen en de woorden Zijner beloften blijven klinken zolang de Heere Zijn knechten doet uitgaan. O, wat een wonder geliefden. En dan kan het zijn dat dit Woord na verloop van jaren niet meer in ons land klinkt, omdat de oordelen Gods zich ook onder ons steeds meer voltrekken. Maar de Heere heeft het gezegd: Tot aan het eind der tijden en tot waar géén tijd meer is, in de hemel en op de nieuwe aarde zal Zijn Woord blijven klinken. De nodiging gaat dus uit, uit de lieflijke mond des Heeren. Maar weet u, die nodiging gaat nog rijker uit als de Heere Jezus, het vleesgeworden Woord, op aarde is; en als Hij, in Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn, in het vlees is nedergedaald, hier op aarde Zijn nodigingen laat horen. Want dan klinkt het in Mattheüs 11:28: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.” Ja dan lezen we in Johannes 7:37 dat de Heere Jezus op de laatste dag van het Loofhuttenfeest in de tempel staat, en dat Hij het daar laat klinken: “Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke.” De nodiging van God de Vader die in het Oude Testament opklinkt, wordt dus uit de mond van God de Zoon in het Nieuwe Testament vernomen. En in de eenheid van Vader en Zoon horen we vanavond de nodiging: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk.” Weet u, dan komt Gods Woord ons zo duidelijk te maken dat die nodiging bij de Heere vandaan wáárgemaakt kán worden. Wanneer u een uitnodiging krijgt voor het een of ander, dan kijkt u naar de afzender, en wat doet u dan? Dan schat u in, of degene die u nodigt, die nodiging wel wáár kan maken, wel in kan lossen. Als daar de nodiging klinkt om te komen tot de markt van vrije genade, om te kopen, zonder prijs en zonder geld, wijn en melk, o dan is het de vraag: Zou dat er dan ook zĳn? Zou dat dan ook werkelijk geschonken kúnnen worden? Ja geliefden, die spijzen zijn er. Wijn en melk, we zullen daar later nog op terugkomen, staande voor de rijke genadegaven des Heeren, die zĳn er. Want God de Vader heeft dat alles toe bereid in het lijden en sterven van Zijn lieve Zoon, de Heere Jezus. De Heere Jezus heeft alles volbracht. En dat is geen geringe zaak geweest! Wanneer u daar, door het werk des Geestes, een klein beetje zicht op hebt gekregen, dan weet u dat wel; want voor wie moest de Heere die wonderlijke, kostelijke genadegaven beschikbaar maken? Voor mensen die

zichzelf moed- en vrijwillig van de Heere hebben afgekeerd; voor degenen die zich in een drievoudige dood hebben geworpen, en zichzelf tot helwaardigen, doodschuldigen en doemwaardigen hebben gemaakt; voor mensen die naar Gods recht en gerechtigheid veroordeeld moeten worden tot een eeuwig vertoeven in de vlammen van de hel. Al degenen tot wie de nodiging van vanavond komt, maar ook alle anderen, liggen van nature onder het verdoemende recht Gods, om daar op die plek terecht te komen waar ze eeuwig zullen dorsten, en waar nooit één druppeltje water te verkrijgen zal zijn. En die lieve Heere Jezus, die lieve Borg en Zaligmaker, Die Zich in de Raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld om met Zijn hart Borg te zijn voor de gekenden des Heeren, Hij daalt uit de hemelse heerlijkheid neer; Hij verlaat Zijn troon en Zijn kroon en Hij wordt Méns. Ja geliefden, Hij laat Zich beladen met de schuld van dat volk des Heeren; en Hij gaat in hún plaats de weg om aan Gods wet te voldoen en om aan Gods recht genoegdoening te schenken, om de schuld van dat volk te betalen, tot de laatste penning toe. O daar gaat Hij die weg tot in Gethsémané toe, waar we Hem over de grond zien kruipen als een worm en geen man! Hij gaat naar Gabbatha, Hij gaat naar Golgotha. O, daar wordt Hij geslagen, bespuwd; daar krijgt Hij een doornenkroon op Zijn hoofd, en daar wordt Hij aan het vloekhout genageld, om dáár te kunnen zeggen: “Het is volbracht.” Ja, daar horen we Hem roepen: “Mij dorst.” O daar lijdt Hij de meest verschrikkelijke dorst, en daar stort Hij Zijn dierbaar bloed uit, opdat de gekenden des Heeren zouden kunnen worden wederomgeboren, bekeerd en gewassen in dat dierbare bloed, van al hun vuile onreinigheden. De Heere Jezus laat Zijn lichaam breken als brood en Zijn bloed vergieten als wijn, opdat voor dat volk, van wie de namen geschreven staan in het Boek des levens des Lams, de nodiging zou kunnen worden ingelost en het daar voor hen zou kunnen klinken: “O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet.” Begrijpt u? Als die nodiging vanavond in ons midden opklinkt en uitgaat, dan hééft de drie-enige God alles in orde gemaakt om die genodigden te kunnen geven om níet, wat hun wordt beloofd.

Maar hebben wij er dan wel eens werkelijk zicht op gekregen wát het de Heere Jezus heeft gekost om die nodiging te kunnen laten uitgaan? Kregen wij wel eens werkelijk oog voor onze zonde en voor onze schuld? We kunnen daar natuurlijk dierbaar over praten, dat begrijp ik best, en we kunnen daar soms wel eens een ogenblik een indrukje van krijgen, maar werd het al eens waarheid in het binnenste van onze harten welke monsters van goddeloosheid we zijn? En zijn we al eens in waarheid geworden wat Asaf werd, als hij het zegt een groot beest bij God te zijn? Of een Méfiboseth die het belijdt een dode hond te zijn? O vraagt u dat toch eens af, want weet u, dat wordt nu gekend door al degenen die erachter gebracht zijn door het ontdekkende, overtuigende en ontgrondende werk van de Heilige Geest, dat ze met hun vroomheid, hun ernstigheid en hun oppassendheid nergens komen. Ja die hebben het gezien dat ze daarmee niet verder gekomen zijn dan nabij-christenen, door het nabijkomende werk des Geestes! O, hebt u dan al in waarheid uw zonden leren bewenen? Is er dan al werkelijk in uw leven de ware droefheid gekomen over uw zonden? En die droefheid naar God?

2°. Tot wie de nodiging uitgaat.

De Heere Jezus geeft Zijn leven, opdat die nodiging zou kunnen uitgaan. En dan begrijp ik dat u misschien, met ons tweede aandachtspunt, de vraag op uw lippen hebt, *tot wie de nodiging uitgaat*. Ach weet u, daarover zijn in de loop van de tijd al heel veel dikke boeken geschreven, en er zijn over de antwoorden op deze vraag soms grote spanningen tussen mensen ontstaan. Maar onze tekst geeft daar zo’n eenvoudig

antwoord op. Want wat zegt onze tekst?: “O alle gij dórstigen, komt tot de wateren.” Hoort u het? Die nodiging gaat uit tot de dórstigen. Dorst is iets heel ergs nietwaar? Juist op deze warme dagen ervaren we daar misschien iets van. Als je dorst hebt, dan kleeft je tong aan je gehemelte; dan heb je vaak lippen die gebarsten zijn. Als je echt dorst hebt, dan heb je nauwelijks een stem om te zeggen: “Dorst.” Dan kan een hongerige een ogenblik zijn knorrende maag vergeten, maar als je dorst hebt, dan is dat er elk ogenblik. En velen van ons weten het wel hoe een stervende ernaar verlangt dat de lippen nog wat nat gemaakt worden. Wat is daarom ook het beeld aangrijpend van de rijke man en de arme Lázarus; als de rijke man de ogen opslaat in de pijniging, en hij aan Abraham vraagt of Lázarus naar hem toe mag komen en zijn vinger in water mag dopen om zijn tong te verkoelen met een enkel druppeltje water, dan wordt dat niet toegestaan. O dan zal zó een eeuwig dorst lijden en zelfs geen tranen schreien van smart, omdat die zijn dorst nog zouden kunnen lessen. En nu begrijpt u denk ik wel, dat het spreken over dorst en over de dorstenden in onze tekst niet ziet op degenen die lichamelijk dorst hebben, maar dat het hier gaat om de geestelijke dorst, en om het dorsten naar Gód. Als er geroepen wordt: “O alle gij dorstigen”, dan gaat het om de mensen die hebben leren dorsten naar Gód. Dan komt hier direct het wonder van het wederbarende werk des Geestes openbaar, want er is geen mens die van nature naar God dorst. Eerlijk niet waar, want Gods Woord zegt het in Romeinen 3:11: “Er is niemand die God zoekt” (“ook niet tot één toe”). Al klinkt ons dat misschien hard in de oren, zo is het echter wel; wij mensen kunnen onszelf van nature zo goed redden, wij kunnen het leven zo goed in eigen hand houden, wij kunnen zo goed voor onszelf zorgen; en dat openbaren we in de praktijk van ons leven. O zeker, zeker: één keer per zondag naar de kerk, of twee keer per zondag een kerkdienst uitzitten, wat bidden en wat lezen en wat ernstige gesprekken! Maar sóms wordt dat anders, soms, als er ziekte in ons leven komt en we op het ziekbed neergeworpen worden, als er een ernstige ziekte bij ons openbaar komt, en we het gevoel hebben dat het op de dood aangaat. Of als we iets vernemen van de donder van de Sinaï en we iets ervaren van de bliksemen van het oordeel. En wanneer de angsten der hel ons komen aan te grijpen...., dan is er een roepen bij ons tot de Heere, dan is er naar ons gevoel een dorsten om het reddende en verlossende werk des Heeren te leren kennen. En dan nemen we onszelf ernstig voor om voortaan te leven naar Gods Woord en eeuwig blijvend Getuigenis. Maar och, als het daarna weer wat beter gaat, als het meevalt met die ziekte, en we de oude draad weer wat oppakken, dan blijven er zoveel zogenaamde bekeringen op het ziekbed achter. Dan keren we terug als een hond tot zijn uitbraaksel en als een gewassen zeug tot de wenteling in het slijk. En als de dood ons dan onverwachts overvalt, en we moeten verschijnen voor de rechtvaardige en heilige God, dan zullen we als kaf van de dorsvloer en als rook uit de schoorsteen weggestormd worden door het rechtvaardige, verdoemende oordeel Gods, om eeuwig te midden van de vlammen van Gods gramschap en Gods grimmigheid te zijn. Want niet álle dorsten is het dorsten uit onze tekst. En ge dient uzelf dan ook wel heel nauw te onderzoeken hoe het met u is gesteld, want het dorsten van de tijdgelovige en het dorsten van de wondergelovige en het dorsten van de historiek gelovige is ontoereikend voor de eeuwigheid. Als dezulken aan het einde van hun leven zullen verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde, dan is het bed te kort en het dek te smal om zich daaronder te kunnen samenvoegen. En dan zal zó een niets anders meemaken dan, naar Gods recht en gerechtigheid, weggeworpen te worden in de poel van vuur en sulfuur, om de martelingen te ondergaan van de duivel en zijn trawanten. Laat u toch waarschuwen vanavond, u bent nog in het heden der genade, de dag der zaligheid is voor u nog niet voorbij; wat zou het toch erg zijn als u met een ingebeelde hemel uw

ogen zou opslaan in de hel! Maar wanneer de Heere werkelijk levendmakend in een mensenleven aan het werk gaat – en wat gun ik u dat met alle liefde van mijn hart – dan wordt alles nieuw. Want dan gaat de Heere door het werk van Zijn Geest zó een overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel! Dan komt de Heilige Geest zó een te openbaren hoe het ganse leven niets anders is geweest dan het dienen van de satan, dan een najagen van het eigenbelang, dan een eren en verheerlijken van het eigen ik. O, dan worden de blinde zielsogen geopend voor de verdoemelijke staat der algehele verdorvenheid waarin men verkeert. En dan gaat zó een zijn gescheidenheid van God inleven, dan komt zó een erachter niet alleen tegen een rechtvaardig God gezondigd te hebben, maar ook tegen een goeddoend God! Dan wordt zó een tot een mensenkind dat het niet meer kan uithouden in de wereld, dat geen plezier meer vindt te midden van de vroegere vrienden. Dan gaat zó een zich steeds meer terugtrekken naar stille plaatsen, om het daar van dorst uit te roepen naar de levende God, en om daar te dorsten naar het waarachtige, nieuwe leven in en door Christus. Dan komt er in het leven ware droefheid over de zonde, en droefheid naar God. Dan leert zó een het in waarheid uit te kermen: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja geliefden, dan moet zó een het gaan bekennen hoeveel roepstemmen er geweest zijn in het leven, en die heeft hij allemaal in de wind geslagen. O geleefd te hebben naar wat er staat in Job 21: 14: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust.” Dan wordt de zonde tot zonde en de schuld tot schuld, en dan wordt er een ware dorst naar Góð geboren, omdat dezulken het zo gaan inleven, beleven en doorleven dat de gemeenschap met de levende God is verbroken! Ja dat ze Gods recht zó hebben geschonden dat ze van zichzelf nooit meer de drie-enige God zullen kunnen grootmaken. En weet u, die dorst naar God wordt almaar erger, almaar erger, want de Heere gaat zó een die schuld, in een weg van recht, almaar duidelijker opbinden. Dan gaat zó een het zien, van de vroege jeugd af nog nooit de Heere te hebben bedoeld! En wat gaat de Heere dan de schuldbrief, vergezelschap van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt”, overhandigen. Want de Heere is een rechtvárdig God, en Hij kan van Zijn recht niet af. Dan gaat zó een over de aarde in zijn ongeluk, en moet hij gaan ervaren dat zijn handen steeds meer leeggemaakt worden en dat hij alles kwijtraakt uit zijn zakken, en dat het kleed van eigengerechtigheid door de mot wordt verteerd. En dan gaat hij het ervaren dat zó een uitgeledigd wordt van vat in vat, keer op keer, en dat de kroon van zó een omgekeerd en omgekeerd en omgekeerd wordt gesteld. O, dan wordt zó een gewaar wat hij nooit voor mogelijk had gehouden, namelijk dat hij tot een doodschuldige wordt, een doemwaardige en een helwaardige, en dat zalig worden gans onmogelijk is. Dan gaat zó een het zien, alleen nog maar te kunnen sterven onder en door Gods verdoemend recht. Ja, dan gaat zó een het zien dat hij alleen nog maar leven kan voor die rechtvaardige en heilige God als hij met God wordt verzoend, in en door het schuldovernemende, schuldbetalende, schuldwegdragende en verzoenende werk van Christus. Maar Christus wordt je slechts geschonken van achter het recht, dus nadat je bent omgekomen met jezelf; want “het einde der wet is Christus”, zegt Gods Woord. Dan wordt zó een van dag tot dag, steeds dieper geleid op die diepe weg der ellende naar het ogenblik waar hij zal moeten gaan roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” Dan gaat zó een Psalm 42:1, dat we samen gezongen hebben, zo beleven; dan gaat zó een, meer dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwen naar de frisse waterstromen, schreeuwen naar God. Dan worden van binnen uit de woorden zo ervaren: “God des levens, ach, wanneer zal ik naad’ren voor Uw ogen, in Uw huis Uw naam verhogen?” Is dat nu de weg waarin u al bent geleid door de Heere? Toe, onderzoekt het eens, want dát is de weg waarin de Heere al Zijn ware kinderen komt te leiden. O ze zullen

in de woestijn geleid worden, om daar te leren dorsten naar de levende God, om daar te leren dorsten naar de wateren des levens, om daar te leren dorsten naar de Borg des levens, omdat Die hun als Enige het water des levens kan schenken, de wijn des levens en de melk des levens, waardoor ze de drie-enige God eeuwig kunnen grootmaken.

Ach, er zijn er tegenwoordig zoveel die menen dat het helemaal niet nodig is om persoonlijk en van achter het Goddelijke recht de Heere Jezus geschonken te krijgen. Als je hen hoort praten, dan vertellen ze over hun gevoeligheden, over hun ontroeringen, hun tranen, hun hunkeren en over hun dorsten naar God; en ze maken daar allemaal grondjes van voor de eeuwigheid, en ze menen met dat alles in te mogen gaan in de bruiloftsmaal. Maar als ze daar komen, dan zullen ze de deur van die bruiloftsmaal gesloten vinden, en dan zullen ze van achter die gesloten deur de stem van de hemelse Rechter horen zeggen: “Voorwaar zeg Ik u, Ik ken u niet” - terwijl de Heere al de Zijnen kent – om eeuwig buiten te moeten blijven, waar de honden en de tovenaars zijn, de hoereerders en de doodslagers, de afgodendienaars, en een iegelijk die de leugen liefheeft en doet; om eeuwig hun tong te kauwen en in dorst daar de tijd door te brengen zonder dat er een eind aan komt, uitroepende: “Had ik maar, had ik maar...!; Had ik maar geluisterd naar de ernstige knechten des Heeren; had ik maar niet gedacht dat ik nog alle tijd had omdat ik nog jong was; had ik de roepstemmen des Heeren die naar me toekwamen door het overlijden van een beminde, door de auto-ongelukken van bekenden, maar niet achter me neergeworpen; had ik de duivel maar geen voet gegeven...” O geliefden, onthoudt het toch, zonder die waarachtig, van Israels God geschonken Borg, Die alleen van achter het recht in waarheid geschonken wordt, mist u Hém, de Bron des levens, Die tevens het Water des levens is. En als ge zó voor God verschijnt, zult ge als een eeuwig dorstige, in de poel van vuur en sulfer zijn. Toe, vraagt de Heere toch eens om u eerlijk te maken.

We weten nu tot wie de nodiging uitgaat; o dan is het zo belangrijk dat we daar een diep en helder zicht krijgen op onszelf, door het werk van de Heilige Geest. En als we in waarheid zo’n waarachtig dorstige geworden zijn, o wat wordt daar dan geleerd te smeken tot de Hemel: “Geef mij Jezus, of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” De zulken húnkeren dan naar die Bron des levens, naar die Zaligmaker; o daar smeken ze dag en nacht om; ja ze beleven wat de psalmist zegt: “Mijn hand was des nachts uitgestrekt”, om Hém te mogen ontvangen.

Maar geliefden, in onze tekst wordt nóg een kenmerk genoemd, van degene *tot wie de nodiging uitgaat*. Want het zijn niet alleen dórstigen, het zijn ook mensen die geen géld hebben, staat er. En dan begrijpt u het waarschijnlijk al, ook dat slaat niet op onze aardse omstandigheden, ook al beweren moderne exegeten dat wel; het gaat hier niet om mensen die geen geld hebben om aardse zaken te kunnen kopen. Het gaat hier om mensen die gééstelijk gezien geen geld hebben om te kopen. Dan gaat het om de mensen die door het werk van de Heilige Geest álles zijn kwijtgeraakt; die zijn ellendig en arm geworden, die kunnen geen kwadrantpenning mee- en aanbrengen bij de Heere om iets van hun schuld af te doen. Och, de Heere heeft ze álles afgenomen: hun godsdienst en hun vroomheid, hun oppassendheid en hun kerkelijke meelevenheid. O, ze hadden, opkomend vanuit het werkverbond, zoveel verzameld en vergaderd, om dat allemaal bij de Heere neer te leggen en te laten opschrijven, en te zeggen: Kijk Heere, dát hebben wij. Maar de Heere heeft door het werk van de Heilige Geest dat allemaal afgenomen. Het is hun tot schade en drek en geworden, zegt de apostel Paulus; het is hun tot schande geworden. Ze zijn erachter gekomen dat ze geprobeerd hebben om door middel van al die zaken de zaligheid te verdienen; ze

hebben dus het bloed van Christus onrein geacht! Degenen die geen geld hebben, zijn de mensen die geestelijk aan de grond terechtgekomen zijn, en als bedelaars op hun knieën liggen, die hun tong in het stof steken, en alleen nog maar kunnen bedelen, kermen en roepen tot de Heere. Het zijn de mensen die de dierbare vijf nieten van vader Schortinghuis zo hebben leren kennen, als hij zegt: “Ik wil niet, en ik weet niet, ik kan niet, en ik heb niet, ik deug niet”; mensen die geestelijk aan de grond gebracht zijn. Kunt u dat dan al volgen? Weet u daar dan al van? Zit u dan hier vanavond omdat u zo’n bedelaar bent? Bent u schreiend hierheen gekomen omdat u zegt: “Ik ben alles kwijt, ik ben zelfs Góð kwijt; ik ben een goddeloze, ik ben het bééld Gods kwijt, ik ben een ellendige en een arme. Wat hoop ik het voor u.

We komen in onze tijd op veel plekken de verderfelijke leer tegen dat je behoort bij degenen tot wie de nodiging uitgaat als je gedoopt bent, als je rechtzinnig bent, als je ernstig met de zaken des Heeren omgaat, en als je kunt vertellen over een ontvangen tekst, of een te binnen geschoten versje. Maar in waarheid gaat die nodiging alleen uit tot degenen die helemaal niets hebben: ellendigen, armen, bedelaars; alles, ja alles kwijt. Ze hebben alleen nog maar zonde en schuld over. Ze ruiken soms de walgelijkheid van zichzelf omdat ze tot een stank in Gods neusgaten zijn geworden; ze mishagen zichzelf. En dan moet ik het zeggen, dan zijn wij van nature zulke vijanden van deze leer en van deze weg; want wij mensen zijn door onze zondeval zó hoogmoedig geworden, dat wij door onze eigengerechtigheid altijd weer proberen iets aan te wijzen bij de Heere dat meetelt voor onze zaligheid. En daarom wijzen we die prediking zo af, die ons alles komt af te nemen en uit handen te slaan. Maar Gods Woord zegt: het gaat om die dórstigen. En wij, die misschien zo rijk zijn als de Laodicezen; wij die het zeggen, niet met woorden, maar met onze uitstraling, rijk, en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben; o wij zullen erachter komen dat het heil slechts voor hen is die dorsten naar God door het werk des Heeren. Want het staat in onze tekst dat alleen degenen die géén geld hebben, mogen kopen op de markt van vrije genade. Wat zou het nu kostelijk zijn als wij dat mogen zijn of worden, en als alles ons uit handen geslagen wordt, als we van die uitgeschudde bedelaars worden, die niets hebben om voor God te kunnen bestaan en wier toestand in de beleving steeds hopelozender wordt, die nooit meer zalig kunnen worden, voor wie het kwijt is, eeuwig kwijt! Want weet u, voor zulke dorstigen geldt nu de nodiging van vanavond; want als dezulken door het werk Gods mogen gaan vluchten tot die markt van vrije genade, dan zullen ze het mogen gaan ervaren hoe daar ingelost wordt die nodiging waardoor ze geroepen zijn, en hoe ze daar ontvangen wijn en melk; ja hoe ze daar bij God vandaan verzadigd worden met datgene wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken.

Maar nu willen we eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 65 en daarvan het 2^e zangvers:

*Een stroom van ongerechtigheden
Had d’ overhand op mij;
Maar ons weerspanning overtreden
Verzoent en zuivert Gij.
Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien G’ uit al ’t aards gedruis
Doet naad’ren, en Uw heilstem horen,
Ja, wonen in Uw huis.*

En weet u geliefden, als die ellendigen en armen, die dorstigen, door het werk des

Geestes, op die markt van vrije genade komen, dan zullen ze er zo achterkomen dat het wáárheid is dat de Heere Jezus Zijn leven heeft gegeven opdat zij zullen ontvangen wat nodig is om eeuwig de Heere groot te maken. O, dan komen ze erachter dat de Heere Jezus de wet heeft vervuld, dat Hij hun schuld heeft betaald en hun zonde verzoend, en dat Hij genoegdoening heeft gegeven aan het recht des Heeren. Ja, als ze op die markt van vrije genade mogen komen, en als ze gezien en ervaren hebben dat er voor hen alleen maar een weg was naar de dood, naar de hel en naar de verdoemenis, om Gods recht te verheerlijken door hun verlorenheid, o dan mogen ze erachter komen dat Gods Woord waar en waarachtig is, en dat ze daar die lieve, lieve Heiland geschonken krijgen om níet, uit genáde! O, als de Heere, ook in onze tijd, een mensenkind gaat leiden op die afgaande weg, waar het omkomen wordt onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, om te zien dat men nog maar één plek heeft verdiend; en dat is dáár, in die buitenste duisternis; o dan mag zo'n verlorene het beleven hoe hij de Heere Jezus geschonken krijgt. Ja hoe het plaatsvindt, dat de Heere Jezus tussentreedt, en dat Hij zegt: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven." Dan mogen ze het meemaken hoe hun daar in de volle beleving een nieuw hart wordt geschonken, dat vervuld is met de liefde van God en de liefde tot God. Dan mogen ze het meemaken dat ze daar het waar zaligmakend geloof ontvangen en dat ze door dat geloof, uit genade, om niet, bekleed worden met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. O geliefden, dan mogen ze het gaan meemaken, op Gods tijd, dat ze uit de mond van de Rechter van hemel en aarde vernemen: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden." O, dan mogen ze het meemaken, dat ze door het dierbare bloed van Christus gered, verlost en gereinigd worden van al hun vuile zonden, en dat ze bij het volk des Heeren mogen behoren dat eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. O, in zichzelf verdorven, verdoemd en verloren, maar door Gods vrije, soevereine genade opgeraapt van het vlakke des velds, en gewassen in het dierbare bloed van Hem, om als een reine maagd aan God de Vader te worden voorgesteld. Dan begrijpt u het misschien, als dát een mensenkind uit genade ten deel valt, o dan smelt hij weg in de aanbidding van de drie-enige God; dan verzinkt hij in de grootmaking van Gods Naam. Dan kan die mens het niet op, en dan moet hij niet zelden uitroepen: "Waarop was het op mij gemunt? Daar er duizend gaan verloren, die Gij geen ontferming gunt. Schoon Gij ruim zo grote zonden hebt in mij, als hun, gevonden?" En dan mogen ze wegsmelten in de armen van de hemelse Bruidegom en de kussen van Zijn mond gevoelen. Dan moeten ze niet zelden uitroepen: "Mijn Liefste, Mijn Liefste is mijne"; om soms zó door de liefde Gods overmand te worden, dat ze het uitroepen: "Ondersteunt gijlieden mij met de flessen, versterkt mij met de appels."

Maar weet u daar dan al van? Kent u het dan al, om door het werk des Heeren als het ware opgetrokken te worden tot in de binnenkamers van de hemelse Bruidegom, "Die blank en rood is en Die de banier draagt boven tienduizend"? O, vraagt het u eens af. Want daar weet al Gods ware volk van.

3°. Wat de nodiging ontsluit

En als we onszelf dan met het derde aandachtspunt afvragen *wat de nodiging ontsluit*, och dan hebben we het gehoord – en we zullen maar dicht bij de tekst blijven – dat daar ontsloten worden wijn en melk. Och dan begrijpt u hopelijk dat dit ten diepste kostelijke benamingen zijn voor álles wat het nieuwe leven als kind des Heeren betreft. Wijn en melk; dan staan die voor de verzoening door voldoening met de rechtvaardige, heilige God, uit en door het werk van de Heere Jezus Christus. Dan

staan die voor de betaling van de schuld bij die hemelse Schuldheer, zodat Die er niets aan te kort komt; dan staan die voor de genoegdoening aan het recht Gods. Dan staan wijn en melk voor de kostelijke zaken van geloof, liefde, aanbidding en verheerlijking van Gods Naam. O, wijn en melk: woorden die in feite wijzen op de Heere Jezus Christus Zelf. Hij is als het ware de samenbundeling van wijn des levens en van melk des levens. Dezulken ontvangen dan uit genade, om niet, wijn en melk; ze ontvangen Christus; om door en uit Hem gevoed en gelaafd te worden. Om door en uit Hem het leven te ontvangen; om door en uit Hem de drie-enige God eeuwig groot te maken. En als je de Heere Jezus ontvangt, de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, dan brengt Hij álles mee; o al wordt dat soms stap voor stap in de tijd aan een mensenkind toegepast, Hij brengt alles mee, alles; zodat zó een verlost kan worden uit zijn gevangenis; zodat zó een bevrijd kan worden van de dikke, koperen ketenen, en zodat zó een toegerust kan worden tot de lofprijzing des Heeren, ook hier in het leven. O geliefden, dan zullen Gods kinderen merken dat ze door die wijn en door die melk, en dus door Christus, steeds meer moeten sterven als oude mens; om steeds meer te mogen opstaan als nieuwe mens; ja, dat ze een stervend leven leiden, om te leren God steeds kostelijker, heerlijker en rijker groot te maken. Dan gaan ze ervaren dat er uit hen geen vrucht is in der eeuwigheid, maar dat de Héére hun alles schenkt. O, dan wordt hun leven als de woestijntocht van het volk Israëel; dan drinken ze van het water uit de Rots, dan eten ze van het Manna uit de hemel en dan ontvangen ze door Gods genade Zijn nabijheid en zorg, ja alles wat nodig is om de Heere groot te maken. Dan komen ze erachter, dat ze in en door Christus bekomen hebben goud, beproefd komende uit het vuur; en dat er witte klederen voor hen weggelegd zijn om God daarin groot te maken, ja dat er een erfenis is, die in de hemelen voor hen bewaard is. Och, en wat mag dit volk die wijn en die melk bij tijd en wijle zó kostelijk smaken, dat ze het niet óp kunnen; dat ze als het ware weggezonken en weggesmolten liggen in de grootmaking van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest; dat ze het mogen ervaren en proeven hoe goed nu de Heere is voor een slecht mens.

Onderzoekt uzelf toch, of u iets daarvan weten mag en of u iets daarvan kennen mag, opdat ook u proeven mocht van die hemelse wijn en die hemelse melk. Maar dezulken ervaren ook hoe rijk ze nog zijn in zichzelf; o ze moeten elke dag armer worden, elke dag ellendiger, en elke dag leren bedelen om kruimkens van Gods genadetafel. Ze leren dát dag na dag; en daarom houdt de Heere Zich alleen maar een bedelaarsvolk over, dat smeekt, vraagt en kermt en zucht om uit de hemel gevoed te worden.

4^e. Hoe de nodiging wordt aanvaard.

En als u zich ten slotte, met ons vierde aandachtspunt, afvraagt *hoe de nodiging wordt aanvaard*, dan kijken we opnieuw naar onze tekst, en dan lezen we daar dat er gesproken wordt over een komen, een kopen en een eten: “Komt, koopt en eet.” En dan zegt iemand die goed is in de Nederlandse taal: “Dat zijn drie werkwoorden.” En werkwoorden zijn woorden die aangeven dat je wérken moet, dat je de dingen dóen moet. Niet alleen de remonstranten zijn daarmee aan de haal gegaan, ook velen op het zogenaamde gereformeerde erf. Want wat kunnen we het vandaag aan de dag toch ook op vele plaatsen horen dat je moet kómen, moet kópen en dat je moet éten; je moet het allemaal dóen; de méns moet komen, de méns moet kopen en de méns moet eten. Maar men vergeet dat het nu juist de bedoeling van de woorden uit onze tekst is om aan te geven hoe dood wij in onszelf zijn. Want u, jij en ik zijn van nature dood in de misdaden en de zonden. En dus moet ik het nog dieper zeggen; want dan kúnnen we niet slechts niet komen, niet kopen en niet eten, maar dan willen we dat ook niet! O, wij moeten niets van de zaken des Heeren hebben. De Heere Jezus zegt het ook zo

duidelijk: “Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader Die Mij gezonden heeft, hem trekke.” En Hij zegt in Johannes 5:40: “Gij wilt tot Mij niet komen.” Wij mensen, zijn vijanden van vrije, soevereine genade; en al Gods volk komt erachter dat het niet komen kán en niet komen wíl; en dat het geen geld heeft om te kopen en geen mond om te eten. Soms lezen we in de krant, dat er op een zendingsmiddag gewoonweg gezegd wordt dat de méns het kan; dat als de Heere Jezus klopt, die méns kan opendoen. Maar Gods volk komt erachter dat ze dat niet kúnnen, dat ze niets kunnen, tenzij de Heere het hun geeft. Want de Heere moet je trekken met de koorden van Zijn liefde, uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Hij moet je dragen als een Méfiboseth, die verlamd is en niet gaan kan; Hij moet je in Zijn armen nemen, om je bij die meerdere David te brengen. De Héere moet die spijs kopen en betalen met de prijs van Zijn bloed, om te kunnen uitdelen uit genade, om niet, wat er als het ware gekocht moet worden, zonder geld en zonder prijs. En de Heere moet ons een mond des geloofs geven om te eten wat Hij ons te eten geeft. Het moet alles bij de Heere vandaan komen; het is dat eenzijdige, alzijdige Godswerk. En nu zegt iemand misschien wel: “Dan moet ik er maar op wachten totdat de Heere dat werkt.” Dan openbaart u precies dat u nog nooit iets met het werk Gods te maken hebt gekregen. Want als er werkelijk dorst is en werkelijk honger en een werkelijk snakken naar die hemelse spijs, o dan roept zulk een mens: “Heere, trek Gij mij, zo zullen wij U nalopen”. “Bekeer Gij ons, zo zullen wij bekeerd zijn.” “Schenk ons toch Heere, die lieve Zone Gods, van achter het recht, die ware wijn en die ware melk, om U eeuwig groot te maken.” O geliefden, de wijze waarop wij zullen ontvangen en waarop de nodiging wordt aanvaard, is door het werk Gods in onze ziel, ja door het werk Gods alleen!

Wat zou het toch groot zijn, als de Heere in uw en jouw ziel kwam uit te werken dat u in uzelf verloren ging, volkómen verloren ging, om Christus te ontvangen, en in, uit en door Hem die ware spijs en drank, om eeuwig God groot te maken. En wat zou het groot zijn, als u die kostelijke, hemelse Bruidegom in de armen zou mogen vallen, omdat Hij voor u wijn en melk wordt, de Goddelijke spijs, om eeuwig de drie-enige God groot te maken. Dan wordt het voor u waarheid wat het oude volk leerde zeggen: “Weg wereld, weg schatten. Gij kunt niet bevatten hoe rijk ik wel ben. ‘k Heb alles verloren, maar Jezus verkoren, Wiens eigen ik ben.” En als dat gebeurt, dan komt dat natuurlijk openbaar in de praktijk van het leven; dan gaan Gods kinderen geen geld meer uitwegen voor wat geen brood is, en dan gaan ze zich niet meer door de arbeid inzetten voor wat niet verzadigen kan. O, dan is er zoveel dat niet meer wordt gedaan, waar het hart niet meer naar uitgaat, waarvan ervaren wordt dat het zonde tegen God is om daarmee bezig te zijn. Dan hebben dezulken nog slechts oog voor het goede des Heeren en voor de vettigheid van het huis des Heeren; dan wordt het hun lust en hun liefde om de Heere groot te maken, in woorden en daden, gesprekken en ontmoetingen, met gevoelens en gedachten. Ik weet het wel, daar komt dat volk alles aan te kort; dat moeten ze belijden, elke dag weer. Maar ze willen het zo graag, als het werk Gods in hun ziel in beoefening is.

Kwam u dan al in waarheid op die markt van vrije genade? En mocht u al ontvangen die lieve Christus, die lieve Heiland? Wijn en melk? Om uit en door Hem gevoed en gelaafd te worden en om God drie-enig groot te maken? O geliefden, dat kan niet gemist worden; laat u er toch niet toe verleiden om dit kerkgebouw te verlaten zonder die roep, zonder dat dorsten, zonder dat smeken om de ware dorst bij de Heere vandaan te mogen ontvangen; opdat ge niet zult komen op de plaats waar de Heere zal lachen in uw verderf en spotten als uw vreze komt.

O onbekeerden onder ons, wat laat ge u telkens uitnodigen door de wereld nietwaar, juist ook in de vakantietijd. Wat wordt er dan toch vaak gezegd: “Zullen we samen dit doen?” “Zullen we met elkaar dat doen?” Ziet toch hoe ge dan uw tijd, uw geld en uw energie besteedt aan zaken die later als schuld op uw schouders worden gelegd in de dag des oordeels. Onbekeerden, roept dan toch tot de Heere om u in het hart te komen grijpen, want als uw levensdraad afgesneden wordt terwijl ge nog niets weet van die Goddelijke wijn en van die Goddelijke melk, o dan is het kwijt voor u, eeuwig kwijt!

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge erachter gekomen dat ge niet kúnt komen en niet kúnt kopen en niet kúnt eten. O wat is dat uw smart, want wat zoudt ge toch graag de Heere grootmaken. Maar ge gaat gebogen over de aarde, en uw zondenschuld wordt u steeds zwaarder opgelegd. En ge kunt alleen nog maar kermen en roepen tot God om Zijn werk aan uw ziel, tot eer van Zijn Naam. Bekommerden, blijft maar roepen, blijft maar roepen, want op Gods tijd zal Hij komen door trekken, en dan zal Hij u brengen daar waar ge het hoofd op het blok moet leggen, om Christus geschonken te krijgen van achter het recht; en om in Hem, door Hem en uit Hem, God drie-enig groot te maken. Bekommerden, de Heere staat in voor Zijn eigen werk; Hij zal het waarmaken aan een iegelijk die in waarheid gebracht wordt op die markt van vrije genade, en om niet schenken wat eeuwig Zijn Naam zal roemen.

En volk des Heeren, ge weet ervan nietwaar, hoe kostelijk het is om wijn en melk te ontvangen bij de Heere vandaan, en om in de armen van de Zaligmaker weg te smelten. O ge weet ervan om uzelf kwijt te raken en alles in Hem opgelost te krijgen en te zien op Hem alleen. Dan weet ge er ook van om te dorsten naar de tijd, dat ge, verlost van het lichaam der zonde, eeuwig en volmaakt God zult grootmaken. Maar volk, wat is er ook een aanvechting en een strijd!, o wat kan het soms donker zijn als de Heere Zich verborgen houdt en de duivel zich zo machtig toont! Wat dorst ge dan, en wat mist ge dan de wijn des levens en de melk des levens. Och volk, blijf maar roepen, blijf maar smeken, want de Heere leidt dat pelgrimsvolk door de woestijn en door de doodsjordaan heen het beloofde land in, om Hem eeuwig te verheerlijken. Volk, zie daar maar naar uit, verlang er maar naar, want eens wordt het wáár om de ere Gods volkomen te bedoelen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid!

Amen.

Zingen: Psalm 103:7

*Geen vader sloeg, met groter mededogen,
Op teder kroost ooit Zijn ontfermend' ogen,
Dan Israels HEER' op ieder, die Hem vreest;
Hij weet, wat van Zijn maaksel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof, van jongs af, zijn geweest.*

5^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 22 december 2005

Zingen: Psalm 84 : 5

Lezen : Daniël 5 : 10 - 30

Gebed

Zingen: Psalm 76 : 4, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Daniël 5, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 25e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Dit nu is het schrift dat daar getekend is: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. De tartende mens
2. De ingrijpende Rechter, en
3. De verdoemende God

1. De tartende mens

Geliefden, uit ons tekstgedeelte blijkt dat de immense stad Babel door de Meden en de Perzen is omsingeld; en dat het ogenblik niet ver lijkt of koning Bélsazar, de koning van het grote Babylonische rijk, zal worden uitgeschakeld. Och, dan zal gaan uitkomen wat de Heere door middel van de profeet Jesaja en Jeremia heeft doen verkondigen, en wat de Heere koning Nebukadnézar heeft doen dromen. En dan zal de stad, die het beeld is van de goddeloze wereld, die het beeld is van de goddeloze mens, die altijd opstaat tegen God, die altijd in vijandschap leeft tegen zijn Schepper en Formeerder, veroverd worden. Maar weet u, koning Bélsazar is daar blijkbaar helemaal niet van onder de indruk, want hij laat geen bidstond uitschrijven, hij roept geen vasten uit zoals dat in Ninevé is gebeurd toen daar de oordeelsprediking te horen was; maar wat lezen we geliefden? We lezen in ons tekstgedeelte dat koning Bélsazar te midden van de doodsdreiging een feestmaaltijd laat aanrichten voor zichzelf, voor zijn duizend geweldigen, voor hun vrouwen en voor hun bijwijken. En wat lezen we dan verder?: Dat als koning Bélsazar de wijn goed geproefd heeft, dat hij dan de behoefte in zijn ziel gevoelt om de God van Israël te gaan honen, en om heiligschennis te gaan plegen, door de gouden en zilveren vaten, welke Nebukadnézar had geroofd uit de tempel des Heeren, te laten halen en door daar wijn uit te gaan drinken, terwijl de goden van goud en zilver, hout en steen, worden geprezen. Dan heeft koning Bélsazar er behagen in om de overwinning op de God van Israël uit te roepen en te vieren; en dan tast die koning de ere Gods op een gruwelijke wijze aan! Ach, dan begrijpt u dat wij in die koning Bélsazar, met ons eerste aandachtspunt, *de tartende mens* ontmoeten, ja dat we in hem zien een mensenkind dat zich uitleeft in gruwelijke zonden, terwijl daar de omstandigheden zo bedreigend zijn. Maar geliefden, laten we oppassen als we soms willen gaan wijzen naar die koning Bélsazar; want bij ons is het toch niet veel anders. Onze wereld is in grote beroering, de kranten staan vol van aardbevingen, van vloedgolven, van tornado's, van oorlogen, van moorden en

doodslagen en de verschrikkelijkste dingen, waardoor het ons zo duidelijk wordt gemaakt dat de oordelen Gods laag hangen over ons land. Nochtans leeft de mens zich uit in brooddronkenheid en brasserijen, en is de mens slechts bezig om van alles in te slaan om goede en gezellige Kerstdagen te hebben; ja, de meeste mensen leven gerust en zorgeloos alsof er geen gevaar dreigt en alsof de oordelen Gods niet elk ogenblik kunnen losbarsten. O, de mens gaat in weelderigheid over de aarde en hij grijpt schier elke kans aan om een feest te organiseren en om daarmee de zonden en ongerechtigheden te vermenigvuldigen. Och geliefden, dan is het zo'n wonder dat de Heere nog niet is komen doortrekken, dat wij nog in het heden der genade zijn, dat wij hier vanavond nog in alle rust in dit kerkgebouw mogen zitten. En al worden wij misschien persoonlijk bewaard voor het uitleven van talloze goddeloosheden, wij allen zijn door de zondeval in Adam volkómen verloren en verdorven; wij allen zijn, stuk voor stuk, onbekwaam tot enig goed; wij allen zijn in zonde ontvangen en geboren; wij allen, niemand uitgezonderd, hebben ons moed- en vrijwillig van de Heere afgekeerd. En weet u, wij zijn hierdoor, stuk voor stuk, onrein in Gods ogen; we zijn als een melaatse, ten dode opgeschreven; en er is in ons hart en in ons leven niets te vinden waar de Heere blij mee kan zijn; o wij zijn van de top van eer neergestort in de peilloze diepte van een drievoudige dood; en we hebben ons voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen en nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. O, als de Heere, door het werk van de Heilige Geest, een mensenkind waarachtig komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, dan gaat hij beleven een dode hond voor God te zijn, die nergens anders terecht kan komen dan in de vlammen van Gods toorn en Gods gramschap. Door het ware werk des Heeren – en wat hoop ik toch dat u dat kennen mag – kunnen we nooit boven anderen uitkomen die zich in de dadelijkheid uitleven in goddeloosheden, want dan worden we zélf tot de grootste der zondaren, en dan beseffen we dat alle zaden van boosheid bij ons van binnen te vinden zijn, en dat het een wonder is als we die zonden en goddeloosheden niet uitleven. Ach geliefden, bent ú daar dan al in waarheid achtergebracht? Niet in het praten en niet in het redeneren, maar in de beléving. Hebt ú die verschrikkelijke gruwelen al in waarheid in uw binnenste leren kennen? En is dat u al in waarheid tot smart geworden, zodat u vele tranen hebt geweend van droefheid over uw zonden, en zodat u het hebt leren uitkermen: “O God, wees mij zondaar genadig.” Want dat leert de Heere nu al dat ware volk kennen op Zijn tijd, dat onder het zegel der verkiezing ligt, want de Heere begint altijd bij het begin. Dat is nooit iets anders dan we lezen in Johannes 16 : 8, waar het staat dat de Heilige Geest dan een mensenkind gaat overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Maar o, is de Heere dan al in waarheid in uw leven begonnen?, en dáármee begonnen, geliefden? Want weet u, in onze donkere tijd slaan zoveel mensen het eerste deel van de Heidelbergse Catechismus over, om in eigen kracht en in eigen geloof de verlossing aan te grijpen, en om als verlost mensen in het leven te gaan staan, erop rekenende dat ze aan het einde van het aardse leven eeuwig in de hemelse heerlijkheid zullen vertoeven. Maar ach, ze zullen zich bedriegen, want ze zullen op geen andere plaats komen dan daar waar het eeuwig gewezen is en gekners der tanden. Want als een mens nog nooit te maken heeft gekregen met het verdoemende recht Gods, en als een mens nooit overtuigd is geworden van zijn verdorvenheid en zijn verlorenheid, dan heeft hij ook nog nooit in waarheid de Zaligmaker leren kennen, en dan is die mens ook nog nooit in waarheid door het bloed van Christus gereinigd van alle ongerechtigheden, en dan is die mens ook nog nooit in waarheid bekleed geworden met de weldaden Christi, van gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid. Och geliefden, laat het toch eens nakijken van de Heere hoe het nu met u is gesteld, opdat ge niet met een gestolen

Heere Jezus voor eeuwig verloren zult gaan. Een staatsverwisseling is onmisbaar geliefden, voor u en voor jou en voor mij; het wederbarende werk des Geestes moet gekend worden aan deze zijde van dood en graf; u moet door God tot God worden bekeerd. En beseft het toch, de tijd is voorts kort. Och, dan weet ik het, zo in eind december gevoelen we dat soms; de Kerstdagen en dan de jaarwisseling; maar ach geliefden, de tijd is zó kort dat ons leven slechts een handbreed is gesteld. We zitten hier vanavond nog bij elkaar, maar och, wie weet, voor de laatste keer misschien, op deze plek, onder de bediening van Gods Woord, omdat we vannacht nog onze laatste adem zullen uitblazen. O, laat u daarom toch ernstig waarschuwen.

Het feest van koning Bélsazar is in volle gang. En dan ineens, zo hebben we in ons tekstgedeelte gelezen, dan ineens komen daar vingers van eens mensens hand, en die gaan schrijven op de kalk van de muur van het paleis van de koning; wonderlijke tekenen staan daar op de muur. En dan komen er geen bliksemschichten, dan komen er geen donderslagen, dan staan daar niet ineens engelen met uitgetrokken zwaarden; maar dan gaan daar vingers van een mensenhands hand schrijven op de kalk van de wand van het paleis van de koning. Nochtans, nochtans geliefden, voelt koning Bélsazar feilloos aan dat het Góds vinger is die daar schrijft en dat hij hier te maken krijgt met *de ingrijpende Rechter*, aldus ons tweede aandachtspunt.

2. De ingrijpende Rechter

Ja, de consciëntie van koning Bélsazar gaat op dat moment spreken; de koning Bélsazar voelt van binnen dat hij weinig goeds verwachten kan van die Rechter van hemel en aarde. Elk menskind heeft een geweten, een consciëntie, nietwaar? En dat geweten, die consciëntie, gaat spreken bij bijzondere gebeurtenissen; en zeker als daar ineens vingers van een mensenhands hand gaan schrijven op de kalk van de wand van het paleis van de koning. O, dan weet een mens heel goed hoe het er met hem voorstaat, dan weet hij precies wat hij kan verwachten van die onkreukbare, heilige, rechtvaardige God, Die de zonde niet door de vingers kan zien, en Die niet van Zijn recht af kan. Koning Bélsazar is dan ook zeer aangedaan; we lezen het in vers 6 van ons tekstgedeelte: zijn glans verandert, zijn uitstraling verdoft, zijn gedachten verschrikken, de banden zijner lendenen worden los, en alle vreugde verandert in droefenis, zo zeggen de kanttekenaren. En weet u, als dan die koning zijn sterrenkijkers, zijn wijzen en Chaldeeën laat roepen, en als dezen dan moeten bekennen dat ze niet kunnen lezen wat daar staat, dan komt er een diepe angst over koning Bélsazar, want dan staat hij daar alléén; alleen voor die ingrijpende Rechter, alleen in de vierschaar Gods, alleen op de plaats waar u en jij en ik ook zullen komen. Dan staat hij daar alleen op die plaats waar geen mens je helpen kan, want dan sta je voor jezelf.

Dan is het voor koning Bélsazar zo duidelijk dat het de vinger Gods is, en dat daar de ingrijpende Rechter de tartende mens tot een halt doet zijn. Ja, dan is het zo duidelijk dat daar de levende God dat menskind tot staan dwingt, en dat de levende God niet met Zich laat spotten. O geliefden, daardoor voelt koning Bélsazar dat het einde van zijn aardse leven nabij is, omdat die Rechter van hemel en aarde zó persoonlijk ingrijpt in zijn leven, en omdat hij wel vrezen mag voor de straffen van die Rechter. Dan ziet koning Bélsazar het oordeel naderen van de ingrijpende Rechter. Maar geliefden, dat is toch voor ons geen vréemde zaak? Want wij leven toch onder de bediening van Gods Woord? En wij worden toch middels de bediening van dat Woord des Heeren regelmatig gewaarschuwd voor het komende oordeel Gods? Wij weten toch, dat wanneer we het wederbarende werk des Geestes niet kennen, niet bevindelijk kennen, dat het dan kwijt is voor ons? Wij weten het toch, dat wij Christus, de Heere,

geschonken moeten krijgen van áchter het recht, door Isrels God? We kennen het toch, dat we door het verdoemende en afsnijdende werk des Geestes op dat plekje moeten komen waar we nog slechts het hoofd op het blok kunnen leggen, om de Heere Zijn recht te billijken en te omhelzen? En wij weten het toch, dat we over die weg, die afgaande weg, geleid moeten worden tot het verzoenende recht Gods in Christus?

O geliefden, wat bent u al vele malen gewaarschuwd; en wat weet u toch precies met uw verstand wat er nu nodig is, wil het wel met u zijn op weg en reis naar de nimmer eindigende eeuwigheid. Maar wat heeft die verstandskennis nu uitgewerkt in uw leven? Wat hebt u er nu mee gedaan? Jongens en meisjes in ons midden, wat hebben jullie ermee gedaan? Ach geliefden, laten we maar eerlijk zijn, de mens, ook de rechtzinnige mens, ook de godsdienstige mens, ook de vrome mens, gaat maar door op de brede weg ten eeuwigen verderve, omdat de Rechter van hemel en aarde nog nooit is komen ingrijpen in zijn leven, omdat hij nog nooit in waarheid dat schrift des Heeren geschreven heeft zien staan op de wand van zijn levenshuis, en omdat hij dat schrift des Heeren nog nooit ontcijferd heeft gekregen met vlamme letters, bij God vandaan. Want als dat gebeurt geliefden - en wat hoop ik toch dat u het kennen mag, of zult gaan kennen.- o, dan wordt het volkomen anders in het leven; dan houdt alle praten op, dan gaat een mens een oog naar binnen krijgen, en dan ontvangt die mens zelfkennis in het licht van de ware Godskennis, en dan gaat hij het uitschreien: "O God, dat ik zó gezondigd heb." En dan houdt alle redeneren op, want dan kan die mens met het verstand niets meer volgen, maar dan wordt het bevinding, bevinding des harten. En dan gaat die mens alle glans verliezen; dan gaat die mens leren wat het is met knikkende knieën voor Gods heilig aangezicht te staan. En dan trekt die mens het liefst een gewaad aan in de kleuren des doods. En dan gaat die mens het beseffen, beseffen hier van binnen dat het voor die mens kwijt is, eeuwig kwijt is! O, dan wordt die mens gebracht op die weg van ontdekking en ontgronding, waardoor hij alle grondjes onder zijn voeten kwijtraakt; en ontkleding, waardoor hij het kleed van eigengerechtigheid gaat missen. Dan wordt hij gebracht op de weg van afsnijding, waardoor hij afgesneden wordt van de wereld, maar ook afgesneden wordt van de godsdienst, en van Adam en van het leven. En dan gaat die mens beseffen een mónster van goddeloosheid te zijn. En weet u, op die weg ontvallen alle mensen je als helper, daar kom je geheel alleen voor God te staan; alle wereldwijzen laten je in de steek, want de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want ze zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, zo lees ik in 1 Korinthe 2 : 14. En wat wordt die waarheid beleefd door dezulken die van God aangeraakt zijn; ze worden vreemdelingen en bijwoners. O, ze gaan het beseffen dat ze door het verdoemende recht Gods tot dóemelingen worden, en dat ze door het afsnijdende recht Gods alles kwijtraken. Begrijpt u, dat het dan "schrik van rondom" is voor dezulken? O, dan weten ze niet waar ze het zoeken moeten; dan kruipen ze niet zelden over de grond, roepende, smekende om hulp bij de Heere vandaan. Want dan wordt het gevóeld geliefden, dat de ogen des Heeren de ganse aarde doorwandelen en dat men nergens heen kan voor die God, Die alles ziet en alles weet, en alles door? heeft voor die ingrijpende Rechter.

Maar weet u daar dan al iets van bij bevinding? Weet u al wat het is als de Heere door dat verdoemende en wraakoefenende recht komt door te trekken? Hebt u het wraakzwaard des Heeren al in waarheid zien hangen boven uw schuldige schedel?

Och, dan ontmoet ik zoveel mensen die zo kostelijk kunnen spreken over Gods barmhartigheid en over Gods ontferming en over Gods liefde; o, daar kunnen ze van

zingen. Maar als je nu met hen doorpraat, dan blijken ze nog nooit iets meegemaakt te hebben van Gods recht en gerechtigheid; dan blijken ze nog nooit gebracht te zijn in de vierschaar Gods, dan blijken ze nog nooit die ingrijpende Rechter te hebben ontmoet; en dan blijken ze nog nooit ontdekt te zijn aan zichzelf, en nog nooit de vloek in Adam te hebben gevoeld, en nog nooit de schuldbrief van de hemelse Schuldheer overhandigd te hebben gekregen, vergezeld van de eis: “Betaal Me wat ge schuldig zijt.” Och, ze konden zo aardig met zichzelf overeind blijven, en ze konden zoveel aanbrengen bij de Heere en neerleggen bij de Heere en laten opschrijven bij de Heere; ze hebben het zo goed gedaan in het leven, ze zijn kerkelijk zo actief geweest, zoveel overgehad voor de gemeente. Maar in Jesaja 1 : 27 daar lees ik altijd maar weer, dat Sion door récht wordt verlost. En dat woordje “recht” in de grondtaal betekent: door een rechtsgeding; het ware Sion gaat áltijd door een rechtsgeding heen. “En haar wederkerenden door gerechtigheid” betekent dat de Heere voor de ware keurlingen van Hem op Zijn tijd de vierschaar gaat spannen, en dat ze daar naar recht veroemd zullen worden, dat het kwijt is. Om het ook mee te gaan maken dat daar die Heiland en Zaligmaker tussentreedt, tussen dezulken en die ingrijpende Rechter, en dat Hij het daar zegt: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” Ja, om het te gaan meemaken dat dezulken gewassen worden in het dierbare bloed van Christus, dat dezulken bekleed worden met de heilsklederen Christi, en dat dezulken mogen wegzinken in de armen van die Heiland.

Och geliefden, kijkt het eens na in uw leven of u daarvan weten mag, of dat bekend voor u is. Wat zou het erg zijn als u dat allemaal zou missen. Want dan zal die Rechter van hemel en aarde, die ingrijpende Rechter, niets anders tegen u zeggen dan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, naar het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om u eeuwige smarten te laten leiden, en om u, door uw verdoemenis, het recht Gods te doen verheerlijken. Laat het toch eens nakijken van de Heere. Weet u, het is nog het heden der genade, de lieflijke dag der zaligheid is voor u en jou nog niet voorbij. O, dat u toch de onmisbare Godsgreep in uw hart zou mogen leren kennen.

Koning Bélsazar komt ons zo te openbaren wat het uitwerkt als die ingrijpende Rechter in je leven komt. Want dan gevoelt hij onomstotelijk dat de dood voor hem is gekomen. Zijn wijzen, zijn Chaldeeën, zijn sterrenkijkers kunnen hem niet meer helpen; zijn hele leven klaagt hem aan, het is voor hem verloren. En koning Bélsazar is daar zelf zo door aangegrepen dat hij al zijn glans heeft verloren; zo erg, dat zijn geweldigen er zelfs van onder de indruk zijn, zo lezen we in vers 9. De komst van de ingrijpende Rechter in een mensenbestaan blijft nooit onopgemerkt hoor, daar hoef je niet van te vertellen, dat hoef je niet aan te wijzen; want als dat gaat gebeuren – en ik hoop dat u het kennen mag – dan zien de medemensen het direct, dan merken ze dat op in je gezin; dan ervaren ze dat op je werk, bij je collegae; dan weten je burens en je kennissen daar in de kortste keren van. Want dan word je leven totaal anders, dan krijg je een gans andere gang; dan wordt daar de brug opgehaald naar de wereld, dan wordt daar de lust weggenomen uit alle wereldse zaken. Dan wil je het liefst gaan luisteren naar het recht verkondigde Woord des Heeren, waar dat ook bediend wordt; en dan ga je steeds gebogener onder de drukkende schuld des Heeren. daar die vraag prangt (omkeren bandje} Och, en dan gaat die ingrijpende Rechter steeds dieper ingrijpen, het ontleedmes gaat steeds verder en dieper; en dan komt daar het hele leven open te liggen bij het licht van Gods wet en Gods recht. En dan moet een mens het gaan zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” Om volkómen aan de zijde Gods te gaan vallen en om het volkómen eens te zijn met die

ingrijpende Rechter, als zó een weggeworpen moet worden in de poel van vuur en sulfen. En wat dan die ingrijpende Rechter aan zo'n mensenkind duidelijk gaat maken dat komt nu openbaar in de verklaring van hetgeen de Heere heeft geschreven op de wand van die muur van dat koninklijk paleis; want dat gaat de Heere verklaren. Och, dan kunnen die waarzeggers, die sterrenkijkers en die Chaldeeën er geen kant mee uit. Maar dan gaat de Heere Zelf zorgen voor een uitlegger, voor een verklaarder. En dat doet de Heere toch altijd, geliefden? De Heere zorgt er altijd Zelf voor dat Zijn Woord wordt verkondigd; de Heere roept altijd Zelf Zijn knechten, en Hij zendt hen uit om het Woord van Hem getrouwelijk te bedienen. Dat gebeurt toch tot op dit ogenblik? De Heere zorgt ervoor dat door het getuigenis van de koningin-moeder de aandacht wordt gericht op Daniël, Daniël, het oude knechtje des Heeren; en dat Daniël daar binnenkomt in die goddeloze ruimte van de feestzaal van de koning, waar de tartende mens zo aanwezig was, en waar God zo gelasterd werd, maar waar God ook heeft ingegrepen. En dan moet Daniël, dan moet hij die koning Bésazar, die door iedereen gevreesd wordt, die koning die daar heerste over mensenlevens, het Woord Gods gaan verkondigen, het oordeel Gods gaan aanzeggen. En dat gebeurt nog steeds. Want vorsten en vorstinnen, eenvoudigen en zeer geleerde mensen, mannen en vrouwen, jongens en meisjes, krijgen het oordeel Gods te horen als het Woord des Heeren recht bediend wordt. Och, dan weet ik wel, daar wil een mens van nature niet van weten; en vooral de godsdienstige mens roept het uit: "Spreekt tot ons zachte dingen, schouwt ons bedriegerijen." Die wil opgebouwd worden, die wil bemoedigd worden en vertroost worden als het Woord des Heeren uitgaat. Maar geliefden, als het Woord Gods recht bediend wordt, zal daar altijd het oordeel des Heeren in meekomen. En weet u, Gods ware knechten praten nooit iemand naar de mond vanwege de beloning. U hebt het gehoord nietwaar, Daniël wordt zoveel beloofd, hij zegt: "Koning, houd u het maar, ik zal u het Woord prediken. O, die ware knechten brengen dat Woord in gehoorzaamheid aan de Heere, en dus wordt daar die koning, met die duizend machtigen en al hun vrouwen en bijwijven gewaarschuwd. En dus wordt tot in onze tijd een iegelijk gewaarschuwd voor de komende oordelen Gods, en dus gaat er niemand ongewaarschuwd verloren, ook u niet en ook jij niet. Wat zou het groot zijn als u dat Woord des Heeren ter harte zou nemen. Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 119, en daarvan het 60^e zangvers:

*Al 't godd'loos volk verdoet G' als schuim van d' aard',
 Dies zal ik Uw getuigenissen vrezen.
 Het heeft mijn ziel verschrikkingen gebaard,
 Ja, zelfs is mij het haar te berg' gerezen,
 Als ik op Uw gerichten heb gestaard;
 Uw oordeel, Heer', kan niet dan vreeslijk wezen.*

Nu vragen we ons natuurlijk af wat daar nu precies geschreven staat op die wand, en wat nu het Woord des Heeren, het Woord van de ingrijpende Rechter, is. Och, dat zijn de woorden van onze tekst, nietwaar: "MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN." En weet u wat dat nu betekent? O, wat zou het toch groot zijn als u zou mogen luisteren met uw ziel. Dat betekent geliefden, dat die ingrijpende Rechter in het leven van die koning Bésazar, die zich niet heeft vernederd, is gaan tellen, gaan tellen: "MENÉ"; tellen: Hij is de zonden gaan tellen, Hij is de ongerechtigheden gaan tellen. En Hij heeft die zonden en ongerechtigheden geteld tot in de vroege jeugd van koning Bésazar toe. En er is niets vergeten, want er is een gedenkboek voor de Heere, en

daarin staan alle overtredingen van Gods wet, alle schendingen van Gods recht, alle vertrappingen van Gods deugden, alle aanrandingen van Gods liefde. En als de Heere gaat tellen al die rijen, al die gebeurtenissen, dan komt een mens als een goddeloos, doemwaardig en helwaardig mensenkind openbaar. Dan komt het zo naar voren dat er nu niets te vinden is in een mensenleven dat góed is voor de rechtvaardige en heilige God, dat die mens verdient alleen maar eeuwig zal kermen in de hel.

Maar geliefden, hoe zal het nu voor ú zijn, als de Heere úw gedenkboek gaat openen, en als de Heere in úw leven gaat tellen, wat zal Hij dan voor gruwelen tegenkomen? Vleselijke gedachten, begeerlijkheden, hunkeringen waar gelukkig niemand van weet, uitglijdingen in het verborgene. O geliefden, als de Heere bij u en bij jou gaat tellen, wat komt Hij dan allemaal tegen? En als dat gebeurt – en ik gun u dat met mijn hele hart –; als dat tellende werk des Heeren in je leven gaat plaatsvinden – en daar krijgen al Gods ware keurlingen mee te maken – o, dan stapelen daar die zonden en die schulden zich maar op, dan wordt het een schuld van de aarde tot aan de hemel, een ónbetaalbare schuld. En dan meent die mens dat hij daar niets van betalen kan. O, dat heeft hij wel geprobeerd in het begin, om met zijn godsdienst en zijn vroomheid en zijn ernstigheid wat van die schuld af te doen, maar de Heere heeft hem zo duidelijk gemaakt in dat werkhuis dat hij zich wel doodwerken kan, maar dat er van die schuld nog geen kwadrantpenning af kan. Dan liggen dezulken wakker, nacht na nacht; ze durven nauwelijks te gaan slapen, benauwd dat ze zijn om hun ogen op te slaan in de hel. Dan kunnen ze alleen nog maar in stilte bedelen en smeken om toch van de Heere geholpen te worden. Is dat uw weg nu al geworden? En weet u nu al in waarheid van dat tellende werk des Heeren af?

Och, en dan weet ik het, er zijn mensen in onze tijd, bij honderdduizenden, die tellen heel anders, die tellen hun zegeningen, en dan zeggen ze: “Ja, maar ik ben gedoopt en ik heb openbare belijdenis gedaan en ik ben elke zondag en ook doordeweek getrouwd in de kerk en ik breng grote offers voor de gemeente en het kerkelijke bedrijf.” En zo tellen ze maar door. En de godsdienst zet dezulken er met vreugde bij, om ze te vertellen dat ze zoveel in hun handen en hun zakken hebben dat ze de Heere met vreugde tegemoet kunnen gaan. Maar bij de Heere telt dat alles niet mee hoor, want in de dag der verbolgenheid dan zal alleen de gerechtigheid van Christus een mens doen ontkomen; dan zal het alleen meetellen of je bevindelijk op dat plaatsje bent gebracht waar je verlóren hebt moeten gaan onder en door het verdoemende recht Gods, en waar je van achter dat recht Christus geschonken hebt gekregen. Dan zal het alleen maar meetellen of je de waarheid van die woorden hebt leren kennen die daar zeggen: “Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend”; en of je zó aan de zijde Gods bent gevallen dat je het volkómen met de Heere bent eens geworden wélke weg Hij ook met je gaat. Och geliefden, hoe is het dan bij ú? Is dat zondetellende werk dan al in waarheid in uw leven begonnen?

En weet u, dan staat er op de wand van het koninklijk paleis twee keer geschreven “MENÉ, MENÉ”: geteld, geteld; tot twee keer toe. En dat betekent, dat de Heere ook zal gaan voleindigen; de Heere heeft geteld en de Heere zal gaan afrekenen. In vers 26 daar komt dat openbaar: “voleind”. de Heere gaat een einde maken aan het leven van koning Bélsazar, Hij gaat hem de rekening definitief presenteren, en dus gaat het op de dóód aan voor hem. En sterven...., u weet het, dat is God ontmoeten. Voor koning Bélsazar gaat het op de vierschaar Gods aan, om daar, verdiend, te gaan ontvangen wat naar zijn daden is. Koning Bélsazar, we hebben het gehoord, hij heeft zich niets aan de Heere gelegen laten liggen, hij heeft alle tekenen des Heeren in de wind geslagen en is zijn eigen gang gegaan.

3. De verdoemende God

En nu krijgt hij, met ons derde aandachtspunt, te maken met *de verdoemende God*. Want het oordeel Gods over hem zal voltrokken worden, want daar is geteld en daar wordt voleind, daar wordt afgerekend. En dan kun je tot de bergen en tot de steenrotsen zeggen: “Valt op ons en verbergt ons voor het aangezicht Desgenen Die op de troon zit en voor de toorn des Lams.” Maar dan zal dat geenszins geschieden, en dan zult ge daar voor eeuwig die smarten moeten doormaken, om Gods recht te verheerlijken in de eigen verdoemenis. En dat eeuwig geliefden; dus nooit voorbijgaand. Och weet u, dat is niet in te denken, dat is niet voor te stellen.

Maar weet u, dan maakt Gods Woord ons zo duidelijk dat we die koning Bésazar niet buiten onszelf moeten zoeken en niet buiten dit kerkgebouw; maar dat wij, u en jij en ik, van dezelfde lap zijn gescheurd, en dat we die koning Bésazar dus hier, bij onszelf, moeten zoeken. En dus zullen we met de gebeurtenissen van ons tekstgedeelte moeten inkeren tot onszelf, beseffende dat ook wij met de verdoemende God te maken krijgen, en dat we daar elk ogenblik mee te maken kunnen krijgen, want ons leven is slechts een damp en de dood wenkt ieder uur. Och geliefden, misschien is de Heere uw zonden al aan het tellen, en misschien komt de Heere vannacht wel afrekening houden met u, misschien morgen; misschien maakt u de Kerst niet meer op aarde mee. En als ge dan nog zijt zoals ge geboren zijt, is het kwijt geliefden; dan zult ge daar de verdoemende God ontmoeten, en dan zult ge weggeworpen worden in de poel van vuur en sulfer. Toe, laat u toch waarschuwen vanavond.

En dan maakt onze tekst duidelijk wat er nog meer gebeurt; “MENÉ, MENÉ, TEKEL.” “TEKEL” betekent: gewogen. Het leven van koning Bésazar is in de weegschaal gelegd, in de weegschaal Gods, in de weegschaal van Gods recht. En God is een rechtvaardig God; o, als Hij het leven van een mens in Zijn weegschaal legt, dan kun je erop rekenen dat het daar éérlijk toegaat, en dat een mens geoordeeld wordt naar Góds recht. En dan kun je erop rekenen dat elk mens te licht bevonden wordt. Elk mens, u en jij en ik van nature, te licht bevonden. Ach, dan weet ik het wel, dan proberen we als het ware wel wat gewichtjes erbij te zetten aan onze kant, en we proberen van alles op te noemen en aan te dragen. Maar het doet alles niet mee, want het zal naar Gods recht en gerechtigheid mee moeten tellen. En dan komt geen mens zover dat de weegschaal de goede kant uitgaat. Te licht bevonden, te licht; u moet dat eens op u laten inwerken; als u straks naar huis gaat, op de fiets, of lopend, telkens het beseffen: gewogen en te licht bevonden! O geliefden, en als de Heere erin meekomt, dan bent u uw rust voor altijd kwijt; te licht bevonden.

En nu is het kostelijke dat juist de Adventstijd ons komt te verkondigen dat er nu één mogelijkheid is om dat verdoemende oordeel te ontgaan, namelijk: *Christus*. O geliefden, Hij, de Heere Jezus Christus, Hij heeft nu alles volbracht om de gerechtigheid te verwerven voor het volk dat Hem van eeuwigheid is geschonken, opdat Zijn gerechtigheid in de weegschaal Gods doorslaggevend zal zijn. Want Christus' gerechtigheid telt mee bij de levende God. En nu vragen we ons natuurlijk af hoe we dan aan die gerechtigheid van Christus komen: och geliefden, die ontvangt u wanneer u Christus geschonken wordt, van achter het recht; omdat de Heere wederbarend in uw leven is begonnen en omdat Hij u gebracht heeft op het allerdiepste plekje van omkomen en sterven met uzelf en aan uzelf. Als u die weg mag bewandelen, door het werk Gods, waardoor u uzelf kwijtraakt, en u in Christus' armen mag wegsmelten, dan wordt u met Christus, ook de gerechtigheid van Christus geschonken, want Christus brengt álles mee. En als een mens Christus dus mist en dus ook de gerechtigheid van Christus mist, dan zal een mens altijd te licht bevonden worden. Daarom begrijpt u dat Gods gekenden van eeuwigheid het aan deze zijde van

dood en graf gaan meemaken dat ze in de beleving in de weegschaal Gods worden gelegd, dat ze gewogen worden, en dat ze erachter komen: te licht bevonden. Daardoor liggen ze in het stof, daardoor kruipen ze over de grond, om Christus geschonken te krijgen; en dat niet alleen om niet in de hel geworpen te worden, maar veelmeer om God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig te mogen grootmaken! O, wat bedelen dezulken die het moeten beleven: te licht bevonden, aan Gods genadetroon, om toch opgelost te worden in die Heiland en Zaligmaker, en om toch toegepast te krijgen wat de Heere Jezus Christus verdiend heeft door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Maar hebt ú het dan al meegemaakt, in waarheid, dat u in de weegschaal Gods terechtgekomen bent, en dat u het daar hebt gezien en beleefd: te licht bevonden?

En dan weet ik wel dat velen tegenwoordig beweren – je kunt dat regelmatig in de krant lezen - dat de bevindelijke kennis van deze zaken helemaal niet meer nodig is; dat is allemaal ouderwets, dat is bedacht en uitgevonden door de mensen van het gezelschapsleven, en dat is niet naar de Schrift. Dan komt het zo openbaar dat die mensen ons tekstgedeelte dan maar overslaan; want het moet gekend worden, in de weegschaal des Heeren gelegd, en te licht bevonden. Het moet gekend worden, door het ware werk des Heeren Christus te gaan benodigen. En als een mens dan iets mag zien van Christus in Zijn lieflijkheid en Zijn dierbaarheid en Zijn beminnelijkheid en gepastheid, o dan komt die mens nog méér in zijn gemis te staan. Dan gaat die mens niet zeggen: “Nu heb ik Hem gezien en nu heb ik Hem dus ook gekrégen; want dat zijn twee verschillende zaken. O, Christus moet je in waarheid geschonken worden, om met Zijn gerechtigheid bekleed te worden, en in de de weegschaal van Gods recht het te mogen ervaren: “Door Hem, door Hem alleen, door het eeuwig welbehagen”; uit en door Christus rechtvaardig voor God.

En om nu uit te werken wat dat oordeel voor gevolg heeft, ons laatste aandachtspunt, ons laatste tekstwoord: “UPHARSIN”. En om dat te begrijpen, moeten we naar vers 28; daar staat het woordje “PEREZ”. Want “UPHARSIN” is het meervoud van “PEREZ”; en “PEREZ” betekent: gespleten, gedeeld; en dat het meervoud geeft weer aan dat de Heere zegt: “Ik ga het voltrekken, het gaat gebeuren.” De Heere gaat dat koninkrijk van koning Bélsazar afpakken, Hij gaat het delen, Hij gaat het als het ware splijten; en Hij gaat ook het leven van koning Bélsazar afpakken; koning Bélsazar raakt alles kwijt. Ach geliefden, een koning, die geleefd heeft bij de leus: Geen God, geen Meester, geen genade; hij krijgt te maken met de levende God, Die komt te openbaren dat Hij Meester is, ook over het leven van koning Bélsazar; en dat degenen die geen genade hebben ontvangen uit en door Christus, eeuwig verloren zullen gaan. Koning Bélsazar heeft alle vermaningen in het leven in de wind geslagen; koning Bélsazar is het toppunt van hoogmoed, hij heeft zich als tartende mens geprofileerd. En nu openbaart hij ons wat de Heere met zo’n mensenkind gaat doen; en dan is het voor koning Bélsazar kwijt, eeuwig kwijt.

Maar hoe zal het dan met óns aflopen, als dat woord “PEREZ”, dat “UPHARSIN”, ook voor ons gaat klinken? Hoe zal het dan zijn? De weg geweten te hebben en hem niet te hebben bewandeld; het inderdaad te hebben laten horen niet te willen dat God Koning over uw bestaan zal zijn? O geliefden, keert toch met deze ernstige vraag in, want de Heere is aan het tellen en Hij is aan het wegen. En als Hij komt te voleindigen, dan zal de boom liggen waar hij gevallen is, hetzij naar het noorden, hetzij naar het zuiden. En u bent nu zo’n gewaarschuwd mens; o, wat zou het erg zijn als deze kerkdienst uw verdoemenis kwam te verzwaren omdat u het geweten hebt, ook vanavond, en omdat u bij drie dingen bent bepaald: de dood, het oordeel en de de

hel. O, wat een ernstige zaken! Maar in en door Christus ligt er die kostelijke ontkomingsweg, omdat Hij uit de hemel nedergedaald is, omdat Hij geboren is in de stal van Bethlehem, omdat Hij in Gethsémané over de grond heeft gekropen als een worm en geen man; en omdat Hij aan het vloekhout heeft gehangen, en nedergedaald is ter helle. En daardoor zou er een mogelijkheid tot ontkoming zijn van de hel, de dood en de verdoemenis. O, ziet toch welk een weg de Heere heeft geopend, en loopt toch de Heere aan als een waterstroom. En hierdoor komt zo duidelijk het verschil tussen koning Bélsazar en ons aan het licht; voor koning Bélsazar was het klaar, de afrekening wordt door de Heere gemaakt: geteld, voleind; gewogen, afgenomen. Maar u en jij, u bent nog in het heden der genade; de weg der zaligheid is u vanavond nog verkondigd en gewezen; de nodiging heeft nog in uw oren geklonken. O geliefden, als dienaar Christi roep ik het u toe, met alle liefde van mijn hart: “Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt ge sterven?” O, dat ge toch aan deze zijde van dood en graf in de vierschaar Gods getrokken zoudt worden, om van achter het recht die lieve Zaligmaker in de armen te mogen vallen. En dat ge toch op de wand van uw levenshuis geschreven zag staan: “MENÉ, MENÉ, TEKEL, UPHARSIN”; om bij de Heere vandaan een bron geopend te krijgen in en door en uit Christus, tot de zaligheid en de roem van de Naam van de drie-enige God.

Geliefden, ik heb u niet voor de hel over, en ik gun het u zo, om daar eeuwig God groot te maken. O, smeekt dan de Heere om in uw leven te komen en om die zaligheid te komen uitwerken, tot roem van Zijn Naam

O, onbekeerden onder ons, wat zijt ge altijd in de weer om een aangenaam leven op te bouwen aan deze zijde van het graf, en zeker in deze dagen voor Kerst. Maar ziet toch onbekeerden, hoe ge de verschrikkingen van de hel tegemoet leeft; en vraagt toch de Heere om in uw leven te komen, om zó in uw bestaan in te grijpen dat ge er niet meer onderuit kunt, en dat ge Hem geschonken moet krijgen, die lieve Heiland en Zaligmaker.

En bekommerden onder ons, o ge hebt dat schrift op de wand van uw levenshuis gezien; ge hebt de betekenis ervan beleefd in het binnenste van uw hart; en ge weet het: te licht bevonden, eeuwig kwijt. Maar bekommerden, ge hebt het ook gezien het Kind in de kribbe. En ge hebt het gehoord, de Zaligmaker, de Heiland geboren, Christus de Heere. O, wat is er dan in uw leven een roepen en een smeken om Hem. Vraagt de Heere dan maar om door te komen trekken, opdat ge die Heiland in de armen zult mogen vallen, en opgelost in Hem, God eeuwig zult grootmaken.

En volk des Heeren, ge weet wat het is: te licht bevonden, kwijt, verloren. Ge laagdt daar in uw geboortebloed ten dode opgeschreven vanwege de walgelijkheid der ziel. Maar daar klonk het uit Gods mond: “Leef, ja, leef.” O, ge kunt er niet bij, dat de Heere zo naar u kwam om te zien en dat Hij in het stondeke der minne u Christus kwam te schenken en u kwam te bekleden met de heilsklederen Christi. Maar wat is er een strijd nietwaar, volk, en een aanvechting; wat wordt ge van binnen en van buiten aangegrepen, en wat is het daardoor vaak donker in uw bestaan. Ach volk, vraagt toch of de Heere leven aan uw ziel wil geven, opdat ge het weer weten moogt: in uzelf te licht bevonden, in uzelf zonde en schuld; maar door Christus en door Christus alleen zult ge eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. En volk, ziet er dan maar naar uit dat het eeuwig in uw leven een zingen, een jubelen en een prijzen mag worden van de drie-enige God; en getuigt daar maar van door de praktijk van uw bestaan.

Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen

Zingen: Psalm 73 : 14

*Wie, ver van U, de weelde zoekt,
Vergaat eerlang, en wordt vervloekt;
Gij roeit hen uit die afhoereren,
En U den trotsen nek toekeren;
Maar 't is mij goed, mijn zaligst lot,
Nabij te wezen bij mijn God;
'k Vertrouw op Hem, geheel en al,
Den HEER', Wiens werk ik roemen zal.*

6^e preekgehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 28 –1-2004

Zingen : Psalm 77 : 1

Lezen : Mattheüs 11 : 20 – 30

Gebod

Zingen : Psalm 119 : 87, 88

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Mattheüs 11 en daarvan het 28^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. Wie er nodigt
2. Wie er genodigd worden
3. Wat de genodigden wordt beloofd

1. Wie er nodigt

Geliefden, de Heere Jezus is rondgegaan van dorp tot dorp, van stad tot stad, van landstreek tot landstreek, en Hij heeft overal het Evangelie van vrije, soevereine genade voor verloren, verdorven en verdoemde Adamskinderen doen opklinken. O, Hij heeft overal waar Hij kwam, het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende Woord laten horen, om daarna gevallen Adamskinderen ook altijd te wijzen op de weg der zaligheid, welke de Heere is komen te ontsluiten, door Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus, door het schuld overnemende, schuld betalende en schuld wegdragende werk van Zijn Zoon. O geliefden, overal heeft de Heere Jezus duidelijk gemaakt dat er geen zaligheid is uit de werken der wet, maar dat er genade voor een zondaar, door het eeuwige, verkiezende welbehagen des Vaders, op grond van de zoen- en kruisverdiensten van God de Zoon, en toegepast door het wederbarende werk van God de Heilige Geest, mogelijk is. Onvermoeibaar heeft de Heere Jezus dat woord laten horen, en aangewezen, telkens en telkens weer, dat onreine, onheilige, onrechtvaardige Adamskinderen alleen maar zalig kunnen worden omdat Hij de schuld van Gods volk gaat betalen met Zijn dierbaar bloed, omdat Hij de zonden van Gods volk gaat verzoenen door Zijn gang naar het vloekhout, omdat Hij de wet Gods zal gaan vervullen, door Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, en omdat Hij volkomen genoegdoening zal gaan schenken aan het recht Gods. De Heere Jezus heeft gepredikt dag in, dag uit. Maar wat heeft dat nu uitgewerkt? En hoe hebben de mensen op deze ernstige, heldere, duidelijke prediking gereageerd? We lezen het in het begin van ons tekstgedeelte. En daar staat dat in de grote steden Bethsáïda, Chórazin en Kapérnaüm, waarin zoveel krachten zijn geschied, nauwelijks of geen mensen tot bekering zijn gekomen. Ja, ik moet het nog anders zeggen: in plaats van zich kwijt te raken aan die lieve, lieve Zaligmaker, de Zone Gods, Die uit de hemel is nedergedaald, om dat onbegrijpelijke, kostelijke werk, waartoe Hij Zich van eeuwigheid heeft gezet, te gaan volbrengen, is er vijandschap, haat en nijd gekomen. En weet u hoe dat nu komt geliefden? Dat komt omdat de Heere Jezus de

zaligheid voor zondaren, voor verloren en verdorven zondaren, slechts komt te prediken, uit en door genade; slechts op grond van het Borgwerk van de Heere Jezus, voortvloeiend uit de verkiezing van eeuwigheid van de Vader. Dat komt omdat de Heere Jezus zo helder komt te stellen, dat bij dat zaligmakende werk nu helemaal niets, niets van een mens meedoet! En dat de mens, met zijn wetsgehoorzaamheid en zijn ernstigheid en zijn vroomheid en zijn vasten en zijn tienden overal buitengezet wordt. Maar weet u, die prediking is juist voor wetsgetrouwe Joden een gruwel! O, als er door de Heere Jezus verkondigd wordt dat brandoffers en schuldoffers niet voldoen aan de eis; dat een mens onbekwaam is tot enig goed om het recht des Heeren genoegdoening te schenken; dat een mens kan doen wat hij voor zich mogelijk ziet, maar alles te kort zal komen tot zijn eeuwig behoud; o als er door de Heere Jezus verkondigd wordt dat een mens helemaal niets kan meebrengen, aanbrengen en laten opschrijven bij de Heere tot zijn zaligheid, dan bliest en brult dat Jodendom daar tegenin, want daar moeten ze niets van hebben. Dan haast ik mij echter om te zeggen geliefden: Dat is niet alleen bij het Jodendom zo, maar dat is bij élk mens zo, bij elk mens van nature. O, als de prediking van Gods Woord in alle getrouwheid door Gods getrouwe knechten uit mag gaan, en als er zo duidelijk verkondigd wordt dat een mens slechts uit genade, op grond van Christus' verdiensten zalig kan worden, o dan komt er bij elk mensenkind een diepe vijandschap omhoog. Want wij mensen komen, stuk voor stuk, op uit het werkverbond; en wij mensen willen, stuk voor stuk, altijd de zaligheid verdienen; wij willen het altijd kunnen zeggen (laten we toch eerlijk zijn): trouw kerkganger geweest - en dat is mooi natuurlijk -, jaren in het ambt gestaan - en dat is groot natuurlijk -, zóveel inzet geopenbaard in de dienst des Heeren - en dat is kostelijk natuurlijk -; maar geliefden, als we dat willen neerleggen bij de Heere als mogelijkheden om zalig te worden, dan komt de Heere Jezus het ons te leren dat van ons, mensen, niets meedoet tot ons behoud. En dan zien we het tot heden ten dage toe, hoe er tegen die rechte, eerlijke, heldere, duidelijke prediking vijandschap en haat komt; en hoe men het probeert om zulke predikers de mond te snoeren. O, dan zegt men het soms: Die moet je maar niet laten komen, dat past niet zo bij ons, wij willen graag wat anders horen; om het met de profeet te zeggen: "O spreekt tot ons zachte dingen, schouwts ons bedriegerijen." O geliefden, en hoe vaak in de geschiedenis hebben we al gezien dat door die vijandschap brandstapels worden opgericht, schavotten neergezet en dat er bloed vloeit.

Maar bent u dan al eens ontdekt aan de werkelijke vijandschap in uw hart tegen dat Woord? Hebt u het al gevoeld van binnen dat u ten diepste niets hebben moet van het eenzijdige, alzijdige Godswerk, omdat u het liefst toch het nodige zelf neerlegt voor de Heere? Ja, bent u al in waarheid een vijand geworden van de enige, juiste weg, die weg waarin alleen zondaren gezaligd worden, alleen goddelozen om niet worden gerechtvaardigd? En hebt u het al moeten beleven dat u van binnen bliest tegen de weg die verkondigd wordt, omdat u van nature er niets van hebben moet om als een bedelaar op de knieën te liggen voor de Heere? Om daar openbaar te komen met een kleed waar de gaten in zitten, waar helemaal niets van deugt; en om te moeten ervaren hoe onder dat kleed van eigengerechtigheid een melaatse te vinden is; een mensenkind onrein en ten dode opgeschreven? O geliefden, ik gun het u dat te hebben beleefd, uzelf zó te hebben leren kennen. Want wat zegt Gods Woord? "Vijanden worden met God verzoend." En dat blijkt zo duidelijk uit onze tekst. Want de Heere Jezus ziet daar mensen die zich afkeren van Hem en Zijn woord; Hij ziet daar mensen die tot vijanden worden, Hij ziet daar mensen die als het ware in woede ontsteken. Maar Hij ziet daar ook mensen die smárt krijgen van die vijandschap, mensen die verdriet hebben van die vijandschap, die daaronder gebúkt gaan. Hij ziet daar mensen onder

Zijn gehoor die tegenstand ervaren, maar die daar zo'n pijn van hebben, omdat ze door het werk van de Heilige Geest mogen gaan zien dat zij als vijanden des Heeren de weg moeten gaan om verzoend te worden met een rechtvaardig God, in en door Christus. O, de Heere Jezus ziet daar mensen die vermoeid en belast zijn vanwege het schuldbesef, vanwege het beleven van hun verlorenheid, verdorvenheid en verdoemdheid. En dan begrijpt u dat de Heere Jezus tot die mensen de kostelijke nodiging laat uitgaan: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven."

Nu is het belangrijk geliefden, dat we met ons eerste aandachtspunt eerst stilstaan bij de vraag "Wie er nodigt." En dan komt Gods Woord het ons te verkondigen: Die daar nodigt, dat is de Heere Jezus. Jawel, maar we moeten veel meer van de Heere Jezus zeggen, want de Heere Jezus is de Zone Gods; de Heere Jezus is de Schootzoon des Vaders, Die nedergedaald is uit Gods heerlijkheid, en die Mens geworden is, uit de maagd Maria, door de Heilige Geest; de Heere Jezus is God uit God, Licht uit Licht en waarachtig God uit waarachtig God. O, Die daar nodigt is de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, Die het in de stilte der nooit begonnen eeuwigheid heeft gezegd: "Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen." Ja geliefden, die daar nodigt is Hij, de Zone Gods Die op aarde gekomen is om de beledigde gerechtigheid van Zijn Vader genoegdoening te gaan schenken. Die daar nodigt is Degene Die de ware Silo is, de ware Rustverdiener, de ware Rustgever en Rustaanbrenger. Die daar nodigt is Hij Die Zijn hemelse heerlijkheid geen roof heeft geacht, Die de gestaltenis van een dienstknecht heeft aangenomen, en Die onder de wet geboren is, om alle zonden van Gods gekenden te verzoenen, alle schuld van Gods keurlingen te betalen, en om voor dezulken aan het recht Gods te voldoen, zodat voor hen de weg tot Gods Vaderhart weer opengebroken wordt. O, Die daar nodigt is Hij aan Wie alle macht gegeven is in hemel en op aarde, en Die door Zijn Vader gezalfd is tot het drievoudige ambt van Profeet, Priester en Koning. Hij heeft alle macht om de nodiging te doen uitgaan tot de vermoeiden en belasten, en om het te zeggen: "Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven." Ook al is Hij dan miskend door de godsdienst en door de wereld, en ook al wordt Hij dan als een misdadiger aan het vloekhout gespijkerd, niemand heeft meer recht en meer macht dan Hij, om mensen, belasten, vermoeiden en beladenen te nodigen: "Komt herwaarts tot Mij." Want Hij heeft Zijn leven gegeven en Hij gaat Zijn leven geven, voor al degenen van wie de namen geschreven staan in het Boek des levens en des Lams, en die er achtergebracht zijn, door het ware werk des Geestes, dat alles bij de Heere is verzondigd en verbeurd, ja die er achtergebracht zijn dat ze het verdiend hebben om in de eeuwige onrust van de hel te gaan vertoeven, en daar onder de nimmer dovende vlammen van Gods gramschap te verkeren. Och geliefden, de Heere Jezus weet zo goed dat er buiten Hem geen rust is, Hij weet zo goed dat een mens zonder Hem als een rusteloze over de aarde gaat en eens terecht zal komen op die plek waar de stormen van Gods toorn zó een zullen opjagen. Ja, de Heere Jezus weet het, dat een iegelijk die Hem verwerpt, buitengeworpen zal worden in dat verschrikkelijke oord, waar hun worm niet sterft en waar het vuur niet uitgeblust wordt, en waar ze zullen roepen: "Had ik maar, had ik maar; had ik maar geluisterd naar de ernstige prediking van Gods getrouwe knechten; had ik de waarschuwingen van hen maar niet in de wind geslagen; had ik maar niet gedacht dat ik nog wel tijd genoeg zou hebben om bekeerd te worden en om de brede weg ten eeuwige verderve te verlaten; had ik maar..."

O geliefden, de Heere Jezus Die waarachtig God en waarachtig Mens is, weet wat een

mens nodig heeft, u en jij en ik, om gered te worden; en daarom roept Hij zo ernstig, zo dringend en zo nodigend: “Komt tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.”

Maar bent u er dan al door het ware werk des Geestes achtergebracht dat u die rust nodig hebt? Hebt u al werkelijk te maken gekregen met dat overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en ontkledende werk van Gods lieve Geest? Zijn uw zielsogen al in waarheid geopend? En hebt u er al oog voor gekregen hoe verdorven u bent? Hebt u de stank van uw zonden al beleefd? Hebt u het al ingeleefd, beleefd en doorleefd dat u volkomen in ongerechtigheid ontvangen en geboren bent, en dat u onbekwaam bent tot enig goed? En hebt u daar al eens een droefheid over gekregen? O, zijn de schendingen van Gods wet u al eens tot smart geworden? Hebt u het al eens met de psalmist uit moeten wenen: “Ik Ben, door Uwe wet te schenden, krom van lenden”? Ik weet het wel, dit overtuigende, ontdekkende en ontgrondende werk wordt in onze tijd zo vaak overgeslagen en vergeten; “dat is allemaal uit de tijd”, zegt men; “dat is achterhaald, die toeleidende weg tot Christus doet niet meer mee.” En talloze mensen denken de Heere Jezus Christus als hun Heiland en Zaligmaker te kennen, terwijl ze nog nooit in waarheid, in het binnenste des harten, zijn geworden wat ze zichzelf hebben gemaakt door de zondeval; terwijl ze nog nooit zondaar en schuldenaar voor God zijn geworden; terwijl ze nog nooit het recht, het wraakoefenende en verdoemende recht, moesten toevallen in de beleving des harten. En weet u, als dát gemist wordt, dan heeft een mens ook nog nooit in de dadelijkheid de Heere Jezus ontvangen; dan heeft hij zelfs nog nooit de Heere Jezus in waarheid nodig gekregen; dan heeft hij nog nooit in de volle beleving des harten, en niet zelden kruipend over de grond, gesmeekt en gekermd om genade bij de Heere vandaan. Ja, dan heeft die mens die oude woorden nog nooit op de lippen genomen: “Geef mij Jezus, of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” O, onderzoekt u daarom toch ernstig hoe het met uzelf is gesteld!, en of u al wel bij de Heere vandaan overtuigd bent van zonde, gerechtigheid en oordeel; of u in waarheid wel door het werk des Heeren bent afgesneden van de wereld, afgesneden van de godsdienst, afgesneden van Adam en afgesneden van het leven, om ingelijfd te zijn in Christus. O, wat zou het toch verschrikkelijk zijn als u daar niets van weet, als dat nooit waarheid is geworden, als u alleen maar uitwendig de stem van de Zaligmaker hebt horen nodigen: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven”, terwijl u daar niets mee gedaan hebt, terwijl dat niets heeft uitgewerkt in uw leven. Want dan zult u eenmaal voor de Rechter van hemel en aarde komen te staan, en dan zult u alles missen om eeuwig de Heere groot te maken. Dan hebt u geen Borg voor uw schuld en geen rust voor uw ziel; dan hebt u niets om in te rusten en niets om op te rusten; dan hebt u geen grond onder uw bestaan en geen fundament onder uw levenshuis; ja, dan hebt u gebouwd op zandgrond en droggrond. En dan zal uw bestaan worden weggespoeld en weggestormd in de stortregens en de waterstromen en de winden van Gods oordeel en van Gods toorn, om eeuwig terecht te komen in de poel van vuur en zwavel. O, dat u er toch achterkwam, in het binnenste des harten, in de volle beleving der ziel, dat u de Heere Jezus niet missen kúnt. En dat u toch ging hunkeren en verlangen naar het moment waarop u Hem in de dadelijkheid geschonken krijgt, vanachter het recht, van Israels God.

En dan spreekt onze tekst zo duidelijk over een “herwaarts” komen: “Komt herwaarts”, zegt de Heere Jezus. Dat betekent dus: terugkomen, want herwaarts komen is terugkomen. En hiermee wijst de Heere Jezus aan dat wij, door onze zondeval, van Hem vandaan gelopen zijn. O, wij mensen, hebben door onze val in Adam, de liefdesband met God verbroken, en we willen niets anders meer dan van

God vandaan leven, en van God vandaan lopen, en van God vandaan werken. We willen niets anders meer dan de lusten en begeerten van ons leven uitleven. En hierdoor is onze leefrichting nooit anders dan maar van God vandaan, zover mogelijk van God vandaan. En wat is het daarom groot dat u en jij en ik, die van nature zover van God vandaan leven, vanavond die kostelijke woorden in onze oren mogen horen klinken, en uit de mond van de Heere Jezus mogen vernemen: “Komt hérwaarts tot Mij”; kom terug naar Mij, keer je om en kom naar Mij toe, verander van leefrichting en werp je toch aan Mijn voeten; kom toch hierheen, want Ik, “Ik zal u rust geven.” Maar weet u, als die roepstem en lokstem des Heeren wérkelijk wordt gehoord – en dan bedoel ik: niet als uitwendige roeping, want iedereen die onder het uitroepen van die woorden zit, hoort ze met zijn oren; maar als ínwendige roeping, omdat de Heere de oren is komen doorboren, omdat de Heere het stenen zondaarshart is komen aan te raken – als dus die uitwendige roeping tot inwendige roeping is geworden, o geliefden, dan komt een mens erachter dat hij geen voeten heeft om naar de Heere Jezus toe te gaan. Ik weet het wel, dat wordt tegenwoordig anders uitgelegd, nietwaar; maar we zullen ons maar in eenvoud aan de Schrift houden. Dan wordt daardoor een mensenkind geconfronteerd met het feit dat hij geen mogelijkheid heeft om zichzelf te bekeren, om zichzelf om te keren en om in waarheid “herwaarts” naar de Heere Jezus te gaan. Dan komt een mens erachter dat hij niet alleen onbekwaam is tot enig goed, maar dat hij zichzelf absoluut niet bekeren kan omdat hij in zichzelf dood is in de misdaden en de zonden. O, dan gaat zo’n mensenkind roepen, roepen tot de Heere: “Heere, trek mij; trek mij, wij zullen U nalopen.” Dan leert zó een constant de troon der genade aanlopen met de bede: “Heere, bekeer Gij mij, zo zal ik bekeerd zijn.” Ja geliefden, dan ligt zó een zoveel mogelijk op stille plekjes, in de slaapkamer, of op het land, in de schuur, of daar waar hij alleen kan zijn, op de knieën, om te kermen en te roepen tot de Heere, om dat wonder, om toch tot die lieve, lieve Zaligmaker te mogen komen. Ja, dan gaat het hart zo uit om zich te mogen verliezen aan die Heere, Die het daar uitroept: “Komt herwaarts tot Mij, en Ik zal u rust geven.” O geliefden, is dan die roep ook in úw leven al opgeklonken? Mag u hier uw hart dan al bijleggen? Mag u het al weten: dat ken ik, dat is ook praktijk in mijn leven? En mag u dit al in stilte beamen, omdat u zo’n kermer en zo’n roeper bént, omdat die lieve Zaligmaker u nog steeds niet in de dadelijkheid is geschonken, vanachter het recht? En zou u niets liever willen dan weg te zinken in Zijn armen, dan Hem te aanbidden en beminnen als uw hemelse Bruidegom? Ja, dan Hem te verheerlijken, Die daar aan het vloekhout van Golgotha Zijn handen en voeten met nagels heeft laten doorboren; Die nedergedaald is tot in de diepste gekrochten van de hel, om de grootste der zondaren zalig te maken? O, wat hoop ik toch dat u, evenals het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, verlangt naar God; en dat u bidt en smeekt of Hij u rust wil geven, door die enige Rustverdiener en Rustaanbrenger en Rustschenker, de Heere Jezus Christus.

Och geliefden, we leven in zo’n donkere tijd, en er gaan zoveel leugenredenen uit; er zijn er tallozen, vooral jonge mensen, die concluderen uit onze tekstwoorden dat ze zélf de weg der zaligheid kunnen betreden, dat ze zelf naar de Heere Jezus toe kunnen gaan en dat ze in eigen kracht de weldaden Christi zich kunnen toe-eigenen. Maar als het dan eeuwigheid voor dezulken wordt en ze komen daar te staan voor de Rechter van hemel en aarde, dan komen ze erachter dat alles kwijt is, dat alles gemist wordt voor de zaligheid; en dan zullen ze het horen uit de mond van die Rechter: “Gaaf weg van Mij, gij die de ongerechtigheid werkt; Ik ken u niet”; om eeuwig pijn te lijden in de vlammen van de hel. O, vraagt u toch af, of u die nodigende woorden van de Heere Jezus dan wel eens écht, met uw hart, hebt gehoord, en of u niets heerlijkers kent dan

die rust te ontvangen van de Heere Jezus Christus en dan die hemelse, die allerliefste en dierbaarste Bruidegom te omhelzen en u te verliezen in de aanbidding van Hem. Tegelijkertijd zal zo'n van de Heere aangeraakte ziel ervaren dat de Heere niet alleen trekt, maar dat de Heere zó een ook gaat voortdrijven, namelijk door het onweder van zonde en schuld en ongerechtigheid en de dreiging van de eeuwige dood. Maar nog veel meer gaat de Heere zó een voortdrijven door het diepe, hartelijke verlangen, bij God vandaan in de ziel gewerkt, om die Borg en Zaligmaker te voet te vallen. O, dan wordt zó een uitgedreven tot Hem, die Rustaanbrenger, om de lofprijzing van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te doen opklinken. Ja, dan voelen dezulken in hun ziel een onrust, omdat ze nergens meer rust kunnen vinden dan alleen bij Hem, die Zaligmaker en Heiland, die Silo, die Rustverdiener, omdat Hij Zichzelf heeft gegeven aan het vloekhout van Golgotha; om alles te volbrengen tot de rust van dezulken. Dan weten dezulken, door het werk Gods, dat ze niet meer schuilen kunnen achter de wet, want die komt hen te verdoemen; en dat ze niet meer schuilen kunnen achter het eigen ik, want dat gaat eraan, door het oordeel Gods; dat ze niet schuilen kunnen achter de wereld en achter het kleed van eigengerechtigheid, want daarvan blijft niets over dan vuile lompen; en dat er niets terechtkomt van alles wat ze zichzelf telkens weer voornemen, ja, dat er uit hen geen vrucht zal zijn in der eeuwigheid. Want ze hebben alles al geprobeerd om het bij de Heere in orde te krijgen; ze hebben geprobeerd om hun schuld te betalen, om aan de wet Gods te voldoen en om naar Gods recht in het leven te staan. Maar ze zijn erachter gekomen in de beleving des harten, dat er niets, niets lukt, niets goed gaat; alles is verzonddigd, alles is kwijt. En dan moeten ze het recht Gods niet alleen billijken, niet alleen toevallen, maar ook omhelzen; ja, ze komen zó aan de zijde Gods te liggen, door het werk Gods, dat ze niet anders meer kunnen zeggen dan: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig"! O, als dan naar Jesaja 28 : 17 de hagel de toevlucht der leugen zal wegvagen, en de wateren van Gods oordeel de schuilplaats zullen doen overlopen, dan blijft er van zo'n mensenkind niets anders over dan een uitgeklede, uitgewrongen doemwaardige, helwaardige en doodschuldige, die het hoofd op het blok moet leggen, en die alleen nog maar het recht Gods wil verheerlijken. Ach, dan wordt er door zó een gekermd om te mogen schuilen achter de Persoon van de Heere Jezus, achter het bloed van de Heere Jezus, achter de gerechtigheid van de Heere Jezus. Ja, dan zal zó een roepen en smeken, keer op keer, dagen, weken, maanden, jaren, om die Zaligmaker, die Rustaanbrenger, toch in waarheid te mogen ontvangen.

Bent u dan al zulk een door onweder voortgedrevene? Gaat uw hart dan al elke dag opnieuw uit naar die Allerliefste, om Hem in de dadelijkheid geschonken te krijgen, om weg te smelten in Zijn armen, en om door Hem, uit Hem en in Hem de aanbidding te beoefenen van dat allerliefste Wezen? O geliefden, wat zou het groot zijn, als u dat mag kennen.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 138 en daarvan het 4^e vers:

*Als ik, omringd door tegenspoed,
 Bezwijken moet,
 Schenkt Gij mij leven;
 Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt,
 Uw rechterhand
 Zal redding geven.
 De HEER 'is zo getrouw als sterk;
 Hij zal Zijn werk*

*Voor mij volen-den;
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

2. Wie er genodigd worden

En dan kan het niet anders geliefden, of dan dringt zich, met ons 2^e aandachtspunt, de vraag aan ons op, wie er genodigd worden. En dan begrijpt u, maar ik zeg het nog maar een keer, dan gaat het niet om de uitwendige nodiging, want die komt tot allen die onder de bediening van Gods Woord zitten, maar dan gaat het om de inwendige nodiging. En dan is de Heere Jezus in onze tekst zo duidelijk, want dan spreekt Hij daar degenen aan die vermoeid en belást zijn. “Ja maar”, zegt u onmiddellijk, “wie worden er dan mee bedoeld: die vermoeid en belast zijn?” O, dan geeft de godsdienst hierop zo’n leugenachtig antwoord; want dan zeggen zij dat degenen vermoeid zijn en door de Heere Jezus bedoeld worden, die met ziekte te maken hebben gekregen, die rouw dragen, die in eenzaamheid over de wereld gaan, en die tegenslagen hebben te verwerken. Dan zijn degenen die vermoeid en belast zijn, degenen die zware strijd hebben te leveren om het hoofd boven water te houden; dan zijn het de mensen aan de zelfkant van het leven, die nauwelijks of geen kansen hebben gekregen; en dan wordt er door de godsdienst gezegd dat dezulken die zó vermoeid zijn, die rust zullen ontvangen bij de Heere Jezus vandaan.

Maar wanneer we eens naar de Heere Jezus Zelf luisteren en naar Zijn getuigenis, o dan komen we er wel achter dat vermoeiden voor de Heere Jezus heel ándere mensen zijn; en dat dát de mensen zijn die door het onwederstandelijke werk van de Heilige Geest overtuigd zijn van zonde, gerechtigheid en oordeel! Ja, dat zijn de mensen die met de geestelijkheid van de wet te maken gekregen hebben; die zijn erachter gekomen dat ze ál Gods geboden hebben overtreden, en dat ze een schuld bij de hemelse Schuldheer hebben van de aarde tot aan de hemel! Om erachter te komen, dat ze geen kwadrantpenning op zak hebben om die schuld te kunnen afbetalen. Dan zijn die vermoeiden degenen die zicht hebben gekregen op Gods recht en gerechtigheid, en die vermoeid zijn geraakt omdat ze geprobeerd hebben aan dat recht en die gerechtigheid te voldoen. O, ze hebben het uitgeroepen: "Heere, wees lankmoedig over mij, en ik zal U alles betalen." En ze zijn ijverig geworden in het bezoeken van alle kerkdiensten die er in de buurt maar gehouden werden. Ze hebben geen gelegenheid overgeslagen om uit de Schrift te lezen en om hun handen te vouwen tot gebed. Ze hebben zich beijverd, op allerlei manieren, in het kerkenwerk om maar aan dat recht Gods te voldoen. Maar ach, hoe drukker ze bezig waren en hoe meer ze zich gingen inzetten, des te meer kwamen ze erachter dat ze te kort kwamen bij de Heere. O wat zijn ze vermoeid geraakt door dat werken en dat werken en dat werken. En we komen er zo achter dat dát de weg is die al degenen gaan in wier hart en leven de Heere komt te werken. Want als die mannen na de Pinksterpreek van Petrus geraakt worden in hun hart, dan horen we hen uitroepen: “Wat zullen wij dóen, mannen broeders?” En als de stokbewaarder in Filippi, Paulus hoort spreken, en door het werk Gods tot diep in zijn ziel geraakt is, dan zegt hij: “Lieve heren, wat moet ik dóen opdat ik zalig worde?” Weet u, als een mens te maken krijgt met het ware werk Gods, en als hij zelfkennis en Godskennis krijgt, en in het licht van Gods recht zijn schuld krijgt opgebonden, dan wil die mens altijd aan het werk; dan gaat hij zich altijd inzetten om te proberen iets te verzamelen in de gebroken bakken van zijn eigen bestaan. En tegelijkertijd, hoe harder hij nu werkt geliefden, hoe meer hij erachter komt dat hij alleen nog maar te kort komt en dat het niets wordt, begrijpt u? Dan wordt

hij, zoals Gods Woord zegt, gewaar dat hij is als de Moorman, die probeert om zijn zwarte huid blank te maken; en dat hij is als het luipaard, dat zijn vlekken wil veranderen. O, dan kan hij zwoegen en ploeteren, maar hij raakt als het ware steeds dieper en dieper van zijn doel vandaan. Begrijpt u hoe vermoeid die mens is geliefden? O, hij moet het ervaren hoe het bed te kort blijft en het dek te smal, om te verschijnen voor die rechtvaardige en heilige God. O, zó een wordt in de beleving almaar goddelozer, almaar onrechtvaardiger, almaar ellendiger, almaar armer; en er mislukt almaar meer. Er komen steeds diepere scheuren in het web van eigengerechtigheid; en de mogelijkheid van zalig worden, wordt steeds, steeds onmogelijker. En dan zijn er bij die mens ook nog zo vaak – ach, hij spreekt daar niet over, maar het is wel zo – vele onreine gedachten en vele vleselijke begeerten. En dan komt die mens er steeds meer achter dat hij altijd weer zijn eigen ik bedoelt!, en dat hij nog geen ogenblik gelijkvormig is aan de wil van God. O, die mens gaat almaar gebogener over de aarde onder de steeds zwaarder wordende last des Heeren, en de vermoeidheid des harten neemt met de dag toe. Ja, hij gaat erachter komen dat hij nergens anders naar op weg is dan naar het ómkomen onder en door het verdoemende recht Gods. Wat is het dan een wonder als er dan vanavond nog verkondigd mag worden, en die roepstem klinkt: “Komt herwaarts tot Mij, en Ik zal u rust geven.” O geliefden, als dat in waarheid wordt gehoord, dan komt daarmee openbaar dat geen mens door het werkhuis behouden zal kunnen worden, maar dat die rust gegeven zal worden; gegeven aan allen die in waarheid met zichzelf zijn omgekomen onder en door het verdoemend en wraakoefenend recht Gods; en die vanachter dat recht Gods, in de dadelijkheid, de Zaligmaker geschonken hebben gekregen.

O geliefden, die rust zal hun gegeven worden. Hebt u dat al eens werkelijk gehoord, dat het u gegeven wordt? En bent u daarom al eens in waarheid een uitgewerkt mens geworden? Aan het einde gekomen met uw eigen mogelijkheden, als een verlamde, als een vermoeide, als een omgekome onder het recht Gods? Alles kwijtgeraakt, om te beseffen: die rust wordt je gegeven? Een mens kan ook zo vermoeid raken omdat de boze hem zo aangrijpt en omdat de boze hem zo aanvecht, omdat de boze hem zo bespringt. En een mens kan ook zo vermoeid raken omdat het vlees nooit de wet Gods houdt, omdat hij dat ook niet kán. O, een mens kan zo vermoeid raken omdat die oude mens altijd maar de verkeerde kant uittrekt; een mens kan zo vermoeid raken omdat hij het gaat zien: niets goeds in zichzelf.

Vele mensen in onze tijd hebben helemaal geen last van die vermoeidheid, want ze hebben helemaal geen last van aanvechtingen en van strijd; en ze hebben geen last van zonde en schuld, want ze praten zichzelf de vergeving der zonden aan. En wat hoop ik daarom toch dat u die ware vermoeidheid leert kennen, en dat u almaar gebogener door het leven gaat en almaar armer en ellendiger wordt, omdat u de afgaande weg van Psalm 130 bewandelt. En weet u, dan gebeurt het niet zelden dat een mens op die weg zó vermoeid raakt, dat de duivel hem bijna in de vingers krijgt door te zeggen: Ach mens, voor jou is het toch allemaal te laat, voor jou is er geen zaligheid meer mogelijk, voor jou is er geen rust meer mogelijk; je hebt die woorden toen wel gehoord, maar er is daarna niets gebeurd in je ziel, het is geen waarheid geworden mens. En dan komt de duivel er niet zelden zó een te voeren naar het diepe water; en dan glinstert het water uitnodigend, om maar een eind aan het leven te maken. En wat probeert de duivel somtijds al om een mensenkind te voeren naar een hoog gebouw, om er maar af te springen; want elk ogenblik wordt de verdoemenis alleen maar verzwaard, zo zegt hij. En die rust, waar is die wezenlijke rust? En wat wordt die rust ook vaak gemist, als de twijfelingen aan de waarheid van Gods Woord een mens onrustig maken; of als hij beeft van angst voor overspel, voor een wellustig oog; of als

een mens met een driftige natuur te worstelen heeft, of als hij een humeur heeft waar hij alle dagen last van heeft, of een onbedwingbare tong; o, wat een vermoeidheid kan er dan zijn! En dan mag vanavond het woord van de Heere Jezus in uw en jouw leven klinken: “Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid zijt.”

O geliefden, als dat naar binnenslaat – en wat gun ik u dat met mijn hele hart – dan ziet zó een die plaats, die plaats in de armen van de Heere Jezus, waar rust gevonden wordt; dan ziet zó een de Heere Jezus in Zijn verzoenend werk, in Zijn schuld betalend werk, in Zijn reddend werk. Dan ziet zó een de Heere Jezus afdalen tot in de diepste diepte van de Godverlatenheid en van de helse smarten, om vermoeiden te redden en te zaligen; om voor vermoeiden een Schuilplaats te zijn. Dan kan het niet anders, of dan gaat zó een de Heere vragen om toch te komen doortrekken, en om hem in de dadelijkheid de Heere Jezus te schenken van achter het recht, om weg te zinken in de armen van die Rustaanbrenger en die Rustverwerper; en om de ware rust te ontvangen. O, om dan niemand anders meer te zien dan de Heere Jezus alleen; en om dan te proeven en te smaken hoe goed nu de Heere is, in die lieve, lieve Zaligmaker. O wat zou het groot zijn, als u daarvan weten mag geliefden.

Maar we moeten nog breder antwoord geven op de vraag *wie er genodigd worden*; want het zijn niet alleen de vermoeiden, het zijn ook de belásten; “die vermoeid en belast zijn.” En dan begrijpt u het, het gaat hier om de mensen die belast zijn door hun erfschuld, door hun erfzonde en door hun erfsmet; maar ook door hun dadelijke zonde en schuld. Ze zijn belast omdat ze de schuldbrief des Heeren overhandigd kregen, met de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” Ze zijn belast omdat ze alles toegerekend krijgen, van de vroege jeugd af aan, wat ze de Heere hebben aangedaan. En ze kúnnen niets anders dan de Heere gelijk geven als Hij zó een komt weg te werpen in de hel; ja geliefden, ze kunnen niets anders meer uitroepen dan: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!”, als de Heere komt door te trekken. En ze kunnen niets anders meer dan het recht Gods omhelzen, want God is een rechtvaardig God. En God kan niet van Zijn recht af, Hij kan de zonde niet door de vingers zien, ook al wordt dat vandaag aan de dag vaak zo anders uitgelegd. Maar die mens, die belaste mens, moet de Heere toevallen en hij moet het de Heere zeggen: “Heere, verdiend, verdiend.” Ik kom veel mensen tegen die ernstig zijn in de leer, die oppassend zijn in het leven en die weten hoe de Heere een mens komt te bekeren; maar ze zijn nog nooit werkelijk tot een vermoeide en belaste geworden in de zin van onze tekst. En ik kom veel mensen tegen, o zeker, die willen zalig worden en die willen naar de hemel om eeuwig gelukkig te zijn; maar geliefden, het is dezulken nog nooit te doen geworden om de Heere Jezus Christus!; het is dezulken nog nooit te doen geworden om de eer en de verheerlijking van God de Vader!; het is dezulken nog nooit te doen geworden om eeuwig te zingen van Góds goedertierenheên! En dus is het dezulken ook nooit te doen om de ware rust van die Rustaanbrenger, de Heere Jezus Christus!

Ach geliefden, waar is het u nu om te doen? Toe, wees eens eerlijk, onderzoekt het eens. Is het u werkelijk te doen om de ere Gods en de verheerlijking Gods? Bent u werkelijk een vermoeide en een belaste geworden? Och en dan zijn het juist die vermoeiden en belasten, tot wie de Heere Jezus zegt: “Ik zal u rust geven.” Niet de vromen, niet de zedelijken, niet de godsdienstigen, niet de mensen die hun handen en hun zakken vol hebben met verbondsbeloften, omdat ze gedoopt zijn, of openbare belijdenis hebben afgelegd, maar de vermoeiden en de belasten; die mensen die slechts konden uitroepen: “O God, zijt mij zondaar genadig”; die ontvangen rust.

3. Wat de genodigden wordt beloofd

En dan ben ik bij ons derde aandachtspunt: *Wat de genodigden wordt beloofd*. Dat is dus rust; dat zegt de Heere Jezus; rust; silo: rust, geliefden. Maar hoort u het goed, dat is de rust, die die Rustaanbrenger, de Heere Jezus Christus, heeft verdiend; die rust bij Hem vandaan. En wanneer we dat woord wat onderzoeken, dan betekent rust: een rustpunt; dan betekent rust: een steunpunt. Dezulken zullen kunnen rusten in en steunen op; ze zullen houvast kunnen hebben aan die lieve, lieve Zaligmaker; ze zullen in Hem kunnen rusten en in Hem mogen wegzinken en wegzakken. En de Heere zál die rust geven. Wat zegt onze tekst?: aan die vermoeiden en belasten. Ach, misschien zitten er hier onder ons die denken: Zal het wel ooit gebeuren, dat ik die ware rust ontvang? Zal het wel ooit waar worden? En ze gaan als vermoeiden en belasten over de aarde; ze kunnen nergens bij, alles te kort, en ze kunnen alleen nog maar smeken en roepen en kermen tot de Heere om die rust. En wat zegt nu de Heere Jezus? Ik zál die vermoeiden en belasten die rust geven; dat zál Ik dóen, daar hoeft niet aan getwijfeld te worden. O als u zich zo'n vermoeide en belaste mag weten, hoeft u er nooit aan te twijfelen, want dan zál de Heere, op Zijn tijd, rust aan u geven. En dan moet ik nog een stapje dieper; want wanneer we goed naar dat woord "rust" kijken, en wanneer we ten diepste ontdekken wat de inhoud van dat woord is, en wat daarmee die belaste en vermoeide beloofd wordt, dan kom ik terecht bij de Heere Jezus Zélf, als Hij daar zegt: "Ik zal u rust geven", dan begrijpen we het: dat is alleen rust in en uit en door Christus; ja, dat is Christus Zélf. De Heere Jezus biedt als het ware Zichzelf aan, de Bron van rust, de Bron van leven; want de Heere Jezus is de Grondsteen van de Kerke Gods; Hij is het Rustpunt van het hart van al Gods keurlingen; Hij is de vaste Rots van het behoud; Hij is het Fundament Waarop al Gods gekenden van eeuwigheid worden gebouwd; de Heere Jezus is de Rust Zelve, Die geschonken wordt. O geliefden, die vermoeiden en belasten, die gebogen over de aarde gaan, die in zichzelf niets anders hebben dan zonde en schuld, door het ware, ontdekkende, ontgrondende en ontkledende werk des Geestes, die mogen het horen, dat ze die Rust, dat ze die Silo (Die eens gekomen is) eens zullen ontvangen, vanachter het recht. Als ze daar in de volle beleving des harten, onder het verdoemende en wraakoefenende recht, zullen omkomen, o dan zal Hij hun in de dadelijkheid worden geschonken! En in Hem zullen ze ontvangen Zijn weldaden, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid. In Hem en door Hem zullen ze gereinigd worden van alle ongerechtigheden; in Hem en door Hem hebben ze een Toevlucht in het oordeel Gods en mogen ze achter Hem schuilen, ja in Hem schuilen. O geliefden, waar rust ú dan op? Wat is dan uw rustpunt? Waar vertrouwt u op? Is dat die Zaligmaker en Heiland?

O onbekeerden onder ons, wat steunt ge vaak op gebroken rietstaven van eigen kracht en eigen mogelijkheden. Maar past toch op, want die zullen u de handen doorboren. En als ge daarop blijft steunen tot aan het eind van uw aardse leven, o dan zult ge weggeworpen worden in de vlammen van de hel. Onbekeerden, vraagt toch de Heere, om in uw leven te komen en om u tot een waarachtig vermoeide en belaste te maken; ja, om u te beroven van al uw eigen leunsels en steunsels, zodat ge leert kermen om Hem, de ware Rustaanbrenger.

En bekommerden onder ons, och ge zijt er zo aan ontdekt nietwaar, wie ge zijt geworden in Adam; wat hebt ge uw schuld thuisgekregen; o wat hebt ge ervaren dat ge een walgelijk mensenkind zijt, volkomen verdorven en ten dode opgeschreven als een melaatse. Maar bekommerden, wat hebt ge toch mogen zien dat kostelijke plekje

aan de boezem van de hemelse Bruidegom, Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend. En wat hunkert ge ernaar om in die Rustaanbrenger uw rust te vinden. Ach, vraagt de Heere dan toch maar om te komen doortrekken, opdat ge alles van uzelf zult kwijtraken, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht, om in de dadelijkheid de Zaligmaker geschonken te krijgen als het Rustpunt van uw hart; om alles in Hem kwijt te raken; om het in Hem opgelost en verklaard te krijgen; ja, om afgesneden van Adam, ingelijfd in Christus te zijn!

En volk des Heeren onder ons, o wat mocht ge Hem geschonken krijgen nietwaar, maar wat zijt ge daarna vele malen belast en vermoeid geworden door de aanvechtingen van de satan, door de zwakheden van het vlees, door de oude mens, die maar opspeelt, keer op keer. O, wat zijt ge vaak rusteloos over de aarde gegaan omdat ge niet op uw plekje waart. O volk, vraagt toch de Heere om nog eens leven aan de ziel te willen schenken. Vraagt toch de Heere om u nog eens op te komen trekken tot in de binnenkamer van die lieve, lieve hemelse Bruidegom, om daar nog weer eens te proeven en te smaken hoe goed de Heere is. Och volk, vraagt toch om eens de nadere weldaden te mogen ontvangen - als u die nog mist - om de rechtvaardigverklaring van de Rechter van hemel en aarde; om vandaar gebracht te worden in het hart van de Vader; om verzoend met een drie-enig God, weg te zinken in de aanbidding Gods. O volk, zie maar op Hem Die het zegt: "Ik heb de wereld overwonnen"; Hij Die gestreden heeft voor Zijn volk om de ware rust mogelijk te maken, voor een volk dat alles heeft verzondigd. Ziet daar nu maar naar uit, dat ge daar zult staan, om in en door die Silo, de Vader en de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. Och, en getuigt daar maar van in deze donkere tijd.

O, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

Zingen: Psalm 42 : 5

*Maar de HEER' zal uitkomst geven,
Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied.
'k Zal Zijn lof, zelfs in den nacht,
Zingen daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot den God mijns levens heffen.*

7^e preek gehouden: Oud Ger. Gem. in Ned., Papendrecht, 16 mei 2005
2^e Pinksterdag

Zingen: Psalm 84 : 1

Lezen : Handelingen 2 : 22 – 41

Gebed

Zingen: Psalm 119 : 3, 88

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen, Handelingen 2, en wel bij het 41^e vers, en daarvan het laatste gedeelte, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En er werden op dien dag tot hen toegedaan omtrent drieduizend zielen.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. De onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning, en
2. De heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning

1. De onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning

Geliefden, we willen in deze dienst in het bijzonder stilstaan bij de Pinksteroverwinning. Want de Heilige Geest, de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, is met de Pinksterdag uitgestort geworden, om in de komende tijd de overwinning van de Heere Jezus Christus, op de zonde, de dood, de duivel en de duisternis te gaan toepassen aan de zielen van hen die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen, en van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams. Ja geliefden, met Pinksteren komt de Heilige Geest, Die voorheen als het ware – met eerbied gesproken – maar mondjesmaat in de wereld werkzaam was in mensen, in grote stromen, als een stormwind, als plasregens, uit de hemel, om Adamskinderen in het hart te gaan grijpen; en om alle machten en krachten van duisternis, dood en duivel in hen te gaan overwinnen, zodat Adamskinderen die nooit naar God hebben gevraagd en nooit naar God hebben gezocht en nooit om God verlegen zijn geweest, zullen gaan roepen en smeken: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?”, en de Naam des Heeren zullen gaan grootmaken en verheerlijken in hun woorden en in hun daden.

We willen dan met ons eerste aandachtspunt stilstaan bij *de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning*. En geliefden, dan moeten we eens kijken op wie nu die lieve Geest des Heeren de Pinksteroverwinning komt te behalen, en wat voor mensen dat nu zijn die daar aan de deur staan van het vertrek waar de apostelen bij elkaar zijn. Kijkt u eens goed met mij: wat zijn dat nu voor mensen? Dat is het nakomelingschap van Adam en van Eva; dat is het zaad van de eerste twee mensen; dat zijn mensenkinderen die het verbond met de Heere hebben verbroken, hoewel ze geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis, en dus in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Daar staan mensen die ontsproten zijn aan de bornput der óngerechtigheid,

verklaarde vijanden des Heeren, brute overtreders en schenders van het recht des Heeren, mensen die de wet des Heeren hebben terzijde geschoven, mensen die de liefde des Heeren hebben aangerand, mensen die alleen maar het eigen ik dat op de troon in de troonzaal des harten zit, hebben gediend. Ja geliefden, dat zijn mensen, Parthers, Elamieten, Meders, of van welke landsaard dan ook, die van nature de duivel, en dus die leugenaar van den beginne zijn toegevallen. Het zijn gevleesde duivels en monsters van goddeloosheid, kinderen der hel. Als we goed naar dezulken kijken, dan moeten we zeggen dat ze in Gods ogen dóódschuldigen, doemwaardigen en helwaardigen zijn, en dat ze alleen maar op weg zijn naar de eeuwige smarten in de hel, waar de rook hunner pijniging dag en nacht zal opstijgen. O, daar staan hoogmoedige priesters en keurig oppassende farizeeën, die de zaligheid zelf trachten te verdienen, die niets anders willen dan zelf wat voor de Heere neerleggen, naar de Heere meenemen en bij de Heere laten opschrijven; het zijn vijanden van vrije, soevereine genade; en het zijn mensenkinderen die helemaal niets, niets van de Heere Jezus moeten hebben, en die daarom met hun hele hart hebben geroepen: “Kruis Hem, kruis Hem.” Weet u, als we goed kijken naar de mensen die op het tempelplein staan, dan zijn het mensen zoals wij; zoals u, jij en ik van nature zijn; en dus opstandelingen tegenover de Heere, liefhebbers van zichzelf en van hun eigen opvattingen, mensenkinderen die proberen in de weg van godsdienst, vroomheid, ernstigheid en oppassendheid in de hemel te komen; Adamskinderen die altijd weer Gods Woord verdraaien en verloochenen; mensen die geweldig vroom kunnen praten om bij hun medemensen wat te betekenen en om eruit te springen, zodat hun medemensen gaan zeggen: “Heb je die al gehoord, en heb je die al gezien? Dat is een échte hoor.” En toch moet ik het nog dieper zeggen, want dat staat in Gods Woord, in Efeze 2:1 (u moet het thuis maar eens nakijken); daar staat wát wij mensen ten diepste van nature zijn (kinderen, goed luisteren hoor!): wij zijn dóód; dood in de misdaden en de zonden. En in mijn gedachten zie ik het dal van dorre doodsbeenderen, waarover we lezen in Ezechiël 37; en dus sta ik ten diepste, geestelijk gesproken, vanmorgen hier op een begraafplaats; te midden van mensen die dood zijn in zichzelf, dood in de misdaden en de zonden.

O geliefden, laat het toch eens op u inwerken, laat het toch eens naar binnen komen, en ziet dan toch, in welk een trieste, donkere, hopeloze en uitzichtloze situatie we verkeren; o, we moeten dat erkennen en bekennen, omdat wij mensen ons in de armen van de satan hebben geworpen, en daarmee in een drievoudige dood: een tijdelijke, een geestelijke en een eeuwige dood. En dan kunnen we ons leven wat proberen op te poetsen en er wat van proberen te maken, maar in onszelf zijn we dood in de misdaden en de zonden, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Maar hebt u dat wel eens ingeleefd? Is het al eens waarheid van binnen geworden wat de Heere Jezus zegt: “Uit u geen vrucht in der eeuwigheid”? Och geliefden, het is Pinksteren geworden; en als het Pinksteren gaat worden, dan komt de Heilige Geest, de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, in de duistere, doodse wereldomstandigheden van de mens nederdalen. En dan komt daar – o hoort u het goed geliefden? – dan komt daar de Heilige Geest, die lieve Geest des Heeren, bezit nemen van die drieduizend mensen, over wie ons tekstgedeelte spreekt. Dan komt de Heilige Geest die drieduizend, die in de Raad des Vredes, van God de Vader aan God de Zoon zijn gegeven, om hun tot Borg en Zaligmaker te zijn, aan te grijpen en te vervullen. En dan blijkt in het leven van die drieduizend de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning; want dan worden ze stuk voor stuk stilgezet. Dan staat er dat ze verslagen worden in het hart. En als u de grondtekst daarvan zou onderzoeken, dan komt u erachter dat het woord dat hier gebruikt wordt betekent, dat ze doorpriemd

worden in hun hart, dat ze doorstoken worden in hun hart; zodat ze niets anders meer kunnen en niets anders meer willen dan in heilige wanhoop uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?”

Och geliefden, als de Heilige Geest waarachtig in een mensenleven komt te werken – en wat gun ik u dat toch van harte; o wat zou dat toch groot zijn – dan gaat Hij zo’n mensenkind aangrijpen. En weet u, dan is er geen mensenhart onbereikbaar voor de Heilige Geest, dan is er geen mensenziel te zondig, te goddeloos en te verdorven voor Hem; dan is er geen mensenleven onoverwinnelijk voor de Heilige Geest, maar dan doet de Heilige Geest wat Hem behaagt. En dan gaat Hij een mensenkind zo diep aangrijpen dat hij het uit gaat roepen: “Wat zullen wij doen?”; omdat hij niet meer weet wat hij doen moet, omdat hij geen kant meer uit kan, omdat hij volkomen vastgelopen is. Dan worden hoogmoedigen van de troon gestort, dan worden vromen en godsdienstigen overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel! Dan leren brave, oppassende mensen zien dat ze in zichzelf een monster van goddeloosheid zijn in Gods ogen; en dan wordt daar een roepen, een kermen, een smeken en een bedelen geboren aan Gods genadetroon. Dan gaat de Heilige Geest zo een kennis doen maken met het verdoemende recht Gods; ja, dan gaat Hij zo een brengen in de vierschaar Gods, om daar onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods te sterven aan zichzelf, om daar het recht Gods te gaan billijken en te gaan toevallen; ja nog dieper: om daar het recht Gods te gaan omhelzen, en te zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” O, dan moet zo een het met de Heere eens worden als Hij hem of haar zou wegwerpen in de vlammen van de hel. Maar als de Heere komt door te trekken, dan mag zo een het ook gaan beleven om van achter het recht Gods die lieve Heiland en Zaligmaker geschonken te krijgen, Die nu alles heeft volbracht, en Die, door het werk van de Heilige Geest, aan zo’n mensenhart gaat toepassen wat Hij verworven heeft voor goddelozen, en vijanden van vrije genade! Maar geliefden, nu werkt de Heere dat wel uit in het leven van die drieduizend, maar weet u daar nu al wat van, jongen, meisje? Kent u daar iets van? En is de onuitsprekelijke grootheid van die Pinksteroverwinning ook al in uw leven waarheid geworden omdat de Heere uw zakken kwam leeg te maken, en uw handen kwam om te keren? Omdat de Heere u in waarheid kwam te ontkleden en te ontgronden en u alles kwam af te nemen wat buiten God in Christus is? Omdat de Heere u kwam af te snijden, nee niet alleen van de wereld, maar ook van uw godsdienst en ook van Adam en ook van het leven? Om alleen nog maar te kunnen uitroepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren”? Ja, kwam de Heilige Geest al zo in uw leven, vaders en moeders, opa’s en oma’s, mannen en vrouwen, dat alles uit uw leven werd verbrand wat niet voor Gods heilig en rechtvaardig aangezicht kon bestaan, en dat alles werd weggestornd als kaf, wat niet meedoet bij de Heere; zodat u niets anders van uzelf overhield dan zonde en schuld, en u als een doemeling en een helleling openbaar gekomen bent? Ja, zodat u als een bedelaar over de grond hebt leren kruipen, de Heere smekende om genade? O, vraagt het uzelf eens af; want als die onuitsprekelijke overwinning van Pinksteren u nog onbekend is, dan bent u nog zoals u geboren bent. En dan moet ik het u vanmorgen zeggen: “Zo kunt u niet voor God verschijnen.” Want dan zal de Heere eenmaal tegen u zeggen: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” O, bedriegt u toch niet door te denken dat u met uw doop en openbare belijdenis, met uw rechtzinnigheid en ernstigheid wel voor God kunt bestaan. Want al is dat alles natuurlijk groot, daar zeg ik niets van, het is te kort voor de eeuwigheid; want daar voor Gods rechterstoel doet niets anders mee dan Christus en dan het dierbare bloed dat door Hem is gestort. En meent toch ook niet dat, als u een bestuursfunctie vervult in het kerkenwerk, of als

u in het ambt staat, of als u op een andere wijze actief bent, u dat wel kunt aandragen en voor God kunt neerleggen; ja dat uw Bijbellezen en uw gebeden wel iets voor God zullen uitwerken, want als u geen kennis, geen hartenkennis, hebt aan de onuitsprekelijke overwinning van het Pinkstergebeuren, dan is het voor u kwijt geliefden, eeuwig kwijt. O, laat u toch waarschuwen, want het is nog het heden der genade, de dag der zaligheid is nog niet voorbij. En u hebt pas in waarheid deel aan die Pinksteroverwinning als u weet hebt van het wederbarende werk van de Heilige Geest, als u van nieuws geboren bent door het werk van de Heilige Geest, als u van achter het recht die lieve Heiland geschonken hebt gekregen van Israels God; ja als u het waar zaligmakend geloof hebt ontvangen en daardoor de weldaden Christi, van gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid, toegerekend hebt gekregen; ja u hebt daar deel aan als u opgelost bent geworden in de hemelse Bruidegom Die blank is en rood, en Die de banier draagt boven tienduizend; en als u in Zijn armen bent weggesmolten en weggezonden en de kussen Zijnsmonds hebt gevoeld. Kijkt het eens na in uw leven; en denkt dan niet, zoals ik zo vaak hoor, dat het maar een enkeling is die dat mag beleven, terwijl de Heere met anderen van Zijn volk andere wegen gaat. O nee, de Heere is Dezelfde van eeuwigheid tot eeuwigheid, en Hij bekeert Zijn volk altijd op dezelfde wijze, ook al zal de een er dieper door moeten dan de ander, en al wordt de een verder geleid dan de ander; ze hebben echter allen in de beleving en de bevinding deel aan de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning. Toe, weest vanmorgen eens eerlijk voor uzelf.

En die Pinksteroverwinning wordt nog groter en kostelijker geliefden, als we zien op *de strijders* die er ingezet worden om die Pinksteroverwinning te kunnen bevechten. Want dan zien we op die Pinksterdag geen legioen engelen waarvan we weten dat één engel op één nacht zelfs honderd vijf en tachtig duizend Assyriërs heeft verslagen, maar dan zien we daar een twaalfstal Galileeërs. En Galileeërs zijn mensen waar u eigenlijk uw neus voor moet ophalen, want Galileeërs kwamen uit het Galiléa der heidenen; het zijn ongeletterde, onopgeleide en eenvoudige mensen. En men vroeg zich als rechtgeaarde Jood eigenlijk af, of er ooit wel iets goeds uit Galiléa komen kon. En dan staat daar een Petrus (och u kent hem toch?); Petrus die door de opmerking van een dienstmaagd zijn Meester tot driemaal toe verloochent. Dan staan daar de andere discipelen die in Gethsémané hebben geslapen en die op de vlucht zijn geslagen toen daar enig gevaar om de hoek kwam kijken. O, wat staan daar nu toch voor strijders! Maar weet u, als de Heilige Geest, die lieve Geest des Heeren, in volle mate wordt uitgestort over die discipelen, en als die Heilige Geest dezulken in de volle waarheid Gods komt te leiden en hen in de vrijheid van de heerlijkheid der kinderen Gods komt te plaatsen, o dan ontvangen ze gaven bij de Heere vandaan en dan wordt alles anders. Dan zien we daar een vreesachtig duifje als een Petrus tot een jonge leeuw worden; dan worden daar angstige vluchters tot blijde getuigen van de grote werken Gods. Dan zien we daar die apostelen voor de Joodse Raad staan, onverschrokken het Woord Gods gehoorzaamend; en dan klinkt daar de prediking op van die éne Naam onder den hemel gegeven, door welken mensen moeten zalig worden. Dan zien we hen zelfs voor de keizer van Rome staan; o, dan worden die waarachtige kinderen Gods tot gewillige instrumenten in de handen des Heeren. Ja, dan vergeten ze zichzelf, dan kijken ze niet meer naar de mensen, dan is er geen mensenvrees meer bij hen; maar dan willen ze niets anders dan de deugden Gods verheerlijken en dan het Woord des Heeren uitdragen. Door die alles overweldigende kracht van de Heilige Geest wordt de grootheid van de Pinksteroverwinning ons verkondigd en wordt deze zichtbaar, in hetgeen die, in zichzelf onbekwame knechten,

mogen zeggen en doen. Maar weet u daar nu ook al iets van? En mag u nu ook wel eens, door het werk van de Heilige Geest, met verwondering zien op wat u zeggen mag ter ére Góds en op wat u doen mag ter ere Gods? Mag u ervan weten vernieuwd te zijn door de Geest des Heeren en ver boven uzelf uit te mogen spreken en uit te mogen handelen, omdat u er zélf een ogenblik tussenuit was? Ja, mag u dat Pinksterwonder van ons tekstgedeelte herkennen in uw eigen bestaan? Bent u er geen vreemdeling van dat de Heere, door het werk van Zijn Geest, u zo komt te leiden en u zo komt te leren dat u alleen nog maar spreken en doen kunt wat de Heere van u vraagt? En dat u dus niets anders meer wilt dan dat lieve, lieve Wezen Dat eeuwig te prijzen is, verheerlijken? O, als zulke grote zaken in het hart worden verklaard, dan loopt de mond wel eens over, en dan gaat de vinger telkens wijzen op Hém, die allerliefste hemelse Bruidegom. O, dan zinkt zó een weg in de aanbidding en beminning van dat allerliefste Wezen; en dan is het een alsof zo'n mensenkind een ogenblikje opgetrokken wordt in de binnenkamers van die Koning der koningen en alsof daar geproefd en gesmaakt mag worden hoe goed nu de Heere is. O, stelt uzelf toch de vraag of dat nu bekend is in uw leven.

En de onuitsprekelijke grootheid van de Pinksteroverwinning komt ook zo duidelijk naar voren als we zien naar *de wapenen* welke daar gebruikt worden. Weet u, wij mensen, gebruiken vele wapenen in de strijd van het leven, nietwaar? En laten we eerlijk zijn, kijkt het maar na hoor, dat zijn wapenen die gesmeed zijn in het tuighuis van de hel; en dat zijn wapenen die gedoopt zijn in gal en in alsem. Dat zien we ook in Handelingen 2, want dan klinkt daar de spot op: “Zij zijn vol zoeten wijn.” En die spot raakt een mens diep in het hart. Tot op de huidige dag wordt het wapen van de spot gehanteerd, om mensen die we niet kunnen zien of luchten, als het ware terzijde te schuiven. En wat denkt u van de laster? O, de laster die rondgestrooid wordt over mensen via rondelcircuits, wat een wapens zijn dat. Al Gods ware kinderen krijgen daarmee te maken.

Maar Petrus gebruikt die wapenen niet. Weet u waarom niet? Omdat Petrus door de Heilige Geest omgord is geworden met de wapenrusting Gods waarover de apostel Paulus komt te spreken in Efeze 6. En daarom gaat Petrus het zwaard des Geestes, dat is het Woord van God, hanteren; met dat zwaard des Geestes gaat hij aan het werk. En daarom hebben we ook samen in ons Schriftgedeelte gelezen dat Petrus telkens zegt: “Zoals geschreven is”; “zoals de profeten hebben gezegd”; “zoals de Heere heeft gesproken.” In onze tijd kun je zo vaak vernemen nietwaar, ook op het kerkelijk erf, dat een mens zegt: “*Ik vind*”, “*ik denk*”, “*ik meen*”, “*ik heb het gevoel*”; allemaal ik en nog eens ik. Petrus moet daar niets van hebben, hij zegt: “De Héere heeft gezegd”, en “de Héere heeft gesproken”, en “zo luidt het Woord des Héeren.” En geliefden, dan vindt u daar bij Petrus geen eigenzinnige uitleg van het Woord van God, zoals we dat heden ten dage zo vaak tegenkomen. Dan laat Petrus zich bij die prediking niet leiden door wat ménsen zo graag horen, om mensen over de bol te aaien, om mensen op te bouwen en om mensen in vriendelijkheid te paaien; en dan verdonkeremaant Petrus ook niet de helft van de waarheid omdat die tijdgebonden, cultuur-betrokken, of uit de tijd zou zijn, zoals tegenwoordig van zovele zaken wordt gezegd. Maar dan laat Petrus het Woord van God staan; o nog geen tittel of jota, nog geen punt of komma haalt hij ervan weg, hij laat dat Woord gelden in de volle breedte, de volle lengte, hoogte en diepte. En als dat woord recht wordt bediend, dan is dat een éérlijk woord. Dan draait Petrus ook nergens omheen, dan gaat hij ook niets uit de weg; dan denkt hij niet: “Als ik dat zeg, dan zullen ze me stenigen”; maar dan zegt Petrus eerlijk waar het op aankomt. En wat zegt hij dan? Dan zegt hij tegen die mensen – o luistert toch goed

geliefden – dan zegt hij: “Jullie zijn moordenaars, jullie zijn moordenaars van de Zoon van God; jullie hebben Hem genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood.” En alsof het niet genoeg is om het één keer te zeggen, herhaalt Petrus het in vers 36 nog een keer, en klinkt daar: “dezen Jezus Dien gij gekruist hebt.” Dat is wat, dat is wat geliefden; dan kom je naar de kerk en onder het Woord, en dan word je daar door dat Woord uitgemaakt voor moordenaar; dan word je daar door de prediking des Heeren voor de rechterstoel van God gedaagd, en dan wordt daar tegen je gezegd dat je de moordenaar bent van Gods lieve Zoon!

Weet u, in onze tijd moeten de preken vooral lieflijke preken zijn, vriendelijke, opbouwende, vertroostende en bemoedigende preken. Maar och, zulke kinderachtige preken maken alleen maar bekeerde mensen buiten het recht van God, en zulke preken maken alleen maar bekeerde mensen buiten het bloed van Christus; en in zulke preken worden de wijsheid en waarheid Gods genegeerd, in zulke preken gaat het niet om de ére Gods en om het werkelijke heil van verloren, verdorven en verdoemde Adamskinderen. Maar in zulke preken worden mensen kussens onder de oksels genaaid, en wordt mensen gezegd dat ze met hun gevoeligheden, hun tekstjes en hun versjes er zeker op mogen rekenen dat ze een plaats in de hemel zullen ontvangen. Als de Heilige Geest echter in waarheid komt te werken, en als het Woord des Heeren door het werk van de Heilige Geest in waarheid uitgaat, laat ik het u zeggen: dan wordt een preekstoel een stéékstoel. Want dan wordt daar dat tweesnijdend scherpe zwaard van Gods Woord gehanteerd, dan worden daar de dolksteken ervaren bij de Heere vandaan; dan wordt het hoogmoedige, godsdienstige hart doorstóken en doorpriemd. Dan treffen de uitleggingen van Gods Woord als met mókerslagen de ziel; en dan wordt daar de vinger Gods op zó een gericht, en dan klinkt daar: “Gíj zijt de moordenaars van Gods lieve Schootzoon.” Om dezulken volkomen buiten het heil te zetten en om hen in de beleving dáár te brengen waar de honden en de tovenaars zijn, en om dezulken door het verdoemende recht Gods tot doemelingen en tot hellelingen te maken. Ja, dan wordt geopenbaard dat er buiten Christus geen leven is, maar een eeuwig zielsverderf; en dat er buiten een geschonken Borg geen toekomst is in Gods hemels Vaderhuis. Dat is wat geliefden, wat daar gebeurt op het tempelplein; zij die zichzelf de oogappelen des Heeren noemden, en het zaad van Abraham, worden moordenaars van de Messias genoemd; zij die meenden de Naam van dat beminde Kind des Heeren van onder de hemel en de zon voor eeuwig uit te wissen, moeten ontdekken dat ze zich vergrepen hebben aan Góds Oogappel, aan die lieve, lieve Zone Gods! Maar wat werkt dat vlijmscherpe, separerende Woord des Heeren uit? Beginnen ze met grote stemmen te roepen? Gaan ze de vingers in de oren steken? Lopen ze weg, of lopen ze juist op Petrus toe om hem de stad uit te slepen en hem buiten de stad met stenen dood te gooien, zoals ze later met Stéfanus doen? Of doen ze, zoals in onze tijd heel gebruikelijk is, die prediker in de ban? Zeggen ze: “Als die man komt, ga ik daar nooit meer heen?” Gaan ze hem brieven schrijven, opbellen en lelijk bejegenen? Gaan ze de pers erbij halen om te laten merken dat zoiets in onze tijd toch niet meer kan? Nee geliefden, dat doen ze niet. Niet omdat ze beter zijn dan de mensen die in onze tijd die genoemde wegen gaan, maar omdat de Heilige Geest hun hart is gaan vervullen en omdat Hij in het woord des Heeren dat Petrus mocht verkondigen, is meegekomen. O, en dan moeten ze het gaan zeggen: “Die man heeft gelijk, die man heeft het bij het juiste eind.” Als de Heilige Geest gaat werken in een mensenziel – en ik hoop toch zo dat u dit kennen mag – dan komen die dolksteken van het Woord des Heeren op de plaats waar ze worden aanváárd, omdat die mens het moet belijden: “Ik heb de dood verdiend, ik heb een plaats in de hel verdiend, want het

is waar, het is waar, die man heeft bij God vandaan gelijk.” O, ziet u de grootheid van de heilrijke Pinksteroverwinning? Die mensen, daar onder de rechte prediking, worden verslagen in het h art. Weet u nu wat dat is?

Dan gaan we eerst met elkaar zingen uit Psalm 32 en daarvan het 5^e zangvers:

*Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven,
Of als een muil, door domheid voortgedreven;
Gebit en toom, door 's mensen hand bestierd,
Beteug'len 't woest en redeloos gediert';
Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen.
Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadighe n.*

2. De heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning

Dan willen we nu, met ons tweede aandachtspunt, gaan spreken over *de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning*, want deze komt zo kostelijk openbaar in het leven, en in de reactie van die drieduizend daar op die Pinksterplaats. Ze komen niet in vijandschap en woede overeind tegen dat recht bediende Woord des Heeren, maar ze buigen hun hoofd eronder, want ze worden bij hun z nden bepaald; ze krijgen met het verdoemende recht Gods te maken, en daar buigen ze onder, ja dat moeten ze gaan toevallen en omhelzen. En dan wordt het voor hen zo'n wonder dat de hemel hen nog dekt, dat de aarde hen nog draagt en dat ze niet levend in de hel zijn neergestort. Dan gaan ze zien dat hun dorre godsdienstigheid geen leven in zich heeft gehad en dat ze met hun vrome ijver niet voor God kunnen bestaan. O, dan gaan ze ervaren dat ze zich wel ingezet hebben om van alles bij God neer te leggen en aan te brengen, maar dat het kwijt is, eeuwig kwijt is! Zovelen die onder de rechte bediening van het woord zitten, verharden zich en klampen zich vast aan wat ze zelf hebben beleefd en zelf hebben meegemaakt, alsmede aan hun eigen geloof. Maar wanneer het ware werk des Geestes in een mensenziel gevonden wordt, och dan wordt zo'n mens ontgrond en raakt dus alle grondjes kwijt uit zijn godsdienst en zijn vroomheid en zijn beleving; dan wordt die mens ontkleed, en dan ziet hij dat het kleed van eigengerechtigheid slechts een wegwerpel k kleed is; ja dan komt die mens erachter dat hij melaats is van de voetzool tot de hoofdschedel toe, en dat hij voor God niet kan bestaan. O, dat krachtige werk van de Heilige Geest komt zo kostelijk openbaar in de heilrijke vrucht ervan in het leven van die drieduizend; want de wapens worden hen uit handen geslagen, en ze onderwerpen zich aan het oordeel Gods over hun bestaan. O, ze komen geheel en al aan de zijde Gods te liggen; en ze moeten de Heere alleen maar gelijk geven. Als de Heilige Geest dat komt uit te werken – ik hoop toch zo dat u daar wat van kennen mag – dan wil een mens nooit meer zalig worden ten koste van Gods recht; dan wil hij alleen maar behouden worden in de verheerlijking van Gods deugden en in de roem van Zijn eigenschappen. En dan moeten ze het zeggen: “Petrus, het is waar wat u zegt; Petrus, wij zijn moordenaars van die lieve Heere Jezus; we hebben Hem bespot en Hem uitgejouwd; de lip Hem toegestoken en Hem gelasterd; en we hebben alle dingen gedaan die gruwelijk zijn in de ogen Gods. Ja, we hebben de hand welke de Heere in Hem naar ons heeft uitgestoken, afgeslagen en afgewezen. En we hebben Hem in Wie de enige mogelijkheid ligt om met een rechtvaardig en heilig God verzoend te worden, de rug en de nek toegekeerd. O, die Bloedbruidegom Die Zijn dierbaar bloed kwam uit te storten opdat goddelozen en

zondaren gereinigd zouden kunnen worden, hebben we niet geacht. Begrijpt u dat dezulken in eigen ogen tot walgelijke goddelozen en tot vijanden van vrije genade worden? Begrijpt u dat ze daar als het ware verbrijzeld in het stof terneer liggen, en dat ze het vanuit de diepte van hun hart uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Dát werkt nu de Heilige Geest tot in onze tijd uit, in het leven van al Gods ware keurlingen. Ja, als die heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning in een mensenhart geboren wordt, dan worden ze niet, zoals ze tegenwoordig zeggen, naar de Heere Jezus gebracht; maar dan worden ze geleid op de afgaande weg van Psalm 130. En dan komen ze erachter verderfelijk, verdorven en verdoemd voor God te zijn. Dan krijgen ze hun schuld tot aan de hemel opgebonden in een weg van recht. En al proberen ze daar dan iets van betaald te krijgen, het zal niet lukken. O, dan zien ze het, het gaat op de hel aan, op verloren gaan aan, het wordt ómkomen! Begrijpt u het geliefden? Wat wordt er heden ten dage de spot mee gedreven als zó een in stilte ganse nachten over de grond kruipt, kermt en roept. Want zulkeen durft zijn ogen niet meer dicht te doen, bang zijnde dat hij ze zal opslaan in de hel.

Maar is dat nu al úw weg geworden en weet u daar nu al in waarheid van? Niet omdat u het in een boekje hebt gelezen, of vernomen van Gods ware volk, maar omdat u zelf die weg bent gegaan, omdat de Heere door Zijn Geest u Zelf daar heeft gebracht? Bent u nu al in waarheid vroom mannetje- en vroom vrouwtje-áf geworden, omdat de Heilige Geest in waarheid in uw hart kwam te werken? En kon u zich niet meer overeind houden met alles wat u had vergaderd en verzameld en wat dienst moest doen tot uw eeuwig behoud? Hebt u de dolksteken die de diedrieduizend uit ons tekstgedeelte in hun hart hebben gevoeld ook al eens in waarheid gevoeld? Er zijn er zovelen die denken te zullen delen in de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning, omdat ze eens een keer benauwd zijn geweest, omdat ze eens een keer besprongen zijn geworden door de angsten van de hel, omdat ze eens een keer gevlucht zijn van kamer in kamer, roepende tot de Heere: “Heere red me, Heere verlos me”, en omdat ze daar toen een aangrijpend versje hebben gevonden. Zovelen denken dat ze deel hebben aan de heilrijke Pinksteroverwinning omdat ze in eigen kracht de Heere Jezus, die lieve Zaligmaker, hebben aangegrepen en Hém hebben omhelsd, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Maar ze zullen stuk voor stuk – en wat zou het erg zijn als u en jij dat zouden zijn – voor een gesloten hemelpoort staan, om in de hel terecht te komen. Want hun hart werd nooit in waarheid doorstoken en verslagen, hun hart werd nooit doorpriemd middels de kracht van Gods Woord en Gods Geest. En als u geen nieuw hart van de Heere hebt gekregen, dan is het kwijt, dan is het kwijt, voor eeuwig kwijt. U moet maar eens kijken naar een koning Saul; dan zegt de Waarheid dat koning Saul een ánder hart van de Heere heeft gekregen; en dat is groot, natuurlijk. En hoevelen zijn er niet die, naar hun vertellen, een ander leven kennen. Maar als u geen nieuw hart van de Heere hebt gekregen en als u geen nieuw leven bij Hem vandaan hebt leren kennen, dan zult u eeuwig omkomen, en dan zult u misschien zeggen: “Had ik maar..., had ik maar geluisterd naar Gods getrouwe knechten; en had ik maar niet gedacht dat het met mij wel in orde zou komen.” Want weet u, als de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning werkelijk wordt ervaren, dan gaat uw hárt eraan. En die mannen uit ons teksthooftstuk bedriegen zich niet, want de Waarheid geeft er in vers 37 getuigenis van dat ze in het hart verslagen zijn. Hun hele oude bestaan gaat ondersteboven; ze worden uitgeledigd van vat in vat en hun kroon wordt omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd gesteld; ze worden als het ware verplétterd. En door het werk des Geestes hebben ze de Heere Jezus nódig gekregen; o ze zijn in hun Godsgemis gezet, en ze roepen het uit: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Om erachter te

komen dat ze niets kunnen doen. En als een Petrus daar zegt dat ze zich moeten bekeren, dan gaan ze beleven dat ze zichzelf niet bekeren kunnen. Om het te gaan uitroepen tot de Heere: “Bekeer Gij ons, zo zullen wij bekeerd zijn.” O geliefden, dan komt het er dus op aan dat ge uzelf afvraagt of de vinger Gods al op u gericht is geweest, en of het al bij de Heere vandaan geklonken heeft: “Gij zijt die vrouw, gij zijt die man.” En moest u het uwe ook al verliezen voor de Heere? Kwam de Heere u al werkelijk af te snijden? Af te snijden óók van het leven, en ook van Adam? Ja, moest u het recht Gods al in waarheid omhelzen? Als dat wáár wordt – en al Gods volk kan uit ervaring spreken – dan wordt dat kostelijke Woord des Heeren uit Jesaja 66:2 ook waar, waar de Heere het zegt: “Maar op dezen zal Ik zien, op den arme en verslagene van geest en die voor Mijn Woord beeft.” Want dan ontvangen dezulken een nieuw hart bij de Heere vandaan. Ja, dan mogen dezulken die lieve Zaligmaker in de armen vallen, Die gekomen is om het verlorene te zoeken en zalig te maken. O, dan wordt Hij hun van achter het recht geschonken, en dan mogen ze in Hém opgelost worden, in Hem versmelten en verzinken. En dan mogen ze het zeggen met de bruid uit het Hooglied: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” Dan hebben dezulken niet alleen het verdoemende recht Gods leren kennen, maar dan leren ze uit en door Christus ook het verzoenende recht Gods kennen. Om dat nieuwe leven als kind des Heeren te mogen gaan leven, tot de ere Gods en de verheerlijking van Gods Naam! Want dan staat er zo heel subtiel in ons teksthoofdstuk, dat die mensen gedoopt werden; o dan mogen die mensen in hun doop de bevestiging krijgen van wat er met hen is gebeurd: want dan zijn ze gestorven aan zichzelf, met Christus de dood ingegaan, en opgestaan tot het nieuwe leven, in de verheerlijking Gods. O, dan is hun hart doorpriemd, doorstoken geworden; maar dan hebben ze van de Heere dat nieuwe, eeuwige, zalige leven mogen ontvangen, om Hem te loven en te prijzen. Wat zullen dezulken die lieve Bruidegom te voet gevallen zijn, wat zullen ze in Zijn armen hebben mogen liggen, en het ware beleven van het kindschap Gods van Hem hebben mogen ontvangen. Ja, dan zullen dezulken erachter zijn gekomen dat dit nu het leven van het leven is. Och, en zulke smekers, klagers en van de Heere aangegrepenen en doorstokenen zullen eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. Zo worden daar drieduizend verlorenen van de Heere gevonden, zo worden daar drieduizend hoogmoedigen in het stof terneergeworpen, om van de Heere opgeraapt te worden van het vlakke des velds; zo worden daar drieduizend godsdienstigen beroofd van het spinrag van hun eigen vroomheid, om in Christus alleen te vinden, wat hen eeuwig de Heere zal doen grootmaken. Zo worden daar drieduizend verslagenen en aangeklaagden in Sion geboren, om te gaan beleven hoe zalig nu dat volk is dat naar Gods klanken hoort. Zo worden daar drieduizend onreinen gewassen in het bloed van Christus; en zo gaan drieduizend tongen zich paren tot de roem van Gods Naam. O, wat een heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning! Wat is de Heere groot en goed voor zulke dode honden.

Maar hoe is het nu met ú? Och, dan kunnen we met jaloersheid naar die drieduizend kijken, en dan kunnen we zeggen: “Och, was het nog maar eens zo.” Maar daar bent u er niet mee hoor. O, dat de Heere toch uw hart in waarheid kwam te doorboren, en dat Hij u toch deed smeken en kermen om naast die drieduizend te mogen staan, omdat ook uw hart is doorboord geworden. Ja, wat zou het groot zijn als de Heere dat vanmorgen nog kwam uit te werken. Och, dat er hier nog in Sion geboren zouden worden.

O, onbekeerden onder ons, opnieuw is het Pinksterfeest geworden; nog even, dan is het weer voorbij. Maar als het nooit in waarheid Pinksteren voor u wordt, dan zal deze

dienst u komen aan te klagen. Want dan zal het openbaar komen dat ge nooit gewild hebt dat Hij, die lieve Zone Gods, Koning over u was. O, laat u dan toch door het werk des Heeren op de knieën werpen, en smeekt en roept toch tot de Heere of Hij ook uw hart doorboren wil.

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge door het werk des Geestes ontdekt aan uzelf, nietwaar? O, ge zijt hier vanmorgen gekomen met een hemelhoge schuld op uw schouders, en het heeft daar in uw oren weerklonken: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En ge weet zo goed dat als het werk van die Pinkstergeest niet in uw ziel gevonden wordt, het voor u eeuwig verloren is. Och bekommerden, ziet toch op die drieduizend; ziet toch hoe groot de heilrijke vrucht van de Pinksteroverwinning is. En smeekt de Heere toch om ook in uw leven te komen doortrekken, opdat ge met die drieduizend God eeuwig zult mogen grootmaken.

En volk des Heeren, ach wat moogt ge uw hart erbij leggen nietwaar, omdat ge óók die weg gegaan zijt van volkomen afsnijding, ontgroning en sterven aan uzelf naar Gods recht en gerechtigheid. Maar wat moogt ge ervan getuigen in Christus’ armen gelegd te zijn, en uit Hem en door Hem God te hebben mogen verheerlijken. O volk, als ge nog weer eens teruggeleid wordt en er leven aan uw ziel is, dan kunt ge het onbegrijpelijke wonder niet op, dat de Heere u kwam op te zoeken en u kwam op te rapen uit uw volkomen verlorenheid. Maar volk, wat is er een strijd nietwaar, van binnen en van buiten, en een aanvechting, niet zelden in het eigen gezin of in de eigen familie. O volk, ziet dan maar op Hem Die Zijn eigen werk zal afmaken en volenden, en roept Hem maar aan ten dage der benauwdheid; want Hij Die u in Christus heeft ingelijfd, zal u brengen op die plaats waar niet alleen die drieduizend uit ons teksthofdstuk zijn, maar waar een schare te vinden is die niemand tellen kan; en waar ge volmaakt en zonder te zondigen, eeuwig God zult grootmaken. Volk, getuigt er maar van in deze donkere, zeer donkere tijd, tot de ere van Gods Naam en tot verheerlijking van Zijn deugden!

Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 89:7

*Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

8^e preek gehouden: Geref. Samenkomst, Alblasserdam, 28 –3 – 2005; Pasen

Zingen: Psalm 84 : 1

Lezen : 1 Korinthe 15 : 1 – 20

Gebod

Zingen: Psalm 25: 6, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen gelezen hebben uit 1 Korinthe 15, en wel bij het 6e vers in het bijzonder, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Daarna is Hij gezien van meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal, van welke het meerderdeel nog overig is, en sommigen ook zijn ontslapen.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus
2. De verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus
3. De beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus

1. De beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus

Geliefden, in onze tekst ontdekken we dat er meer dan vijfhonderd mensen, vijfhonderd broederen, zoals ze hier genoemd worden, tijdens het aardse leven van de Heere Jezus, in het hart zijn gegrepen, en het hebben meegemaakt dat ze in de breuke Adams zijn geplaatst door het overtuigende, ontdekkende en ontgrondende werk van de Heilige Geest. Ja, dat er meer dan vijfhonderd mensen zijn die het voor God hebben moeten uitschreien: “Heere, ik heb gezondigd; Heere, ik heb alles gedaan dat U verboden hebt; Heere, ik ben niet waardig om ooit voor Uw heilig aangezicht te verschijnen; Heere, ik heb het, naar Uw recht en gerechtigheid, verdiend om weggeworpen te worden in de hel; Heere, voor mij is het kwijt.” Och geliefden, die meer dan vijfhonderd mensen werden in de volle beleving des harten door het werk van de Heilige Geest tot doodschuldigen, tot doemwaardigen en tot helwaardigen. En ze kregen de schuldbrief van de Heere overhandigd, vergezeld met de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dat hebben ze natuurlijk geprobeerd. Want wij mensen, opkomend vanuit het werkverbond, proberen onze schuld altijd zelf betaald te krijgen. En dan gaan we aan het werk nietwaar, om zo secuur mogelijk in het leven Gods geboden te houden, om zo ernstig mogelijk bezig te zijn, om zoveel mogelijk offers te brengen in dienst aan de Heere. Maar die “meer dan vijfhonderd” zijn er van de Heere achtergebracht dat ze met hun vroomheid, hun godsdienst, hun rechtzinnigheid en hun ernstigheid nog geen kwadrantpenning van die schuld bij de hemelse Schuldheer konden betalen. Ze moesten met zichzelf ómkomen, en ze moesten het recht Gods gaan billijken en toevallen; ze moesten het recht Gods zelfs gaan omhelzen door te zeggen: “Heere, het is voor mij verdiend, als U mij naar Uw recht en gerechtigheid naar de plaats van eeuwige smarten stuurt, waar de rook mijner pijniging zal

opstijgen, dag en nacht. En ze zijn door het werk des Heeren zo duidelijk aan de zijde Gods terechtgekomen dat ze nooit meer zalig wilden worden ten kóste van Gods recht. O voor hen was er niets anders overgebleven dan een toevallen en omhelzen van dat recht, en dan het zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” O wat hebben ze leren bedelen om genade. Maar weet u daar nu ook al van? Ja, met uw verstand misschien; och, dat geloof ik zeker, maar daar gaat het niet om. Weet u daar nu bevindelijk iets van? En bent u door het werk des Heeren ook al in waarheid op dat plekje terechtgekomen? Ja, hebt u de psalmist al na leren zeggen, die het moest uitschreien, dat hij krom geworden was van lenden; dat hij zijn ogen schier uit zijn hoofd heeft geweend vanwege zijn goddeloosheden en zijn ongerechtigheden? Weet u er al van geliefden, omdat u dit zo hebt leren kennen bij de Heere vandaan? En wordt er een dagelijks brullen in uw leven gevonden vanwege het geruis uws harten? En dan gaat het niet om de buitenkant, dan gaat het er niet om wat u aan de mensen laat zien; maar dan gaat het erom hoe het in uw binnenkamer is. Jonge mensen, dan gaat het erom, wat er gebeurt als je stilletjes alleen op je kamer bent en je terugtrekt, met de deur als het ware op slot. Hoe is het dan gesteld met je verborgen omgang met de Heere? Weet u, als de Heere een mensenkind in waarheid komt aan te grijpen, en als Hij een mensenkind werkelijk komt te brengen op de ware weg der wedergeboorte, ja, als de Heere een mens aan komt te grijpen, dan brengt Hij hem dáár waar er niets meer van hem overblijft, helemaal niets meer dan een goddeloze, dan een vijand van vrije genade.

Er zijn tegenwoordig heel wat mensen die beweren dat het niet meer zo diep hoeft, dat het niet meer zo zwaar hoeft, dat het niet meer zo ernstig hoeft, en ze hebben zich een veel gemakkelijker weg uitgedacht, en ze hebben zich beijverd om allerlei vriendelijke, opbouwende en bemoedigende teksten op te zoeken en om die allemaal voor ogen te stellen, teneinde daar zelf wat mee te worden voor Gods heilig aangezicht.

Maar de weg des Heeren, de ware weg der wedergeboorte, is een weg van sterven, een weg van ómkomen, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Ja, dat volk ziet in zichzelf niets anders dan de walgelijkste zonden en de gruwelijkste ongerechtigheden, zodat ze gebogen en wenende over de aarde gaan. En tegelijkertijd schenkt de Heere dezulken op Zijn tijd een oog buiten zichzelf; och, dan worden dezulken uitgedreven tot Christus, tot Hem Die de enige Losser, Heiland en Zaligmaker is; tot Hem Die de enige Naam heeft ontvangen die onder den hemel gegeven is om zalig te worden. O geliefden, dan gaan ze Hem, die lieve Heiland en Verlosser, Die nedergedaald is uit Zijn hemelse heerlijkheid, ontdekken in Zijn lieflijkheid, dierbaarheid, beminnelijkheid en gepastheid, maar ook in Zijn noodzakelijkheid. En dan willen ze niets anders dan zich aan Hem verliezen, dan Hem in waarheid, van Israels God, geschonken krijgen van achter het recht. Dan zouden ze het liefst dag aan dag aan Zijn voeten zitten, als een Maria, om onderwijs van Hem te ontvangen, om Zijn lieflijke stem, die stemme des Heilands, te horen in hun oren; en om te beleven dat er nu niets méér verrukkelijk is dan bij Hém te zijn, dan Hém te aanbidden, dan Hem te verheerlijken en dan Hem te prijzen.

Die vijfhonderd mensen, zelfs “meer dan vijfhonderd”, uit ons tekstgedeelte, hebben dat mogen meemaken. O, wat hebben ze de Heere Jezus mogen leren kennen als hun álles, als de enige bron van leven en licht, om daardoor de Vader, de Zoon en de Heilige Geest eeuwig groot te maken. En als je dan die Heiland en Zaligmaker moet missen, omdat Hij aan het kruis wordt genageld; als je dan moet ervaren hoe Hij daar Zijn geest beveelt in de handen van Zijn Vader, en hoe Hij het uitroept dat alles is

volbracht, om daarna te sterven; als je Hem dan moet gaan begráven, dan begrijpt u misschien wel, dat dit enorm diepe gebeurtenissen zijn. Het is verschrikkelijk nietwaar, als je een geliefde, een beminde, moet kwijtraken uit het leven; als je een mensenkind, met wie je in liefde verbonden bent, moet gaan begraven. Maar het gaat hier zoveel dieper, want het gaat hier, naar hun gevoel, om de Heiland, om de Zaligmaker, in Wie, door Wie en uit Wie zij meenden als kind des Heeren God drie-enig te mogen roemen en prijzen. Dan zijn ze naar hun gevoel álles kwijt, als de Heere Jezus daar op die Goede Vrijdag sterft. Och, wat is er dan een verdriet, wat is er dan een wenen. Moet u maar eens kijken naar Maria Magdaléna, die op de Paasmorgen wenende over de straten gaat, om bij het graf van haar Zaligmaker te zijn. O, dan is ze alles kwijt, werkelijk alles kwijt. En de vrouwen die daarná komen, kunnen alleen maar verdriet, verdriet en nog eens verdriet voortbrengen. Dat is zo begrijpelijk, want als je de Heere Jezus kwijt bent, dan heb je álles verloren!

En toch, de Heere Jezus had deze mensen een kostelijke belofte gegeven; Hij had hun gezegd: “Een kleinen tijd en gij zult Mij niet zien; en wederom een kleinen tijd en gij zult Mij zien; want Ik ga heen tot den Vader.” En vóór Zijn lijden en sterven had de Heere Jezus het zo duidelijk gezegd, ja, het had daar uit Zijn lieflijke mond geklonken: “Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galiléa.” O geliefden, wat een dierbare beloften hebben deze mensen van de Heere gekregen. Als ze daar op Goede Vrijdag aan de voet van het kruis staan, dan is die belofte des Heeren gegeven; als ze daar de Heere Jezus moeten begraven, dan hebben ze die belofte des Heeren in hun hart; en als ze op de Paasmorgen naar het graf gaan, dan hebben ze die belofte eveneens. Maar ze kunnen daar niets mee, want een belofte wordt pas werkelijkheid en waarheid voor je als de Heere leven aan de ziel gaat geven, en als de Heere die belofte gaat wáármaken.

Vele mensen in onze tijd hebben rijke beloften omdat ze gedoopt zijn, omdat ze openbare belijdenis hebben afgelegd, omdat ze ernstig leven op het erf van het verbond; ze hebben handenvol beloften, en ze zetten zichzelf ermee bij het volk van God; ja, ze zien daardoor voor zichzelf de weg ten eeuwigen leven liggen. Maar ze hebben die beloften nooit van de Heere gekregen, ze hebben die beloften zichzelf toegeëigend; ze hebben de Bijbel opengedaan en ze hebben daar maar wat in gelezen, en wat hun het beste voorkwam en het aangenaamste was, dat hebben ze naar zich toegehaald. En zo hebben ze zichzelf allerlei grondjes tot de zaligheid onder de voeten gelegd, om daarmee, naar eigen beleven, de zaligheid tegemoet te gaan. Maar als de Heere daar niets van weet, en als Hij die beloften niet in waarheid heeft gegeven, o dan zal zó een daar eenmaal voor Gods rechterstoel staan en verstommen, omdat hij erachter komt dat daar niets van de Heere bij was. O, dan heeft die mens zich zo bedrogen, zo gruwelijk bedrogen. Maar die “meer dan vijfhonderd” mensen hebben een belofte van de Héere gekregen. Want als je in waarheid met God van doen krijgt, krijg je met een belovend God en met een belovende Middelaar van doen; dan mag je het meemaken dat *de beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus* je wordt geschonken, aldus ons eerste aandachtspunt. En dan mag je het, door deze belofte des Heeren, gaan weten, dat Hij, die Zaligmaker, na Zijn opstanding, verschijnen zál aan Zijn wáre discipelen. Want let u eens op, aan wie nu deze belofte wordt geschonken; die wordt niet geschonken aan de farizeeën en de Schriftgeleerden, die wordt niet geschonken aan de sadduceeën en de priesters in de tempel; die wordt ook niet geschonken aan al die mensen die menen dat ze door hun eigen inzetten, werkzaamheden en wetsgetrouwheid de zaligheid kunnen verdienen. Maar die belofte van de verschijning van de opgestane Heere Jezus wordt geschonken aan die ellendigen, die armen, die tobberds, die smekers en die kermers, die zichzelf hebben

leren kennen als onrein voor God; die zichzelf hebben leren zien in hun walgelijke ongerechtigheden en hun Godkrenkende afmakingen; die alleen maar arm en naakt voor God zijn komen te staan, en die het hebben leren beleven, in waarheid des harten, dat er niets in hen te vinden is dat de Heere behagen kan. Die belofte wordt gegeven aan mensen die door al hun grondjes heengezakt zijn, en die niets meer kunnen aanwijzen en voor de Heere neerleggen dan zonde en schuld. O, die belofte wordt gegeven aan die mensen die niet alleen een oog naar binnen hebben gekregen, maar ook een oog naar buiten, op die lieve Heiland en Zaligmaker, en die Hém mochten leren kennen in waarheid des harten, als hún Redder, hun Verlosser en hun Bevrijder. Ja, het is dat volk dat niets anders meer wil dan de deugden Gods verheerlijken, en in een weg van recht God grootmaken. Het is een volk dat niet meer buiten de Heere Jezus kan; en dát volk krijgt de belofte van de verschijning van de opgestane Heere. O geliefden, kijkt het eens na in uw leven; hebt u dan die belofte al eens werkelijk van de Heere gekregen omdat u de Heere Jezus zo hebt leren benodigen? Omdat het voor u wáár is geworden dat u niet meer zónder die lieve Zaligmaker kunt?

Zoveel mensen hebben genoeg aan hun vroomheid, hun bevindelijkheid, hun gevoeligheid en aan alles wat ze meegemaakt hebben en waarover ze vertellen kunnen. Och dat is zoveel; en natuurlijk is het groot als dat allemaal mag worden meegemaakt, als dat allemaal mag worden ervaren. Maar o past toch op!, want het is niet genoeg om de Héere eeuwig groot te maken. Want ge zult Christus moeten kennen, en ge zult in Christus gevonden moeten worden, want alleen die in Christus is, die is een nieuw schepsel. En als ge die Zaligmaker nog nooit hebt geschonken gekregen van achter het recht, dan mist ge alles! En hoeveel zijn er niet, die er geen weet van hebben wie ze zichzelf hebben gemaakt, die nog nooit te maken hebben gekregen met het verdoemende recht Gods, die daar niets van willen weten en die daar dus ook niets van kennen. Maar de Heere komt dat ware volk te allen tijde opzoeken met Zijn recht en met Zijn wet. En dan horen ze niets anders dan hun oordeel; dan gaan ze het beleven slechts een doemeling en een helleling te zijn, en slechts te kunnen sterven aan zichzelf.

De Heere Jezus schenkt die kostelijke belofte van Zijn verschijning, maar Hij schenkt die alleen aan Zijn gunstvolk, aan al degenen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams; Hij schenkt die aan hen die in het stof terechtwamen, en die alleen nog maar konden bedelen om genade bij de Heere vandaan. Het zijn alleen die tobberds, die zuchters, en die volkomen verbrokenen en verbrijzelden aan wie de Heere de belofte dat Hij hun verschijnen zal, komt te geven. Dan wordt het ons ook zo duidelijk dat de Heere die belofte kómt te schenken. Dat dóet Hij. Ja, als de Heere waarachtig in een mensenleven aan het werk gaat – en wat gun ik u dat toch met mijn hele hart – dan kómt Hij de belofte van Zijn verschijning te schenken; want dan leidt Hij een mensenkind op de almaar dieper wordende weg naar de plaats van het schavot, om het hoofd daar op het blok te leggen; om van achter het recht, die lieve Zaligmaker, van Israels God, geschonken te krijgen; en om dan en daar die Heiland, die Verlosser te mogen ontmoeten, in de armen te mogen vallen, en de kussen Zijns monds te mogen gevoelen.

Als de Heere nu zo'n belofte komt te schenken, dan komt Hij er altijd op terug om die belofte te bevestigen. Een tijd geleden las ik een voorval van een oude leraar: er was een kind Gods dat een belofte had gekregen, maar die belofte werd zo bestreden en aangevochten. En dat kind Gods vroeg aan die leraar: "Hoe weet ik nu zeker dat die belofte van de Heere komt?" En die leraar mocht het zeggen: "Als de Heere erop terugkomt, als de Heere die belofte komt te bevestigen, als de Heere er als het ware

een streep onder komt onder te zetten; om je te laten merken dat die belofte in waarheid zal worden vervuld.” En dan moet u maar eens kijken, als het om de belofte van ons tekstgedeelte gaat; dan horen we in Mattheüs 28 : 7, dat de engelen bij het geopende graf, tegen de vrouwen zeggen dat ze aan de discipelen moeten gaan vertellen dat de Heere Jezus, de opgestane Heere Jezus, hen voorgaat naar Galiléa. En in Mattheüs 28 : 10 zegt de opgestane Heere Jezus Zelf, dat die vrouwen naar Zijn broederen moeten toegaan, en dat ze naar Galiléa moeten vertrekken, en dat ze Hem aldaar zullen zien. Hoort u het? En dan lezen we dit nog een keer in Markus 16 : 7, daar waar die jongeling zit in hemelse kleding; daar horen we hem tot Maria Magdaléna, Maria, de moeder van Jakobus, en tot Salome zeggen, dat zij naar de discipelen moeten gaan én naar Petrus, om hun te boodschappen dat ze naar Galiléa moeten gaan, want daar zal de opgestane Heere Jezus hun verschijnen, gelijk Hij hun gezegd heeft. Ach, de belofte die de Heere geeft, wordt altijd herhaald, om ervoor te zorgen dat die belofte gaat leven in het hart en in de ziel, om het gegevene van die belofte te versterken en te vernieuwen, en om alle twijfel aan de vervulling van die belofte weg te nemen, opdat mensen in verlangen naar Galiléa zullen gaan, teneinde de opgestane Heere Jezus te ontmoeten en de vervulling van die belofte des Heeren mee te mogen maken. Nu valt het ons op geliefden, dat de Heere Jezus komt te spreken over Zijn “broederen”, en dat dit ook in het woord van onze tekst staat: broederen, vijfhonderd; “meer dan vijfhonderd broederen op eenmaal”, staat er. Dan weten we misschien wel, dat in sommige kerkelijke kringen de gewoonte heerst om elkaar als “broeder” aan te spreken. We zijn daar niet zo voor, dat weet u vermoedelijk wel. Want de Heere Jezus gebruikt het woord “broeder” alleen voor degene die, door de onweerstandelijke kracht van de Heilige Geest, zijn wederomgeboren, en die zichzelf aan de Heere Jezus mochten verliezen. Broederen zijn degenen die, door de kracht des Geestes, niet alleen verándert, maar ook vernieuwd zijn, en die óvergezet zijn van de brede weg ten eeuwigen verderve, op de nauwe weg ten eeuwigen leven. Broederen zijn mensen die niet alleen een ánder hart hebben gekregen, maar die ook een níeuw hart hebben gekregen, bij de Heere vandaan. Broederen zijn levende mensen, die weggeroepen zijn uit de duisternis van hun doodsbestaan in het wonderbare licht van Gods genade. Broederen zijn degenen die in waarheid ingelijfd zijn in Christus, die op de weg der wedergeboorte zijn gebracht, en die zichzelf als goddelozen en als helwaardigen hebben leren kennen, en alleen nog maar konden smeken om genade, bij de Heere vandaan, maar die óók aan Christus’ voeten rust mochten vinden, en die in Zijn armen mochten wegzinken en mochten wegsmelten, om die hemelse Bruidegom te aanbidden en te verheerlijken; en in en uit en door Hem, de Vader en de Geest. Broederen zijn mensen die door het waar zalmakend geloof bekleed zijn met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus, om eeuwig God groot te maken. Och, zouden zulke broederen dan nog in ons land en in ons midden gevonden worden? En kent u ze bij name? Weet u waar ze wonen? Want Gods volk kent elkaar, Gods volk heeft een betrekking op elkaar en Gods volk weet elkaar te wonen. En dan gaat het in onze tekst niet om één enkeling, maar het gaat om “meer dan vijfhonderd broederen”, en dus meer dan vijfhonderd ware kinderen Gods, die de Heere Jezus mochten leren kennen als hun Heiland en Zaligmaker, hun Borg en hun Verlosser. Zouden er dan ook nog in ons midden zijn, of in de omgeving van deze plaats? Zulke broederen, die het met hun hele hart hebben leren uitroepen: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf”?

Geliefden, de vrouwen krijgen op de Paasmorgen de opdracht om die broederen, die

“meer dan vijfhonderd broederen”, te gaan opzoeken en om hun te gaan vertellen dat ze in Galiléa worden verwacht, omdat dáár de beloofde verschijning van de opgestane Heere Jezus zal plaatsvinden. Zij kennen die broederen dus bij name; en ze gaan in de dagen na de opstanding van de Heere Jezus, met vele anderen op reis, om al die broederen te laten weten dat de Heere Jezus lééft. Och, ziet u in uw gedachten wat er gebeurt? Daar gaan ze; ze waaieren als het ware uit, om al die “meer dan vijfhonderd broederen” de Paasboodschap te verkondigen. En dat zal wat geweest zijn voor die mensen..... Ach, ze hadden het gevoel, dat de Heere Jezus was gestorven, dat het voor hen kwijt was, dat het voor hen verloren was. Misschien zitten er onder ons ook wel, die dat gevoel hebben en het kennen....., dat het kwijt is, dat het voorbij is, dat de toekomst is dichtgegaan, want ze missen de Heere Jezus! En dan komt daar de Paasboodschap, bij monde van die vrouwen; dan wordt daar verteld dat de Heere Jezus leeft, dat de Heere Jezus is opgestaan uit de doden, dat Hij dood, graf en hel heeft overwonnen; dat Hij de zonde heeft verzoend en de schuld heeft betaald, dat de weg tot Gods Vaderhart opengebrouwen is, zelfs voor de grootste der zondaren; ja dat de Heere Jezus heeft voldaan aan het recht Gods, om in een weg van recht God eeuwig groot te gaan maken. Zo’n boodschap krijgen die mensen toch niet klein, dat kunnen ze toch niet vatten. Zo’n gebeuren kunnen ze toch niet begrijpen! O, ze zullen daar stil van geworden zijn, ze zullen misschien wel in verbijstering hebben neergezeten. Maar wat is dat een kostelijke Paasboodschap geweest.

Hebt ú de Paasboodschap zo wel eens gehoord? Wie weet hoe vaak u de Paasboodschap al vernomen hebt. Maar hebt u hem wel eens écht gehoord, als de boodschap waardoor u het mocht gaan weten dat de weg tot de eeuwige verheerlijking van Gods Naam open ligt?

Dan kunt u er wel op rekenen dat er tegelijkertijd door die boodschap een verlangen in het hart van die “meer dan vijfhonderd broederen” is gekomen om Hem, die lieve Heiland, dan ook in waarheid te mogen gaan zien. Daarom spreekt ons tweede aandachtspunt over *de verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus*.

2. De verbeide verschijning van de opgestane Heere Jezus

Weet u, als u in waarheid de Heere Jezus hebt leren kennen als uw Heiland en Zaligmaker, o dan wilt u toch niets liever dan Hem ontmoeten, dan Hem zien, dan aan Zijn voeten liggen, in aanbidding en verheerlijking van Zijn Naam. Als u de Heere Jezus toch werkelijk nodig hebt gekregen – en wat hoop ik toch dat er onder ons nog zijn die dat kennen – dan wilt u toch niets liever meer dan in waarheid de ontmoeting met die Zaligmaker, geestelijk, meemaken. Dan wordt dat ogenblik door dezulken toch verbeid. O, als daar met de ogen der ziel wordt gezien dat nu alles ligt in die lieve Heiland en Zaligmaker, dan gaat die ziel toch schreeuwen, meer dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, om die hemelse Bruidegom te mogen ontmoeten, en om zich in Hem kwijt te worden, om alles in Hem opgelost te krijgen. En daarom kunt u erop rekenen dat die “meer dan vijfhonderd broederen” onmiddellijk op reis zijn gegaan. Er zijn nogal eens wat mensen die, als je met hen praat, vertellen hoe graag ze de Heere Jezus geschonken zouden krijgen en hoe graag ze de opgestane Heiland zouden willen ontmoeten; “daar gaat hun hart naar uit”, zeggen ze. Maar na de kortste keren komen ze als huichelaar en leugenaar openbaar, want ze hebben het zo druk met hun bedrijf en zo druk op het werk en zo druk met hun gezin dat ze aan de verborgen omgang met de Heere helemaal niet toekomen. En ze moeten zoveel vakliteratuur doorlezen en zoveel correspondentie afhandelen dat de tijd voor een aandachtig, biddend lezen van Gods Woord erbij inschiet. Er moet zoveel gepland, zoveel geregeld, en met zoveel rekening gehouden

worden dat er geen uitzien meer is naar de ontmoeting met die opgestane Zaligmaker. En dan kan het wel eens zijn, als het weer Pasen wordt, dat dit verlangen een ogenblik vernieuwd wordt, en dat dit zogenaamde hunkeren naar de ontmoeting met die opgestane Zaligmaker weer nieuw leven ingeblazen wordt. Maar na korte tijd worden de eigen oude paden weer bewandeld. Straks gaat u allemaal naar huis nietwaar; dan is Pasen bijna weer voorbij. En hoe gaat het dan verder? O geliefden, zó onverwacht, in de achterliggende tijd is het weer openbaar gekomen, zó onverwacht komt dan de dood in de vensteren van het aardse leven, wordt het bestaan afgesneden, en moet zó een staan voor Gods rechterstoel, om te verstommen. En dan kan zó een het alleen nog maar uitkermen: “Zo vaak Pasen gevierd; had ik maar geluisterd naar de boodschap van die knechten des Heeren; had ik de roepstemmen maar niet in de wind geslagen; had ik maar niet gedacht dat ik nog tijd genoeg had om bekeerd te worden, omdat ik nog zo jong was; had ik maar niet gedacht dat mijn vrome gevoelens, mijn rechtzinnigheid en mijn bijbelstudie mij zouden brengen in Gods heerlijkheid; had ik maar...” Maar dan is het te laat, eeuwig te laat. En dan gaat u met dat “had ik maar” verloren; want u zult die Zaligmaker en opgestane Heiland bevindelijk moeten kennen. Laat u daarom toch hedenmorgen nog waarschuwen door het Woord des Heeren, opdat deze kerkdienst uw verdoemenis niet zal verzwaren. Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 139, het 14^e zangvers:

Doorgrond m', en ken mijn hart, o Heer'!
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproef m', en zie of mijn gemoed
Iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt;
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.

En zo gaat de Paasboodschap dus uit geliefden, naar die “meer dan vijfhonderd broederen”, waardoor dezen op weg gaan naar Galiléa. Maar wat zal daar een aanvechting op afgekomen zijn, en wat zal dat woord des Heeren zijn besprongen door duivelse woorden. En wat zullen die mensen het door de binnenpraters moeilijk hebben gehad, wat zullen ze uitgelachen zijn door hun familieleden, door hun kinderen misschien wel, door hun burens en door hun vrienden; wat zullen die misschien gezegd hebben: “Opstanding uit de doden, maar dat kan toch helemaal niet? Dat bestaat toch niet? En die Jezus, zou Die zijn opgestaan; Die, Die daar veroordeeld is door het Sanhedrin, de Grote Raad, Die Pilatus niet durfde vrijspreken? Die gekroond was met een doornenkroon, en Die tussen de misdadigers is gekruisigd, zou Die zijn opgestaan?” De apostel Paulus komt daar in de gemeente van Korinthe zoveel opstand en vijandschap tegen aangaande de opstanding van de Heere Jezus; we hebben daar samen over gelezen nietwaar? En in onze tijd is het niet anders; wanneer Pasen er weer aankomt, dan zijn er niet weinige hooggeleerde theologen die zo nodig moeten beweren dat de opstanding van de Heere Jezus uit de doden alleen maar fantasie, alleen maar inbeelding is, in de gedachten van de discipelen. Want het menselijke verstand kan daar niet bij; een mens kan dat niet beredeneren, hij krijgt dat niet op een rij. En wat gaat hij dan doen, elk mens hoor, u en jij en ik van nature? Dan gaat hij zijn eigen verstand op de eerste plaats zetten, en dan gaat hij in hoogmoed het Woord des Heeren verdacht houden. Och, daar is hij in het paradijs al mee begonnen nietwaar? En hij gaat zeggen: “Het zal wel niet zo zijn, het zal wel anders zijn, want...” O geliefden, het Woord des Heeren wordt verguisd, vertrapt en veracht; en een mens gaat altijd zijn eigen woord daartegenover zetten, om in puur ongeloof het

Woord des Heeren af te wijzen. En zo is het ook als het gaat om de orde des heils; daar kun je regelmatig wat over lezen nietwaar? Dan bedenkt men heden ten dage een gemakkelijker weg, een aangenamer weg, een opgaande weg, waarbij een mens wordt opgebouwd met zijn vroomheid, met zijn gevoeligheden, met zijn ontvangen teksten en zijn beleefde zaken. O dan wordt er gezegd: “Maar als jij dát hebt meegemaakt, dan mag je jezelf zeker bij Gods volk rekenen; en als ik zie op wat jij hebt afgeweend, dan hoeft je er nooit meer aan te twijfelen of jij zult eeuwig zalig worden.” En zo bedriegt de godsdienst er heden ten dage duizenden en tienduizenden en honderdduizenden. En onder de jeugd geldt het steeds meer dat je zelf naar de Heere Jezus toe kunt gaan en dat je Hem zelf kunt aannemen en omhelzen. En talloze jonge mensen laten zich daardoor bedriegen, en menen als kind des Heeren eeuwig behouden te zijn. Maar als de Heere in waarheid in je leven komt – en ik hoop toch dat u dit mag kennen of mag leren kennen – dan brengt Hij zó een op de weg van Psalm 130, op die afgaande weg, naar de diepten der ellende. Dan gaat zo’n mens leren, in een weg van recht, om zichzelf te verfoeien in stof en as. Dan komt zo’n mens dáár terecht waar hij, naar het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods, alleen nog maar verlóren kan gaan; en waar hij alleen nog maar zijn verdiende plaats verklaard ziet in de vlammen van de hel, om het Woord des Heeren te geloven, dat zegt: “Doe dat, en gij zult leven; doet ge het niet, dan zult ge sterven”; om dat Woord te gaan beamen en toe te vallen.

Die ware broeders leren het Woord Gods gelóven; ze durven daar geen punt of komma vanaf te doen. En zo gaan ze, “meer dan vijfhonderd”, naar Galiléa. Hebt u het gehoord?: náár Galiléa; dáár moeten ze heen; niet naar Jeruzalem, terwijl Jeruzalem toch het godsdienstige centrum is; ze moeten naar Galiléa, naar het Galiléa der heidenen, naar dat donkere Galiléa. Weet u waarom? Omdat ze terug moeten naar hun afkomst, omdat ze in dat Galiléa bepaald moeten worden bij het feit dat ze, door hun zondeval, heidenen geworden zijn, dat ze in de duisternis terechtgekomen zijn, en dat ze alleen maar de dood, de eeuwige dood, verdiend hebben. Ze moeten naar dat Galiléa der heidenen, dat Galiléa der duisternis, om juist dáár in dat doodsgebied, in dat gebied der duisternis, de Heere Jezus te mogen ontmoeten. En zo komen daar, die “meer dan vijfhonderd broederen” in Galiléa aan, aangevochten, bestreden, aangevallen, over diepe, donkere wegen; en tegelijkertijd getrokken door de koorden van Gods liefde en voortgedreven door de kracht van Gods verkiezende genade van eeuwigheid, om de verschijning van de opgestane Heere Jezus te beleven. O, dan komen ze van links en van rechts, van het noorden en van het zuiden, ja van alle kanten. En let u eens op, want dan is het dezulken om de Persóón van de Heere Jezus te doen; ze willen de Heere Jezus in de armen vallen, ze willen de Heere Jezus aanbidden, ze willen de Heere Jezus verheerlijken en grootmaken. O, ze willen de kussen gevoelen van die hemelse Bruidegom, Die blank en rood is, en Die de banier draagt boven tienduizend; ze willen in Hem wegzinken, om uit Hem en door Hem, God groot te maken. Het is dezulken niet om de hémel te doen; het gaat hen er niet om de weldaden Christi, welke Hij verworven heeft door Zijn lijden en sterven, binnen te halen. Ze willen niet eeuwig gelukkig worden in de hemel om bevrijd te zijn van zonde, ziekte, moeite, rouw en eenzaamheid; maar ze willen daar zijn om Gód te aanbidden, om God te verheerlijken, te roemen en te prijzen. Maar waar is het ú dan om te doen? Toe, wees eens eerlijk. Ach, ik kan me zo voorstellen als u in de zorgen terecht komt, als er ziekte in uw leven komt, als er moeilijkheden zijn, als u het soms niet meer ziet zitten, dat u denkt: Laat ik mijn handen maar vouwen, dan mocht de Heere me er misschien nog uit redden, dan mocht de Heere me misschien nog gezondheid geven, en dan mocht de Heere....O geliefden, door Gods eigen werk is het

die “meer dan vijfhonderd” nergens anders om te doen dan om de Heere Jezus Zelf. Naar Hém gaat hun hart uit, naar Hem verlangt hun ziel, bij Hem willen ze schuilen, en Hem willen ze aanbidden. En als het zo ligt, dan mag men ook gaan beleven dat daar de Heere Jezus in de dadelijkheid verschijnt.

3. De beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus

Want ons derde aandachtspunt, ten slotte, spreekt over *de beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus*. Och, dan wordt daar wáár, dat de Heere Jezus aan dezulken verschijnt, op de plaats waar de Heere Jezus hen ontboden had; daar mogen ze Hem ontmoeten, daar mogen ze Hem zien, daar mogen ze Hem aanbidden, daar mogen ze zich kwijtraken aan Hem. Die “meer dan vijfhonderd”, afgesneden van de wereld, van de godsdienst, van Adam en het leven, mogen, ingelijfd in Christus, Hem zien als de Opgestane, en ze mogen Hem verheerlijken. Want na Pasen verschijnt de Heere Jezus alleen nog maar aan Zijn wáre discipelen, o wat groot. En zo verschijnt de Heere Jezus ook in onze tijd, op een geestelijke wijze, aan al degenen die in waarheid de weg der wedergeboorte hebben mogen beleven, in een weg van recht aan een einde met zichzelf zijn gekomen, en in Hem zijn ingelijfd. Wat zal het groot zijn geweest, daar in Galiléa; wat zullen ze God de Vader hebben verheerlijkt om Zijn wonderheerlijke, vrije, soevereine verkiezing van eeuwigheid; en wat zullen ze God de Zoon hebben geroemd om Zijn verdienende arbeid; en wat zal hun lof ook God de Heilige Geest hebben betroffen, omdat Hij alles is komen toe te passen. Geliefden, daar weet toch al Gods ware volk, tot in onze tijd, van; want als hun in waarheid Christus geschonken wordt van achter het recht, dan zullen ook zij ervaren hoe groot het is om dat mee te mogen maken om dan in de dadelijkheid gereinigd te worden van alle vuile zonden, gewassen te worden in Zijn bloed; om dan door het waar zaligmakend geloof bekleed te worden met Zijn gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid; om dan weg te zinken en weg te smelten in Hem, van Wie zij een nieuw hart hebben gekregen. Dan is er geen twijfel meer mogelijk, want dan ligt alles vast in Hem.

Die “meer dan vijfhonderd broederen” hebben natuurlijk wel over dit alles gepraat toen ze thuiskwamen. Als de kinderen onder ons thuiskomen, en ze hebben wat beleefd op school of ergens anders, dan moet dat verteld worden; en zoveel temeer als je de beleefde verschijning van de opgestane Heere Jezus hebt mogen ervaren, dan wordt daarover gepraat. Die mannen hebben het gezegd toen ze thuiskwamen: “Moet je eens horen....” En de apostel Paulus zegt het in ons tekstgedeelte zo duidelijk tegen die Korintheërs: “Gaat maar eens praten met die “meer dan vijfhonderd broederen” die de opgestane Heere Jezus hebben gezien. Loopt het maar eens na bij hen, jullie die twifelen of de opstanding van de Heere Jezus wel waar is, wel werkelijkheid is.” Als het werkelijk beleefd mag zijn, die opgestane Christus geschonken te hebben gekregen van achter het recht, dan moet erover gepraat worden, dan komt dat openbaar. Daarom is Gods ware volk altijd te herkennen, ook in deze tijd, aan hun gewaad, aan hun gelaat, aan hun gepraat en aan hun daad. Och, daar wordt wel eens minderwaardig over gedaan in onze tijd, maar het is niet anders wanneer in waarheid de opgestane Christus geschonken is van achter het recht. En nu is het daar in Galiléa al zo kostelijk geweest, om de opgestane Heere Jezus te mogen ontmoeten, maar hoe zal dat straks zijn aan de overzijde van de doodsrivier.... O, dat zal wat zijn, geliefden, dan die Koning te zien in Zijn schoonheid! Dan daar het ontvangen kroontje aan Zijn voeten te mogen werpen, en dan te mogen uitjubelen: “Gij hebt ons Gode gekocht met Uw dierbaar hartenbloed!” Och, dan zal de lof onbepaald opklimmen, dan zullen ze het niet uitgewonderd krijgen dat de Heere naar zó’n goddeloze, naar

zó'n doemeling kwam om te zien. En dan zullen daar niet slechts wat "meer dan vijfhonderd broederen" zijn, o nee, dan zal daar een schare zijn die niemand tellen kan, van mannen en vrouwen, meisjes en jongens. En die zullen eeuwig zingen van Gods goedertierenheên. En dan zullen ze niet meer in Galiléa zijn, maar in het nieuwe Jeruzalem, met zijn paarden poorten en gouden straten.

Mag ik eens vragen: "Bent u daar dan ook? En jij, jongen, meisje? Vraag het u eens af, u grijsaard, die naar leeftijd zo dichtbij de dood bent; en u die nog jong zijt maar even dichtbij de dood, want het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur; o vraag het u toch af of u daar zult zijn."

O onbekeerden onder ons, opnieuw is het Pasen geworden, opnieuw heeft de Heere het u geschonken Zijn Woord te horen, maar ge gaat onverminderd voort over de brede weg ten eeuwigen verderve. O onbekeerden, vraagt toch de Heere om u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, och wat gaat ge in tranen uw weg; wat hebt ge uzelf leren kennen in uw goddeloosheid, maar wat mist ge nog die lieve Heiland en Zaligmaker. Ge hebt gehoord nietwaar, dat al die ware kinderen Gods mogen beleven de opgestane Heere Jezus te ontmoeten, omdat Israels God hun die lieve Heiland schenken zal van achter het recht. Och bekommerden, vraagt dan maar de Heere door te komen trekken, en om u door de hel, van de hel te verlossen, teneinde weg te zinken in de armen van de beminde Borg.

En volk des Heeren, och ge hebt alles met uw hart mogen volgen nietwaar, en als ge eraan denkt hoe ge die Zaligmaker geschonken kreeg, dan weet ge weer hoe dat was en hoe dat is, en dan weet ge er ook iets van hoe het zijn zal. Maar volk, wat is het vaak de dood in de pot, wat zijn de aanvechtingen en de bestrijdingen toch vaak groot. Ach volk, vraagt dan toch de Heere om nog eens leven aan de ziel te komen geven en om Zijn eigen werk nog eens te komen vernieuwen, ja vraagt de Heere maar om u steeds meer te doen sterven aan het eigen ik en om te mogen groeien in de genade. Och volk, ziet ernaar uit om straks dáár te zijn, eeuwig daar; waar ge nu nooit meer behoeft te zondigen, nooit meer behoeft af te hoereren, nooit meer het woord des Heeren verdacht behoeft te houden, maar waar ge eeuwig God zult verheerlijken! Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 89 : 7

*Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

SION DOOR RECHT VERLOST

Tweede 8-tal preken over diverse onderwerpen

door

Ds. J. J. Roodsant

Emerituspredikant te Dirksland

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2009

Auteursrecht: Ds. J. J. Roodsant

INHOUD

1^e preek

Gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons. Psalm 97:2

2^e preek

Daarom zal de Heere Zelf ulieden een teken geven: Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam IMMANUËL heten.

Jesaja 7: 14

3^e preek

Om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwden geest; opdat zij genaamd worden eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde. Jesaja 61:3

4^e preek

Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen. Micha 7:7

5^e preek

Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien. Lukas 2:29

6^e preek

En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen. Markus 16 : 12

7^e preek

En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken. Hand. 2:4, 1ste ged.

8^e preek

En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen. 1 Petrus 4:18

1^e preek

Kerkdienst vanuit de Ned. Herv. (Geref.) Evangelisatie te Lekkerker 16 september 2004

Zingen : Psalm 25 : 3

Lezen : Psalm 97

Gebod

Zingen : Psalm 42 : 3, 5

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 97, en wel bij het 2^e vers uit Psalm 97 en daarvan het tweede gedeelte, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“GERECHTIGHEID EN GERICHT ZIJN DE VASTIGHEID ZIJNS TROONS.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Het recht Gods werkt verschrikking buiten Christus
2. Het recht Gods werkt uitdrijving tot Christus
3. Het recht Gods werkt verheuging in Christus, en
4. Het recht Gods werkt heiligheid uit Christus

1. Het recht Gods werkt verschrikking buiten Christus

Geliefden, in Gods heilig en onfeilbaar Woord vinden we vele malen beschreven dat de Heere de deugd van Zijn gerechtigheid zeer bemint; en dat deze deugd samen met de deugd van Gods heiligheid op de eerste plaats staat. Ja, de deugden van Gods barmhartigheid, Gods genade en Gods ontferming kunnen pas in een mensenleven bewezen worden wanneer de deugden van Gods gerechtigheid en Gods heiligheid in een mensenleven zijn verheerlijkt. Immers, zo staat er in onze tekst: “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” Wanneer u of jij dus in waarheid met het werk Gods van doen krijgt, en wanneer de Heilige Geest in waarheid uw leven binnenkomt – en wat hoop ik toch dat dit bij u gebeuren mag of gebeurd is – dan krijgt u met Gods gerechtigheid te maken, dan krijgt u met Gods gericht van doen, want “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” Ach, en nu weet ik natuurlijk best, dat wij mensen van nature vijanden zijn van Gods gerechtigheid en van Gods gericht, en dat de godsdienstige mens en het godsdienstige vlees briesen en brullen tegen Gods gerechtigheid en tegen Gods gericht. “O, dát dwingende spreken over Gods gerechtigheid”, zo zegt men heden ten dage, “dat is uit de tijd, en dát beweren dat de ervaring gekend moet worden van het komen in Gods gericht, dat doet niet meer mee, want daar schrik je mensen mee af, daarmee jaag je hen de kerk uit, daar krijgen ze de

stuipen van op het lijf. En de enkele leraar die daar nog mee aan komt zetten, die moet je niet meer vragen te komen preken.” Maar geliefden, of het nu aangenaam voor ons mensen is of niet, onze tekst zegt het: “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” En wat lees ik in Jesaja 1 : 27?: “Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid”! O geliefden, ik moet u eerlijk behandelen, nietwaar? Buiten Gods gerechtigheid en buiten Gods gericht is er voor u, voor jou en voor mij geen waarachtige redding en verlossing van de eeuwige smarten in de nimmer dovende vlammen van de hel mogelijk; buiten Gods gerechtigheid en buiten Gods gericht is de weg tot de eeuwige zaligheid in de verheerlijking van Gods Naam afgesloten. O geliefden, wanneer wij nog nooit met het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods te maken hebben gekregen – hoort u goed – dan hebben we nog nooit één stap gezet op de weg ter zaligheid, en dan gaan we nog voor eigen rekening over de aarde, wát we onszelf ook wijsmaken. Wanneer we nog nooit in het gericht Gods zijn gebracht, niet zelden liggende voor de poorten van de hel, om uit te roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!”; en wanneer we het recht Gods nog nooit moesten toevallen, billijken en omhelzen, om geen andere weg meer voor ons te zien dan de weg naar de nimmer dovende vlammen van de hel, dan missen we alles om hoop te hebben op ons behoud; dan is onze hoop niets anders dan een huis der spinnenkop, dat weggevaagd zal worden door de rechtvaardige hand Gods. Weet u, er zijn er niet weinigen, en ik ontmoet ze regelmatig, die verwachting hebben voor het hemelleven na de dood, en die werkelijk het idee hebben eeuwig de Heere groot te maken, omdat ze eens verschrikt zijn geweest door de donder van de wet, omdat ze eens op hun ziekbed geroepen hebben tot de Heere om hulp en om uitkomst, omdat de Heere hen eens is komen vertroosten met een lieflijke tekst, omdat ze eens een versje te binnen geschoten is en omdat ze eens goed gesteld waren onder de bediening van Gods Woord; o, met ontroering der ziel hebben ze daar eens gezeten.

Maar geliefden, laat u niets wijsmaken, want dezulken hebben nog nooit met Gods gerechtigheid kennis gemaakt, dezulken zijn nog nooit in waarheid in het gericht Gods gebracht en nog nooit veroordeeld geworden door het verdoemende en het wraakoefenende recht Gods; en nog nooit kwamen ze op dat plekje te liggen waar een mens het recht Gods verheerlijken wil, zelfs al zou hij daarvoor moeten nederdalen in de hel; en nog nooit moesten ze omkomen met zichzelf, en zó aan de zijde Gods vallen, dat ze alleen maar konden zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” En dan kan zo’n mens wel op de rouwkaart laten afdrukken “in de hope des eeuwigen levens” ontslapen te zijn, maar dan zal die mens erachter komen dat de deur der hoop gesloten is in het dal van Achor, en dat er uit de mond van de Rechter van hemel en aarde niets anders vernomen wordt dan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om daarna eeuwige smarten te lijden in de hel. O geliefden, laat het toch eens nakijken van de Heere; ja, vraagt uzelf toch eens af hoe het met u gesteld is, want “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons”, zo zegt onze tekst.” En als ge nog nooit met Gods gerechtigheid van doen hebt gekregen en nog nooit in het gericht Gods bent gebracht, o dan moet ge er maar niet op rekenen de Heere eeuwig groot te maken in de hemelse heerlijkheid.

Weet u, de dichter van onze tekstpsalm heeft deze zaken bevindelijk leren kennen door het werk van de Heilige Geest. Hij heeft die niet zelf bedacht, hij heeft die, met eerbied gesproken, niet zelf verzonnen, maar hij heeft die zaken bevindelijk ervaren, omdat de Heere hem kwam te brengen op de weg van gerechtigheid en van gericht. En al weten we dan niet hoe de naam van die dichter is - alhoewel de 70 vertalers van de Septuaginta vertellen dat het vermoedelijk David is -; al kunnen we dan niet vertellen

of de psalmist jong of oud, rijk of arm, gehuwd of ongehuwd was; wat we wél van hem weten is dat hij een kind van God was, en dat hij een witte keursteen van de Heere heeft ontvangen, en dat op die witte keursteen een nieuwen naam geschreven heeft gestaan welken niemand kent, dan die hem ontvangt. En weet u wat we ook van hem weten? Dat hij een profeet is, en dat het de Heere behaagd heeft om Zijn woord door middel van zijn dienst te doen opklinken en neerschrijven. Wel geliefden, maar dan weten we toch genoeg? Dan is Zijn Woord, door de inspiratie van de Heilige Geest, toch het onfeilbare Woord des Heeren, dat blijft tot in eeuwigheid!

En dan komt deze knecht des Heeren ons, met ons eerste aandachtspunt te bepalen bij het recht Gods werkt verschrikking buiten Christus. Want moet u eens lezen wat er in het 1^e vers van onze tekstpsalm staat; daar staat: *“De HEERE regeert.”* En wat betekent dat, geliefden? Dat betekent dat de Heere in Zijn regeren, Zijn gerechtigheid en Zijn gericht komt uit te werken; dat betekent dat de Heere in Zijn regeren van volkeren, talen, natiën en kerken Zijn gerechtigheid en Zijn gericht komt door te zetten; dat betekent dat de Heere in Zijn regeren, ook in het persoonlijke leven van een mens, Zijn gerechtigheid en Zijn gericht komt uit te werken. En dat is verschrikkelijk voor een mens buiten Christus. Want weet u, o met uw verstand weet u het natuurlijk, maar bevindelijk ..., weet u, buiten Christus is de Heere een vertoornd Rechter voor een mens; buiten Christus is de Heere een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan; buiten Christus is God slechts gramschap en grimmigheid, en doet Hij een mens alleen maar Zijn vloekspraken horen; buiten Christus is het voor een mens, voor u, voor jou, voor jullie, jonge mensen, en voor mij, eeuwig kwijt, verlóren, werkelijk verloren. Nu hebben we dat natuurlijk met ons verstand geleerd, maar wat zie ik vele mensen die het nooit ingeleefd hebben; want als je met hen praat, dan zeggen ze, zonder één traan: “Ik weet het, voor mij is het verloren.” Maar dan weet je toch niet wat je zegt? Want als je beseft wat dat betekent, dan kun je dat nooit zo zeggen, geliefden. Verlóren...., verloren: dat betekent dat je zult komen op de plek waar de rook van je pijniging eeuwig zal opstijgen; dat betekent dat je dáár zult zijn, waar je eeuwig dorst zult lijden en waar je de Heere nooit meer verheerlijken zult. Verloren, begrijpt u het, geliefden? Gods gerechtigheid, Gods gericht, o daar kun je buiten Christus alleen maar voor sidderen. En nu is dit het grote, dat onze psalmist in de tekstpsalm op dit punt niet blijft hangen, want hij gaat ons kostelijk duidelijk maken hoe nu een verloren, verdorven en verdoemd Adamskind, over wie de Heere als een vertoornd Rechter regeert, wederomgeboren kan worden tot kind des Heeren, over wie de Heere als een goedertieren Vader gaat regeren.

En dát gaat de psalmist verklaren door de beschrijving van de tekenen van het rijk der natuur.

O, dan lees ik daar in het 2^e vers van onze tekstpsalm: *“Rondom Hem zijn wolken en donkerheid.”* Och geliefden, dan verkondigt de psalmist dat rondom de Heere wolken en donkerheid zijn; en dat betekent dat een mens van nature geen greintje Godskennis heeft. Want een mens is in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, en die is het beeld Gods kwijtgeraakt door eigen schuld. Ja, toen hij dat beeld Gods nog had, toen wist hij wat het was om ware kennis, gerechtigheid en heiligheid te bezitten; toen kende hij de Heere in gerechtigheid en heiligheid. Maar dat is hij kwijtgeraakt! Die mens, u, jij en ik, heeft zich moed- en vrijwillig in een drievoudige dood gestort, een geestelijke dood, een tijdelijke dood en een eeuwige dood; hij is de duivel toegevalen, en heeft zich voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. O, die mens heeft een verduisterd verstand gekregen; hij draagt een stenen hart in zich om, hij is doof en blind voor de woorden en de werken

Gods; en die mens is op weg naar de verschrikkelijke toekomst in de hel. Naar Gods recht en gerechtigheid zal hij immers daar terechtkomen; verdiend geliefden, verdiend! O, als je daar een ogenblik over peinst, dan lopen de koude rillingen over je rug. Maar de meeste mensen hebben daar helemaal geen last van en ze hebben daar ook geen weet van. Ja, er zijn zóveel mensen die denken dat ze de Heere kennen; ze schrijven er zelfs dikke boeken over; ze menen dat ze de Heere kunnen volgen, dat ze Hem kunnen narekenen en doorgronden. Maar wolken en donkerheid zijn rondom de Heere, en de Heere bewoont een ontoegankelijk licht; er is geen mens die Hem ooit kan zien en leven.

En weet u wie daar nu wel oog voor krijgen? Dat zijn degenen in wier ziel de Heere komt te werken door de Heilige Geest. Want als de Heilige Geest in een mensenkind aan het werk gaat en zijn zielsogen opengaan, dan gaat hij ontdekken dat er wolken en donkerheid rondom de Heere zijn; dan gaat hij zijn onkennis van de levende God gevoelen, dan gaat hij de verborgenheid van de Heere beleven, en dan gaat hij het in smart uitroepen: “Ik ben Gód kwijt, ik ben Gods beeld kwijt.” En nu komt de Heere hem te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. O, dan gaat hij het beleven wat de woorden van onze tekst betekenen: “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons”, en dan komen er ook wolken en donkerheid rondom hem; maar dat zijn dan wolken en donkerheid van zonde, van schuld, van goddeloosheid, van onreinheid, van opstandigheid en van begeerlijkheid. O geliefden, dan krijgt zo een als het ware een moormanshuid, dan wordt hij almaar zwarter en zwarter voor God. En dan gaat hij ervaren dat er buiten Christus geen leven is en dat buiten Christus het recht Gods een verschrikking is; dan gaat hij ervaren buiten Christus niets anders te kunnen doen dan zondigen en schuld met schuld vermenigvuldigen. Dan wordt zo’n mens echter niet alleen een zondaar voor God, maar dan wordt hij één brok zonde voor God; en dan kan hij in het gericht van die rechtvaardige en heilige God niets anders verwachten dan dat hij veroordeeld wordt! En dan wordt hij het daarmee eens omdat het naar Gods récht is. Maar hebt u dat al beleefd? Bent u die weg al gegaan, geliefden?

Tegenwoordig beweren ze dat het allemaal zo licht en zo heerlijk wordt als de Heere in je leven komt, dan kun je hallelujah’s gaan zingen; dan komen de lofpsalmen als het ware vanzelf uit je hart. Maar als de Heilige Geest in waarheid in je hart gaat werken, en dat gun ik je, dan krijg je met Gods gerechtigheid en Gods gericht te maken; dan gaat Hij je ontkleden, ontgronden en afsnijden van alles wat je jezelf in je handen hebt geschoven en in je zakken hebt gestopt, en dan word je tot een ellendige en arme. Ja, dan ga je meemaken wat er in vers 3 van onze tekstsalm staat, *dat een vuur voor Gods aangezicht heengaat, en dat Zijn wederpartijen door Hem in brand gestoken worden*. Want Gods ogen zijn vuurvlammen en Gods troon is vol vuurvonken der gerechtigheid; en zo lezen we in Jesaja 66: 15 en 16: “De HEERE zal met Zijn vuur en met Zijn zwaard komen; Hij zal Zijn toorn met grimmigheid hiertoe wenden, en Zijn schelding met vuurvlammen; en dan zal Hij in het recht treden, om zo’n mensenkind in het effen recht des Heeren te leiden. Maar hebt u dat dan al beleefd, geliefden? Werd u al op die weg geleid? Hebt u uw gruwelijke verdorvenheid al leren kennen? Bent u al een stank in uw eigen neusgaten geworden, om te beseffen dat óók te zijn in Góds neusgaten? En kreeg u uw schuld al in een weg van recht en gerechtigheid op de schouders gelegd, vergezelschap van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt”? En kent u dat plekje op de grond al om te smeken tot God om genade?

O geliefden, dat moet gekend worden. En maakt uzelf niet wijs wat zovelen in onze tijd doen, die zeggen: “Ach, dat maken maar enkele mensen mee; dat is van vroeger, leest maar die boeken waar de bekeringsgeschiedenissen van het oude volk in staan; maar in onze tijd gaat dat anders. O geliefden, vergist u niet, want het staat in Gods

Woord: “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” En de Heere gaat Zijn wederpartijen rondom aan brand steken. Nu zijn wij geneigd om bij die wederpartijen altijd naar buiten te kijken, naar de wereld te kijken, want daar wonen de wederpartijders des Heeren; maar als er door de Heilige Geest waar werk in je ziel wordt verricht, dan krijg je de vinger op het eigen hart gericht en dan wordt het: “Gij zijt die man, gij zijt die vrouw.” O, dan word je zélf tot zo’n wederpartijder van de Heere, dan word je zelf tot zo’n vijand van de Heere, want dan ga je beleven een vijand te zijn van vrije, soevereine genade; dan ga je ervaren te briesen en te brullen tegen de weg der bekering welke de Heere met Zijn ware volk komt te houden. Wij mensen, opkomend uit het werkverbond, willen immers altijd wat meebrengen en neerleggen voor de Heere en laten opschrijven bij de Heere tot onze zaligheid, maar dat slaat Hij uit handen, want “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” We zeggen misschien wel dat we bekeerd zouden willen worden, maar als de Heere een mens in waarheid gaat bekeren, dan roept hij niet zelden uit: “Heere, maar niet over deze weg”; want Hij brengt zo’n mens op de diepe, afgaande weg van Psalm 130, om uit de diepten der ellenden tot God te leren roepen. En ik zal u zeggen, vanuit de eigen bevinding natuurlijk: dan raakt een mens alles kwijt; dan raakt een mens zijn man of zijn vrouw kwijt, zijn kinderen, zijn vrienden, zijn familie, zijn kennissen; dan raakt hij zijn geld en niet zelden zijn baan kwijt.

Maar weet u wat hij ook kwijtraakt? Hij raakt zijn godsdienst, zijn vroomheid en zijn ernstigheid kwijt als grondjes voor de eeuwigheid; en het enige dat hij overhoudt, is zonde en schuld; alsmede het besef een vijand des Heeren te zijn, een wederpartijder van de levende God. O geliefden, dan gaat hij zien dat het kwijt is voor hem, want “gerechtigheid en gericht zijn de vastigheid Zijns troons.” En vanwege de minste zonde gaat een mens al verloren, laat staan als je zo’n volkomen goddeloze en zondaar bent. O, zo’n mens kan alleen nog maar sidderen van verschrikking voor het rechtvaardige, verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Maar mag ik eens vragen: “Wanneer bent ú in waarheid een wederpartijder des Heeren geworden? Wanneer bent u bevindelijk een vijand van de Heere geworden?” Ach, iemand schreef mij eens een brief, waarin hij zei: “Dominee, ik zou zo graag een vriend van de Heere willen worden.” Maar op de ware weg der wedergeboorte komt een mens erachter dat hij een vijand van de Heere is. Geliefden, wat hoop ik toch, o wat gun ik u toch met alle liefde van mijn hart, dat de Heere u door dat overtuigende en ontdekkende werk gaat laten zien wie u bent, en dat u in de beleving een vijand des Heeren wordt.

En dan moet u verder luisteren, want dan staat er zo in onze tekst, *dat de Heere die vijanden van Hem rondom aan brand gaat steken*. Rondom aan brand; dat is wat: aan de voorkant, de achterkant en de zijkanten aan brand; rondom aan brand. Weet u, als er in een zaal waar veel mensen zijn, brand uitbreekt, en er breekt brand uit aan de ene kant, dan vlucht iedereen naar de andere kant, en dan kan men nog ontkomen, nietwaar? Maar als er nu rondom brand uitbreekt, dan kun je nergens meer heen. En dat is het nu wat de Heere gaat doen met de ware keurlingen Gods op de weg der overtuiging, ontdekking en ontgronding; die steekt Hij rondom aan brand en dan kunnen ze nergens heen. Want als een mens kan, vlucht hij weg en dan probeert hij het leven in eigen hand te houden; maar als het ware werk des Heeren in een mensenleven geschiedt, dan wordt hij rondom aan brand gestoken worden, en dan wordt Psalm 142 : 4 zo waar: “k Wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen, en alle hoop mij gans ontviel, daar niemand zorgde voor mijn ziel.”

Weet u, er zijn mensen die wel eens wat meegemaakt hebben; ze zijn wel eens

besprongen door de angsten van de hel, en ze zijn door de gerechtigheid des Heeren gedéeltelijk aan brand gestoken; maar ze konden nog weggelopen van de verschrikkelijke plaats des oordeels; ze konden uit het gericht Gods wegvlugten en ontkomen aan de totale ondergang. Maar daarna hoor je ze vertellen dat ze wat hebben meegemaakt, dat er wat in hun leven is gebeurd, en ze zetten zich daarmee bij Gods volk. O, ik moet het u zeggen, er zijn zovelen die zichzelf als een veranderd mens beschouwen, en ze zetten zich daarmee bij Gods volk. En er zijn er zoveel die met hun omkering, hun bijkering en hun toekering denken de eeuwige zaligheid aan te doen. Maar hoort u, ze zijn nog nooit rondóm aan brand gestoken, ze zijn nog nooit werkelijk – naar Gods recht en gerechtigheid – verlóren gegaan, onder en door het recht Gods; en dus hebben ze ook nog nooit in waarheid die lieve Zaligmaker, de Heere Jezus, geschonken gekregen van achter het recht. En daarom bedriegen ze zichzelf als ze zich bij Gods volk rekenen. O, dan zullen ze hun ogen opslaan in de pijniging, om eeuwig Gods recht en gerechtigheid te verheerlijken in hun eigen verdoemenis. O geliefden, vraagt uzelf toch eens af hoe het met u gesteld is!

En dan lees ik in vers 4 van onze tekstpsalm hoe de Heere verder werkt in het leven van die keurlingen Gods, want dan gaat onze tekstpsalm spreken over *de bliksemen Gods die de wereld verlichten en de aarde doen beven*. Merkt u het, dan krijgt die mens te maken met de bliksemen Gods. En u weet het, een bliksem in de nacht kan een gedeelte van de wereld haarscherp verlichten en alles aan het licht brengen. En als de bliksemen des Heeren in waarheid in je leven komen, jonge mensen, vaders en moeders, opa's en oma's, mannen en vrouwen, dan komt alles aan het licht. O, dan begint de Heere bij de grote, brute zonden, maar Hij werkt steeds nauwer en nauwer, en dan komen de boezemzonden en de verborgen zonden, de aan de hand gehouden zonden, boven tafel en aan het licht door de bliksemen Gods. Dan kan er niets verborgen blijven, want tot in de vroege jeugd toe brengt de Heere de zonden aan het licht. En als die bliksemflitsen komen, o dan komt er ook de donder des Heeren achteraan, zo lezen we in onze tekstpsalm; en dan schudt die mens als het ware op zijn voeten, dan wordt die mens door het recht Gods, de gerechtigheid en het gericht Gods aangegrepen, en dan gaat hij beleven dat het verdiend zou zijn als de Heere de aarde onder zijn voeten zou openen, zoals bij een Korach, Dathan en Abiram, om hem daarin te storten. Maar hebt u dat wel eens meegemaakt, geliefden?

Toe, wees eens eerlijk; kent u het, dat de Heere zó met Zijn gerechtigheid naar u toekwam dat u gevoelde bij elke stap weg te zinken, verdiend weg te zinken in de poel van vuur en sulfer? En dan begrijpen we denk ik wel dat die bliksemstralen betekenen dat Gods Woord door Zijn Geest een mens komt te doorboren. Och geliefden, de Heere werkt altijd door Zijn Woord en door Zijn Geest, en als daar in betoning des geestes en der kracht verkondigd wordt: God is een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan, dan krimpt zo een in elkaar, omdat die bliksemstraal hem heeft geraakt. En wanneer bij de Heere vandaan klinkt: "Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen", dan is daar opnieuw zo'n bliksemstraal, en dan moet zo een gaan zien, naar Gods gerechtigheid, walgelijk, verdorven, melaats te zijn, van de voetzool af tot de hoofdschedel toe. En wanneer het daar opnieuw klinkt: "De ziel die zondigt, die zal sterven", o dan weet zo een : het is kwijt, het is eeuwig kwijt! En dan zegt iemand misschien tot zo'n tobberd: "Lees dan toch eens in de Bijbel."

O geliefden, dezulken vinden in de Bijbel alleen maar de vloekspraken Gods; ja, dan wordt het vonnis Gods keer op keer over hen geveld. En dan trillen ze op hun benen, dan zitten ze wenende in een hoekje; dan roepen ze in stilte alleen maar tot God: "O

God, zijt mij zondaar genadig.” Moet u maar eens kijken naar de man over wie de Heere Jezus vertelt, die daar achter in de tempel staat, u kent hem wel, de tollenaar. O, die man durft zijn ogen niet op te heffen, want hij ziet alleen maar wolken en donkerheid; en die man slaat zichzelf op zijn borst vanwege zondebesef en schuldbesef en de beleving van zijn goddeloosheid, verdorvenheid, verdoemdheid en helwaardigheid. Die man heeft zichzelf leren kennen in het licht van Gods gerechtigheid, en hij weet het: in Gods gericht kan ik niet bestaan. Die man kan alleen nog maar verloren gaan, en daarom kan hij ook alleen nog maar uitroepen: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Die man is echt door de Heere klein gemaakt. En als je die man eerlijk gaat behandelen, en hem daardoor in de verdoemenis slaat, dan ben je altijd de tweede, want dat heeft hij zichzelf allang gedaan.

O weet u, tegenwoordig kom je mensen tegen, die beschouwen zich zélf als kleintjes in de genade, dat hebben ze zichzelf gemaakt, namelijk, door hun gevoeligheden, hun ontroeringen en hun belevenissen. Ze zijn, zo zeggen ze, uit de wereld weggetrokken; ze hebben een omzetting leren kennen, ze zijn veranderde mensen geworden. Maar als je die zelf gemaakte kleintjes gevoelig aanraakt door ze bij de helwaardigen en de doemwaardigen te zetten, o dan briesen ze daartegen, dan worden ze tot vijanden voor je. Hoe is het dan met ú? Hebt u al in waarheid iets leren kennen van die bliksemen Gods en van die donder des Heeren? O, weet u wat het is in de stilte op uw knieën, onder tranen, te kermen, om genade bij de Heere vandaan? Hebt u al beleefd, dat het recht Gods verschrikking werkt buiten Christus?

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 142 : 4 en 7

*'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voorhanden scheen,
En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

*Voer mij uit mijn gevangenis,
Tot roem Uws Naams, die heerlijk is;
Dat mij 't rechtvaardig volk omring',
En vrolijk van Uw weldaân zing'.*

Maar geliefden, op die voortgaande weg der ontdekking, overtuiging, ontgronding en afsnijding komt er een moment waarop de Heere de zielsogen van zo een gaat openen buiten zichzelf, en gaat richten op die lieve Zaligmaker. O, dan gaan ze Hem zien in Zijn dierbaarheid, in Zijn beminnelijkheid, in Zijn aanbiddelijkheid, in Zijn noodzakelijkheid en in Zijn gepastheid; dan gaan ze Hem zien in Zijn Borggerechtigheid en in Zijn bloedgerechtigheid. En dan krijgen ze Hem aangewezen als het enige middel waardoor zij in dat gericht Gods staande kunnen blijven en waardoor zij aan de gerechtigheid Gods en de heiligheid Gods kunnen voldoen. Want Híj, o Híj, die lieve, lieve Heere Jezus, Híj heeft de zonde van Gods volk verzoend, Híj heeft de schuld van Gods keurlingen betaald, Híj heeft voor dat volk aan het recht Gods genoegdoening geschonken en Híj heeft de weg naar het Vaderharte Gods geopend.

2. Het recht Gods werkt uitdrijving tot Christus

Begrijpt u, waarom ons tweede aandachtspunt spreekt over het recht Gods werkt uitdrijving tot Christus? O geliefden, wanneer van een mens naar Gods recht niets anders overblijft dan een doemeling en een helleling, en zo een dan die lieve Heiland geopenbaard en verklaard krijgt, o dan wordt zo een uitgedreven tot Christus; dan gaat zo een verlangen en hunkeren om die lieve, lieve Heiland geschonken te krijgen van achter het recht; ja, zoals het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, zó schreeuwt zo een om het Water des levens, die Heiland en Zaligmaker; zo hunkert zo een naar de opening van de Bron van dat Water des levens. En weet u, dan krijgen dezulken in het 5^e vers van onze tekstsalm te horen wat ze nu mogen gaan beleven als ze die lieve Heiland en Zaligmaker geschonken krijgen; want dan gaat onze tekstsalm vertellen dat “de bergen smelten als was voor het aanschijn des HEEREN”. O, door Christus, door Hem, uit Hem en in Hem, smelten de bergen als was voor Gods aangezicht. En dan begrijpt u natuurlijk al, dat dit niet gaat over natuurlijke bergen, bergen in de natuur, want die kunnen niet smelten. De Heere zegt wel in Zijn Woord dat je bergen kunt verzetten, zelfs tot in het hart van de zee, maar ze kunnen niet smelten. O, dan gaat het hier om bergen van zonde, van schuld, van vleselijke begeerten, van zondelusten, van vijandschap tegen de Heere en van zelfbedoeling. Die bergen zullen smelten als Christus in waarheid wordt ontvangen van Israels God. O geliefden, die bergen smelten als Christus omhélst mag worden, als men in Hem ingelijfd wordt, als men alles in Hem opgelost krijgt, en een mens mag schuilen achter Zijn dierbaar bloed; ja, als een mens zichzelf mag kwijtraken in Hem, dan smelten de bergen. En dan mag hij ervaren dat hij bekleed wordt met de heilsklederen Christi, en dus met het kleed van Christus’ gerechtigheid, heiligheid en heerlijkheid, om voor God rechtvaardig, heilig en heerlijk te zijn. O, begrijpt u, dat ze als ze dit mogen zien, gaan húnkeren naar Christus en gaan uitroepen met hun hele hart: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.”

O geliefden, kent u die roep? Kent u dat verlangen? Bent u zo, door het recht Gods, uitgedreven tot Christus? En kunt u zich niets kostelickers voorstellen dan in Zijn armen te mogen liggen en de kussen Zijns monds te gevoelen?

En dan mogen dezulken iets wonderlijks gaan meemaken, want dan staat er in vers 7 van onze tekstsalm: “Verheugd moeten dezulken wezen, die dit heil hebben gezien.” Nee, dat staat er helemaal niet.... Daar staat: “*Bescháámd moeten wezen allen die de beelden dienen.*” En dan denkt u misschien bij uzelf: Wat heeft dat er nu toch mee te maken? Waar slaat dat nu op? Wel, Gods volk weet ervan: als je Christus namelijk zo hebt mogen zien en aanschouwen, en als Hij je zo geopenbaard en verklaard is geworden, dan moet je oppassen, want dan heb je slechts een bééld van Christus gezien, en dat is Christus Zélf niet; want Hij moet je van Israels God geschonken worden van achter het recht.

O geliefden, dat wat een mens ziet als hem Christus wordt verklaard en geopenbaard, is een héénwijzing naar Christus, is een áánwijzing van Christus en is een áfbeelding van Christus, om te verkondigen dat het heil in Christus ligt. Maar als je bij jezelf denkt dat zien hebben is, en dat je die geopenbaarde Christus ook geschonken hebt gekregen, dan zit je ernaast! Daarom staat er in onze tekst: “*Beschaamd moeten wezen allen die de beelden dienen.*” Een beeld van Christus, o dat is Christus Zelf niet. En al hebben dezulken door het zien van Christus kostelijke ogenblikken beleefd, al zijn ze hun zondepak een ogenblik kwijtgeraakt; en al hebben ze het misschien gezegd: “Zoete, lieve Lam, Immanuël!”, en gedacht dat ze daarmee de grote zaak hebben beleefd, o geliefden, het zien van het Middel der verzoening betekent niet dat je in waarheid met God verzoend bént, want Sion wordt niet gezaligd door een gezicht,

maar door gericht.

O, in onze tijd komen we toch zoveel verschrikkelijk verdrietige dingen tegen, omdat mensen die wat van Christus hebben gezien, zeggen dat de zaak voor hen klaar is en dat ze eeuwig God zullen grootmaken. Maar wat vergissen ze zich, want ze zijn nog nooit in waarheid in Hem ingelijfd, en ze hebben die lieve Heiland nog nooit werkelijk van Israels God van achter het recht geschonken gekregen, nadat ze onder en door dat recht zijn omgekomen. Begrijpt u hoe ik u vanavond eerlijk moet behandelen en hoe ik u moet waarschuwen? Wees toch voorzichtig en laat u toch niet bedriegen door te menen dat de Heiland u geschonken is terwijl u Hem in waarheid nog mist.

Maar dan gaat de psalm verder. Och, weet u, de Heere werkt altijd dóór in het leven van Zijn ware volk; o, al gaat dat volk soms jaren, tientallen jaren, in staatsbekommering en in standsbekommering over de aarde, er komt een ogenblik aan deze zijde van de dood waarop de Heere komt dóórwerken; en dat lezen we in onze tekstpsalm, want er staat in vers 8, *dat Sion heeft gehoord en dat Sion zich heeft verblijd, en dat de dochteren van Juda zich hebben verheugd, vanwege de oordelen des HEEREN*. Ze hebben zich dus over de oordelen des HEEREN verhéugd. Ach, dan ben je wel een gesprenkelde vogel, en de mensen trekken zeker hun neus voor je op als je je verheugt over de oordelen Gods. En we zeiden nog tegen elkaar in de consistorie, dat een mens tegenwoordig alleen maar horen wil van Gods liefde, van Gods barmhartigheid, van Gods ontferming en van Gods genade. Maar Gods ware volk, o dat trekt op de verdoeming aan in plaats van op de verzoening; dat ware volk des Heeren is het om Gód te doen, en dat wil niets liever dan dat Gód wordt verheerlijkt en Gods déugden worden grootgemaakt. Maar de godsdienst is het alleen maar om de hemel te doen, en de godsdienst wil het alleen maar zelf eeuwig goed hebben; maar die ware gekenden van eeuwigheid verheugen zich vanwege de oordelen des HEEREN, want dat Sion wil niets liever dan de deugden Gods verheerlijken. O, als de Heere komt door te trekken in het leven van die ware keurlingen Gods, dan brengt Hij ze zó aan Zijn zijde, dat ze nooit meer zalig willen worden ten koste van Gods recht; dat ze het alleen maar zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” En al moeten ze dan sterven, al moeten ze dan omkomen, al moeten ze dan het hoofd op het blok leggen, “de HEERE is recht, in al Zijn weg en werk.” O, dan willen ze niets anders dan Gods oordelen ondergaan en Gods recht verheerlijken. En dan...., dan mogen dezulken gaan meemaken, waar de dichter Pothoven over schrijft, want dan mogen ze beleven dat “verloren gaan door God niet wordt toegestaan.” O, als ze op dat plekje komen waar het voor hen kwijt is en ze dat zoete, lieve recht des Heeren volkomen omhelzen, dan ontvangen ze in waarheid die lieve Heiland en Verlosser uit de handen van Israels God. Dan worden ze in Hem ingelijfd, dan worden ze in de dadelijkheid gereinigd van al hun ongerechtigheden door Zijn dierbaar bloed. Dan beleven ze dat hun hart vernieuwd wordt en dat het vervuld wordt met de liefde van God en de liefde tot God. Dan, o dan ervaren ze weg te zinken en weg te smelten in de aanbidding van dat allerliefste Wezen.

3. Het recht Gods werkt verheuging in Christus.

Daarom spreekt ons derde aandachtspunt over het recht Gods werkt verheuging in Christus. O, naar het recht Gods moesten ze omkomen, maar van achter het recht ontvangen ze Christus, en uit en door Christus ontvangen ze het eeuwig, zalig leven, in de verheerlijking van Gods Naam, omdat Hij voor hen de gerechtigheid, de

heiligheid en de heerlijkheid verworven heeft. En wat een verheuging is dat!, o dan kunnen ze het niet op dat de Heere nu naar zo een kwam om te zien. En daarom lezen we ook in vers 9 hoe daar de lofzang aangeheven wordt: “*Gij, HEERE, zijt de Allerhoogste over de gehele aarde.*” Dan begrijpen ze het niet hoe het nu kon dat de Heere naar zo een kwam om te zien, zo’n walgelijke, goddeloze, verdorvene en verdoemde. Kent u dat plekje dan al? En weet u daar dan al in waarheid van? O geliefden, dat kan niet gemist worden, hoor. En nu is het nog het heden der genade; wie weet, is het vanavond wel de laatste keer dat u onder de bediening van Gods Woord zit, en staat u vannacht voor de Rechter van hemel en aarde. En als u dan Christus niet geschonken hebt gekregen van achter Gods recht, o dan zal deze dienst u nog aanklagen en uw verdoemenis verzwaren.

Geliefden, wees dan toch ernstig met deze zaak bezig, en gaat toch niet zo gevaarvol langs de rand van de afgrond der hel door het leven. O, dan zegt Shepard terecht *dat een mens aan een verrotte draad boven de afgrond der hel hangt*. O, dan moet u zich eens inleven: Je doet je ogen hier ‘s avonds dicht en je slaat ze daar open in de afgrond van smart en pijn. En dan vanavond Christus nog gewezen en aangeprezen te hebben gekregen, ja, het vanavond nog te hebben mogen horen dat er in en door Christus ontkoming is voor de grootste der zondaren.

4. Het recht Gods werkt heiligheid uit Christus.

En dan komt ons laatste aandachtspunt te spreken over het recht Gods werkt heiligheid uit Christus. Nog kort, geliefden. Want dan gaan de volgende verzen zulke rijke zaken noemen, want dan wordt er gesproken over *de liefhebbers des HEEREN*, en die worden opgeroepen *om het kwade te haten, en bij het licht des Heeren dat gezaaid is voor den rechtvaardige in het leven te staan*. Ach, wat zou het groot zijn, als u nu zo’n liefhebber des HEEREN mag zijn geworden of worden zult. Wat zou het nu groot zijn kinderen, als jullie dat mogen ervaren, en je zegt: “Daar wordt mijn naam genoemd.” O, ze zeggen wel eens: “In de weekdiensten komen de liefhebbers.” Wat zou het groot zijn als het waar mag zijn, als u een liefhebber des HEEREN mag zijn, die de Heere liefheeft uit geheel uw hart, uit geheel uw verstand, uit geheel uw ziel en uit geheel uw kracht. Dan gaan ze door het leven bij het licht dat voor hen gezaaid is, zegt de psalm. Ach, dan weten ze: dat Licht, de Heere Jezus, is voor hen gezaaid in de akker des doods en dan gaan ze gaan achter Hem aan. O, dan smeken ze elke dag weer of de Heere dat licht van Hem wil ontsteken; dan zijn ze navolgers Christi geworden. En daar komen ze zoveel aan te kort; dat moeten ze dag aan dag belijden. Maar het is het verlangen van hun hart om het Licht dat voor hen gezaaid is, na te volgen. En zo mogen ze in het leven staan, zo mogen ze bezig zijn als liefhebbers des HEEREN, zo mogen ze de Heere trachten te dienen en te verheerlijken. En als het geloof in beoefening is en de Heere overkomt, o dan mogen ze het wel eens meemaken dat de maan onder de voeten raakt en dat ze mogen wegsmelten in de armen van die hemelse Bruidegom. Maar ze moeten het ook wel eens meemaken dat het alles zo doods en zo dor is, en dat ze alleen maar kunnen smeken: “Ach Heere, kom nog eens over; Heere, vernieuw Uw eigen werk nog eens; laat het licht dat gezaaid is nog eens een keer over me opgaan.”

En, zo zegt onze tekstpsalm, en de Heere zal dezulken bewaren; ja, zo gaat de tekstpsalm verder: *Hij zal ze redden uit de hand van de goddelozen!* O, de Heere zorgt voor Zijn kinderen. Maar daar kunnen ze vaak niets van bekijken, daar hebben ze vaak

geen zicht op, en dan denken ze wel eens: Hoe moet het nu? Het gaat helemaal mis. Maar het staat in Gods Woord: *De Heere zal hen bewaren en de Heere zal hen verlossen uit de hand van de goddelozen*. En dat is dan vooral de goddeloze van binnen, want het oude vlees en de oude mens die is zo machtig en die is altijd druk in de weer om dezulken onderuit te halen. En de satan laat zich nooit onbetuigd, hij is altijd slinks en sluw bezig om al het uitgezaaide Woord des Heeren weg te nemen en Gods kinderen, kon het zijn, te verleiden. Maar de Heere bewaart ze, de Heere bewaart Zijn volk. O volk des Heeren, wat is het rijk, de Heere bewaart u en de Heere verlost u van de goddelozen.

En, ten slotte, vers 12, o daar wordt gezegd *dat dit volk zich mag verblijden in den HEERE*. Hoort u het, ze verblijden zich niet het meest over hun bekering en ze verblijden zich niet het meest over hun zalig worden, maar ze verblijden zich het meest over de Heere; ja, ze verblijden zich in de Heere; o het is dezulken alleen nog maar om de Heere te doen. Want Hem te verhogen en te verheerlijken, Hem te roemen en te prijzen, dát is het waar het hun om te doen is. En wat zou het kostelijk zijn geliefden, als u daar nu wat van kennen mag en als u zeggen mag: “Daar ben ik geen vreemdeling van, omdat de Heere me dát bij tijd en wijle schenkt aan deze zijde van de dood.”

O onbekeerden onder ons, waagt het toch niet met een tekstje, een versje, een omzetting en een verandering, want buiten Christus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. O, vraagt de Heere toch om u in het hart te komen grijpen, en om Zijn gerechtigheid en gericht in uw leven te komen toepassen, opdat ge op dat plekje komen zult waar die lieve Zaligmaker u geschonken wordt.

En bekommerden onder ons, wat gaat ge in uw gemis over de aarde. Wat hebt ge beleefd, ingeleefd en doorleefd wie ge zijt, en wat hebt ge iets mogen zien van Christus, die lieve, lieve Heiland, maar ge hebt Hem nog niet geschonken gekregen. O bekommerden, wat gaat uw hart naar Hem uit; o, wat weent ge vaak bittere tranen om Hem. Och bekommerden, smeekt de Heere maar om toch door te komen trekken en om u op dat plekje te brengen waar ge met uzelf zult moeten omkomen, maar waar ge ook Christus geschonken zult krijgen en waar ge de verheuging in Christus zult leren kennen. O, bestormt toch de genadetroon, want als er waar werk in uw ziel verklaard ligt, dan zal de Heere u Christus schenken. En dan zult ge beleven wat het is om in Christus weg te smelten.

En volk des Heeren, o ge weet wat dat is, maar wat gaat ook gij vaak in uw gemis over de aarde als de Heere Zich verborgen houdt. O, wat is er bij u dan een smeken om het leven te komen vernieuwen. Ach volk, steun maar op het Woord des Heeren, en zie er maar naar uit om eens eeuwig daar te zijn waar ge God eeuwig zult mogen grootmaken; verlost van het lichaam der zonde. Ja, waar ge eeuwig zult mogen zingen van Gods goedertierenheên. Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 89 : 8

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog, en zullen d' eerkroon dragen.
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

2^e preek

Preekdienst Oud Ger. Gem. in Ned. Papendrecht 18 – 12 – 2005 (Advent)

Zingen: Psalm 25 : 2

Lezen : Jesaja 7 : 1 – 14

Gebed

Zingen: Psalm 121:1, 2

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 7, het gedeelte dat we samen gelezen hebben, en daarvan het 14^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Daarom zal de Heere Zelf ulieden een teken geven: Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam IMMANUËL heten.”

En ik noem u de volgende aandachtspunten:

1. De geweigerde hulp des Heeren.
2. Het wonderbare teken des Heeren, en
3. De dierbare Naam des Heeren.

Geliefden, wanneer we (op deze 4^e Adventszondag) een ogenblik trachten stil te staan bij Jesaja 7, dan moeten we allereerst zeggen, dat als Jesaja onze tekstwoorden komt uit te spreken, de stad Jeruzalem in grote nood verkeert. Want weet u, koning Achaz, de koning van Juda, het tweestammenrijk, leeft op een gruwelijke, goddeloze manier. Och, als u thuis 2 Kronieken 28 eens opslaat, dan komt u er wel achter dat die koning de gruwelijkste dingen doet. Want hij leeft in afgoderij. Hij richt beelden op voor de Baäl, hij rookt in het dal des zoons Hinnom, hij doet zijn zonen in het vuur branden, hij offert op de heuvelen en de bergen en schier onder elke groene boom. En geliefden, als je zo bezig bent, in de tijd van ons tekstgedeelte, maar ook nu, in het openbaar of in het verborgene; als je zo de Heere tart en zo gruwelijk goddeloos in het leven staat, dan kun je erop rekenen dat de Heere geen ledig Aanschouwer is, en dat de Heere, op Zijn tijd, met Zijn toorn zal komen.

Och geliefden, ik kan ervan getuigen hoe in mijn vorige gemeenten pure vijanden van de Waarheid door de Heere zijn neergeveld. Want als je aan Gods volk komt, kom je aan Zijn oogappel.

En als we dan kijken naar het leven van koning Achaz, o dan zien we hoe de Heere daar twee koningen als het ware mobiliseert, om het koning Achaz moeilijk te gaan maken: koning Rezin, de koning van Syrië, en Pekah, de koning van het tienstammenrijk, het broedervolk. Moet u zich voorstellen, koning Rezin voert een grote aanval uit, en hij neemt talloze gevangenen uit Juda mee, om ze te brengen naar

Damascus, de hoofdstad van zijn rijk. En koning Pekah slaat daar op één dag honderdtwintigduizend strijdbare mannen dood. En diezelfde Pekah neemt tweehonderdduizend vrouwen, jongens en meisjes, gevangen, om hen mee te nemen naar de stad Samaria, en om hen daar zéker in te zetten als slaven en slavinnen. O, wat een verdriet geliefden, wat een angst, wat een zorgen. Degenen onder ons die de tweede wereldoorlog meegemaakt hebben, zullen zich kunnen voorstellen welk een dreiging daarvan uitgaat. En alsof dat alles nog niet genoeg is, besluiten die beide koningen om een verbond aan te gaan, de stad Jeruzalem aan te vallen, en het gehele rijk Juda als het ware van de kaart te vegen. En dan wordt de nood zo groot geliefden, dat er in vers 2 van ons tekstgedeelte staat vermeld dat het hart van de koning en het hart van zijn volk bewogen worden als bomen van den wind.

Och, wat kan de Heere een mens laten vernederen, nietwaar? Wat kan de Heere het een mens moeilijk maken, nietwaar? Wat kan de Heere een mens laten verdrukken en een mens beangstigen. Wat kan de Heere de stad Mensziel laten omsingelen en belagen door duizend donkere zaken. Als er een ernstige ziekte in het leven komt, als er een auto-ongeluk wordt meegemaakt, als er schier onoplosbare problemen zijn in het huwelijk, als het op het werk niet lekker loopt en als het met de zaak verkeerd gaat, wat kan er dan geschud worden aan de levensboom. En als de angsten des doods een mens komen aan te grijpen; ja geliefden, als de gruwelen van de hel op je neervallen, wat kan een mens dan vluchten van kamer in kamer, wat kan hij dan soms in wanhoop het vel van zijn handen wrijven, en rusteloos heen en weer lopen. Maar wat gaat zulk een verdrukking uitwerken? Wat zijn de gevolgen daarvan? Waar gaat die mens hulp zoeken? Waar gaat hij het van verwachten? Komt er, door al die slagen, vernedering voor de Heere? Komt een mens in het stof terecht, handenwringend roepend om hulp tot de Hemel? Gaat die mens belijden álles bij de Heere verzondigd en verbeurd te hebben? Krijgt die mens de vinger op het eigen hart gericht, omdat hij het gaat zien dat dáár de schuld van al die ellende gezocht moet worden? Wordt Psalm 121, die we samen gezongen hebben, dan waarheid geliefden, zodat er gezien wordt: “naar het gebergte heen”, om vandaar hulp te verwachten, en om dag en nacht des Hoogsten bijstand des Heeren in te wachten?

Och geliefden, dan wil ik u de vraag stellen: “Waar bent ú met uw zorgen en uw verdriet en uw moeite gebleven? Waar hebben de angsten en bekommelingen ú gebracht?”, “en jullie, jonge mensen?”

Wat heeft koning Achaz het moeilijk, wat heeft hij het zwaar, wat wordt hij verdrukt. En wat lezen we dan? Dat hij zijn hulp zoekt bij de Heere? Dat hij bidstonden uitschrijft? Dat hij, in zak en as, zich voor Gods aangezicht vernedert? Nee, dat lezen we níet, geliefden. Weet u wat we wél lezen, dat koning Achaz hulp zoekt bij het machtige Assyrië, bij koning Tiglath-Piléser. O, dáár had koning Achaz verwachting van, terwijl hij van de Heere geen kruimeltje verwachting heeft. En toch had hij zo goed kunnen weten dat de Heere een Helper groot van kracht is. Hij had maar de geschiedenisboeken van zijn volk op hoeven te slaan om erachter te komen hoe vaak de Heere een Uithelper is geweest van Zijn volk. Ja, hij had kunnen lezen, hoe de Heere die machtige Farao van Egypteland heeft vernederd, en hoe Hij Zijn volk uit de klauwen van die Farao heeft gehaald. O, hij had kunnen lezen, hoe de Heere dat volk door alle moeite, verdrukkingen, aanvallen van vijanden, maar ook bij honger en dorst, door de woestijn heeft geleid. En hij had erachter kunnen komen, hoe de Heere de volkeren van Kanaän in de handen van dat volk heeft gegeven. Maar koning Achaz heeft geen enkel vertrouwen in de Heere; de Heere Die maar te spreken heeft, en het is er; te gebieden, en het staat er; hij gelooft niet, dat de Heere hem kan redden uit de macht van die Pekah en die Rezin.

1. De geweigerde hulp des Heeren.

Wat zien we, met ons eerste aandachtspunt, dan toch *de geweigerde hulp des Heeren*. En wat is dat ongeloof herkenbaar, nietwaar? Wat wordt dat overal om ons heen gevonden, en niet minder in ons eigen natuurlijke, zondige, verdorven leven. O, dan mag Jeremia het, als knecht des Heeren, uitroepen: “Vervloekt is de man die op een mens vertrouwt en vlees tot zijn arm stelt.” Maar er is geen Adamskind te vinden, ook niet onder ons, dat uit zichzelf niet op vlees vertrouwt en dat uit zichzelf zijn hulp niet bij mensen zoekt; er is geen mensenkind dat uit zichzelf tot de Heere vlucht om hulp. Want Romeinen 3 verklaart zo ons leven: “er is niemand die God zoekt, niet tot één toe.” O, een mens is zo dwaas, want een mens is een gevallen mens. Een gevallen mens – hoort u? – gevallen in een drievoudige dood: een geestelijke dood, een tijdelijke dood en een eeuwige dood! Een mens is dood voor de dood, en daarom heeft hij geen oog voor zijn nood; daarom denkt hij dat hij er nog wel redelijk vóór staat en dat hij wel bij mensen hulp kan vragen. O geliefden, een mens heeft de Heere de rug en de nek toegekeerd en hij heeft zijn eigen ik op de troon in de troonzaal des harten gezet; en hij doet niets anders dan dit eigen ik ontplooien, en dan dit eigen ik aanbidden. Hij heeft de Heere naar troon en kroon gestaan, en hij heeft zich voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen en nooit meer te eren. O, de mens heeft er zo’n hekel aan om afhankelijk van de Heere te zijn en om in aanhankelijkheid van de Heere zijn weg te gaan. En toch lijkt het er soms op alsof het anders wordt; als een mens bijvoorbeeld iets gaat vernemen van de donder van Gods wet, als hij leert sidderen voor het oordeel Gods, en hij iets gaat zien van de weg naar de hel en van de verschrikkingen van dit oord. O, dan hoor je hem soms wel roepen: *Heere, help me; Heere, red me; Heere, verlos me*. Ja, als een mens omgeven wordt door angsten en verschrikkingen, en hij wil zo graag naar de hemel, dan zie je dat hij wel roept tot God, om hulp bij Hem vandaan. Maar ach, als het dan in het leven wat mee gaat vallen met de gezondheid, en de toekomst gaat er wat rooskleuriger uitzien, de donkere wolken verdwijnen wat, dan is vaak alles weer voorbij. Misschien zitten er wel onder ons, die moeten belijden dat ze het op hun ziekbed zo benauwd hebben gehad, dat ze daar handenwringend onder de dekens hebben gelegen, en dat ze de Heere zoveel beloofd hebben, als Hij hen maar beter zou maken. Maar och, alles is als het ware op het ziekbed gebléven; en toen de gezondheid terugkwam en het gewone leven zijn gang ging, was alles vergeten. Wij mensen, wij zijn niets anders dan vijanden van de Heere en vijanden van vrije genade. En wij menen toch zo, dat wij heel wat in huis hebben om onze eigen levensstad te kunnen verdedigen en om onze stad Mensziel overeind te houden. Ja, we denken dat we de dreigingen van de doodsmachten en de helle machten aardig de baas kunnen. En niet zelden hebben we ook hoge verwachtingen van onszelf als het gaat om het verschijnen voor Gods rechterstoel; och, dan kunnen we toch wel wat voor de Heere neerleggen; immers ons hele leven lang zijn we rechtzinnig, ernstig en oppassend geweest; trouw geweest in onze kerkgang, in ons Bijbellezen en in onze gebeden. O, dan hebben we niet zelden zoveel om bij de Heere neer te leggen, allemaal grondjes voor de eeuwige zaligheid. En we denken op al die grondjes te kunnen blijven staan als we moeten verschijnen voor de Heere. Maar als u de hulp des Heeren weigert omdat u in uzelf rijk, en verrijkt bent, en geens dings gebrek hebt, omdat u denkt dat u met alles wat u hebt en bent, aardig uitkomt, och dan wordt u in ons tekstgedeelte zo duidelijk gemaakt dat u dan om zult komen en dat u dan – en ik ben geroepen om u eerlijk te behandelen – uw ogen zult opslaan in de eeuwige smarten.

Koning Achaz weigert de hulp des Heeren en verzondigt de toekomst in Gods heerlijkheid. Want een mens die wat meent te hebben voor de Heere, komt erachter – maar dan is het te laat – dat hij verdorven is van de voetzool tot de hoofdschedel toe. Een mens die niet totaal met zichzelf is omgekomen, die niet volkomen aan een einde is gebracht met zichzelf; die niet als een uitgewrongen naakte bedelaar aan de troon der genade terecht is gekomen; en die niet onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht des Heeren verloren is gegaan, zál uit de mond des Heeren niets anders vernemen dan: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” Maar hoe is het dan met ú? En hoe is het dan met jou, jongen, meisje? Hoe staat het er dan met u voor? Toe, wees eens eerlijk. Heeft de Heere al uw handen en uw zakken leeggemaakt? Weet u voor uzelf een ellendige bedelaar te zijn? Zijn door het ontdekkende en overtuigende werk van de Heilige Geest al gaten gevallen in uw vrome kleed van eigengerechtigheid? En hebt u al gezien dat dit eigen geloof van u helemaal niets voorstelt? Ja, zijn uw goede werken al in waarheid schade en drek voor u geworden, vanwege de uitnemendheid van de kennis van Christus? Hebt u al werkelijk bittere en hete tranen van droefheid over uw zonden leren schreien? Zijn uw gruwelijke ongerechtigheden u al tot smart geworden? Och geliefden, vandaag kun je mensen horen vertellen dat ze best wel eens een keer wat verkeerd doen, zeker wel, want niemand is volmaakt; maar verder..... En dan kun je direct horen dat men nog nooit iets heeft leren kennen van het waarachtige, ontdekkende werk Gods, en dat men nog geen kruimeltje kennis heeft aan het recht des Heeren. Want als je daarmee te maken krijgt, dan blijft er van een mensenkind helemaal niets overeind; dan kan een mensenkind het alleen maar met de Heere eens worden dat zoen slechts weggeworpen kan worden in de poel van vuur en sulfer. Ja, dan moet zoen het gaan erkennen slechts het hoofd op het blok te moeten leggen, en het uit te moeten roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren.” Doorzoekt u toch nauw, zeer nauw! Wat zou het toch gruwelijk zijn, als u na deze avonddienst voor Gods rechterstoel moet verschijnen, en u staat daar met een leugen in uw rechterhand. Dan zult u eeuwig gepijnigd worden, en wat zou dat verschrikkelijk zijn! Ik heb u niet over voor de hel; ziet het dan toch na geliefden, hoe het met u gesteld is.

Koning Achaz weigert om hulp van de Heere te aanvaarden, en strekt zijn handen alleen maar uit naar Assyrië, naar de wereldse macht. En dan lezen we in vers 3 van ons tekstgedeelte dat de profeet Jesaja naar koning Achaz wordt gezonden. En als we dat nu zo lezen, en we vragen ons eens af wat koning Achaz van Jesaja te horen zal krijgen, dan ligt het toch een beetje voor de hand nietwaar, dat zó’n koning die de hulp des Heeren afwijst, niets anders zal gaan horen dan het oordeel Gods? Dat zou dan toch terecht zijn? Dat zou dan toch verdiend zijn? Daarmee zou de Heere hem toch niet te kort doen? Maar geliefden, wij zouden toch ook niets anders verdiend hebben. Nochtans schenkt de Heere ons vanavond nog deze kerkdienst. Wat een wonder, want dat is een teken dat de Heere nog geen lust gehad heeft in onze dood; maar als Hij ons deze kerkdienst niet geschonken zou hebben, zou de Heere ons toch niet te kort hebben gedaan? Het staat zo kostelijk in de Dordtse Leerregels, dat al zou de Heere niemand van het menselijke geslacht hebben uitverkoren, maar het ganse menselijke geslacht in de verdoemenis geworpen hebben, Hij daarmee niemand onrecht had gedaan. Maar de Heere is zo lankmoedig; u mag hier nog in dit kerkgebouw zitten, als tekenen van Gods lankmoedigheid. Want de Heere had de aarde ook onder u kunnen openen, om u, net als Korach, Dathan en Abiram, levend in de hel te storten. Maar de Heere doet u vanavond nog zijn onder de bediening van Zijn ontdekkend, waarschuwend, uitnodigend en vertroostend Woord. En zo is het nu ook bij koning

Achaz; want als de profeet naar koning Achaz gezonden wordt, dan gaat hij hem niet het oordeel aanzeggen, maar dan gaat hij hem geruststellen met een woord van bemoediging en van troost. Leest u maar in ons tekstgedeelte; dan krijgt koning Achaz te horen dat de Heere zórg om dat volk heeft, en om hem heeft. En dan komt daar de uitnodiging tot koning Achaz om alsnog op de Heere te vertrouwen en om alsnog tot de Heere te gaan roepen om hulp bij Hem vandaan. Dan krijgt koning Achaz nog een kans, nog een kans om op de knieën te gaan.

En hoe denkt u dat de Heere de genadetijd van vanavond bedoelt? Toch ook opdat u en jij op de knieën zouden gaan! Och, als het nu morgen eeuwigheid voor u is, dan zal deze kerkdienst u aanklagen, en dan zal Hij zeggen: Ik heb je gisteravond nog genadetijd gegeven, daar, in de kerk, onder het Woord; weet je nog? De Heere schenkt ons nog genadetijd om ons te confronteren met onze verlorenheid, onze verdorvenheid en onze verdoemelijkheid, en om ons, als een bedelaar aan Gods troon, te doen smeken om genade bij Hem vandaan. En als we dat afwijzen – o, laat u waarschuwen hoor – dan is het voor u voor eeuwig te laat. Want zonder die reddende hulp des Heeren is het kwijt voor u, eeuwig kwijt. En als we op ménsen vertrouwen, of als we het met onszelf, met onze belevenissen, onze ervaringen, onze ontvangen tekstjes en versjes wagen, dan is het kwijt; want het heil ligt alleen in Christus, in de tweede Persoon in het Goddelijke Wezen, Die daar met Kerst geboren wordt op aarde. Die zal ons geschonken moeten worden, van achter het recht, als Heiland en Zaligmaker. U zult met het wederbarende werk van de derde Persoon in het Goddelijke Wezen te maken moeten krijgen, als uitwerking van de verkiezende, soevereine genade van de eerste Persoon in het Goddelijke Wezen, van God de Vader. O geliefden, we zullen de Vader, de Zoon en de Heilige Geest in waarheid moeten hebben leren kennen in al Zijn deugden en anders is het reddeloos verloren voor u! O, ziet het toch eens na, hoe het nu in uw leven is. En jonge mensen in het bijzonder, denkt dan toch niet dat je nog alle tijd hebt, want het leven is maar een damp, een handbreed gesteld, een ogenblik. Och, er zijn er hier toch die ervan weten hoe er kinderen of kleinkinderen, na korte tijd werden weggenomen voor de eeuwigheid. En dat kan ook met jullie, jongens en meisjes, gebeuren. O, ziet het toch dat we onze genadetijd moeten leren uitkopen. Koning Achaz weigert om de aangeboden hulp te aanvaarden. Maar dan gaat de Heere nog verder; leest u maar in ons tekstgedeelte, want dan mag koning Achaz – o, hoort u goed - zelfs om een teken vragen; een teken beneden in de diepte, of boven uit de hoogte; een teken om bevestigd te krijgen dat de Heere hem en zijn volk zal willen helpen.

2. Het wonderbare teken des Heeren

En daardoor komen we bij ons tweede aandachtspunt, *het wonderbare teken des Heeren*. Ziet u wat de Heere allemaal doet? Ziet u wat de Heere doet om koning Achaz als het ware over de streep te halen? En ziet u wat de Heere allemaal doet om Zich vrij te maken van het bloed van koning Achaz? En dat is in ons leven niet anders geliefden! Hoe vaak heeft de Heere u al niet betuigd dat er in en door Christus redding, heil en verlossing mogelijk zijn? Hoe vaak heeft de Heere u al niet in uw leven heel concreet uit- en doorgeholpen? Hoe vaak heeft de Heere u al niet door allerlei gebeurtenissen duidelijk gemaakt dat Hij geen lust heeft in de dood van een zondaar, maar daarin dat hij zich bekeert en leeft? Hoe vaak hebben de doodsklokken al niet in uw oren geklonken, zodat u wist: er wordt iemand begraven; vandaag hij, en misschien ben ik het morgen wel? Hoe vaak hebt u al in de krant over verkeersongelukken gelezen? Bijna elke dag krijgt iemand de boodschap thuis dat een

geliefde is omgekomen in het verkeer. Maar hoe vaak hebben we dat alles naast ons neergelegd? Hoe vaak hebben we in vijandschap gereageerd door te zeggen: “Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust”? En hoe vaak zijn al onze voornemens om de Heere te dienen, in rook opgegaan, omdat we ons hebben laten meeslepen door de zorgvuldigheden van het leven? Maar u krijgt nog een nieuwe kans, het is nog het heden der genade, morgen is het misschien voorbij; overmorgen is het misschien eeuwigheid voor u en dan staat ge voor Gods rechterstoel, om op duizend vragen geen antwoord te weten.

De Heere biedt koning Achaz Zijn liefdehulp aan, en Hij biedt hem een kostelijk teken aan. Maar koning Achaz blijft weigeren, en hij doet dat – we hebben het samen gelezen – met een prachtige, vrome smoes, namelijk dat hij de Heere niet verzoeken wil. Och, zo zijn wij mensen van nature allemaal. We geven een vrome draai aan onze afwijzing, en met goedklinkende, vrome woorden houden we ons de Heere van het lijf. O, wat openbaart koning Achaz toch hoe wij mensen, van nature zijn, stuk voor stuk, niemand uitgezonderd, want we zijn allemaal van dezelfde lap gescheurd. Maar hebt u dat nu al eens ontdekt? Bent u daar al eens in waarheid, door het overtuigende en ontdekkende werk van de Heilige Geest, achtergebracht? Hebt u het al eens moeten beleven dat er aan u helemaal niets goeds te vinden is? En moest u het al eens in schaamte uitsnikken hoe u de liefde des Heeren hebt veracht, en de genegenheid des Heeren hebt vertrapt? Ja, hebt u het al eens gevoeld van binnen - niet bepraat, want dat lukt nog wel – maar gevoeld van binnen hoe u het recht Gods hebt veracht en hoe u dat hebt vertrapt? Maar geliefden, dat wordt heel anders als het wáre werk des Heeren in een mensenziel gaat plaatsvinden, en als de Heilige Geest wérkelijk de greep Gods in het hart komt te doen. O, als de Heere een mensenkind werkelijk komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel – en er zijn er hier misschien wel die daarvan weten – dan valt een mens stil, dan gaat de hand op de mond, dan krijgt hij zijn schuld thuisgebracht, met de schuldbrief erbij, vergezeld van de eis: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” En dan gaat die mens steeds dieper ontdekken dat het niet alleen dit kwaad is dat roept om straf, maar dat hij of zij in ongerechtigheid geboren is. Ja, dan komt zo een in zijn ongeluk terecht. En ik weet het wel, tegenwoordig verklaren ze dat allemaal voor onzin, maar het is de ware weg die de Heere met Zijn keurlingen houdt. En dan zie je dezulken in stilte in een hoekje zitten, met roodbetraande ogen; dan wordt er zo beleefd dat niemand hen eruit en erdoor kan helpen dan de Heere God alleen. O, de hulp moet bij de Héere vandaan komen, en die mens leert het zeggen met Psalm 121: “Mijn hulp is van den HEERE, Die hemel en aarde gemaakt heeft.” En wat zou zo’n mens toch graag een teken van de Hemel ontvangen, dat de Heere hem helpen zal. Maar hij krijgt alleen het teken van de verdoemende wet en het wraakoefenende recht; hij krijgt alleen het teken van het wraakzwaard des Heeren, dat boven zijn schuldige schedel komt te hangen. En die mens ziet dan dat het kwijt is, eeuwig kwijt. O, hij gaat over de weg waarop hij gebracht is naar het plekje waar hij verlóren moet gaan. Maar is dat nu al in úw leven gebeurd? Toe, wees eens eerlijk. U hebt er misschien wel eens van gehoord in levensbeschrijvingen van Gods kinderen, maar daar kunt u niet mee zalig worden. En al kunt u deze zaken goed bepraten, dan doet u dat geen nut ten dage der verbolgenheid, want daar redt alleen de gerechtigheid van Christus. En Christus moet u geschonken worden van áchter het recht. Och geliefden, kwam er in uw ziel dan al in waarheid die droefheid over de zonde en die droefheid naar God? En is de Heere u al werkelijk komen te openbaren dat het voor u kwijt is, eeuwig kwijt? Och weet u, wij mensen, denken vaak dat er nog wel wat aan te doen is, en dan wordt zo’n mensenkind vroom, godsdienstig en heel precies in alles; en hij probeert zich in allerlei gestalten te wringen om toch maar aangenaam voor God

te zijn. Maar de Heere komt dat alles af te breken, daar blijft niets van over; want alleen Christus is de Redder, de Zaligmaker, de Heiland. Alleen in Christus wordt er vergeving en verzoening gevonden, omdat alleen Hij Zijn leven gegeven heeft aan het vloekhout van Golgotha, om zondaren te wassen in dat dierbare bloed, en te reinigen van alle ongerechtigheden. Bent u dan die diepe weg van afbraak en afsnijding al gegaan?

En nu weet ik wel, dat de godsdienstige mens niets van die weg moet hebben, en een mens van nature ook niet; wij willen alleen maar omhoog, wij willen alleen maar groter worden. De kinderen onder ons willen dat ook, ze willen alleen maar groeien, alleen maar naar boven; dat is een eigenschap van de mens. En daarom hoor je de godsdienst verklaren dat de godsdienst je rijk maakt; die geeft je zoveel blijdschap, opgewektheid en opgeruimdheid. Daarom willen de mensen van de godsdienst ook altijd opgebouwd worden in wat ze hebben meegemaakt aan ontroerinkjes, tekstjes en versjes. Maar geliefden, er is voor een zondaar geen andere weg tot de zaligheid dan de weg der volkomen afsnijding, dan de weg van Gods recht en gerechtigheid. O, ze zullen dat recht moeten billijken, toevallen en omhelzen. Ze zullen in de vierschaar Gods naar recht verlóren moeten gaan. En weet u, ze zullen dan niets anders meer willen ook; want dat volk valt zó aan de zijde Gods dat ze nooit ten koste van Gods recht en van Gods deugden zalig willen worden. O, ze willen alleen maar de weg gaan die de Heere hun wijst. En op die weg, van omkomen en sterven, wordt hun nu juist van Israëls God de Zaligmaker en Heiland geschonken; daar ontvangen ze nu juist, uit God, het nieuwe leven, als kind des Heeren. O, op die weg van afsnijding van de wereld, van afsnijding van de godsdienst, van afsnijding van Adam én van afsnijding van het leven, ontvangen ze, door de dood heen, het nieuwe leven, als kind des Heeren.

Geliefden, op welke weg bevindt ú zich? Kijkt het eens na! Bent u al werkelijk van de brede weg overgezet op de nauwe weg? Och, dan spreek ik soms mensen, die veránderde mensen zijn; die mensen hebben een ánder leven gekregen, een andere gang en andere interesses; alles is bij hen ánders geworden. Maar past op hoor, want een ánder leven is nog geen nieuw leven, en een ander hart is nog geen nieuw hart. Koning Saul kreeg ook een ander hart van de Heere, maar hij is ermee verloren gegaan, want hij had geen níeuw hart gekregen. Het gaat erom dat u waarachtig bent óvergezet van de brede weg op de nauwe weg. En die nauwe weg is een weg naar beneden, dat is de weg van Psalm 130; dat is een weg naar de diepten der ellende. Maar we moeten goed in de gaten houden dat een mens niet zómaar aan het einde van die diepe weg is, dat hij niet zomaar een bedelaar aan Gods genadetroon en niet zomaar een afhankelijk wezen is; dan moeten er heel wat gebeurtenissen plaatshebben in het leven. Moet u maar eens kijken in het leven van Koning Achaz: zóveel bemoeienissen des Heeren, zoveel nood, zoveel moeite, zoveel zorgen; maar hij moet niets hebben van de hulp des Heeren, en hij moet niets hebben van het teken des Heeren; hij zoekt het liever bij mensen. Dan zien we echter het wonder Gods, want dan zegt de Heere niet: “Nu, laat dan maar.” Maar dan gaat de Heere door, dan gaat Hij Zijn raad van eeuwigheid uitvoeren; want dan gaat Hij zeggen: “Jullie mensen, jullie maken het je medemensen niet alleen zwaar, maar je maakt het ook God zwaar, je maakt ook God moede.” En dan gaat de Heere Zélf een teken geven. Wat is dat toch wonderlijk!; dan zet de Heere koning Achaz gewoon aan de kant, dan doet hij gewoon niet meer mee, want de Heere heeft ons mensen, helemaal niet nodig; en de Heere heeft ons predikers niet nodig; de Heere heeft het kerkelijke leven niet nodig. Het is wel genáde dat Hij predikers stuurt, en dat Hij hen gebruiken wil; en het is genade dat

Hij een kerkenraad gebruikt voor hun arbeid in de gemeente; en het is genade dat er een gemeente in de wereld mag zijn, die als het goed is, een teken is dat heenwijst naar Christus. Maar de Heere gaat Zijn eigen ongekennde gang, en Hij werkt Zijn raad van eeuwigheid uit. En dat zien we in ons tekstgedeelte, want de Heere zegt: “Al wil jij dan geen teken hebben Achaz, dan zal Ik je een teken géven: Zie, een maagd zal zwanger worden, en zij zal een Zoon baren en Zijn Naam zal Immanuël heten.” Och geliefden, wat een teken; wat een teken, dat ons overduidelijk heenwijst naar de geboorte van Christus: “een maagd zal zwanger worden, en een Zoon baren.” Dit duidelijke teken komt ons zo te verkondigen dat er uit die maagd een Godszoon geboren wordt; want die maagd zal zwanger worden, omdat de kracht des Heiligen Geestes haar zal overschaduwen. Bij de verwekking van Christus komt geen man te pas, daar komt geen mens aan te pas; want het menselijke geslacht is niet in staat om zo’n Zoon des mensen als nodig is te verwekken. Maar de maagd zal zwanger worden, want het is God Zelf Die Zijn lieve Zoon, de Schootzoon des Heeren, het menselijke lichaam zal gaan geven door de maagd Maria; om Bórg te zijn, om Záligmaker te zijn! Zo’n dierbare Heiland moet van de hemel nederdalen, en daar moet een Gódsdaad voor geschieden, zó’n Betaler van de schuld, zó’n Verzoener van de zonde, Zó een Die genoegdoet aan het recht van God, en Die alles volbrengt dat nodig is om zondaren te zaligen, kan geen andere oorsprong hebben dan God Zelf.

“Zie, een maagd zal zwanger worden.” En dan moeten we eerlijk zeggen, dat niet alleen het Jodendom zich geërgerd heeft aan de maagdelijke geboorte, maar dat mensen in alle tijden zich daaraan gestoten hebben. Het menselijke geslacht wordt immers aan de kant geschoven, met name de mannen; en dat is pijnlijk, dat is vernederend, dat mag niet gezegd worden. Maar het is waar, want het is alleen door Gods eeuwig welbehagen, het is alleen door het voornemen des Heeren, dat Christus wordt verwekt, en dat Christus Mens gaat worden uit de maagd Maria; ja God alleen zorgt voor dat wonder.

Nu zijn er allerlei pogingen gedaan om dit belijdenis-artikel geschrapt te krijgen. Ook lezen we in nieuwe vertalingen dat het woord “maagd” is vervangen door “jonkvrouw”. En zo probeert men dit teken des Heeren weg te poetsen en de ergernis eruit weg te nemen. Maar wij mogen vanavond dat wonderlijke teken zien dat een maagd zwanger zal worden, en dat zij dat Kindeke ter wereld zal brengen, Dat daar gelegd wordt in de kribbe van Bethlehem; Dat die lijdensweg zal gaan naar Gethsémané en naar Golgotha; Dat zal nederdalen tot in de smarten van de Godverlatenheid en in de dood, opdat er een volk zalig zal kunnen worden, uit genade, om niet, door de verdiensten van deze Zone Gods, om eeuwig God groot te maken.

Ach, weet u, van die wonderlijke, kostelijke zaken begrijpt een mens niets; Maria begrijpt er ook niets van, ze kan alleen maar zeggen: “Mij geschiede naar uw woord.” En Jozef begrijpt er ook niets van, want hij wil zijn verloofde in de steek laten. Niemand begrijpt er iets van, want dit wonderwerk des Heeren kan alleen maar aanbéden worden, dat kan alleen maar bewonderd en in verrukking aanvaard worden. O geliefden, waar de Heere aan het werk gaat, en zo’n kostelijk teken aangaande de geboorte van Christus waarmaakt, kun je alleen maar, net als de herders, op je knieën gaan, en aanbidden, om Hém te beminnen en groot te maken. Maar bent u daar dan al achtergebracht? Weet u daar echt al wat van? Wat zou dat groot zijn.

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit de Lofzang van Maria en daarvan het 3e zangvers:

*Hoe heilig is Zijn Naam!
Laat volk bij volk tezaam*

*Barmhartigheid verwachten;
Nu Hij de zaligheid,
Voor die Hem vreest, bereidt,
Door al de nageslachten.*

3. De dierbare Naam des Heeren

Maar geliefden, het wonderbare teken des Heeren komt ons op nóg een zaak te wijzen, namelijk op nog een grotere verborgenheid, want hierdoor wordt ons ook verkondigd, dat de Zoon van die maagd waarachtig en eeuwig God, én waarachtig en rechtvaardig Mens is. O, de Zaligmaker van verloren en verdorven zondaren, van wie de naam geschreven staat in het boek des levens des Lams, is God en Mens tegelijk; Die is gebleven wat Hij van eeuwigheid was, namelijk God; maar Hij is geworden wat Hij tevoren nooit geweest is, namelijk Mens! Een geheimenis geliefden, de Heere Jezus, de Zoon der maagd, God en Mens; en dan hebben we een geheimenis, dat met geen mensenverstand te doorgronden is. O, in de kerkgeschiedenis kunt u erover lezen hoe mensen geprobeerd hebben om dat geheimenis uiteen te zetten. En in de geloofsbelijdenis van Nicéa krijgt u het antwoord; het antwoord waarbij de mens belijdt het geheimenis te laten staan omdat hij het niet doorgronden kan, maar omdat hij het alleen maar aanbidden kan. O, de Heere Jezus, de Zoon der maagd, waarachtig en eeuwig God, en waarachtig en rechtvaardig Mens. En nu komt de Catechismus in Zondag 6 zo duidelijk te maken dat dit ook niet anders kón; want het ménselijke geslacht heeft immers gezondigd, en Gods rechtvaardigheid eist dat het ménselijke geslacht die zonden komt te betalen, die schuld komt te voldoen; en daarom moest Christus Méns zijn en tegelijkertijd – vanwege de zwaarte der toorne Gods – moest de Heere Jezus, de Zaligmaker, waarachtig God zijn, om die toorne Gods volkomen te kunnen dragen. O geliefden, een gewoon mens zou daar nooit toe in staat zijn geweest, daarom is het wonder zo groot dat er in onze tekst verkondigd wordt dat Christus, geboren uit de maagd Maria, waarachtig en eeuwig God is, en waarachtig en rechtvaardig Mens is, en dat Hij Degene is Die nu alles volbrengen kan om goddeloze Adamskinderen waarachtig te redden en waarachtig te verlossen en waarachtig te reinigen van al hun vuile zonden, om de Heere eeuwig groot te maken. De Heere Jezus, die lieve Zaligmaker, heeft alles volkomen volbracht, opdat Adamskinderen volkomen en waarachtig met een drie-enig God verzoend kunnen worden, teneinde eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest groot te maken. En weet u, daar komt nu ons derde aandachtspunt over te spreken, dat luidt *de dierbare Naam des Heeren*. Want die Naam, die dierbare Naam, is IMMANUËL. En IMMANUËL betekent: “God met ons”. O, dan komt die Naam te openbaren dat in Christus, God met het geslacht des mensen is, waarvan de namen gegrift staan in Gods handpalm. Dan komt die Naam te verklaren dat IMMANUËL het leven zal vernieuwen van al degenen die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen; want Hij zal God met hén zijn, Hij zal ervoor zorgen dat voor hen het werk zal geschieden waardoor ze gered en gezaligd kunnen worden, waardoor God in waarheid mét hen zal kunnen zijn. Weet u, God kan vanwege onze zondeval alleen maar tégen ons zijn. We zeggen misschien zo makkelijk: “IMMANUËL, God met ons.” Maar geliefden, God is een rechtváárdig God en een heilig God, en God is een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. God kán helemaal niet met ons zijn zoals wij van nature zijn. En nu is het Christus, Die alles volkomen heeft volbracht, en in Wie, door Wie, God met ons is, en God met ons kan zijn, zodat wij in Hem en door Hem voor God kunnen verschijnen. Want Hij zal die ware keurlingen door het waar zaligmakend geloof bekleden met Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid. En dan zullen ze

eenmaal door het toepassende werk van de Heilige Geest in smetteloos linnen gekleed staan voor de rechtvaardige en heilige God. O, door Christus, ja door Hem alleen zal een mens God kunnen grootmaken; ja, door Christus en door Hem alleen zal een mens tot God kunnen naderen, God kunnen aanbidden en God kunnen verheerlijken. Want door die Zaligmaker en Heiland, die IMMANUËL, ziet de Rechter van hemel en aarde geen zonde meer in Zijn Jakob en geen overtreding meer in Zijn Israël, maar ziet Hij ze aan in en door Zijn Zoon. En daardoor ziet Hij hen zoals Hij hen zo graag ziet: zuiver en rein, als een maagd, zonder zonde, zonder schuld en zonder verdorvenheid. En om nu die Naam IMMANUËL waar te maken, gaat Christus op de plaats van dat volk, van die uitverkorenen Gods, staan, en wordt Hij een doemwaardige, een helwaardige en een verlorene, Die aan het kruis van Golgotha gespijkerd wordt, om alles te volbrengen, zodat God mét dat volk kan zijn, en dat God eeuwig kan grootmaken. Och geliefden, de ónmogelijkheid van “God met ons” wordt door Christus tot een heerlijke, onbegrijpelijke mógelijkheid; want uit en door Hem mag de lofzang van wederomgeboren Adamskinderen opklinken uit het stof. Begrijpt u geliefden, dat u ín Christus moet zijn? Begrijpt u, dat u Christus geschonken moet hebben gekregen van Israëls God van áchter het recht? En past op geliefden, want er zijn mensen die zeggen: “Ik heb wel eens iets van Christus gezien, iets kostelijks; en ik heb wel eens een belofte gekregen, iets lieflijks; en ik reken er dan maar op dat het allemaal goed komt.

Geliefden, dat is te kort; want alleen “die ín Christus is, is een nieuw schepsel.” O, laat u daarom toch niet bedriegen door uw eigen hart of door andere mensen; luistert toch naar Gods Woord, want die ín Christus is, die is in IMMANUËL ingelijfd; en in en door Christus zult ge mét God kunnen zijn, en zal God met u kunnen zijn, om u op die plaats te brengen waar u God eeuwig zult kunnen grootmaken.

Ach weet u, dan kan ik het echt niet begrijpen dat er mensen zijn, misschien ook wel in ons midden, die zo gerust kunnen leven terwijl ze Christus nog míssen. Dan zeggen ze wel eens tegen me: “Ja dominee, ik sta nog voor de grote zaak hoor.” En daarmee is het klaar. Och geliefden, dat kun je dan toch zo niet zeggen, want daar hangt toch álles vanaf? Het gaat er toch om dat u ín IMMANUËL opgelost moet zijn, dat u uzelf in Hem hebt mogen kwijtraken; dat u zó in Hem bent verslonden dat God u aanziet in Hem en door Hem? Dat kun je niet op zijn beloop laten! Dan kun je niet doen alsof dat dan misschien toch nog wel een keer goed gaat komen, want daar hangt uw eeuwig wel of uw eeuwig wee vanaf! O, wat hoop ik toch dat u dit op het hart gebonden krijgt, en dat u de rust krijgt opgezegd. Want die lieve Heiland Die geboren is in de stal van Bethlehem Die zal u in waarheid geschonken moeten zijn. En als dat gebeurt, o dan wordt die dierbare Naam IMMANUËL ook zo’n líeflijke Naam; ja, dan ga je beleven wat de bruid in het Hooglied beleeft, die zegt: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” Dan ga je Hem mínnen. En weet u, dan is het ook zo, dat je Hem ervaren mag in tijden van moeiten en zorgen; dan mag je weten: “God met ons”, IMMANUËL, als de dood eraan komt; als het donker wordt in het leven door allerlei verdrietigheden. Dan mag je weten: “God met ons”, God met mij, al beleef ik er niets van, al is het geloof niet in beoefening, al kan ik er niets van bekijken; bij Hem vandaan is het waar, want Hij heeft het me Zélf gezegd, ik heb het uit Zijn eigen mond gehoord; en ik heb Hem zien komen, huppelende op de bergen; ik heb in Zijn armen gelegen, en ik ben weggesmolten onder de kussen van Zijn mond; ja, Zijn linkerhand was onder mijn hoofd en Zijn rechterhand omhelsde mij. O, toen was ik mezélf kwijt. En die IMMANUËL, Die zál met me zijn. Och geliefden, dat maakt de Heere zo waar, want Hij brengt dat volk Thuis; Thuis, waar God eeuwig alles en in allen zal zijn; en waar de lof des Heeren zal opklimmen, niet meer uit het

stof, maar uit de kelen die Gode zullen verheffen. Ja, dan zal eeuwig en volmaakt de lof des Heeren opklinken. En dan zal zoeen het nooit klein krijgen, dat de Heere nu zóeen kwam op te rapen.

Och geliefden, vraagt u dan toch af hoe het met u is, hoe het met u gesteld is, want Hij kan niet gemist worden, die IMMANUËL.

O, onbekeerden onder ons, altijd maar bezig om te proberen in uw eigen leven overeind te blijven. Och, vraagt toch of de Heere die Godsgreep in uw hart komt te doen, opdat ge uzelf zult verliezen aan IMMANUËL.

En bekommerden onder ons, wat zijt ge erachter gebracht wie ge uzelf hebt gemaakt door uw zondeval in Adam; o, wat zijt ge in de breuke Adams geplaatst. En wat is er bij u een roepen en smeken gekomen om in de armen van IMMANUËL weg te mogen zinken. Ach bekommerden, vraagt maar of de Heere komt door te trekken, en of Hij het eens waarachtig Kerstfeest voor u wil maken, om die Zaligmaker in de armen te mogen vallen en eeuwig God groot te mogen maken.

En volk des Heeren, ach ge weet wat het is om uzelf te verliezen, en om in de binnenkamers van de hemelse Bruidegom te vertoeven, zodat ge uzelf kwijt zijt. En tegelijk, wat is het aardse leven een strijd, wat is er veel aanvechting en wat is de driehoofdige vijand altijd maar op de been. Maar volk, vertrouw maar dat die IMMANUËL u dáár brengen zal waar ge eeuwig de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zult grootmaken.

Ach, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 68 : 10

*Geloofd zij God met diepst ontzag!
Hij overlaadt ons, dag aan dag,
Met Zijne gunstbewijzen;
Die God is onze zaligheid.
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen?
Die God is ons een God van heil;
Hij schenkt, uit goedheid, zonder peil,
Ons 't eeuwig zalig leven;
Hij kan, en wil, en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.*

3^e preek

Kerkdienst Vianen 15 november 2006

Zingen: Psalm 51 : 1

Lezen : Jesaja 61 : 1 – 11

Gebed

Zingen: Psalm 43 : 3, 5

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Jesaja 61, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 3^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid, het gewaad des lofs voor een benauwden geest; opdat zij genaamd worden eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN, opdat Hij verheerlijkt worde.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Wat de Kerke Gods leert kennen
2. Wat de Kerke Gods ontvangt
3. Wat de Kerke Gods daardoor wordt, en
4. Wat de Kerke Gods daardoor doet

Geliefden, in ons tekstgedeelte is de Heere Jezus aan het woord, en maakt Hij door de mond van de profeet Jesaja duidelijk Wie Hij is en wat Hij komt doen op aarde. Ja, wanneer de Heere Jezus eeuwen later op de sabbatdag in de synagoge van Nazareth komt en daar uit Gods heilig en onfeilbaar Woord ons teksthooftstuk voorleest, dan past Hij dit onmiddellijk toe op Zichzelf. Want de Geest des HEEREN is op Hem, omdat de HEERE Hem gezalfd heeft, om een blijde boodschap te brengen den zachtmoedigen; ja, de HEERE heeft Hem gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis en om de woorden van onze tekst tot werkelijkheid te doen worden voor de ganse Kerke Gods, die vóór de grondlegging der wereld opgekomen is uit de baarmoeder van Gods vrij en soeverein welbehagen, opdat dit volk eeuwig en volmaakt de drie-enige God zou beminnen, aanbidden, dienen, eren, loven en prijzen. De Heere Jezus alleen, Die van Godswege gezalfd is tot het drievoudig ambt van Profeet, Priester en Koning, is uitverkoren tot de taak welke God de Vader Hem gegeven heeft, en welke Hij heeft aanvaard om de uitverkorenen Gods die van eeuwigheid onder het zegel der verkiezing liggen, Profetisch de blijde boodschap te brengen en Priesterlijk alles voor hen te volbrengen, in de verheerlijking van Gods

deugden, in de voldoening aan Gods recht, in de vervulling van Gods wet en in de beantwoording van Gods liefde, opdat de Heilige Geest al deze weldaden zal kunnen toepassen aan dat volk, en deze keurlingen Gods eeuwig zullen mogen zingen van Gods goedertierenheên.

O geliefden, door het bloed van Christus alleen, door de genoegdoening, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid alleen, zal daar eenmaal een volk staan aan de glazen zee, gekleed in lange, witte klederen en met palmtakken in de handen, om de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te bejubelen. Ja, door het schuld overnemende, schuld betalende en schuld wegdragende werk van die lieve Zaligmaker, als uitwerking van de verkiezing van God de Vader, maakt God de Zoon wezenlijk alles bereikbaar voor degenen die zichzelf in een drievoudige dood hebben geworpen, en als doemelingen en hellelingen nergens anders terecht zouden kunnen komen dan in de eeuwige smarten van de buitenste duisternis, maar wier namen geschreven staan in het boek des levens des Lams, zodat God de Heilige Geest alle weldaden Christi in de tijd en in de dadelijkheid zal gaan toepassen aan hun zielen, waardoor zij het mogen meemaken dat zúlke goddelozen, verlorenen en verdorvenen in een weg van recht in de armen van die Zaligmaker mogen wegzinken en wegzakken.

Och geliefden, dan is het zo groot dat er in vers 2 van ons teksthoofdstuk gesproken wordt over het troosten van alle treurigen. O, het is niet te vatten, dat de aanbiddelijke Schootzoon des Vaders, uit liefde tot Zijn Vader en uit liefde tot dat volk, Zich in de raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld, om alles te volbrengen, en om daar te zeggen: “Zie, Ik kom, in de rol des books is van Mij geschreven; Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet is in het midden Mijns ingewands”; ja, dat Hij Zichzelf vernietigd heeft, de gestaltenis eens dienstknechts heeft aangenomen en de mensen gelijk geworden is, uitgenomen de zonde, om geboren te worden in de stal van Bethlehem en om Zijn dierbaar bloed uit te gieten aan het vloekhout van Golgotha; opdat het welbehagen des Heeren baan kan breken en de grootste der zondaren in “den dag der wrake onzes Gods”, naar Gods raad en eeuwig voornemen, opgeraapt kan worden van het vlakke des velds en in de oren mag horen: “Leef; ja leef”, om te mogen schuilen achter die Borg en Zaligmaker. O, dat wonder is toch niet klein te krijgen, geliefden.

En nu begrijpt de godsdienst niets van deze zaken, maar die grijpt heel gretig de woorden “alle treurigen” in het laatste deel van vers 2 aan, om te gaan beweren dat de ware troost door de Heere Jezus bereikbaar gemaakt wordt voor álle mensen. “Daar staat toch te lezen”, zeggen ze, “dat de Heere Jezus ervoor zal zorgen dat álle treurigen vertroost zullen worden met hetgeen de Heere Jezus heeft gedaan; en welk mens behoort nu niet bij de treurigen?” En inderdaad, er is wat te treuren op deze wereld, vanwege ziekte, eenzaamheid, rouw, gemis, teleurstellingen en tegenvallers. Er is wat te treuren bij mensen, omdat ze bedrogen worden in het huwelijk, mishandeld worden door hun echtgenoot, ongeneeslijk ziek zijn, gehandicapt zijn, of omdat ze het gevoel hebben gedoemd te zijn te mislukken in het leven. Er is wat te treuren om ons heen en vermoedelijk ook in ons eigen leven, al lopen we daar niet altijd mee te koop. Och, dan is er toch eigenlijk niemand die niet bij die treurenden behoort. En daarom is het volkomen duidelijk dat alle mensen getroost zullen worden, uit en door hetgeen de Heere Jezus heeft gedaan, aldus de godsdienst die heden ten dage schier overal de toon aangeeft. Maar och geliefden, de Heere Jezus kent zo duidelijk ons bedrieglijk hart en Hij weet precies dat wij altijd bereid zijn om onszelf te bedriegen voor de eeuwigheid en om onszelf bij de Kerke Gods te rekenen, op grond van allerlei zaken die er bij de Heere niet toe doen. En daarom gaat de Heere in

ons tekstvers nader omschrijven wie er nu precies bij die treurenden gerekend moeten worden, want dan lezen we daarin dat het gaat om de treurigen Sions.

En wanneer u de kanttekenaren hierover raadpleegt, dan zult u daarin vernemen dat onder die treurigen Sions de Kerk van God moet worden verstaan en dus degenen die van eeuwigheid behoren tot de ware keurlingen des Heeren. Ja, die treurigen Sions zijn degenen die in de raad des Vredes van eeuwigheid door God de Vader aan God de Zoon zijn gegeven, om voor dezulken Borg en Zaligmaker te zijn. O, die treurigen Sions zijn degenen die aan deze zijde van dood en graf, bij God vandaan wederomgeboren zullen worden, om eenmaal een plekje te ontvangen te midden van de schare die niemand tellen kan en die eeuwig God zal grootmaken. Dan gaat het in ons tekstgedeelte dus niet om álle mensen die treuren, maar om de mensen die treuren - o hoor goed hoor - die treuren vanwege het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest. Dan gaat het om de mensen die leren treuren, omdat de Heere in waarheid in hun leven is gekomen en omdat de Heere hun zielsogen is komen te openen voor zichzelf, zodat ze erachter gebracht zijn wie ze zijn geworden door hun zondeval in Adam. Dan spreekt de Heiland in ons tekstgedeelte zo duidelijk over de mensen die treuren door het werk des Heeren in hun ziel en over de mensen die kermen bij God vandaan hebben geleerd, omdat ze de Heere op het hoogst hebben misdaan en van het heilspoor zijn afgegaan.

1. Wat de Kerke Gods leert kennen

O geliefden, dan wordt duidelijk *wat de Kerke Gods leert kennen*, aldus ons eerste aandachtspunt; want die Kerke Gods leert treuren, die Kerke Gods leert wenen en die leert, door het werk des Heeren in hun ziel, in verdriet over de aarde gaan.

Nu is dat voor de godsdienst een onverteerbare zaak, want altijd kermen, altijd treuren, altijd klagen vanwege de zonde, de goddeloosheden, de verdorvenheden en de overtredingen van Gods wet, o daar moeten ze niets van hebben; ze willen vertroost worden, ze willen bemoedigd en opgebouwd worden; ze willen de kerkdienst verlaten met handen en zakken vol beloften, en ze willen weten met vaste tred ten hemel te gaan en daar willen ze zicht op hebben.

Maar wat de Kerke Gods leert bij God vandaan, door het werk van de Heilige Geest, dat is niets anders dan treuren, dat is niets anders dan wenen. En dan treuren ze allereerst over zichzelf, geliefden. O, ze komen er zo achter dat ze álles bij de Heere hebben verzondigd en dat ze altijd weer opnieuw alles verzondigen. Dezulken worden door de Heere teruggeleid in het leven tot in de vroege jeugd, en dan moeten ze het zeggen en belijden - en ze stoppen als het ware hun hoofd tussen hun handen - dat ze dertig, veertig, vijftig jaar, of nog langer, de Heere verdriet hebben gedaan, de Heere te kort hebben gedaan, de Heere op het hart hebben getrapt en dat ze als zorgeloze wereldlingen de brede weg hebben bewandeld, zonder ooit naar God te vragen, zonder ooit de geboden des Heeren te houden, zonder zich ooit te bekommeren om hun ziel en hun zaligheid, en om de toekomst in Gods heerlijkheid. O, altijd stond hun eigen ik centraal, dat daar zit op de troon in de troonzaal des harten; en altijd weer waren het de eigen gevoelens, de eigen verlangens en de eigen gedachten die de doorslag gaven. En al waren ze zeker keurig godsdienstig, het was hen slechts om de hemel te doen en niet om de ere Gods. O, wat een vermorste tijd hebben ze doorgebracht, tijd die nooit meer overgedaan kan worden! Wat een genademiddelen hebben ze verzuimd en wat een roepstemmen des Heeren hebben ze in de wind geslagen! En geliefden, hoe meer zonden er blootgelegd worden door dat werk van de Heilige Geest, des te meer treuren komt er, des te meer tranen vlieten er uit hun ogen, des te meer zitten ze stil in een hoekje te zuchten en te wenen. Ja, dan wordt er door dat overtuigende en ontdekkende

werk van de Heilige Geest een wónd geslagen in de ziel die geen mens genezen kan. En dan wordt de zonde steeds meer gehaat, ja dan krijgt men als het ware een wálg van zichzelf. O, dan gaat men het van binnen gevoelen dat de zonde een aanranding is van Gods liefde, van Gods eer, van Gods deugden en van Gods heerlijkheid, van Gods heiligheid en van Gods rechtvaardigheid.

O geliefden, dat treuren wordt nog dieper als ze er bevindelijk achter komen wat de berijming van Psalm 51 : 3 zegt – en we hebben zojuist die Psalm gezongen – want dan komen ze er zo achter dat het niet alleen dit kwaad is dat roept om straf, maar dat men in ongerechtigheid is geboren. O, dan gaat een mens het van binnen gevoelen niet alleen zonde te hebben gedáán, maar zonde te zĳn, ja van binnen en van buiten, van de voetzool af tot de hoofdschedel toe, volkomen verdorven te zĳn, en een stank in Gods neusgaten. Dan gaat zoen het ervaren en erachter komen niet alleen niet te kúnnen wat God vraagt, maar ook niet te wíllen wat God vraagt. O, dan gaat zoen ervaren hoe verduisterd het verstand, hoe verkeerd het hart en hoe verdorven de wil is; dan komen daar de vijf dierbare nieten van vader Schortinghuis een mens aan te wijzen zichzelf nog slechts te kunnen beleven als een volkomen verdorven mensenkind. Ja, dan komt zoen er zelfs achter dat al neemt hij zich vóór om anders te gaan leven, om anders in het leven te gaan staan en om het hele bestaan te gaan reformeren, er in waarheid niets van terecht komt. O, dan moet zoen uitschreien: “Heere, er komt niets terecht van al de plannen die ik heb gemaakt om U te bedoelen en U te eren.” Ach, wat leert de Kerke Gods dan de zonde en haar zondige aard kennen, en wat komt daar dan een smart over; ja, dezulken gaan het beleven als het ware tot as te worden, want alles wat waarde scheen te hebben voor de eeuwigheid en alles wat ze als grondjes onder hun voeten hebben gelegd voor de eeuwige zaligheid, wordt als het ware door Gods oordeelsvuur weggebrand en tot as gemaakt. O, hun dierbare gevoeligheidjes en hun ontvangen teksten en te binnengesloten versjes, toestanden en gebedsverhoringen, ja alles wat ze telkens weer bij elkaar harkten om daarvan een zeker fundament te maken tot hun behoud, verbrándt door het oordeelsvuur Gods; hun openbaringen van Christus en hun uitreddingen waar ze wel een boek van volgeschreven konden hebben; alles verbrandt wat geen God in Christus is; en al hun rijkdommen, alles wat ze hadden, wordt drek en vuilnis, ja het wordt tot as.

Weet u, ik kom regelmatig mensen tegen die vertellen dat ze bekeerd zijn en dat ze ervan overtuigd mogen zijn af te reizen naar de eeuwige zaligheid; maar als je eens met hen doorpraat, dan komt openbaar dat ze nog nooit één traan gelaten hebben vanwege hun zonde; dat ze niet weten wat treurigheid is vanwege hun goddeloosheden en overtredingen; en ze kunnen helemaal niet met je meevoelen als je het erover hebt dat Gods volk leert kruipen over de grond, dat Gods volk in stof en as terecht komt vanwege hun walgelijkheden. En ze hebben er evenmin weet van wat het is als de Heere alles komt af te branden en als ze als het ware uitgebrand worden, tot as. O zeker, het zijn veranderde mensen, het zijn omgekeerde, bijgekeerde en opgekeerde mensen, maar met dit alles zijn ze op de brede weg ten eeuwigen verderve gebleven en ze hebben nog nooit van de Heere een níeuw hart ontvangen, en dus ook nooit een nieuw leven van de Heere gekregen om Hem te eren, te dienen en te verheerlijken. Och, ze kunnen zeker getuigen dat ze veel hebben ondervonden; ze hebben veel gezien, ze hebben ook veel gevoeld, ze kunnen zelfs vertellen over een geopenbaarde Christus, o, ze hadden Hem als het ware zo wel willen pakken. Maar geliefden, de vrouw van Lot heeft het nog veel verder gebracht dan deze mensen, want zij werd nog gebracht op de weg naar Zoar, en dus op de weg naar de plaats van redding. O zeker, ze is er nooit gekomen, maar ze is wel door de engelen op die weg

gezet. En dezulken hebben nog nooit één voet gezet op de ware weg der wedergeboorte en op de toeleidende weg tot Christus. En, o hoort u goed hoor, al zou een mens zich naar eigen gevoelen, op die ware weg der wedergeboorte bevinden, maar aan het einde van het aardse leven nooit in Zoar, nooit in Christus zijn aangekomen, o dan is het nog kwijt voor die mens, eeuwig kwijt. Want als je niet in Christus gevonden wordt, als je niet achter Christus kunt schuilen, als je niet in waarheid met jezelf verloren bent gegaan, en Christus van achter het recht in de armen bent gevallen, o dan kun je niet voor de heilige en rechtvaardige God bestaan, Die een verterend Vuur is en een eeuwige Gloed, bij Wie niemand wonen kan. Dan zul je niets anders vernemen uit Zijn mond dan: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om eeuwig te treuren onder de pijnigingen van de satan. Laat het daarom toch in alle ernst nakijken hoe het toch bij u is en hoe het toch met u gesteld is, en of u al in waarheid bij die treurigen Sions mag behoren, en geleerd hebt wat de Kerke Gods leert kennen.

Maar dan komt onze tekst ons nog iets te ontvouwen van hetgeen de Kerke Gods leert kennen, en dat is “een benauwden geest.” Weet u, als de Heilige Geest de zielsogen van een mens komt te openen - en wat hoop ik toch dat u dit kennen mag of mag gaan leren kennen - dan krijgt hij in waarheid zelfkennis, maar ook ware Godskennis. En dan gaat de Heere zo’n mensenkind leiden over de toeleidende weg tot Christus. En wat krijgen ze het dan benauwd geliefden, want dat is een afgaande weg, een almaar dieper wordende weg en een weg waarop zo helder wordt wie een mens nu is in Gods ogen. Dan krijgt een mens “een benauwden geest.” En de kanttekenaren zeggen zo heel gevoelig: dan krijgt een mens een samengewrongen geest, dan wordt de geest van die mens als het ware geperst vanwege het recht Gods. Want dat recht Gods moet gebillijkt worden en toegevalen worden, ja dat moet omhelsd worden. En dan komt die mens erachter dat de Heere hem of haar geen onrecht zou doen als Hij zoen zou wegwerpen in de hel. Dan komt die mens erachter dat hij het verdiend heeft om op die plek te komen waar de Heere nooit meer bemind, gediend, geëerd en geprezen wordt. O, dan raakt de eigen geest van hartzeer en droefheid samengekrompen en dan gaat die mens daar met een samengeperste geest in neerslachtigheid, verdriet, vervuld met akelige bevattingen, omringd door duistere wolken, in een rouwklage des harten over de aarde, zich het liefst in het zwart kledende. O, dan zou zo’n mens, naar oosters gebruik, het liefst as op zijn hoofd willen strooien, en in zak en as, wenende neerzitten en uitroepen: “O wee nu mijner, dat ik zo gezondigd heb”; om de Heere onophoudelijk te smeken om ontferming en genade. En zo’n mensenkind, dat in waarheid ingewonnen wordt voor de Heere, wil ook nooit meer zalig worden ten kóste van Gods recht en ten nadele van Gods deugden. Zo’n mens valt, door het werk Gods in de ziel, zó volkomen aan de zijde Gods, dat hij het in alles met de Heere eens wordt, zelfs al zou de Heere zoen wegwerpen in de hel, om Zijn rechtvaardigheid te verheerlijken in zijn verdoemenis. Ach geliefden, bent u dan al eens in waarheid op dat plekje terechtgekomen? Toe, onderzoekt uzelf eens; weet u wat dat is en weet u hoe dat voelt? Hebt u uw hoofd al werkelijk op het blok moeten leggen, om verloren te gaan, om óm te komen, en om het te zeggen in de volle overgegevenheid des harten: “Heere, Uw doen is rein en Uw vonnis gans rechtvaardig.” O, bent u al werkelijk tot een treurige Sions geworden? Och geliefden, toe vraagt het u eens af. Waarover treurt u? Waarover bent u verslagen? Is dat over de gevolgen van de zonde, of is dat over de zonde zelf? Hebt u droefheid in uw leven vanwege persoonlijke verliezen, het verlies van uw man, uw vrouw of uw kind; o, dat is zo begrijpelijk – maar is er in uw hart ook droefheid naar Gód? Gaaf uw hart alleen maar uit naar hem

of haar die u voorgoed bent kwijtgeraakt?, of gaat uw hart ook uit naar de levende God, om Hem, uit en door en in Christus, groot te maken en te verheerlijken? Ja, is het uw hartsverlangen om in de armen te mogen liggen van die hemelse Bruidegom, Die blank is en rood en Die de banier draagt boven tienduizend? O geliefden, onderzoekt het toch nauw; ja zeer nauw, want het zijn alleen dezulken die met “een benauwden geest” door het leven gaan vanwege de zonde, de ongerechtigheden en de goddeloosheden, die op Gods tijd Christus geschonken zullen krijgen van achter het recht.

Och, nu weet ik best dat een mens van nature niets van deze weg der treuring hebben moet. De godsdienst noemt die weg heden ten dage ouderwets, uit de tijd, doorgezakt of valse mystiek; je moet gewoon naar de Heere Jezus toegaan, je moet Hem gewoon aannemen, omhelzen, naar je toetrekken en gewoon geloven dat Zijn barmhartigheid ook voor jou is bedoeld. Want Hij Die Zichzelf voor zondaren gegeven heeft aan het vloekhout van Golgotha, Hij zal dat toch ook wel voor jou hebben gedaan? En zeker als je ernstig met de zaken des Heeren bezig bent, als je getrouw in de kerk onder de bediening van Gods Woord te vinden bent, als je rechtzinnig bent en als je dagelijks ernstig bidt en de Bijbel leest, hoef je zo’n weg van treuren, van as, van “een benauwden geest” toch helemaal niet te gaan; en hoef je zo’n weg van afsnijding, ontdekking, ontkleding en omkomen onder en door het recht Gods toch niet te bewandelen. Maar geliefden, de Kerke Gods komt er zo achter geen voeten te hebben om naar de Heere Jezus toe te gaan en geen handen te hebben om Hem aan te nemen, want Hij moet je geschónken worden van Isrels God. En de Heere Jezus wordt nooit, maar dan ook nooit geschonken vóór het recht, maar altijd van achter het recht! Daarom bedriegen in onze tijd ontelbaren zich die het eens zijn met de prediking van degenen die spreken over: genade vóór recht. Want dezulken hebben nog nooit in waarheid de Heere Jezus als Borg en Zaligmaker geschonken gekregen; o, ze maken het zich wijs dat Hij hun Heiland is, maar in waarheid is dat niet zo.

En deze zelfde weg tot Christus komt vers 2 van ons teksthofdstuk ons zo te openbaren, als daar gesproken wordt over “het jaar van het welbehagen des HEEREN” en over “den dag der wrake onzes Gods.” Dan denkt u misschien bij uzelf: Hoe kunnen die twee nu bij elkaar staan, “het jaar van het welbehagen des HEEREN” en “den dag der wrake onzes Gods”? Maar geliefden, die twee horen bij elkaar, die zijn met elkaar verbonden; die twee liggen naast elkaar. Want wie het ene meemaakt, maakt ook het andere mee; de Kerke Gods leert dat kennen. Als zij namelijk over de weg van Psalm 130 geleid wordt, en in de treurige diepten der ellende is, om in de beleving een doemwaardige en een helwaardige te worden voor God, dan komt zij op dat puntje waar “den dag der wrake onzes Gods” beleefd wordt, en dan is het voor haar eeuwig kwijt! Dan ziet zij in waarheid de poorten van de hel geopend en dan moet zij het zeggen: “Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend.” Maar...., maar juist op dat puntje komt de Kerke Gods erachter dat dan verloren gaan door God niet wordt toegestaan, zoals een bekend gedicht zegt, want dan is “het jaar van het welbehagen des HEEREN” aangebroken; en dan wordt zo’n treurige van Sion van achter het recht, de Heere Jezus in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten geschonken.

2. Wat de Kerke Gods ontvangt

En dan wordt ons tweede aandachtspunt zo waar: *wat de Kerke Gods ontvangt*. Want dan ontvangt de Kerke Gods niemand minder, dan de Heere Jezus Zelf! Dan mag die Kerke Gods het gaan beleven, dat Christus tussentreedt, en dat Hij het waar maakt: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” Dan mogen

dezulken in de armen van de allerliefste Bruidegom wegzinken en zichzelf kwijtraken; dan mogen ze de kussen Zijns monds gevoelen en wegzinken in de liefde ván Hem en in de liefde tót Hem. Ja, dan mogen ze Hem mijnen, met de lieflijke woorden uit het Hooglied: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” O geliefden, klinkt u dit dan al bekend in de oren? Mag u het zeggen voor uzelf dat u dit ook kent?

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 36 : 3

*Bij U, Heer', is de Levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen.
Wees die U kennen mild en goed,
En toon d' oprechten van gemoed
Uw recht, waar z' op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp',
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven!
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulp 'loos sterven.*

Nu maakt onze tekst zo duidelijk geliefden, dat hetgeen de Kerke Gods gegeven wordt, haar geschónken wordt; ze nemen dat niet, ze pakken dat niet; ze ontvangen alles bij de Heere vandaan, door het eenzijdige, alzijdige werk Gods. Och, in onze tijd hoor je zoveel, vooral jónge mensen, spreken over: “Je moet de Heere Jezus aannemen, en je moet grijpen wat Hij je aanbiedt.” Maar ach, dezulken komen er voor Gods rechterstoel, en dus te laat, achter dat ze alles gestolen hebben; en daar geldt het: “Gij zult niet stelen.” Dus zijn ze dan alles kwijt en hebben ze niets; om in het hellevuur te komen waar ze eeuwige smarten zullen ondergaan en eeuwig zullen sterven zonder te sterven. Want buiten een geschonken Heere Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. O, kijkt het daarom toch eens na hoe het bij u is en hoe het er met u voorstaat.

En dat “gegeven worden” geliefden, is een voortgaand gebeuren; de treurigen Sions krijgen Christus geschonken; en dan gaat Christus allengskens, en dus stapje voor stapje, door het werk van de Heilige Geest, de weldaden, de rijkdommen Christi, toepassen. O, in de stand van het leven is het voor Gods volk: bekeerd wórdén, verlost wórdén, zalig wórdén, minder wórdén; en steeds meer in Christus verslonden wórdén. Altijd maar wórdén en altijd maar trachten te grijpen wat men in Christus heeft. In de staat van het leven heeft men alles, Christus en al Zijn weldaden; maar in de stand van het leven krijgt men, stapje voor stapje, alles te beleven, om telkens weer in de armoede te worden gezet; om telkens weer te bedelen: “Heere, bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn.” Och, weet u daar dan al in waarheid van? Hebt u die Zone Gods dan al werkelijk geschonken gekregen?, en weet u wat het is om in de stand van het leven de weldaden Christi, stapje voor stapje, geschonken en beleefd te krijgen?

Och, ik zie er zoveel met een leugen in de rechterhand gaan; ze steunen op talloze zelf gelegde grondjes; ze houden zich overeind met zogenaamde sluitredenen; ze zeggen bij zichzelf: Ja, maar als dit er is en als dat er is, en als dat is beleefd, dan is de Heere toch met me begonnen en dan zal het toch wel in orde komen voor de eeuwigheid? En zo naaien ze zichzelf dikke kussens onder de oksels, terwijl de Heere nergens vanaf weet; want ze zijn nog nooit in een weg van recht met zichzelf omgekomen, ze hebben

nog nooit het recht Gods in waarheid moeten omhelzen. Maar als een menskenkind werkelijk de weg der wedergeboorte, de weg der bekering en de toelidende weg tot Christus mag gaan, geliefden, o dan ontvangt de Kerke Gods in de dadelijkheid alles wat Christus voor haar heeft verworven. En dan mogen dezulken almaal meer ontvangen. En onze tekst vertelt daar iets over, want dan lees ik daar: “dat hun gegeven worde sieraad voor as.” Hoort u het? “Sieraad voor as.” Ach, dezulken hadden geestelijk als het ware as op hun hoofd; dezulken leefden in de rouw vanwege hun zonden en hun goddeloosheden, hun afmakingen en hun verdorvenheden. Dezulken zagen geen uitkomst meer en wisten voor zichzelf: het is kwijt, eeuwig kwijt. Maar nu, nu ze Christus geschonken hebben gekregen van achter het recht, nu ontvangen ze in plaats van as, sieraad. Sieraad, geliefden; och, hoort u het? Dan wordt dat sieraad niet gegeven aan die geestelijke hoogvliegers, aan de mensen die zich altijd met een Bijbeltekst overal uit kunnen helpen en die zoveel hebben dat ze met alles alleen maar in de hemel komen. Maar dan wordt dat sieraad gegeven aan mensen die als het ware as op hun hoofd hebben, aan geestelijke kruipers, aan mensen die alles verloren hebben en die niet verder komen dan een goddeloze en dan een helwaardige. Och geliefden, ik ben geroepen om u eerlijk te behandelen: Wanneer u altijd kunt vliegen en altijd kunt springen en wanneer u altijd met talloze beloften uzelf op de been kunt houden, o reken er dan maar op dat u die as mist. En reken er dan óók maar op dat u dus dat sieraad mist, want dat sieraad wordt alleen geschonken wanneer er as is, wanneer dus de as van de verlorenheid en van de verdorvenheid en van de toorne Gods die alles verbrandt heeft, te vinden is. En wanneer u die as slechts uitwendig draagt, dan komt u geen stap verder, want de Heere is de Kenner der harten, Hij ziet hoe het bij u van binnen is en Hij ziet naar waarheid des harten en dus krijgt u dán dat sieraad niet, maar komt u openbaar als een leugenaar en een huichelaar. O, die ware asdragers vanwege de goddeloosheden, de zonden en de afmakingen, zullen in plaats van as dat sieraad ontvangen. En dan vraagt u misschien aan mij: “Maar wat is dan dat sieraad? Is dat een ring aan de vinger, is dat een mooie diadeem op het hoofd, of is dat een mooie ketting?” Nee geliefden, de ware kinderen Gods hebben geen interesse meer in zulke sieraden, want die hebben voor hen hun waarde verloren. Het waarachtige Sieraad Dat ze ontvangen is allereerst Christus Zelf; maar vervolgens zijn het ook de weldaden van Christus; o, de sieradiën die de Heere dezulken gaat geven, zijn de genoegdoening, de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. Ja, dezulken krijgen het sieraad van Gods beeld terug dat ze verloren hadden door de zondeval. En door dat beeld Gods komt ook in hun leven openbaar dat ze waarachtig zijn wederomgeboren, want ze willen niets liever meer dan de Heere dienen, eren en grootmaken; en dat niet alleen op de dag des Heeren, maar ook op elke doordeweekse dag. En dat niet alleen thuis, maar ook op hun werk, op kantoor, in de fabriek, of waar dan ook.

En dan is het zo treffend, dat het woord “sieraad” in de grondtaal ziet op schone klederen, op feestklederen en op een kleurige en veelkleurige feesttooi. En dan denken we direct aan wat er in onze tekst staat, namelijk aan dat “gewaad des lofs.” O, dan wordt daar die treurigen Sions het gewaad des lofs gegeven; ja, die daar gaan met een benauwden geest, worden bekleed met het gewaad des lofs. En in gedachten zien we dan de gebeurtenis uit Zacharia 3 voor ons, waar Jozua de hogepriester staat voor de rechterstoel Gods, en waar Jozua het mag meemaken dat zijn vuile klederen hem uitgetogen worden en dat hij daar nieuwe, schone wisselklederen krijgt, en een reine hoed op zijn hoofd krijgt. Dan staat hij daar bekleed uit Christus, en door de dienaren des Heeren. En natuurlijk denken we dan ook aan al degenen die genodigd worden tot de bruiloft des Lams, en die daar om niet, uit genade, een bruiloftskleed ontvangen.

Ja, dan denken we aan de schare die niemand tellen kan, uit Openbaring 7, waarvan wordt getuigd dat ze daar staan in lange, witte klederen, waardoor ze volkomen bedekt worden. O geliefden, Gods ware kinderen worden bekleed met de lange, witte klederen van alle weldaden Christi; ja, ze worden bekleed door Hem Die ontkleed is geworden, door Hem Die een doornenkroon heeft gedragen, waardoor Zijn bloed, dat dierbare bloed, liep over Zijn aangezicht en over Zijn lichaam. Ze worden bekleed met de klederen, de heilsklederen van Hem Die daar als Bloedbruidegom voor koning Herodes heeft gestaan in een wit spotkleed en Die voor Pilatus heeft gestaan in een purperrood spotkleed. Want Hij is de hemelse Bruidegom, Die blank is en rood; blank vanwege Zijn onschuld en smetteloze heiligheid; en rood vanwege de zonde van de Kerk, en vanwege dat dierbare bloed dat daar vloeide. De Kerke Gods wordt bekleed met de weldaden Christi, omdat Christus alles gegeven heeft dat nodig was om die klederen beschikbaar te krijgen. O geliefden, dan zien we Hem daar staan, die lieve Zaligmaker, Die bespuwd, bespot en geslagen wordt; dan zien we Hem daar staan als Degene Die doornageld zal worden om aan het kruis te hangen; Die verguisd wordt en bespot, en Die nederdaalt ter helle in de gruwelijke Godverlatenheid. O, de Kerke Gods krijgt voor hun as een sieraad, die krijgt de kostelijke klederen Christi; om het te zingen: “Wij steken ’t hoofd omhoog, en zullen d’eerkroon dragen. Door U, door U alleen, om ’t eeuwig welbehagen.” Och geliefden, kunt u dit nu meemaken, omdat u dit mag kennen, omdat u dat mag weten, omdat die lieve Heiland en Zaligmaker ook uw Borg en Heiland is?

Maar de Kerke Gods ontvangt nog meer, want er staat ook in onze tekst dat ze “vreugdeolie voor treurigheid” ontvangt. En die olie, die vreugdeolie, ziet op de bediening van de Heilige Geest en op de gaven van de Heilige Geest. Die ziet op de uitstorting van de Heilige Geest Zelf, en dus op de komst van de derde Persoon in het Goddelijke Wezen, in het hart van Gods volk. En als die Geest in waarheid uitgestort wordt – och, wat hoop ik toch dat u dat kennen mag – o, dan komt er aan de ene zijde een diepe treurigheid over de zonde en de schuld, maar dan ontvangt dat volk aan de andere zijde de “vreugdeolie voor treurigheid.” Want dan gaat de Heilige Geest dat volk in Christus brengen, en dan gaat de Heilige Geest toepassen alles wat Christus heeft verworven. O, dan ziet die treurige Sioniet hoe kostelijk Christus nu alles heeft volbracht. En wat komt er dan een diepe vreugde des harten in de ziel; ja, daarom wordt er in onze tekst gesproken over “vréugdeolie.” Dan wordt die kinderlijke vreze Gods ontvangen, dan wordt er ontvangen een zien op de zorg die de hemelse Vader voor zoeen heeft, dan wordt er ontvangen een vertrouwen in de Heere, dat Hij zal volbrengen wat Hij is begonnen; en dan mag zoeen het gaan zingen: “Gij hebt mijn weeklacht en geschrei veranderd in een blijden rei.”

Och geliefden, in onze tijd lees en hoor je regelmatig over het juichend christendom; “daar is vreugde”, zegt men; “daar klinken de hallelujah’s door het kerkgebouw en daar stralen de mensen van blijdschap”, zegt men. Maar die blijdschap, die vreugde, zal eenmaal verstommen voor de Rechter van hemel en aarde, want die vreugde, die blijdschap, was niet geworteld in de weldaden Christi, die was niet gegrond op Christus Zelf. O, dan kunnen mensen met vreugde tot God komen, maar ze hebben geen vreugdeolie; net als de dwaze maagden, die een prachtig bruiloftskleed aanhebben, die een brandend lampje in de hand hebben, die op weg zijn naar de Bruidegom, maar die erachter moeten komen dat ze de olie des Geestes missen. O, ze hebben de treurigheid gemist over hun erfzonde, hun erschuld en hun erfsmet en hun dadelijke zonden; ze hebben geen benauwden geest leren kennen, en dus hebben ze ook geen sieraad en ook geen vreugdeolie ontvangen bij de Heere vandaan. En

vreugde alleen is niet genoeg, geliefden, het moet vreugdeolie zijn, want de vreugde moet gegeven zijn van de Heilige Geest, op grond van het werk van Christus. En weet u, deze vreugdeolie brengt ook de zalvende kracht van de Heilige Geest mee; die vreugdeolie drupt als het ware, door het werk des Geestes, in de ziel en Die deelt Zijn vertederende werkingen mee tot in de diepte van het leven. En dan komt er een voorzichtige wijsheid en een Godvruchtig gevoelen in het leven; dan gaat een mens doorzien wat schijn en wat zijn is, en dan telt nog alleen het wezenlijke, het Goddelijke, en dus datgene wat de Heere zal verheerlijken.

Och, weet u, er is zoveel vreugde en blijdschap bij de huichelaar; hij geniet in het leven van de godsdienst. Maar de ware vreugdeolie is bij hem of haar onbekend; de zalving, het licht, de kracht, de diepte van het ware, geestelijke leven wordt gemist. En daarom kun je predikers tegenkomen met een donderende stem, met een luid roepen over genade, met een uitroepen dat de Heere zo goed, zo barmhartig en zo genadig is; men deelt als het ware de vreugdeolie uit. Ja, dat denkt men, want men deelt slechts vreugde uit, maar de olie wordt gemist; want de Heilige Geest wordt gemist en het ware werk des Heiligen Geestes wordt gemist: immers slechts daar waar de zalving van Gods Geest is en waar die lieve Geest des Heeren in de dadelijkheid werkzaam is, wordt vreugdeolie uitgedeeld uit de fontein die geopend is in en door Christus. Ach geliefden, onderzoekt dan toch uzelf hoe het met u is gesteld.

3. Wat de Kerke Gods daardoor wordt

En dan komt ons derde aandachtspunt erover te spreken *wat de Kerke Gods daardoor wordt*. Onze tekst zegt het zo heel diep: ze worden “eikenbomen der gerechtigheid, een planting des HEEREN.” Een planting des HEEREN; eikenbomen der gerechtigheid. En het kostelijke is geliefden, dat het beeld van een boom wordt gebruikt. En een boom begint zo heel klein; een klein zaadje wordt tot een klein plantje; en zo’n plantje moet groeien tot een boom, die met zijn wortels almaar dieper naar beneden gaat, om de sappen in te drinken; en die boom moet naar boven groeien, om opwaarts vruchten te gaan dragen. En dan weten we allemaal dat dit lang kan duren bij een boom; en hier gaat het om een eikenboom, een eikenboom der gerechtigheid; o geliefden, een mensenkind dat waarachtig groeien mag, door het werk des Geestes, wordt tot een eikenboom der gerechtigheid. Ach, dan zien ze alleen maar op Hém, Die de Boom des levens is, om ziende op Hem, uit Hem en door Hem, te groeien, en tot een eikenboom der gerechtigheid, een planting des HEEREN te worden.

Ach geliefden, wat zien we om ons heen veel mensen als het ware wel groeien, maar ze dragen geen vruchten. Ze denken een rank aan de ware Wijnstok te zijn, maar ze bedriegen zichzelf, want als u de eerste verzen van Johannes 15 opslaat, dan leest u dat je wel kunt zéggen: “Ik ben een rank aan de Wijnstok”; maar dat er dan ook vruchten moeten zijn van de Heilige Geest, want er zijn onvoorstelbaar veel ranken aan de Wijnstok die géén vruchten dragen. En als de Landman komt, dan zal Hij die ranken afsnijden en in het vuur werpen. Het ware volk des Heeren zal echter vruchten dragen, en wordt in ons teksthoofdstuk, uit en door het werk van Christus, een eikenboom der gerechtigheid genoemd. Ook zullen hun wortels de diepte opzoeken en hebben die eikenbomen het nodig om beproefd te worden. Ach, misschien hebt u wel eens een lange dijk met allemaal bomen erlangs gezien; en die bomen staan allemaal schuin naar één bepaalde kant; daaraan kun je zien van welke kant de wind is gekomen, van welke kant de storm is gekomen, want die eikenbomen maken het mee dat er een oostenwind huult; dat er sneeuw komt; dat er koude over hen komt en hagelbuien losbreken; die eikenbomen maken het mee dat de zonnestralen hen

beschijnen, dat er stormen komen en orkanen tekeer gaan; maar die eikenbomen beleven het ook dat het stil en aangenaam warm weer is met een zoele zuidenwind. En zo is er voor die eikenbomen en dus voor Gods kinderen, wasdom in de genade, door het werk van de Heilige Geest; ja, zo is er een opwassen in de kennis van die lieve Heiland en Zaligmaker. Mag u daar ook van weten? Mag u ook kennen, dat het oude ik steeds meer sterft, en dat Christus steeds meer wast, zodat het leven niet meer is: Ik vind, ik wil, ik doe en ik ga, maar: “Wat wilt Gij dat ik doen zal?”

4. Wat de Kerke Gods daardoor doet

Want het vierde aandachtspunt is *wat de Kerke Gods daardoor doet*. Wel geliefden, die Kerke Gods gaat alles toetsen aan de laatste woorden van onze tekst, waar geschreven staat: “opdat Hij verheerlijkt worde.” Daar gaat het dat volk namelijk om: “opdat Hij verheerlijkt worde.” Dus niet: wat heb ik eraan, en hoe kom ik eraan. Dus niet: hoe word ik er beter van en hoe sta ik plezieriger in het leven; maar: hoe wordt Hij verheerlijkt?, hoe wordt de HEERE grootgemaakt? O, dan gaat het niet om de verheerlijking van Gods genade en niet om de verheerlijking van het wederbarende werk Gods; maar dan gaat het erom, zo zegt onze tekst: “opdat Hij verheerlijkt worde”, opdat God Zélf verheerlijkt worde. Het gaat om de verheerlijking van Hem, het gaat om Hij, Die verheerlijkt moet worden; Hij, en altijd maar Hij, met een hoofdletter. O, als Gods kinderen op hun plaats zijn, verheerlijken ze God, ook te midden van verdrukking, ziekte, pijn, moeite, verlies en verschrikking. Als er leven aan hun ziel is en als de vreugdeolie des Geestes vloeit, verheerlijken ze God. Dan zijn ze zichzelf volkomen kwijt, en dan kunnen ze alleen maar met hun vinger wijzen naar Hem, Die het zo wonderbaarlijk heeft behaagd vanuit de eeuwigheid een volk te roepen en te wederbaren dat eeuwig Hem zal verheerlijken. Ach geliefden, hoe is het dan met u, en hoe is het dan met jou? Wordt dan bij u en jou dat verheerlijken van God gekend?, zodat het niet meer is: kan dit er nog wel mee door; wat zouden de burens wel zeggen; wat zouden ze in de gemeente wel opmerken; maar dan is het alleen: verheerlijk ik de Heere ermee? Och, vraagt het u toch eens af hoe u in het leven staat.

O, onbekeerden onder ons, wat is het toch altijd bij u alleen maar ik, en ik, en nog eens ik; en wat zijt ge er alleen maar op uit om in de hemel eeuwig gelukkig te zijn. Ziet toch dat er maar één plek is waar ge terecht zult komen, en dat is in de smarten van de hel. En vraagt de Heere toch om in uw leven te komen en u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, och, wat hebt ge uzelf leren kennen door het ware werk des Heeren, en wat zoudt ge het liefst met as op uw hoofd lopen en in de kleur des doods gekleed gaan vanwege uw zonden, uw goddeloosheden en uw verdorvenheden. Wat hebt ge een benauwden geest en wat weet ge niet te gaan of te staan. Och bekommerden, vraagt dan toch of de Heere komt doortrekken, opdat ge Christus, die ware Eikenboom der gerechtigheid, van achter het recht, geschonken zult krijgen, en opdat ge uit Hem en door Hem zult ontvangen wat eeuwig de Heere zal doen verheerlijken.

En volk des Heeren, ach, ge kent de waarheid van onze tekst nietwaar, maar ge weet ook wat het betekent kind des Heeren te zijn in deze tijd, aangevallen te worden door de duivel, de wereld en het oude vlees. O, meestentijds zijt ge in de strijd, in de storm en in de slagregens; en toch, bij tijd en wijle wordt ge óók zo kostelijk gekoesterd

door de Zonne der gerechtigheid, wetende bekleed te zijn met kostelijke klederen des heils. Och volk, als ge dan zo op uw plekje zijt, dan weet ge het weer, en dan kunt ge het ook, om God groot te maken, te roemen en te prijzen. En volk, ziet dan bij alles maar op hetgeen de Heere verheerlijkt; ja, maakt Hem maar groot, ook in de praktijk van uw bestaan.

Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid!

Amen.

Zingen: Psalm 30 : 8

*Gij hebt mijn weeklacht en geschrei
Veranderd in een blijden rei;
Mijn zak ontbonden, en mij weer
Met vreugd omgord, opdat mijn eer
Niet zwijg'; zo klimt Uw lof naar boven;
Mijn God, U zal ik eeuwig loven.*

4^e preek

Biddag 2006 Vianen

Zingen: Psalm 84 : 1

Lezen: Micha 7 : 1 - 10

Gebed

Zingen: Psalm 130 : 2, 3

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht op deze Bidstond bepalen bij Micha 7, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en in het bijzonder bij het 7e vers van Micha 7, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen.”

En als aandachtspunten noem ik allereerst:

1. De situatie van Gods volk
2. De belijdenis van Gods volk
3. Het werk van Gods volk, en
4. De zekerheid van Gods volk

Geliefden, we zijn vanavond op deze Biddag bijeengekomen om de Heere te vragen om een zegen; om een zegen in het komende jaarseason op ons werk, op het land, op de boerderij, werk op kantoor, het werk op het schip (want we hebben ook een schipper in ons midden), werk in het huishouden, werk op school, voor de kleinen en voor de groten. En we smeken de Heere of Hij dat werk zegenen wil, want aan die zegen des Heeren is toch alles gelegen? Dat weten we natuurlijk wel met ons verstand; en dat zeggen we ook wel, dat nemen we op de lippen, maar ik hoop zo met mijn ganse hart dat u dat ook met uw h art weet, dat daar nu alles van afhangt in uw en jouw en mijn leven, opdat er brood zal zijn voor de hongerige, opdat er water zal zijn voor de dorstige. Maar ik denk aan iets dat nog veel groter is – en ik hoop zo dat u hierheen gekomen bent naar dit kerkgebouw en dat u gesmeekt hebt om een zegen over de bediening van het Woord, want dat is veel belangrijker. Ik hoop dat u hier gekomen bent, roepende tot de Heere: “Heere, mag daar nu eens waarachtig gebeden worden om iets bij U vandaan voor mijn ziel.” Ja, wat hoop ik dat de Heere uw zielsogen is komen te openen voor wie u zichzelf nu gemaakt hebt door uw zondeval, en dat u uw zonden bent gaan zien en beleven; dat u uw ongerechtigheden bent gaan voelen, en ervaren dat u uw overtredingen uitgeteld hebt gekregen,   n voor   n, en dat u het hebt moeten uitroepen voor de Heere: “O God, dat ik z  gezondigd heb.” Ja, dat u schreiende in een hoekje gekropen bent omdat u Gods wet zo hebt overtreden, omdat

u Gods deugden zo hebt geschonden en Gods recht zo hebt gekrenkt, omdat u de Heere zo op het hart hebt getrapt, en u alles bij de Heere hebt verzondigd. En nu kunnen we dat wel op de lippen nemen, maar als het geen waarheid is in ons binnenste, komen we alleen maar als leugenaars en huichelaars openbaar. Daarom hoop ik toch zo dat het van binnen bij u als het ware een en al schreien is vanwege uw walgelijke overtredingen, en dat u het weet dat de Heere u geen onrecht had gedaan als Hij u vanavond niet hier had gebracht, maar als Hij u met een mannelijke wegwerping in de hel had geworpen, omdat dat verdiend is. Dan kunnen we hier wel bij elkaar zijn om Bidstond te houden – en het is groot dat die gelegenheid er nog is, zelfs ook in ons wegzinkend vaderland – maar weet u wat bidden is? Bidden is voor Gods aangezicht verschijnen; bidden is treden voor die rechtvaardige en heilige God. En dat is geen kleinigheid geliefden, hoor.

O, er zijn mensen die zeggen maar zo: “We gaan bidden.” O ja? Kunt u dan staan voor Gods rechterstoel? Kunt u dan staan voor die ongenaakbare Majesteit, van Wiens troon vuurvonken uitgaan, en voor Wiens aangezicht vlammen zijn te vinden? Als daar de profeet Jesaja het moet uitroepen, wanneer hij geconfronteerd wordt met Gods heiligheid: “Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben”, hoe zal het dan wel met óns zijn? Zouden wij dan zomaar Bidstond kunnen houden? Daarom hoop ik zo dat u de ware Biddaggestalte van de Heere hebt ontvangen, en dat u hier vanavond gekomen bent met de koorden der veroordeling om uw hals, met een gebroken geest en met een verbrijzeld hart; en dat wat het allervoornaamste is: en dat u mag wegschuilen achter die lieve Borg en Zaligmaker. Want o, als u niet schuilen kunt achter die Heiland en Zaligmaker, dan is God voor u een verterend Vuur en een eeuwige Gloed. U zult achter Hem moeten wegschuilen als u nadert in gebed tot de Heere, achter Hem Die Zijn bloed heeft uitgegoten aan het vloekhout van Golgotha; achter Hem Die alles heeft geschonken, opdat er nog goddelozen, doemwaardigen en helwaardigen zouden kunnen bidden, vergeving van zonden zouden kunnen ontvangen en gereinigd zouden kunnen worden in dat dierbare bloed van Hem, en hun gebed nog in en door die biddende en dankende Hogepriester, de Heere Jezus Christus, voor Zijn aangezicht zouden kunnen worden gebracht. Want o vergeet het toch nooit, kinderen in ons midden, alleen in en door Christus, die Middelaar Gods en der mensen, zal ons God gebed tot gebed kunnen worden dat de Heere welbehaaglijk is. En buiten Christus is al ons bidden leugen en een getier in Gods oren, een stank in Zijn neus. Och, wat gun ik u daarom vanavond, en elke dag opnieuw, die ware gebedsgestalte, die we ook bij de profeet Micha zo tegenkomen, en we de Heere met smeking en geweent zouden tegemoet treden.

En dan blijkt uit ons tekstgedeelte zo duidelijk welk een bange tijd de tijd van Micha was. Het tienstammenrijk rondom de stad Samaria leeft zich zo uit in goddeloosheid dat ze zich rijp maakt voor het oordeel der wegvoering naar Assyrië. En in het tweestammenrijk Juda regeert de goddeloze koning Achaz. Dan hebben we het samen gelezen nietwaar, dat er daar onderweg geen druif te vinden is voor die hongerige profeet, terwijl de Heere het toch geboden had dat men druiven moest laten hangen voor de wandelaars en voor de reinigers. O, vanuit de inhaligheid heeft men alles van de struiken afgehaald. En we hebben het gelezen nietwaar, dat de goedertierene is vergaan, dat er niemand oprecht is onder de mensen, dat men loert op bloed om zijn broeder kwaad te doen. En wat lezen we nog meer in ons tekstgedeelte? Dat de vorst en de rechter volkomen fout zijn; dat het beste van hen is als een doorn, en het oprechtste van hen scherper dan een doornheg; de zoon staat op tegen zijn vader en de dochter tegen haar moeder; om niet maar meer te noemen.

1. De situatie van Gods volk

O, het is een afschuwelijke tijd, die tijd van Micha; en *de situatie van Gods volk*, aldus ons eerste aandachtspunt, is bedroevend. Ja weet u, Micha draagt dagelijks verdriet vanwege de overtredingen en de goddeloosheden. Och, hij gaat niet wijzen naar al die mensen die die gruwelijkheden doen, maar Micha heeft er verdriet over. En al predikt hij dan dag na dag de wet des Heeren, het Woord des Heeren, het recht des Heeren; al laat hij de gestrengte oordelen Gods klinken om de mensen eerlijk te behandelen; en al predikt Micha daar keer op keer de lieflijke weg des Heeren van vergeving en verzoening op grond van de verdiensten van de Messias Die komen zal, er wordt niet geluisterd. De mensen keren hem de rug toe en ze gaan door in hun goddeloosheden en verdorvenheden. En Micha ziet ze gaan, ze zullen aan het einde van hun aardse leven in de buitenste duisternis komen, waar ze eeuwig verteerd zullen worden door het oordeel Gods, zonder te verteren, en waar de hitte van Gods toorn hen dagelijks de verschrikkelijkste smarten zal bezorgen. O geliefden, de situatie van Gods volk in de tijd van Micha, wiens naam betekent “wie is gelijk de Heere”, is gruwelijk. Maar die is niet slechter dan onze tijd, want als we zo lezen in hetgeen Micha daar schrijft in het zevende hoofdstuk, dan moeten we maar eerlijk zijn, dan is die situatie zo over te zetten naar onze tijd. Ons land, dat vroeger het Israël van het westen heette, het is vol van moordspelonken. U moet eens narekenen hoeveel kinderen er elke dag vermoord worden in de moederschoot. De duivel heeft Nederland in zijn macht, en Gods Woord wordt aan de kant gegooid en door geleerde mensen voor fabelen gehouden; Gods dag wordt ontheiligd, Gods voorschriften worden belachelijk gemaakt; en mensen bedenken duizend dingen om zelfs het geluid op het politieke vlak vanuit de Schrift het zwijgen op te leggen; en dat wat in Sodom en Gomorra heel normaal was, dat wordt in onze tijd op talloze plekken gepractiseerd; en hetgeen bij de primitieve volkeren nog een gruwel was, wordt in Nederland gepropageerd. En wat is het antwoord van de mens op de rechte prediking die nog zo hier en daar op enkele plekken te vernemen is? Mensen keren zich af van alles wat met God en Zijn Woord te maken heeft; en mensen laten zich bedwelmen door de godsdienst. De godsdienst heeft het heden ten dage schier overal voor het zeggen; de godsdienst aait de mens over zijn bol, de godsdienst bouwt een mens op met zijn vroomheid en zijn ernstigheid en zijn oppassendheid. En als er mensen zijn die wel eens een keer een tekst hebben ontvangen, of wel eens een keer een versje te binnen geschoten hebben gekregen, of er wel eens met tranen onder de bediening van Gods Woord hebben gezeten, o, dan worden dezulken door de godsdienst bij Gods volk gezet. Ja, als je gedoopt bent en openbare belijdenis hebt gedaan en getrouw onder de bediening van Gods Woord komt, dan kun je erop rekenen, zo zegt de godsdienst, dat het voor eeuwig goed is.

Maar geliefden, laten wij nu niet denken dat wij beter zijn dan al die mensen die zich door de godsdienst laten misleiden, want wij zijn van nature precies eender. En als de Heere ons niet kwam te bewaren voor uitbrekende zonden, als de Heere Zich niet over ons kwam te ontfermen met Zijn wederhoudende genade, o dan waren we vanavond niet in de kerk maar in de kroeg. Want wij allen hebben de Heere de rug en de nek toegekeerd; wij allen hebben ons voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken; wij allen hebben gebroken met Gods verbond, en we zijn vijanden van Gods recht en gerechtigheid; wij allen hebben het eigen ik op de troon in de troonzaal des harten gezet. Zelfs de kinderen onder ons openbaren dat, want dan zeggen die kinderen: “Ik wil dit, en ik wil dat, en ik wil het zo, en ik vind dit.” Zo gaan wij mensen over de aarde; ons eigen hart, het uwe, het

jouwe en het mijne, is een moordkuil. “Ach”, zegt u, “maar dat is toch niet waar, dominee?” Dat is wel waar En als u het niet gelooft, dan openbaart u alleen maar dat u nog geen greintje ontdekkende genade van de Heere hebt gekregen. Want als de Heere een mens waarachtig komt op te zoeken, o dan moet hij het gaan uitwenen dat er in het hart van hem de gruwelijkste zaken leven, en dat hij het recht Gods heeft verguisd en veracht, en de liefde Gods heeft aangerand. Weet u daar dan al in waarheid van? Is de Heere u al werkelijk door Zijn lieve Geest komen opzoeken en u komen te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel? Kreeg u de vinger Gods al in waarheid op uw hart gericht, met die woorden: “Gij zijt die man”, of: “Gij zijt die vrouw”? En bent u al werkelijk tot een doemwaardige geworden, een doodschuldige en een helwaardige, die het verdiend heeft om eeuwig te branden in de hel? Kreeg u de schuldbrief al overhandigd, en zei de Heere het er al bij: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt”? Ja, bent u al in de beleving de grootste zondaar geworden? En hebt u misschien vanavond, op weg naar dit kerkje, in het donker geroepen: “O God, hoe kom ik ooit tot U bekeerd?” Ja, hebt u de onmogelijkheid al leren zien om ooit zalig te kunnen worden, om het keer op keer uit te wenen: “O God, zijt mij zondaar genadig”? Geliefden, als de Heere in waarheid in je leven komt – en ik gun u dat zo met mijn hele hart – dan kun je je nooit meer verheffen boven andere mensen, ook niet boven die mensen in de tijd van de profeet Micha. Dan vind je in jezelf alleen maar zonde, alleen maar goddeloosheid, alleen maar verdorvenheid; dan ga je het gevoel van binnen dat er in jezelf geen goed te vinden is, onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. En dan ga je de Heere vragen om je te beschermen tegen jezelf, dan word je het meest benauwd voor wat er in je eigen hart leeft. Dan ben je niet meer zo bang voor anderen, maar dan zit het kwaad hier bij jezelf van binnen; en dan ben je elk ogenblik gereed tot hinken en zinken en tot het gaan van je eigen weg. Och geliefden, als de Heere zo’n mensenkind komt op te zoeken – weet u er al van? – dan gaat Hij zo eentje niet alleen ontdekken, maar gaat hem ook ontkleden; Hij gaat hem die kleedjes van eigengerechtigheid en eigen vroomheid afpakken. Dat is wat! Want wij stoppen als mens graag van alles en nog wat onder onze kleren, nietwaar?, want kleren maken de man, of maken de vrouw. En ook onder kerkmensen worden er zulke grote offers gebracht aan de afgod van de mode. Maar de Heere gaat al die kleedjes gaat Hij af doen, gaat Hij uittrekken. Ja, we zien het al na de zondeval; een mens heeft daar kleren aangetrokken, schorten. Hebt u trouwens wel eens een schort goed bekeken? Wat ziet er aan de voorkant mooi uit, hè?; moet u eens aan de achterkant kijken.... De Heere gaat Adam en Eva die schorten uittrekken, en Hij trekt hen vellen van dieren aan. Die dieren moesten daarvoor sterven, dat bloed moest daarvoor stromen, als teken van het bloed van Christus. Want Christus zal Zijn leven geven, opdat de goddelooste onder ons bekleed zal kunnen worden met de weldaden Christi. De Heere gaat een mens zijn kleren afpakken, alles waar hij zich mee bedekt; al zijn vroomheid en al zijn ernstigheid en al zijn oppassendheid. En de Heere gaat een mens afsnijden; afsnijden, hoort u het? Afsnijden van de wereld – o, dat kunt u nog wel begrijpen-, maar Hij gaat hem ook afsnijden van zijn godsdienst, waar hij nu juist iets mee had willen worden voor God; en Hij gaat hem afsnijden van Adam, en Hij gaat hem afsnijden van het leven. O geliefden, dan gaat de Heere een mens op die weg brengen, die afgaande weg van Psalm 130, waar we van gezongen hebben; en dan gaat Hij een mens brengen naar het allerdiepste plekje waar niets van die mens meer meedoet, waar al zijn tranen en al zijn gevoeligheden en al zijn ernstigheden, en alles dat hij toch kan noemen dat hij meegemaakt heeft, waardeloos, drek en vuilnis wordt voor de Heere, en waar die mens als een ontblote zondaar aan de dijk komt te staan. Micha heeft dat meegemaakt; moet u maar eens lezen in vers 9 van ons tekstgedeelte.

Daar heeft Micha het geleerd wat er dan van je overblijft, en wat er dan met je geschieden gaat, want dan zegt hij het: “Ik zal des Heeren gramschap dragen.” O, dan gaat die mens de toorn Gods een ogenblik voelen, want dan krijgt die mens te maken met het verdoemende recht Gods; dan krijgt die mens op Gods tijd te maken met het wraakoefenende recht Gods. En dan gaat God wraak nemen, en die mens schenken wat hij naar Gods recht heeft verdiend, en dus zal die mens in de beleving des harten moeten sterven onder en door dat recht. En dan kan hij alleen nog maar uitroepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” We zingen wel eens over het dodelijkst tijdsgewricht, maar kent u dat nu bevindelijk? Weet u ervan dat u het daar moest zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gáns rechtvaardig”; om volkomen aan de zijde Gods te vallen. Maar juist in dat dodelijkst tijdsgewricht, waar zo’n mens niet zelden voor de geopende poorten van de hel ligt, daar wordt zo een nu van achter het recht die lieve Heiland en Zaligmaker in de dadelijkheid geschónken. Daar mag zo een het gaan beleven dat hij in de armen van die Heiland en Verlosser mag wegzinken en mag wegsmelten. Daar ervaart zo een hoe het bloed van Christus hem of haar komt te reinigen van alle vuile zonden; en daar wordt zo een door het waar zaligmakend geloof bekleed met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. O, daar wordt zo een gesteld als een reine maagd voor God, om Biddag te kunnen houden; ja, daar ervaart... (omkeren bandje)

De hemelse Bruidegom, Die blank is en rood en Die de banier draagt boven tienduizend, en dan mag zo een het gaan zeggen: “Mijn Liefste is mijne en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” En dan mag zo een, door het werk des Heeren, God gaan grootmaken. O geliefden, hebt u die weg nu al bewandeld in waarheid? En is dit nu de gang die de Heere in uw leven heeft gebracht? Och weet u, ik ontmoet zoveel mensen die zich bedriegen voor de eeuwigheid; zeker, er is wat gebeurd in hun leven; o jawel, ze zijn eens zo verschrikt geworden onder een ernstige prediking; en ze hebben toen als het ware de donder van de wet vernomen, ze hebben iets gezien van de angsten van de hel, en die heeft hen aangegrepen; en wat hebben ze toen tot de Hemel geroepen om hulp. Maar och, dat roepen verstomde toen de omstandigheden wat verbeterden; en toen was het niet meer dan een morgenwolk, toen was het niet meer dan een tijdelijk iets, het tijdgeloof. En als u daarmee voor God verschijnt, met zo’n verhaal, dan is het te kort, te kort voor de eeuwigheid; dan zal het bed te kort zijn en het dek te smal om u onder samen te voegen voor die Rechter van hemel en aarde; want dan bent u toch nog nooit met uzelf ómgekomen? Dan is er toch nog nooit in waarheid plaatsgemaakt voor die allerliefste en allerdierbaarste Zaligmaker en Heiland? Dan hebt u toch nog nooit het ogenblik beleefd waarop u in Hem bent opgelost en uzelf volkomen kwijt bent geraakt aan Hem? En dus ligt er de weg naar het Vaderhart Gods voor u toch niet open? Och geliefden, kijkt het toch eens na in uw leven. Want weet u, wij mensen, wij kunnen zoveel bedenken wat er allemaal is, nietwaar? De een heeft dit en de ander heeft dat, en die denkt er makkelijk over, en een volgende denkt er weer heel zwaar over. Och geliefden, dat doet allemaal niet mee hoor, want het gaat maar om één ding: of ge schuilen kunt achter die Zaligmaker, de Heere Jezus. En als ge dat niet kunt, en het wordt vannacht eeuwigheid voor u, o dan zal die Rechter het zeggen: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”, om eeuwige smarten te leiden.

De profeet Micha mocht die ware weg der wedergeboorte bewandelen, en hij zegt het in vers 9, dat hij des Heeren gramschap heeft gedragen, dat hij het meegemaakt heeft dat die rechtvaardige God, Die niet van Zijn recht af kan, dat Hij daar naar recht met hem kwam te handelen, en toen was het kwijt voor hem, eeuwig kwijt. Ja, Micha heeft

het meegemaakt dat de Heere hem kwam te trekken uit de duisternis in dat wonderbare licht, en dat hij alleen nog maar lust had aan de gerechtigheid des Heeren, en dus aan een leven naar het recht des Heeren. En hij wilde niets anders doen dan in de praktijk van het bestaan van hem God grootmaken. En dat wordt nu beleefd door al Gods ware keurlingen. Want als daar de Heere een mensenkind in waarheid over die weg van recht heeft doen omkomen met zichzelf, en als daar een mensenkind in waarheid zich heeft mogen verliezen in de armen van die hemelse Bruidegom, en in de binnenkamers is geleid van die allerliefste en allerdierbaarste Zaligmaker, o dan zal de praktijk van het leven niets anders laten zien dan het uitleven van de tere vreze Gods; en dan zal een mens in afhankelijkheid van de Heere in het leven gaan staan. Kijkt u maar naar de profeet Micha. Want als hij in ons tekstgedeelte de situatie van Gods volk heeft uiteengezet, dan legt hij het hoofd niet in de schoot, dan legt hij zijn ambt niet neer, zoals velen in onze tijd, dan laat hij zich niet door de omstandigheden beïnvloeden, en dan zegt hij niet: “Als de mensen dat niet willen horen, dan laat ik maar een andere boodschap horen, zoals heden ten dage schering en inslag is. O nee, maar dan zegt de profeet wat in onze tekst te lezen is; dan gebruikt hij het woordje: “Maar...” “Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen.” Dan zegt hij: “maar”; dan zegt hij als het ware: nu kan iedereen uitgaan? (versta ik zo), iedereen kan het zo doen, kan dat bedenken, maar ik..., ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen; dat is ons tweede aandachtspunt: *de belijdenis van Gods volk*.

2. De belijdenis van Gods volk

Want dat is nu in alle tijden, onder alle omstandigheden de belijdenis van Gods ware volk. Al wordt dat volk vertrapt, al wordt dat volk veracht, al wordt het met de nek aangekeken, of zoals iemand schreef: “zwart gemaakt door iedereen”, dat volk dat het idee krijgt dat de goedertierene niet meer te vinden is, dat volk zegt het, door de kracht en nabijheid en hulp des Heeren: “Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen.” Dat volk kan dan met lege handen staan, dat volk weet dan niet vooruit of achteruit te gaan, dat volk is in een diepe nood terechtgekomen, dat volk staat als het ware op een wenteltrap: kijkt het vooruit dan ziet het niet, kijkt het achteruit dan ziet het ook niets, dat volk mag door het werk des Heeren zeggen: “Maar; “Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen.”

Nu haast ik me te zeggen geliefden, dat dat volk dat natuurlijk niet altijd zeggen kan, o nee. Als er onder ons van dat volk is, dan weten ze het wel, het kan soms zo duister zijn in het leven; en de duivel die alle dagen in hun bestaan bezig is, die kan soms zo hen te pakken hebben, en de wereld – niet alleen buiten hen, maar ook van binnen – die kan hen soms zo onderuithalen; ja de driehoofdige vijand, dat monster, kan hen soms zo in de tang hebben, dat ze niets meer kunnen bekijken en niets meer kunnen zien. En dan is dat “maar” niet te horen in hun leven. O, dan weten ze niet waar ze het zoeken moeten. Maar als de Heere hen dan weer op hun plekje gaat brengen en als de Heere dan Zijn eigen werk gaat verlevendigen, ja en gaat vernieuwen, o als de Heere hen dan weer komt te leiden naar de doorboorde voeten van de Heere Jezus, en ze mogen daar weer liggen in de volkomen overgegevenheid des harten, dan ligt de wereld er weer onder, dan zijn ze zichzelf een ogenblik kwijt, en dan “zien ze niemand anders dan de Heere Jezus alleen”, om het te zeggen bij vernieuwing: “Mijn Liefste, mijn Liefste, mijn lieve Zaligmaker.” Ja, dan zullen ze het mogen weten, dat bij voorspoed of tegenspoed, bij ziekte of gezondheid, bij leven en sterven, dat ze zullen wachten op den HEERE, dat ze zullen uitzien naar den God des verbonds, en

dat Hij hen zal horen. Dan zal die belijdenis van Gods volk niet alleen opklinken uit hun mond, maar ook openbaar komen uit hun leven. En weet u, die belijdenis van Gods volk is een godvruchtige belijdenis; dat wil zeggen: dat is een belijdenis die vrucht is van het werk van God in hun ziel.

Och, een mens kan wel eens die belijdenis op de lippen nemen nietwaar, en een mens kan dat wel eens zeggen, maar dat doet niet mee, want het zal door het werk Gods in de ziel moeten zijn dat een mens het zegt: “Maar ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op den God mijns heils; mijn God zal mij horen”; het zal een godvruchtige belijdenis moeten zijn, omdat daar het waarachtige, wederbarende werk des Heeren is gekend. Dan kun je op een Biddag als vandaag het wel eens zeggen: “Heere, ik zal uitzien naar U, ik zal wachten op U, Heere, echt waar.” Maar als dan die belijdenis praktijk moet worden in het leven, als dan ziekte in je bestaan komt, als het dan gaat tegenlopen in je bedrijf, als je dan je werk kwijtraakt, als het niet lukken wil met de orders, en als het met je gezondheid van geen kanten gaat, dan het ook te zeggen, die belijdenis waar te maken, o dat kan alleen wanneer de Heere het waarachtige werk in de ziel is komen uitwerken, en wanneer die belijdenis een godvruchtige belijdenis is geweest, namelijk vrucht van het werk Gods. En die belijdenis zal daardoor ook een ootmoedige belijdenis zijn, namelijk een belijdenis van een mensenkind dat ootmoedig is gemaakt. En even voor de kinderen: “ootmoedig” schrijf je met twee o’tjes, met twee nulletjes. Een ootmoedige is iemand die geen moed meer heeft, die nul moed heeft; die is al zijn moed kwijtgeraakt, die heeft geen vertrouwen meer in zichzelf, die heeft geen vertrouwen meer in zijn medemens, die heeft geen vertrouwen meer in van alles en nog wat. Want die mens heeft zichzelf leren kennen; die is erachter gekomen dat hij niets wil, niets weet en niets kan en niets heeft en dat hij niet deugt, zoals vader Schortinghuis het zo treffend zei in zijn vijf dierbare nieten. Die mens heeft het beleefd dat hij onbekwaam is tot enig goed, en dat hij in alles diep en steil afhankelijk is van de dagelijkse zorg van de Heere. En daarom klinkt daar die belijdenis als een ootmoedige belijdenis uit de mond van een ootmoedige; o dan weet die mens het voor de vruchten op het werk van zijn handen en op het werk van zijn hoofd heeft hij de Heere nodig; voor de vruchten in de opvoeding, op school, waar dan ook, heeft hij de Heere nodig; die mens heeft altijd de Heere nodig. Voor die mens wordt het telkens opnieuw een wonder als hij ’s morgens nog zijn ogen op mag slaan, als hij zijn bed nog uit kan, als daar nog een hap eten is; o dan zegt hij het: “Heere, hoe bestaat het toch, dat U nog het gras laat groeien, dat U het nog geeft dat er vruchten aan de bomen hangen; wat een wonder!” Maar geliefden, is dat dan al eens waarheid voor u geworden? Jonge mensen, och hoe vaak is het niet als je ’s morgens op moet staan dat je dat met tegenzin doet, dat je het gevoel hebt: “He, bah, moet ik er nu alweer uit”, en je hebt geen zin om je werk aan te vatten. O, wat hoop ik dat je het mag gaan zien welk een wonder het is, want het zou verdiend zijn als de Heere je alles kwam af te nemen, en je als een doemeling en een helleling in de hel zou werpen, om daar eeuwig naar Gods recht je verdiende loon te krijgen. Hebt u dat dan al eens in waarheid geleerd? Bent u wel eens overal buiten gezet; alles kwijtgeraakt, alleen maar schuld, alleen maar zonde, alleen maar doem en alleen maar hel? En mocht het toen voor u worden een uitzien naar den HEERE, wachten op de Gods des heils? Mocht u het toen zeggen: “Heere, ik kan geen stap meer zetten zonder U.”

En dan blijkt die belijdenis van Gods volk ook een gegronde belijdenis te zijn; gegrond namelijk in het verkiezende werk van God de Vader, gegrond in het verdienende werk van God de Zoon, gegrond in het toepassende werk van God de Heilige Geest. O, dan heeft God de Vader voor de grondlegging der wereld een volk

uitverkoren tot zaligheid; en dan zal God dat volk door de woestijn van het leven heen leiden, om dat volk een plaats te geven te midden van de schare die niemand tellen kan, om God eeuwig groot te maken. En dan heeft God de Zoon Zijn hemelse heerlijkheid verlaten om God de ere te gaan geven die Hem zo toekomt, om de deugden Gods zo te gaan roemen en prijzen, en om voor dat volk, dat Hem van de eeuwigheid gegeven is, alles te volbrengen, opdat ze eeuwig zullen zingen van Gods goedertierenheên. Ja, dan gaat die Zone Gods die diepe lijdensweg tot in de helse smarten, opdat dat volk als het ware uit die hel gehaald kan worden, en gebracht kan worden bij de Heere, om de Heere eeuwig te roemen en te prijzen. O, dan heeft die Zone Gods voor dat volk de wet vervuld en het recht geschonken, wat gedaan moest worden, en de zonde verzoend. Ja, dan heeft die Zaligmaker, alles volbracht, opdat dat volk God eeuwig zou roemen en prijzen. En de Heilige Geest zal die weldaden aan de ziel van dat volk komen toepassen, in een weg van recht. Ja, dat volk zal het mogen meemaken, dat het, terwijl het daar ligt op het vlakke des velds in het geboortebloed en ten dode opgeschreven is, dat het daar hoort de stem des levenden Gods, die zegt: “Leef; ja, leef”; en dat het tot het kindschap Gods wordt geroepen, in een weg van recht, om zichzelf kwijt te raken in de armen van die lieve Zaligmaker, in Hem te versmelten en Hem te beminnen met een eeuwige liefde; ja om God drie-enig te loven en te prijzen.

Och, dan begrijpt u ook dat de belijdenis van dat volk een hópende belijdenis is, want dat volk zal in zichzelf regelmatig de moed verliezen, het gevoel hebben: Voor mij kan het nooit meer, nu heb ik het weer verzondigd, weer alles kwijt, weer alles weg. Och, voor de dienst zeiden we het nog tegen elkaar: “David dan heeft hij heel Psalm 119 geschreven, en dan komt hij aan het einde, en dan zegt hij nog: “Gun leven aan mijn ziel”; hij kan het niet vasthouden. Gods volk kan het niet vasthouden, dat leven het is het elke keer kwijt; maar het mag hopen op de Heere; het mag door die hopende belijdenis zien dat de Heere het voor Zijn volk zal opnemen, dat de Heere zo getrouw is als sterk, en dat de Heere dat volk, zelfs door de dood heen een plaats zal geven die Hij dat volk heeft beloofd. O, als dan dat volk om zich heen ziet naar de trieste omstandigheden; als dan dat volk ziet wat er op het kerkelijk erf allemaal gebeurt, als dan dat volk naar binnen kijkt in het eigen hart, dan moet het zeggen: “Ach Heere, wat een moordspelonken, wat een goddeloosheid, wat een verdorvenheid, wat een walgelijkheid.” Maar de belijdenis van dat volk van U gekregen in het hart, dat zegt het: “Ik zal uitzien naar den HEERE, ik zal wachten op de God des verbonds, Hij zal mij horen.” Och geliefden, wat is dat groot om dat te mogen zien. Maar is die belijdenis, door Micha uitgesproken, dan al in waarheid al úw belijdenis, jong en oud? Laat het toch nakijken, want dat kan niet gemist worden, door u niet en jou niet en mij niet.

En vervolgens blijkt die belijdenis een aanklevende belijdenis te zijn. Want als je die belijdenis hebt geleerd, bij de Heere vandaan, dan kun je de Heere niet loslaten, dan kun je de Heere niet aan Zijn plaats laten, dan moet je als het ware elke keer weer de Heere aanlopen als een waterstroom; en dan is er in het leven van dat volk een smeken en een zuchten en een roepen en een kermen om bij Hem vandaan te ontvangen wat nodig is om God eeuwig groot te maken.

Och, dan moeten we het maar eerlijk zeggen, dan is het groot dat we op deze Biddag nog bij elkaar zijn, nietwaar, om onze handen te vouwen en onze ogen te sluiten en

om onze aanhankelijkheid aan de Heere uit te spreken. Maar och, wat moeten we het toch eerlijk belijden, wat is er een uiterlijkheid daarin, wat is er een oppervlakkigheid daarin, wat is er een huichelachtigheid daarin, want we zijn vaak nauwelijks de kerk uit en we gaan alweer onze eigen gang. Maar als die belijdenis van Gods volk waarheid wordt, dan kan dat niet meer, dan voelen degenen in hun hart telkens het verlangen om zich terug te trekken uit het geroezemoes, uit de drukte, en om de handen te vouwen een ogenblik en om de Heere te vragen en te smeken om in de stilte eenzaam met Hem gemeenzaam te zijn, en om het te zeggen: “Heere, ik zal uitzien naar U, ik zal wachten op U; och Heere, wees me toch genadig en nabij”; want dezulken verwachten alles van de Heere, ze durven geen stap te doen zonder de Heere; o, als het licht van de Heere hun voeten niet voorgaat, dan zijn ze bang in een oneindige put en afgrond van verdoemenis te vallen. En daarom vragen ze: “Heere, licht mij toch voor met Uw heillicht.” Want dat volk heeft in zichzelf helemaal niets, dat volk kan uit zichzelf helemaal niets bekijken; dat volk komt alleen als uitgewrongen, als ontledigd, als beroofd van alles, als een bedelaar aan Gods voeten te liggen en het moet het vragen: “Heere, wees toch nabij.” Ach geliefden, zijn er dan nog van zulke bedelaars in ons midden; zijn er dan nog onder ons die dat kennen, die daarvan weten, die het vragen aan de Heere: “Heere, verbreek toch mijn harde hart en voeg het toch saam tot de vreze van Uw Naam; Heere, schenk het toch, dat aanklevende leven te mogen leiden, want ik verdwaal zomaar weer en ik ga zomaar weer mijn dwaalziek hart volgen.” Zijn er dan nog, die verbroken en verbrijzeld zijn en die niets liever willen dan in de armen van die Brudegom wegzinken, om het te zeggen: “Lieve, lieve Heere Jezus”?

De profeet Micha weet daar alles van en hij belijdt het *uit te zien naar de HEERE en te wachten op de God zijns heils*. Wat zou het groot zijn, als u daar bij mag vallen.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 119 en daarvan het 17^e zangvers:

*Leer mij, o HEER', den weg, door U bepaald,
Dan zal ik dien ten einde toe bewaren;
Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald;
Dan zal mijn oog op Uwe wetten staren;
Dan houd ik die, hoe licht mijn ziel ook dwaalt;
Dan zal zich 't hart met mijne daden paren.*

3. Het werk van Gods volk

Nu zegt Micha de profeet zo duidelijk in onze tekst *dat hij zal uitzien naar de HEERE, dat Hij zal wachten op de God des verbonds*. Hij heeft dus de Heere leren kennen; en u hebt het geschreven gezien met grote, met kapitale letters; dat gaat om de God des eeds en de God des verbonds, de Schepper van alle zienlijke en onzienlijke dingen. En de profeet is er bij God vandaan achtergebracht dat de Heere niet alleen de Schepper is, maar dat Hij ook de Onderhouder is en dat Hij alles schenkt wat tot Zijn eer nodig is. O, dan weet Micha het dat hij zijn ogen slechts naar boven moet richten en dat Hij slechts moet uitzien naar de HEERE en wachten op hetgeen de God des verbonds hem geven gaat. Dan ziet hij niet op zichzelf en dan ziet hij niet naar zijn medemensen, maar dan ziet hij alleen omhoog. En dan moeten we het eerlijk zeggen, nietwaar geliefden, wij beginnen met te kijken naar onszelf nietwaar, of we onszelf kunnen redden en kunnen uitredden. En dat doen we ook als het om de eeuwigheid gaat; o dan gaan we het werkhuis in, en dan proberen we al werkende iets te bewaren en neer te leggen voor de Heere in de gebroken bakken van het werkverbond. Dan proberen we door trouw te zijn in de kerkdiensten, door veel te bidden en uit de Bijbel te lezen, ja

talloze dingen; en dat is allemaal niet verkeerd, begrijpt u me goed, maar als u er de zaligheid mee probeert te verdienen, dan zult u erachter komen dat het te kort is. Dan moet u maar eens kijken naar een Petrus; als hij daar op de golven loopt naar de Heere Jezus toe, dan gaat het goed zolang hij ziet op de Heere Jezus, maar als hij gaat zien op de golven en op de wind, dan zakt hij weg, en dan moet hij het roepen: “Heere behoud mij.” En als de Heere Jezus hem niet bij de hand had gegrepen, was hij weggezonden in de golven. O geliefden, dat wij onze ogen toch eens veel meer naar boven mochten richten, dan zouden onze harten toch ook veel minder afgetrokken worden van het ware bezig zijn met de zaken des Heeren, dan zouden we toch veel minder tijd besteden aan al het ondermaanse, het zienlijke en het zinnelijke; ja dan zou er bij ons veel meer die Biddagegestalte gevonden worden, vanavond, maar ook morgen en overmorgen. Want dan zullen we slechts van de HEERE verwachten wat waarlijk meedoet. Maar geliefden, daartoe moet de Heere een mens vaak op een leerweg brengen; een leerweg waar hij steeds meer en meer moet kwijtraken, steeds meer moet ontdekken dat hij zelf niets kan – en nog dieper -: niets wil wat de Heere behaagt; om op dat plekje te komen waar hij het met de Heere eens is, waar hij zelfs gaat zeggen: “Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend.” Om volkómen aan de zijde Gods te vallen en zich kwijt te raken aan de Heere; om als een afgesnedene van Adam en het leven alleen nog maar God te kunnen loven en prijzen. Ja, om keer op keer te bedelen: “Genâ o God, genâ, hoor hoe een boet’ling pleit.” Bent u wel eens zo’n boet’ling geworden, in waarheid? Hebt u daar wel eens gelegen als een boeteling, om te bedelen, te smeken tot de Heere? Ja, hebt u er al werkelijk kennis aan dat de goedertierenheid des Heeren veel beter is dan het leven en dat geestelijke zegeningen oneindig veel belangrijker zijn dan alle aardse zegeningen? Och geliefden, al mogen we de Heere natuurlijk vragen op deze Biddag, om ook voor al die gewone dingen die we nodig hebben te zorgen, het zal ons om veel méér moeten gaan; het zal er ons om te doen moeten gaan om de Heere, de Heere alleen groot te maken. Immers, als we niets anders hebben dan een geslaagd tijdelijk leven, dan succes in ons bestaan, dan een stralende carrière, en dan een indrukwekkend inkomen, dan is het alles te kort voor de eeuwigheid. O, wat hoop ik toch dat u daar achtergebracht mag worden, en dat alles buiten Christus voor u vuilnis en drek wordt.

En dan valt het ons zo op geliefden, in onze tekst dat de profeet zegt: “Ik zal uitzien naar den God mijns heils, ik zal wachten op mijn God. Hoort u het: die profeet heeft het over mijn God, die profeet heeft God mogen mijnen. En hij komt ons vanavond zo te wijzen op hetgeen niet gemist kan worden in uw en jouw en mijn leven! Och, en nu kan een mens wel eens vanuit het verlangen om God te mogen mijnen, zeggen: “mijn God”; en hij kan wel eens vanuit de noodzakelijkheid om dat te kennen, het mompelen: “mijn God”, maar geliefden, dat is te kort hoor, voor de eeuwigheid, want u kunt dat wel zeggen en op uw lippen nemen, maar daar kunt u Gods heerlijkheid niet mee betreden. Want het mijnen van God wordt alleen werkelijkheid als u de Heere Jezus Christus geschónken krijgt van Isrels God, van achter het recht; en als u daardoor de rijkdommen Christi krijgt toegepast aan uw ziel, en als u daardoor ingelijfd wordt in dat volk des Heeren, dat voor rekening van een Ander over de aarde gaat; want een mens kan slechts in waarheid zeggen: “mijn God”, uit en door Christus. Buiten Christus is God een verterend Vuur en een eeuwige Gloed bij Wie niemand wonen kan. En alleen in en door Christus mag een mens het gaan zeggen: “mijn God”; alleen als een mens in die lieve, hemelse Bruidegom is ingelijfd; alleen als hij het heeft mogen zeggen in waarheid: “Zulk een is mijn Liefste, zulk een is mijn Vriend.”

En alleen als hij Christus heeft mogen mijnen, mag hij ook God mijnen.

En dan moeten we maar eens eerlijk naar onszelf kijken geliefden; o, wat wordt er dan vaak gemakkelijk gezegd: “mijn God” en “mijn Heere.” Maar dat is niet waar, want als ik dan aan iemand ga vragen: “Vertel het toch eens, wanneer heb je Christus in de dadelijkheid en in de volle beleving des harten geschonken gekregen”, dan staat de wagen stil, dan kan men het niet vertellen, niet aanwijzen. O, en als zo’n mensenkind dit dan vasthoudt omdat ik het zo iemand niet uit handen kan slaan en niet uit het hoofd kan praten, dan zal zo’n mensenkind aan het einde van het aardse leven een onbekende God en een vreemde Rechter ontmoeten. En dan is het kwijt geliefden, eeuwig kwijt. O, ziet dan toch in uw leven of u het zeggen mag in waarheid Christus geschonken te hebben gekregen. En als dat in waarheid mag geliefden, dat er gezegd wordt: “mijn God, de God mijns heils”, dan worden we met ons derde aandachtspunt bepaald bij *het werk van Gods volk*. En dat wijst nu de profeet Micha zo duidelijk aan in onze tekst; dat is uitzien en wachten; “uitzien naar den HEERE en wachten op de God des heils.” Och, en nu weet ik wel dat er niets moeilijker is dan uitzien en wachten, nietwaar? Wij mensen, wij jagen door het leven, wij snellen van de ene plek naar de andere. Wij willen graag het liefste dat de zaken die we vandaag regelen, morgen al in orde zijn; we willen het allemaal zelf in eigen hand houden. En nu moeten we het gaan leren, als we bij dat volk mogen behoren, om uit te zien naar de God des heils, te wachten op de Gods des verbonds. Och geliefden, dat leert dat volk; daarom kun je het altijd gelijk merken of iemand de Heere kent ja of te nee, want in het leven van zo’n mensenkind komt een heel andere gang. En we zeggen het dan toch ook wel eens: “Zij die geloven, haasten niet.” O, dat volk leert met Psalm 25 het te zeggen: “Heere, maak mij *Uwe* wegen, door Uw Woord en Geest bekend; leer mij hoe die zijn gelegen, en waarheen Gij Uw treden wendt.” O geliefden, dat volk is zo bang voor zichzelf, zo benauwd om eigen wegen te gaan, dat volk durft niet zelf te gaan lopen; want het weet het, achter de Heere Jezus aan te moeten komen en niet voor Hem uit te moeten draven; dan gaat het verkeerd, dan komt dat volk op dwaalwegen, dan loopt het vast. Daarom doet dat volk niets anders dan uitzien en dan wachten op de Heere. Wachten...; wat is wachten moeilijk, nietwaar? Luistert maar eens als je in de wachtkamer van de dokter zit hoe moeilijk wachten is; of op andere gelegenheden. Maar dat volk leert het, wachten op de Heere; maar dat is geen leég wachten, hoor; o nee, dat wachten van dat volk is *verwachten*; dat is wachten zoals de wachters op Sions muren uitzien naar de komst van het licht van de morgenstond. Dat wachten is verwachten, hopen en bidden en vragen en smeken of de Heere Zijn beloften wil gaan waarmaken, tot de ere van Zijn Naam. Ja, dat wachten is verwachten omdat dat volk niets liever wil dan Thuis te komen; Thuis...., bij Hem, bij de Heere, waar ze zichzelf kwijt zijn, waar ze nooit meer hoeven te zondigen, nooit meer te hoeven afhoereren, nooit meer Gods woord verdacht hoeven te houden, maar waar ze eeuwig God zullen roemen en prijzen. Dat volk leert verwachten, zien op de Heere, pleitend op Gods Woord en op Gods beloften.

Zijn er dan nog onder ons die het weten wat dat wachten is, dat verwachten? Die ’s morgens als ze wakker worden denken: Och, was ik maar daar, bij Hem; nu moet ik die wereld weer in, nu moet ik het leven weer in met al zijn moeiten en al zijn verdrietigheden, met al zijn zonden en al zijn goddeloosheden. Zijn er nog in ons midden die het zeggen met de psalm van Datheen: “Heere, wanneer komt die dag, dat ik bij U mag wezen, en zien Uw aanschijn geprezen?” Micha weet wat het is wachten op de HEERE en uitzien naar de God des verbonds.

4. De zekerheid van Gods volk

En weet u, dan zegt ons vierde aandachtspunt: *de zekerheid van Gods volk*. Want wat zegt Micha in onze tekst? “Mijn God zál mij horen.” O, dat heeft de Heere hem geleerd door het werk van de Heilige Geest, dat is de zekerheid van Gods volk: de Heere zal dat volk horen, op Zijn tijd zal Hij dat volk horen en verhoren; en Hij zal ze leiden op die weg waar ze hun wens zullen verkrijgen, ja, waar ze als het ware binnengeleid worden in het statiegewaad van de weldaden Christi, in het paleis van de Koning, om daar de ontvangen kroon te werpen aan de voeten van het Lam. O, dat volk weet het: de Heere weet wat het beste is voor mij, en Hij zal mij horen, Hij zal het voor mij in orde maken. Dan is daar het geloofs-wachten, dan is daar het geloofs-verwachten En als dat er is, dan is er geen benauwdheid meer, dan is er geen angst meer, dan is er geen pijn en geen moeite meer, want dan valt alles weg in het zien op de Heere; en dan is er alleen maar een vertrouwen op Hem. Och, worden er nog in ons midden gevonden die dat kennen, als het geloof in beoefening is, als de Heere overkomt?

O onbekeerden onder ons, wat zijt ge altijd maar bezig, aan het werken, sjouwen en ploeteren, renenen en werken om het in uw aardse leven goed te krijgen. En wat moet ge het weten dat die weg doodloopt in de eeuwige dood, waar ge nooit meer bekeerd zult kunnen worden. O onbekeerden, roept toch de Heere aan om u in het hart te komen grijpen.

En bekommerden onder ons, och wat zijt ge erachter gekomen welk een walgelijk leven ge uit uzelf leidt en in uzelf omdraagt. O, wat zijt ge in de schuld gekomen en wat hebt ge het moeten uitwenen dat er aan u nog geen kruimeltje goeds te vinden is. En tegelijk, wat is die lieve Heiland u dierbaar en beminnelijk en gepast geworden. O, wat weet ge dat er in Hem en door Hem slechts leven is in de verheerlijking van Gods Naam, maar ge mist Hem zo. O bekommerden, roept dan maar de Heere aan of Hij u almaar dieper wil leiden op de weg van dat recht, opdat ge uiteindelijk zult ómkomen onder en door dat recht Gods, want “Sion zal door recht verlost worden”, zegt Gods Woord, “en haar wederkerenden door gerechtigheid.” O, dán zult ge Christus in waarheid ontvangen.

En volk des Heeren, o ge moogt het Micha nazeggen, nietwaar, uw leven een leven, als het geloof in beoefening is, vol uitzien, vol wachten, vol vertrouwen; ja, wat moogt ge het kennen nietwaar, uit Gods eigen mond te hebben gehoord dat Hij u vrijgesproken heeft, dat Hij gezegd heeft: “Verlos hem dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden.” En wat hebt ge het mogen beleven, als de Heere het u geschonken heeft, dat de Heilige Geest dat, als de Griffier van de rechtbank, is komen te verzegelen aan uw ziel. O, wat moogt ge het kennen de binnenkamers van de Koning binnengeleid te worden, om daar weg te smelten in de aanbidding des Heeren. Maar wat moet ge ook beleven hoe het op aarde vaak tobben is en worstelen is, en het meest tegen uzelf en met uzelf. Och volk, ziet er dan maar naar uit om eens God groot te maken, eeuwig Hem te prijzen.

Schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 42 : 5 en 7

*Maar de HEER' zal uitkomst geven,
Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,*

*En dat melden in mijn lied.
'k Zal Zijn lof, zelfs in den nacht,
Zingen daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot den God mijns levens heffen*

*O mijn ziel, wat buigt g' u neder?
Waartoe zijt g' in mij ontrust?
Voed het oud vertrouwen weder;
Zoek in 's Hoogsten lof uw lust;
Menigwerf heeft Hij uw druk
Doen verand'ren in geluk.
Hoop op Hem, sla 't oog naar boven;
Ik zal God, mijn God, nog loven.*

5^e preek

Uitgesproken te VIANEN

31 – 1 - 2007

Zingen: Psalm 42 : 1

Lezen : Lukas 2 : 22 - 35

Gebed

Zingen: Lofzang van Simeon : 1, 2

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen uit Lukas 2 en daarvan nader het 29^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien.”

En als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Wie Simeon is
2. Wat Simeon ontvangen heeft
3. Waartoe Simeon verwaardigd wordt en
4. Waarnaar Simeon verlangen mag.

Geliefden.

Uit ons tekstgedeelte vernemen we dat Jozef en Maria naar de tempel te Jeruzalem zijn gegaan, omdat de dagen der reiniging van Maria zijn vervuld; en omdat zij, naar de wet van Mozes, het Kindeke Jezus op de veertigste dag aan de Heere moesten voorstellen. En hierbij moeten zij tevens de door de wet van Mozes genoemde offerande brengen: een lam ten brandoffer, of een duif ten zondoffer; tenzij ze daarvoor te arm zijn; want dan mogen het een paar tortelduiven zijn of een paar jonge duiven. En dan komt in ons tekstgedeelte Maria zo duidelijk naar voren als een mensenkind dat voor zichzelf het offer der reiniging moest brengen, omdat ze van zichzelf ónrein was. Dan blijkt Maria een mensenkind te zijn dat het dierbare bloed van Christus ook nodig heeft, om voor God rein gemaakt te worden, wát de Roomse kerk er dan ook van gemaakt heeft.

En vervolgens blijkt uit ons tekstgedeelte dat Jozef en Maria tot de armen behoren, want zij kunnen dat kostbare offer niet brengen, en offeren daarom een paar duifjes. En ten derde komt zo naar voren dat de Heere Jezus, de Zone Gods, Die Zelf de wetten heeft gegeven, ónder de wet is geboren, om de wet te vervullen en om een volkomen gerechtigheid aan te brengen, voor het volk dat Hem voor de grondlegging der wereld van Zijn Vader is gegeven en dat, naar Gods vrij en soeverein welbehagen, is uitverkoren tot de eeuwige verheerlijking van Gods Naam.

Als Jozef en Maria dan met het Kindeke Jezus in de tempel komen, is daar “een mens”, zo zegt ons tekstgedeelte. Och geliefden, dat is geen bijzonder mens; want

bijzondere mensen bestaan helemaal niet; immers wij mensen, u, jij en ik, hebben ons door onze zondeval in een drievoudige dood geworpen; wij zijn afgeweken van het pad des levens en we zijn stinkende geworden in Gods neusgaten. Ja, als er in ons tekstgedeelte staat: “een mens”, dan houdt dat wat in, want de mens heeft een ziel voor de eeuwigheid! En door de zondeval zal een mens eenmaal moeten sterven en verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde, om daar weg te dragen wat is verdiend. O, *mens te zijn* betekent: eens gewogen te worden in de weegschaal van Gods recht en te krijgen wat, naar Gods wet en recht, als beloning ontvangen zal moeten worden; en dat kan niets anders zijn geliefden, dan de eeuwige verdoemenis in het hellevuur. O, wij mensen zullen, stuk voor stuk en hoofd voor hoofd, meemaken eenmaal voor de Rechter van hemel en aarde te staan om geoordeeld te worden. Ach, weet u, beesten hebben geen ziel, voor de beesten is dood, dood. Maar voor ons mensen is er eeuwig leven, en dat betekent ook, als we verloren gaan, eeuwige smarten. Maar hoe zal het dan met ons zijn als dat oordeel over ons uitgesproken wordt? En wie weet hoe spoedig dat zal zijn. Ach, we denken altijd dat we nog alle tijd hebben, maar niemand van ons weet dit, want het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. O, hoe zal het dan met ons zijn, als die Rechter van hemel en aarde ons oproept en als wij Hem dan voor het éérst ontmoeten? Dan is het voor ons kwijt, dan is het eeuwig kwijt. Want Gods ware keurlingen ontmoeten die Rechter al aan déze zijde van dood en graf, namelijk als zij in de vierschaar Gods worden gebracht, en als zij daar in de volle beleving des harten verlóren moeten gaan; ja, Gods keurlingen leren die Rechter kennen als ze in het dodelijkst tijdsgewricht komen, en als ze niet anders kunnen uitroepen dan: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” Maar geliefden, dát is tegelijkertijd het plekje waarop de Heere Jezus Christus zo een geschonken wordt als Borg en Zaligmaker, want Hij is gekomen om het verlórene te zoeken. En als u hier dus nog niets van weet, als u dit hoogstens kent uit een boekje, och, gaat dan toch de Heere vragen om u in de dadelijkheid te brengen op de afgaande weg van dat recht van Hem; gaat dan de Heere toch bedelen om in waarheid met het wederbarende werk van Hem in uw leven te komen, want die weg van Gods recht is de enige weg tot de zaligheid in de verheerlijking van Gods Naam.

Die “ene mens”, waarnaar ons tekstgedeelte verwijst, ként deze weg; want het is dan wel geen bijzonder mens, maar het is wel een mens met bijzondere, zaligmakende genade; want geliefden – o wonder der wonderen – de Heere heeft Zich van voor de grondlegging der wereld een volk uitverkoren dat Hem eens eeuwig zal verheerlijken. En de Heere zal dat volk in de tijd en in de dadelijkheid een plaats geven te midden van dat volk; ja, de Heere zal door het werk van de Heilige Geest in het leven van dat volk komen en dan zal Hij ze overladen met de zaligmakende genadegaven des Heeren. En zo’n mens staat daar nu voor ons, in die “ene mens” te Jeruzalem, die de naam Simeon draagt; een naam die betekent “de horende” of “de verwachtende”. Daarom zegt de Heilige Geest in ons tekstgedeelte: “En zie, een mens te Jeruzalem”; het is alsof de Heilige Geest wil zeggen: “Kijkt nu toch eens goed, mensen, daar gaat zo’n mens, zo’n waarachtig wederomgeboren mens, zo’n zalig gemaakt mens, zo’n waarachtig kind des Heeren.” En als de Heilige Geest zegt: “En zie”, dan is het de moeite waard om naar zo’n mens te kijken. “En zie, een mens.” Nu denkt u misschien bij uzelf: Ja, maar er waren in Jeruzalem toch veel meer mensen en daar waren misschien toch ook wel een heleboel mensen onder die “Simeon” heetten. En u hebt volkomen gelijk geliefden, maar bij de Heere gaat het altijd maar om die éne mens, die éne mens die van eeuwigheid door Hem gekend is, die éne mens die van eeuwigheid door de Heere bemind is, die éne mens van wie de naam geschreven staat

in het boek des levens des Lams; bij de Heere gaat het nooit om duizenden en tienduizenden, maar het gaat er om één, om twee, of een enkele meer, de uitzonderingen daargelaten. En dan kan het niet anders of dan vragen we ons af, of zo'n mens nu nog onder ons te vinden zal zijn; zou de Heilige Geest, kijkend naar ons, ook gaan zeggen: "en zie, daar is zo'n mens als Simeon"?

1. Wie Simeon is

Wanneer wij onszelf dan met ons eerste aandachtspunt afvragen wie Simeon is, dan wordt er, behalve dat hij mens is, nog meer over hem verteld, want de Heilige Geest maakt ons bekend dat Simeon "rechtvaardig voor God" is. Dat zegt dus niet een méns van Simeon, maar dat zegt de Heilige Geest, en dus God Zelf, van Simeon. God Zelf geeft er getuigenis van dat Simeon rechtvaardig voor God is. O, wat een kostelijk getuigenis is het geliefden, als de Heilige Geest dat zegt; want de Heilige Geest ziet naar het binnenste des harten, Hij kent het inwendige van een mens, Hij is de Nierenproever. En als dan van Godswege getuigd mag worden een mens, "rechtvaardig en godvrezend", dan mag je weten dat die mens ingelijfd is in het volk des Heeren en dat hij eeuwig de drie-enige God mag grootmaken; ja, dan mag je zeker zijn van het feit dat hij uit Christus bekleed is geworden met Zijn gerechtigheid. Want Simeon was in zichzelf niet rechtvaardig voor God, o nee, hij was er door het overtuigende, ontdekkende en ontgrondende werk van de Heilige Geest achtergekomen dat hij ónrechtvaardig voor God was, dat hij een goddeloze, een helwaardige en een doemwaardige was, en dat hij slechts één plek verdiend had, en dat is in de buitenste duisternis, waar wening is en knersing der tanden. O geliefden, Simeon heeft zó meegemaakt dat hij het recht Gods moest omhelzen, en dat hij niets anders meer kon dan verlóren gaan. Maar Simeon heeft het ook mogen beleven dat hij van achter het recht die lieve Heiland en Zaligmaker geschonken kreeg en uit de weldaden Christi, met de gerechtigheid van Christus bekleed werd.

O geliefden, de hoop van Simeon is niet de zandgrond van zijn eigen verdiensten, maar de hoop van Simeon is gegrond op de arbeid van Christus; en slechts uit en door Christus is hij rechtvaardig voor God, en dus is hij vaardig tot het recht van God. O, het hart van Simeon is vervuld met liefdesrecht en met rechtsliefde. Hij wilde dan ook echt niet buiten Gods recht zalig worden, hij wilde het recht des Heeren er absoluut niet aan wagen; hij had zo geleerd wat er te lezen staat in Jesaja 1:27: "Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid." En van nature is elk mens zo'n vijand van Gods recht, een mens briest en brult daartegen, o hij praat het liefst over Gods liefde, Gods barmhartigheid, Gods genade en Gods ontferming. Maar de Heidelbergse Catechismus zegt zo volkomen getrouw naar Gods Woord, dat de Heere wel barmhartig is, maar ook rechtváárdig. O geliefden, buiten Gods recht wordt geen mens gezaligd, ook al wordt de hedendaagse godsdienst groot door dit te loochenen en door andere wegen te wijzen. Een mens die dus in waarheid door de Heilige Geest bearbeid is, wil dan ook nóóit buiten Gods recht om behouden worden, zo'n mensenkind wil nooit de verheerlijking van Gods deugden aan de kant schuiven, maar die wil alleen in een rechte weg het recht Gods billijken, toevallen en omhelzen, om het zó met de Heere eens te worden dat hij het uitschreit: "Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend." En om onder het heilig recht, niet meer te vechten tegen het rechtvaardige vonnis Gods, maar het zondeloon te billijken. O geliefden, ziet het dan eens na in uw leven, of u die weg van Gods recht al bewandeld hebt, en of u al in waarheid verloren bent gegaan onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Ja, of u dat recht Gods al werkelijk hebt mogen omhelzen, zodat ge in waarheid Christus in de armen gevallen zijt. Want weet

u, ik ontmoet zo ontzettend veel mensen die ménen rechtvaardig voor God te zijn, omdat ze eens wat meegemaakt hebben in het leven; o, ze zijn eens besprongen geworden door de angsten van de hel en ze hebben eens over de grond gekropen, roepende tot de Heere om hulp en om uitredding. “En”, zo zeggen ze, “zulke indrukken van dood en eeuwigheid komen toch niet uit het eigen hart voort, dat is toch het werk des Heeren; en als de Heere zó met je begint, dan maakt Hij Zijn werk toch af en dan brengt Hij je toch in de hemel.” Maar geliefden, dezulken hebben de weg van Gods recht nog nooit ten einde toe bewandeld, want misschien zou hetgeen ze hebben meegemaakt een voorwegje kunnen zijn, misschien....; maar ze hebben de weg niet tot het einde bewandeld, en dus zijn ze nooit omgekomen met zichzelf, en hebben ze nooit Christus geschonken gekregen van achter het recht; dus zijn ze ook niet rechtvaardig voor God, omdat ze bekleed zijn geworden met de gerechtigheid Christi. O, onderzoek het dan eens hoe het met ú is, opdat ge uzelf niet zult bedriegen voor de eeuwigheid. En maakt uzelf ook niet wijs geliefden, rechtvaardig voor God te zijn, omdat u wel eens een tekst hebt ontvangen, omdat u wel eens heel gevoelig gesteld bent geweest onder de bediening van Gods Woord, omdat u wel eens kostelijk hebt kunnen kerken; want al is dat groot hoor, het is Christus niet; en alleen in Christus bent u rechtvaardig voor God. Simeon is rechtvaardig voor God, dat wordt bij God vandaan getuigd; maar bent ú dan ook rechtvaardig voor God? En als u dat niet bent, dan bent u verdóemelijk voor God. O, ik weet wel, dat klinkt erg hard, maar ik moet u eerlijk behandelen, want het is van tweeën één: Of u bent rechtvaardig voor God, óf u bent verdoemelijk voor God; en een tussenweg, een tussenpad, een derde weg is er niet, ook al probeert de godsdienst tot de huidige dag zo’n derde weg neer te leggen. Daarom, vraagt u toch ernstig af, hoe het met u is. Ja, wat wens ik u toch toe, door alle eigen zandgronden tot de zaligheid heen te zakken; wat bid ik toch dat u alles wat u zichzelf onder de voeten hebt gelegd, zult kwijtraken, opdat ge Christus in waarheid zult leren benodigen, en opdat ge leert bidden en smeken om Hem in een weg van recht geschonken te krijgen; en om met de hemelse Bruidegom verenigd te worden, want alleen door de Persoonsvereniging met Hem zijt ge in waarheid rechtvaardig voor God!

Simeon is rechtvaardig voor God. Maar als we antwoord moeten geven op de vraag wie Simeon is, dan moeten we nog meer zeggen, want er staat in ons tekstgedeelte óók dat Simeon “godvrezend” is, als een Job en een Cornelius. Bij Simeon vinden we dus die kinderlijke Godsvreze; bij hem vinden we het diepe ontzag voor het Wezen Dat eeuwig te prijzen is; en bij hem bestuurt het Woord des Heeren zijn dagelijkse gang, zodat hij telkens aan de Heere vraagt: “Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?” en hij, van stap tot stap, voorzichtig wandelt, in de praktijk van het leven. Nu moeten we goed in de gaten houden geliefden, dat geen mens godvrezend kan zijn als hij niet door God gerechtvaardigd is, want de Godsvreze, de ware Godsvreze is een vrucht van het rechtvaardigmakende werk des Geestes. Immers, een kwade boom kan geen goede vruchten voortbrengen. Een mens moet dus eerst van nieuws geboren zijn door het wederbarende werk des Geestes, alvorens hij de goede vrucht van de Godsvreze kan openbaren. Daarom ziet de Heere altijd naar de méns, Hij ziet naar Abel, naar de persoon en dan pas naar zijn offer. De Heere ziet eerst naar Abel en dáárom neemt Hij het offer van hem aan, want hij was een gekende des Heeren die het wederbarende werk des Geestes had leren kennen; maar Kaïn en zijn offer ziet de Heere niet aan, want Kaïn was een vreemdeling van dat ware werk des Geestes.

O geliefden, het blijkt toch zo duidelijk uit Gods Woord dat een onwederomgeboren mens nimmer Godvrezend kan zijn en nimmer vruchten kan voortbrengen waar de

Heere blij mee is. Och, in onze donkere tijd hoor je de meest verschrikkelijke dingen vertellen, en dan zijn er leraars die beweren dat je helemaal niet gerechtvaardigd hoeft te zijn in de vierschaar Gods, om eens eeuwig de hemelse heerlijkheid te kunnen betreden. Maar geliefden, waar staat dat toch in Gods Woord? Waar lezen we dat toch? Waar vernemen we dat een goddeloos mensenkind goede vruchten kan dragen? Toch nergens! En natuurlijk, aan de levensboom van een waarachtig kind des Heeren kunnen wel eens heel weinig vruchten te vinden zijn, maar nooit: geen vruchten, want de Heere Zelf zorgt dat daar vruchten zijn uit de verdiensten van de Heere Jezus Christus alleen.

Simeon heeft zichzelf leren kennen als een wormenkoning, een madenzak, een gevleesde duivel, zo schrijft vader Smytegelt ergens neer; Simeon weet van zichzelf dat hij voor God niet kan bestaan, maar door het wederbarende werk Gods is hij tot een pronkstuk geworden; hij is rechtvaardig gemaakt én godvrezend, uit en door Christus. Maar waar zullen we die in onze tijd nog kunnen vinden? Vroeger kon je zeggen: “Daar woont een kind van God, en daar woont een kind van God, en daar kun je er een vinden”; vroeger in de dorpen en steden had je soms straat aan straat gekenden des Heeren wonen. Maar waarheen moeten we nu wijzen?, waar moeten we nu heen?; waar vinden we nog van die kleintjes die zichzelf hebben leren kennen als vijanden des Heeren, maar die door het waarachtige werk des Heeren zijn gerechtvaardigd en vervuld met de ware Godsvreze, zodat ze wijken van het kwaad, zodat ze liefhebben wat God liefheeft en haten wat God haat? En hoe is het dan met ú?

Simeon is *rechtvaardig en godvrezend*. Och geliefden, wat gun ik het u met mijn hele hart om op Simeon te gelijken, wat gun ik het u als u mist wat Simeon heeft, om ware jaloezheid te leren kennen aangaande Simeon; om te gaan bedelen en smeken tot de Heere: “Heere, mag ik dat toch ook gaan kennen, mag ik toch waarachtig rechtvaardig en godvrezend worden?”

Nu staat er nog meer van Simeon opgetekend in ons tekstgedeelte geliefden, want Simeon is ook *een verwachtend mens*; och, dat geeft zijn naam al aan, nietwaar? Maar wát verwacht die man? Want een mens kan heel wat verwachten; en zo is het ook bij ons, we kunnen veel verwachten nu het nieuwe jaar begonnen is, we kunnen verwachting hebben van onze studie, van ons bedrijf, van ons prille huwelijksleven. En we kunnen verwachting hebben om in de hemel te komen. Maar waar is die verwachting op gegrond? Och, dan moeten we eerlijk zeggen: Meestal op onze eigen gevoelens, op onze eigen gedachten en op onze eigen inschattingen. Maar dan moeten we er maar op rekenen dat we daarmee volkomen vastlopen. Want de Heere leert Zijn Kerk op aarde dat de verwachtingen die zij heeft van en uit zichzelf, verloren zullen gaan. Verwachten kun je namelijk alleen dát, wat Gód je te verwachten geeft; gegronde verwachting berust slechts op de toezegging van de Heere; daarom lezen we in Psalm 119 : 25: “Gedenk aan ’t woord, gesproken tot Uw knecht, waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.” En dus geldt van alle ware verwachting dat deze uit de mond des Heeren moet zijn vernomen. Och, kijkt dan toch uw leven eens na, en toetst dan toch uw verwachtingen eens; heeft de Heere daarover in waarheid tot u gesproken, zodat u kunt zeggen: “Ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord”? Er zijn zoveel mensen die concluderen een heleboel, die maken zogenaamde sluitredenen, en zeggen dan: “Ja, maar dit is er in mijn leven gebeurd en dat is er in mijn leven gebeurd en daar ken ik ook wat van. Dus komt het voor de eeuwigheid vast allemaal wel goed met mij.” Maar de stem des Heeren hebben ze nog nooit vernomen, en ze hebben nog nooit uit de mond des Heeren gehoord waarop ze in waarheid verwachten mogen.

Och, laat u dan toch niets wijsmaken door de gedachtenspinsels van uzelf, want dan is uw hoop slechts een huis der spinnenkop en die zal weggevaagd worden.

Simeon heeft ware verwachting, want de Heere Zelf heeft hem een belofte gegeven; en Simeon heeft daardoor de verwachting dat hij “de vertroosting Israëls” zal zien in zijn aardse leven. O, Simeon verwacht geen aardse zaken, maar hij is verwachtende “de vertroosting Israëls”, en dus de Zaligmaker, de Heiland, de Verlosser. En daarin was Simeon zo onderscheiden van de andere Joodse mensen; want er was wel verwachting bij Israël in die tijd, maar men verwachtte een Messias die hen bevrijden zou van de Romeinse onderdrukkers en die hen tot grote glorie zou brengen, zoals in de tijd van David en van Salomo. Maar Simeon verwacht “de vertroosting Israëls”, hij ziet uit naar Hém Die hem waarachtig vertroosten kan, want geliefden, Simeon moest vertróóst worden. En weet u waarom? Omdat hij alle dagen verdrietig over de aarde ging, want hij had zo leren kennen wie hij in zichzelf was. Simeon was er bevindelijk achtergebracht dat er uit hem geen goed zou zijn in der eeuwigheid; hij heeft beleefd dat hij enkel zonde is en enkel zonde doet. Hij heeft het als het ware met Paulus leren kennen: “Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik; ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?” O geliefden, Simeon zat elke dag te wenen, te smeken en te bedelen om vergeving en om de hulp des Heeren, want het was weer niets met hem en het werd ook niets meer met hem. Maar geliefden, komt u dat nu bekend voor? En kent u dan al in waarheid die droefheid over de zonde? Niet omdat u dit in een boekje hebt gelezen, maar praktisch, bevindelijk?

En Simeon heeft niet alleen tranen geschreid toen de Heere hem in het begin, door de Heilige Geest, kwam te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel, en toen hij er zo achter kwam tegen een rechtvaardig en heilig God gezondigd te hebben; maar na ontvangen genade moest Simeon nog veel bitterder tranen wenen vanwege zijn zonde, want toen kwam hij erachter dat hij ook tegen een goeddoend en liefhebbend God had gezondigd, en dat snijdt nog veel dieper, geliefden.

Wat hoop ik toch, dat u dit kennen mag, want als het stondeke der minne aanbreekt, dan gaat een mens die droefheid over de zonde leren kennen; en dan gaat een mens, door het werk des Geestes, húnkeren naar “de vertroosting Israëls”, Die Zijn leven zal uitgieten aan het vloekhout van Golgotha, Die de toorne Gods zal uitblussen in Zijn dierbaar hartenbloed, Die de zonde zal verzoenen en de schuld zal betalen, en Die de weg zal openbreken tot Gods Vaderhart. O, dezulken leren roepen, meer dan het hijgend hert der jacht ontkomen, schreeuwt naar het genot van de frisse waterstromen: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” En zij wachten sterker op die “ vertroosting Israëls”, “dan wachters op den morgen, den morgen, ach, wanneer?” O geliefden, is dit dan al praktijk in uw leven? Want dat zal niet gemist worden bij het ware werk Gods.

Maar ik moet u nog meer vertellen op de vraag wie Simeon is. Want er staat in ons tekstgedeelte *dat de Heilige Geest óp hem was*. Och, natuurlijk was de Heilige Geest ín hem, want het wederbarende werk is het werk van de Heilige Geest; maar de Heilige Geest was ook óp hem. En dat betekent dat Simeon niet alleen rechtvaardig en godvrezend is, verwachtende “de vertroosting Israëls”, maar dat hij deel heeft aan de buitengewone gaven des Geestes - zoals de vroegere Godsmannen - waardoor hij van Godswege is aangesteld om Gods Woord te bedienen en om Gods Woord te spreken. Zoals op de pinksterdag de Heilige Geest óp mensen wordt uitgestort, als teken dat Hij ín mensen is gekomen, zo staat er ook in ons tekstgedeelte dat de Heilige Geest óp Simeon is. Simeon mag zichzelf dan ook een dienstknecht des Heeren noemen, hij

heeft de gave van de profetie ontvangen en hij mag met de mensen spreken over “de vertroosting Israëls”, over de verwachting van Gods ware kinderen. En rekent u er maar op dat Simeon dat ook gedaan heeft; want als een mensenkind, tot in onze tijd toe, geroepen en uitgezonden wordt om Gods Woord te bedienen, o dan kan hij dat nooit laten; dan moet hij, waar dat ook maar mogelijk is, en zolang als dat mogelijk is, spreken over de Heere, over het werk des Heeren, over de bedoeling des Heeren en over de komst van die Zaligmaker en Heiland. O, dan moet dat Woord des Heeren uitgaan, in alle getrouwheid, maar ook in alle scherpte; want dat Woord moet éérlijk bediend worden.

Och geliefden, wat moeten we dan zeggen dat er in onze tijd zo weinig van die getrouwe dienstknechten zijn waar de Heilige Geest op is. O, we hebben wel mensen die zich knecht nóemen, maar van wie de Heere zegt: “Ik heb hen niet gezonden, noch hun bevel gegeven, noch tot hen gesproken.” O, er gaan wat zogenaamde dienaren uit die de Heilige Geest missen en óp wie de Heilige Geest dus niet is.

2. Wat Simeon ontvangen heeft

Simeon mag weten dat de Heilige Geest op hem is. En weet u wat Simeon ontvangen heeft, aldus ons tweede aandachtspunt? Simeon heeft *een Goddelijke openbaring ontvangen dat hij de dood niet zien zal alvorens hij de Christus des Heeren heeft gezien*. Kostelijk, nietwaar geliefden?: zo’n Goddelijke openbaring. En nu staat er zo in het bijzonder bij: “Góddelijke openbaring.” Want de Heilige Geest heeft die openbaring geschonken.

De duivel kan namelijk ook openbaringen schenken, en er zijn wat mensen die openbaringen ontvangen, maar die het onderscheid niet weten te maken waar die openbaring vandaan komt, en die zich dus verlaten op een openbaring van de duivel, die zich daaraan vastklampen, en die daardoor menen dat het goed is met hen voor tijd en eeuwigheid. O, dan komen ze er voor Gods rechterstoel te laat achter dat het geen Góddelijke openbaring was, maar een duivelse openbaring. Moet u maar eens lezen in Gods Woord; als de wanhopige koning Saul bij de waarzegster te Endor vraagt naar Samuël, dan komt Samuël als het ware op, uit de diepte van de hel. Dan zegt Samuël dat Saul nog de volgende dag bij hem zal zijn. Dan zou Samuël dus in de hél zijn.... Maar dat kan toch niet? Samuël is toch een waarachtig kind Gods en een waarachtige knecht Gods? Ziet u, hoe de duivel Saul daar die openbaring heeft gegeven?

Maar Simeon heeft een Góddelijke openbaring, een openbaring bij God vandaan, een openbaring door het werk Gods. Ja, door het eenzijdige Godswerk. En daardoor mag Simeon zo zeker weten, dat hij met zijn lichamelijke ogen die Zaligmaker zien zal nog voor hij sterven zal. O, met zijn geestelijke ogen heeft hij die Zaligmaker allang gezien, zoals een Jakob, een David en een Jesaja; maar nu, nu mag hij die Aanbiddelijke, die Schoonste der mensenkinderen, aan Wie álles gans begeerlijk is, in zijn armen gaan sluiten. Hij zal die Heiland en Verlosser mogen gaan aanschouwen alvorens hij in het graf zal nederdalen.

Och geliefden, tegenwoordig kun je horen dat mensen overal wat voor hebben; ze hebben een tekst hiervoor en een tekst daarvoor, en de Heere is hen daarmee voorgekomen; maar is het allemaal wel van God? Och, niet zelden moeten mensen een zogenaamde halve bekering aanvullen met zulke profeetachtigheid.

Maar Simeon heeft de waarachtige openbaring van de Heilige Geest ontvangen dat hij den Christus des Heeren zien zál. En dan zegt de Heere in ons tekstgedeelte: “*den Christus des Hééren*.” O, niet èèn Christus, maar dé Christus des Heeren; dat is dus de Christus Die bij God vandaan zal komen, omdat Hij door God de Vader verordineerd is en met de Heilige Geest gezalfd is tot de hoogste Profeet en Leraar, tot de enige

Hogepriester en tot de eeuwige Koning, zo zegt zondag 12. O Hem, Hem zal Simeon mogen zien, Die Zichzelf in de Raad des Vredes beschikbaar heeft gesteld om de deugden Gods te verheerlijken en om dat uitverkoren volk te gaan zaligmaken; o, Hem zal Simeon mogen zien, dé Allerliefste en Allerdierbaarste.

Geliefden, wat een belofte, zo kostelijk, zo groot. Maar als de Heere zo'n belofte geeft, dan komt de duivel daar altijd op af, dan komt daar altijd aanvechting op af, dan komen daar altijd bestrijdingen op af, en wie weet hoe lang Simeon met die belofte heeft rondgelopen zónder de vervulling ervan. O, als de Heeren zo'n belofte geeft, dan wordt die altijd bestreden, dan komt een mens daardoor altijd in de schuddingen en in de slingeren, want het werk Gods komt altijd op de zeef, dat wordt altijd beproefd, en het lijkt altijd onmogelijk te worden dat het woord des Heeren wordt vervuld, want de Heere werkt altijd uit, dat het bij dat volk niet meer kan; maar juist als het bij dat volk niet meer kan, kan het bij de Heere wél, want als het bij de mens onmogelijk is, blijkt het bij God mogelijk te zijn. Daarom zijn bestrijdingen van het werk Gods ook kentekenen van het ware werk Gods. O, de godsdienst heeft meestentijds geen last van bestrijdingen, want die kan altijd geloven, die kan het altijd bezien, die kan altijd met het hoofd in de wolken lopen, maar Gods volk loopt vaak met het hoofd in de gebreken, en Gods volk moet niet zelden zeggen: "Zou God Zijn genâ vergeten? Nooit meer van ontferming weten?" Om te bedelen met Psalm 119:88: "Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond Uw trouwe hulp." Want dat volk, zo zegt Openbaring 7:14, komt uit de grote verdrukking. Dat volk hoort uit de mond des Heeren: "Strijdt om in te gaan." Dat volk heeft altijd te vechten tegen de satan, het oude vlees, de wereld, en niet zelden tegen de godsdienst. En als de Heere niet voor dat volk zou strijden, o, dan zouden ze dag aan dag onder liggen. Maar geliefden, wordt dit dan al bij u gevonden? En mag u aan het einde van uw aardse leven belijden dat u in de kracht des Heeren de goede strijd hebt gestreden? Ja, mag u belijden alles te zijn kwijtgeraakt, maar door de hulp, de nabijheid en het werk des Heeren uitzicht te hebben op de eeuwige verheerlijking van Gods Naam?

Och geliefden, heden ten dage geeft de godsdienst de toon aan en worden er honderdduizenden met een leugen in de rechterhand weggezonden naar de eeuwige verdoemenis. Want tegen dezulken, die Christus niet in waarheid kennen, zal de Rechter van hemel en aarde zeggen: "Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is"; om eeuwige smarten te lijden. En wat zou het verschrikkelijk zijn als dat ook u in de oren zou klinken, terwijl u vanavond nog hier bent en u nog onder de rechte bediening van Gods Woord zit. O, ziet het dan toch na.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 72 en daarvan het 7^e zangvers:

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ,
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen, en hun lijden,
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Dan komt Simeon door de Heilige Geest in de tempel. En dan vraagt u misschien direct aan me: "Zou hij ook in de tempel gekomen zijn als de Heilige Geest hem

daartoe niet had aangezet?” Och geliefden, Simeon wordt eigenlijk in één adem genoemd met Anna; en van Anna lezen we dat ze dag en nacht in de tempel is. En zo is het ook met Simeon; want weet u, als de Heere in je leven komt, dan word je nauw verbonden aan de inzettingen en de ordinantiën Gods; en dan durf en kun je je plaats niet meer leeg laten in Gods huis, dan moet je zijn waar Gods Woord wordt bediend. Kinderen Gods worden kerkelijke mensen. “Ja maar”, zegt u dan direct, “komen die mensen dan altijd in de kerk?” Och geliefden, dat willen ze wel graag, maar soms worden ze verplicht om ónkerkelijke mensen te worden; want ze kunnen niet meer zitten onder een valse bediening van Gods Woord, ze kunnen niet meer bij die leugenaars kerken, ze kunnen het niet meer verdragen als de ere Gods wordt aangerand, omdat daar dingen in de Naam des Heeren verkondigd worden die niet naar Gods Woord en Gods eeuwig blijvend Getuigenis zijn, en dan moeten ze wel thuis blijven om een preek te lezen.

Simeon kwam getrouw in de tempel; maar op dát ogenblik wilde hij daar vermoedelijk niet heengaan; want de Heilige Geest dringt hem om naar de tempel te gaan. En wat is het groot, als je door de Heilige Geest in het huis Gods komt, als je dus gedrongen wordt om je onder de bediening van Gods Woord te zetten. “Ja maar”, zo vraagt u misschien, “hoe weet je dat dan?” Wel geliefden, als de Heilige Geest je dringt om onder de bediening van Gods Woord te gaan zitten, dan komt de duivel erop af, want die weet precies wat er gaat spelen, en dat probeert hij te voorkomen. O, dan kan het, voordat je eindelijk naar de kerk bent gegaan, enorm spoken en stormen in je leven; dan komt er van alles op af, zodat je soms op het punt komt te staan om maar thuis te blijven. Dat zal echter niet kunnen, want de Heilige Geest wil je daar in dat huis des Heeren hebben. Och, vraagt u eens af, hoe u nu vanavond hierheen gekomen bent en hoe het dus bij u was. Mocht er iets zijn van de drang van de Heilige Geest, omdat Hij u hier vanavond wilde hebben? Och, we moeten het maar eerlijk zeggen, nietwaar: zoveel mensen gaan geesteloos naar de kerk, zitten geesteloos onder de bediening van Gods Woord, en gaan ook weer geesteloos naar huis. Maar als er in waarheid een mensenkind, door het werk van de Heilige Geest, een plekje zoekt in Gods huis, o, dan wordt het ook waar wat er staat in Psalm 65:8: “Waar Gij Uw voetstap zet, daar druipet het al van vet. Het woeste veld vangt zelfs die droppen.”

3. Waartoe Simeon verwaardigd wordt

Nu kon Simeon het niet bekijken waarom hij naar de tempel moest. Maar daar komt hij gauw genoeg achter, geliefden, want als hij de tempel binnenkomt, o, dan mogen we met ons derde aandachtspunt gaan zien waartoe Simeon verwaardigd wordt. Want dan schenkt de Heilige Geest hem daar open geloofsogen, en dan ziet hij een Jozef en een Maria de tempel binnenkomen. Ja, dan ziet hij het Kindeke Jezus. O, en dan weet hij het: Dát is de Zone Gods, Dát is de Heiland, Dát is de Verlosser, Dát is “de vertroosting Israëls.” En dan staat er geschreven: *“En hij nam Hetzelve in zijn armen, en loofde God.”*

Och geliefden, die andere mensen in de tempel hebben Jozef en Maria ook gezien met het Kindeke Jezus op hun armen, maar die hebben er niets bijzonders in gezien, want daar heb je geloofsogen voor nodig, daar heb je de Heilige Geest voor nodig. O, de Heere Jezus is zo volkomen verborgen voor ons mensen, tenzij de Heilige Geest onze zielsogen voor Hem komt te openen. En vergeet u niet, Simeon had het al eerder meegemaakt dat de Zaligmaker aan hem werd geopenbaard, dat die Zaligmaker aan hem werd geschónken, en dat hij die Zaligmaker in zijn geloofsarmen mocht nemen. En nu, geliefden, nu mag Simeon het meemaken dat hij die lieve Heiland, Die hem al geschonken is, aan het hart mag drukken, dat hij die lieve Heiland mag omhélzen, dat

hij die lieve Heiland in stilte mag aanbidden en dat hij God mag gaan loven. O, wat is het dan toch duidelijk dat de schenking van de Heere Jezus altijd voorafgaat aan de aanneming. De Heere Jezus heeft het zo duidelijk gezegd: “Een mens kan geen ding aannemen, zo het hem uit den hemel niet gegeven is.” Och, in onze donkere tijd wordt dit zo vaak vergeten; en je kunt regelmatig lezen dat men opgeroepen wordt om de Heere Jezus aan te nemen, om de Heere Jezus te omhelzen; maar deze Koning moet je van Israels God geschonken worden. En om Hem in de armen te vallen, moet je de weg van Gods recht bewandeld hebben; en pas wanneer je in Zijn armen weggesmolten bent, zul je Hem mogen aannemen en mogen omhelzen.

O, Simeon kent Christus met zijn ziel en heeft Hem gezien met zijn geloofsoog; en nu, o nu mag hij Hem aan zijn hart drukken, Hem Die op Zijn kleed en op Zijn dij heeft staan: “Koning der koningen en Heere der heren.” En dan eindigt Simeon door God in God, want het is op dat moment alles uit God en tot God en vol van God. En dat is altijd de vrucht als Gods volk verwaardigd wordt om Christus in de armen te vallen en om Christus aan het hart te drukken. Want dan gaan ze God loven. Dan wordt waar wat de Heere in Jesaja 43: 21 zegt: “Dit volk heb Ik Mij geformeerd, zij zullen Mijn lof vertellen.” Dan gaat Simeon dus niet vertellen over zijn bekering, dan gaat hij het dus niet hebben over zijn afsnijding en over zijn verloren gaan; maar, met Christus in de armen, gaat hij Góð loven, want dat is het doel van alle genadewerk Gods! O, Simeon mag daar in de tempel de voorsmaken beleven van wat hij nu al eeuwig aan het doen is, namelijk: Góð loven. Och geliefden, rekent er maar op dat Simeon daar in zielsverheuging heeft gestaan; rekent er maar op dat die man zichzelf kwijt is geweest en boven het stof is geraakt. Simeon kan daar nu, met Christus in de armen, onze tekstwoorden uitspreken en zeggen: “Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord; want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien.”

4. Waarnaar Simeon verlangen mag

Och, dan komt u er met ons vierde aandachtspunt achter waarnaar Simeon verlangen mag. Want dan zegt hij met de kanttekenaren: “Heere, laat los van dit ellendig leven; Heere, hoef ik alstublieft niet meer verder te zondigen; Heere, verlos me toch hieruit, opdat ik U eeuwig mag grootmaken.” Ja, dezulken leren de woorden van Datheen zo kennen uit Psalm 42: “Heere, wanneer komt die dag dat ik toch bij U mag wezen en zien Uw aanschijn geprezen?” O, die Simeon staat daar met de Vredevorst in zijn armen, en hij heeft in en door die Vredevorst vrede met God, en dan kan hij het uitsmeken: “Heere, laat me toch in vrede heengaan, om de lofprijzing van Uw Naam storeloos te beoefenen.” Ziet u, wanneer nu een mens in vrede kan heengaan, geliefden? Ziet u wanneer een mens niet benauwd is voor dood en graf en hel? Dat is als hij met de Zaligmaker in zijn armen staat, als Christus hem geschonken is in een weg van recht en als hij zich kwijt wordt in die Verlosser en Heiland. O, wat is die Simeon toch een gelukkige man.

Ach geliefden, hoe is het dan toch met ú? Hoe is het dan toch met jóu? Kennen we daar dan iets van? Mogen we al op Simeon lijken? Weten we ervan wat het is om verslonden te zijn in en door die allerliefste Heiland en Zaligmaker? Ja, is er ook bij ons een hunkeren om verlost te worden van het lichaam der zonde, om bevrijd te worden van ons eigen ik, om God eeuwig te loven en te prijzen? Want dáár gaat het Gods volk altijd om, om God groot te maken.

Och geliefden, dan moet ik eraan denken hoe talloze mensen op een grafsteen schrijven: “Hier rust in vrede”. Maar ons tekstgedeelte maakt zo duidelijk dat alleen Gods volk, uit en door die Vredevorst, vrede heeft met God, en in vrede rust in een door Christus geheiligd graf. Och, neemt dan de vraag eens mee of u op uw grafsteen

zal mogen schrijven “Hier rust in vrede”, omdat u in die Vredevorst bent weggesmolten.

Och, Simeon maakt zo duidelijk wat er gekend moet worden door u en door jou en door mij, want hij zegt: “mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien.” Hoort u dat hij niet zegt: “mijn ogen hebben mijn zaligheid gezien.” Want hij zegt: “mijn ogen hebben *Uw* zaligheid gezien”; dus de zaligheid van de Zaligmáker. En wat is nu de zaligheid van de Zaligmaker? O geliefden, dat is het verheerlijken van Gód, dat is het prijzen van Gods Naam, dat is het grootmaken van Gods deugden, dat is het redden en verlossen van Gods volk, dat is het veranderen van God als een verterend Vuur in een eeuwige Liefdegloed voor de gekenden des Heeren; dat is van een wrekend Rechter een verzoend Vader maken voor allen van wie de namen gegraveerd staan in de beide handpalmen des Heeren.

O, dan ziet Simeon in gedachten Golgotha, want daar zal Christus de deugden Gods op het hoogst verheerlijken, daar zal Hij de zonde verzoenen, daar zal Hij de schuld van dat volk betalen, daar zal Hij zelfs afdalen tot in de diepte van de hel, opdat God bevredigd zal worden door God de Zoon, en opdat er een weg zal zijn tot de eeuwige roem van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Dát is immers de zaligheid van Christus. En de zaligheid van Simeon is nu besloten in de zaligheid van Christus. O, Simeon mag zien dat zijn zaligheid vastligt in de zaligheid van Christus. En gelukkig maar, want als die zaligheid in Simeons handen gelegd zou zijn, dan zou hij die zaligheid verzondigd en verbeurd hebben; maar zijn zaligheid is de zaligheid van de Zaligmaker, en daardoor ligt die vast in Christus, want niemand kan Gods volk uit Christus’ handen roven. O, Simeon mag weten: zijn zaligheid ligt voor eeuwig vast in Gods raad, in Gods Zoon, in de zaligheid van de Zaligmaker. O, Simeon wijst aan wat hij gezien heeft met zijn ogen, namelijk: de zaligheid van de Zaligmaker.

En dat zal gezien móeten worden geliefden, wil het wel met u en jou zijn voor de eeuwigheid. En als u daar een vreemdeling van bent, o, dan moet u er maar op rekenen dat er gaat gebeuren wat we in Gods Woord lezen, namelijk dat ge voor de voeten des Heeren zult worden doodgeslagen. Daarom roep ik u zo ernstig toe: “Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven?”

O, onbekeerden onder ons, onverzoend met God zijt ge hier gekomen; en als God het niet verhoedt, dan gaat ge onverzoend naar huis, om misschien wel als een onverzoende te sterven. O, dan weet ge het nu: Christus te missen, is álles te missen, is eenmaal eeuwig God te moeten vloeken in de smarten van de hel. O onbekeerden, laat u toch waarschuwen en smeekt de Heere toch om in uw leven te komen.

En bekommerden onder ons, ach, wat hebt ge uzelf leren kennen in uw walgelijkheid, verdoemelijkheid en toekomstloosheid bij God. Maar wat hebt ge ook die Zaligmaker aangewezen en aangeprezen gekregen. Och, dan hebt ge misschien al veel van Christus leren kennen en al veel van Christus gezien; maar wat weet ge toch goed dat dit Christus Zélf niet is, want Christus moet je geschonken worden van Israels God van achter het recht. O bekommerden, vraagt dan toch de Heere om door te komen trekken, om u op dat plekje te brengen waar ge alles kwijt zijt, en alles verloren is, voor eeuwig verloren, maar waar ge die Zaligmaker zult mogen ontvangen, om uzelf in Hem kwijt te raken, en om in Hem opgelost te worden, en te zeggen: “Mijn Liefste, mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne.”

En volk des Heeren, ach wat vindt ge uw leven terug in het leven van een Simeon; o, wat hebt ge het mee kunnen maken in gedachten en het ogenblik misschien weer opnieuw beleefd waarop ge met die Zaligmaker in uw armen mocht staan, waarop ge uzelf mocht kwijtraken en mocht wegsmelten in de liefde van Christus en in de liefde tot Christus. Maar volk, wat komt ge erachter hoe vaak het donker is en

hoe vaak ge niets meer bekijken kunt, ja dat ge zo aangevochten kunt worden dat ge het gevoel hebt uzelf in alles te hebben bedrogen. Maar volk, ziet dan maar op Hem in Wie uw zaligheid vastligt, en Die Zijn werk zal voleinden en u brengen zal op dat plekje waar ge de ontvangen kroon aan Zijn voeten moogt nederwerpen, en Hem eeuwig en volmaakt zult mogen grootmaken. O volk, smeekt er maar om en bedelt er maar om, om verlost te mogen worden uit dit aardse leven van zondigen, van te kort, van altijd maar weer missen en kwijt zijn; teneinde eeuwig God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest te roemen en te prijzen. En omdat het vastligt in Christus, hoeft u er nooit aan te twifelen.

Och, schenke de Heere ons dan Hem te verhogen en te verheerlijken, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 73 : 12

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn heil, mijn Toeverlaat,
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.*

6^e preek

Kerkdienst Vianen op Pasen 17 – 4 - 2006

Zingen: Psalm 25 : 2

Lezen : Lukas 24 : 13 - 35

Gebed

Zingen: Psalm 97 : 6, 7

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen; en als samenvattende tekst noem ik u Markus 16 : 12, en we lezen in Markus 16 : 12 Gods Woord en onze tekst als volgt:

“En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De Emmaüsgangers in de dood
2. De Emmaüsgangers ondervraagd
3. De Emmaüsgangers bestraft
4. De Emmaüsgangers onderwezen, en ten laatste
5. De Emmaüsgangers vervuld

Geliefden, Christus heeft op de morgen der opstanding de kluisters van dood en graf verbroken en Hij is op die morgen als Overwinnaar uitgegaan uit Zijn grafstede. Ja, de dood is door Christus overwonnen, het graf is opengebroken, de satan is verslagen, de wet Gods is vervuld, aan het recht Gods is genoeggedaan, de deugden Gods zijn op het hoogst verheerlijkt; en er is voor het volk waarvan de namen van voor de grondlegging der wereld geschreven staan in het boek des levens des Lams een weg gebaad naar het Vaderhart Gods, om eeuwig en volmaakt de drie-enige God te roemen en te prijzen. Ja, vijandig doodgevalen Adamskinderen, die in zichzelf alleen maar verdiend hebben om weggeworpen te worden in de hel, kunnen naar Gods raad en eeuwig voornemen een nieuw leven ontvangen, in de volmaakte verheerlijking van de Naam, het recht en de deugden Gods. O geliefden, Christus heeft de vloek van de wet weggenomen, zodat de wet niets meer te eisen heeft; Christus heeft het recht Gods genoeggedaan, Christus heeft de doeken van de erfzonde en van de dadelijke zonde achtergelaten in het graf, zodat God geen zonde meer ziet in Zijn Jakob en geen ongerechtigheid in Zijn Israël. En Christus rijdt als Overwinnaar op alle duivelse, donkere machten en krachten voort op het witte paard, om het Woord des Heeren te doen uitgaan tot alle einden der wereld. Dan mogen de vijanden van Christus hebben gejuicht toen Hij in het graf werd gelegd; en dan mag het Sanhedrin zelfs de

sabbatdag hebben miszaakt, om een wacht bij het graf van de Heere Jezus te krijgen en om dat graf te doen verzegelen; dan kunnen de vijanden des Heeren het gevoel hebben gehad dat ze sterker zijn dan de Heere Jezus; ja dan mag de afval van de waarheid in onze dagen toenemen en de ongehoorzaamheid aan Gods Woord gruwelijk om zich heengrijpen en dan mag de moderne theologie vertellen dat de Heere Jezus nog in het graf ligt. Maar op de paasmorgen, de morgen der opstanding, komt het zo openbaar geliefden, dat God de Vader Christus heeft opgewekt en dat God de Zoon is opgestaan uit de doden. Ja, dan mag het vanmiddag verkondigd worden aan u allen dat Christus Overwinnaar is op dood en graf, hel en duivel, en dat de gegevenen des Vaders toegebracht kunnen worden aan de schare die niemand tellen kan, en die eenmaal juichen zal aan de glazen zee, en voor de trone Gods, tot de ere van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Nu is het groot geliefden, als wij de paasboodschap beamen en het paasevangelie bijvallen, maar toch brengt ons dat nergens; want met een verstandsgeloof en met een historisch geloof zult u voor God niet kunnen bestaan; dat doet u geen nut ten dage der verbolgenheid. Want de paaswerkelijkheid zal bevindelijk aan uw zielen moeten zijn toegepast. Ge zult met Christus moeten zijn opgestaan uit de doden nadat ge met Christus zijt gestorven. Ja, ge zult de weg van Gods recht moeten hebben bewandeld, om in die weg van dat recht ingelijfd te zijn in de opgestane Zaligmaker.

Och, dan weet ik wel, dat we tegenwoordig in een tijd leven waarin men zonder wedergeboorte bekeerd is; en waarin men Pasen viert zonder Goede Vrijdag te hebben meegemaakt. Ja, men rekent zich bij Gods volk zonder Christus bevindelijk te hebben leren kennen in de kracht Zijner opstanding. En men gaat aan het Avondmaal zónder dat men die Heiland en Zaligmaker in de dadelijkheid van achter het recht geschonken heeft gekregen van Israels God. En zo bedriegen tallozen zich voor de eeuwigheid, om af te reizen naar Gods rechterstoel, en om daar niets anders te vernemen dan het oordeel Gods: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”; teneinde onder de gramschap en de grimmigheid Gods eeuwig pijn te beleven. Want er is maar één weg tot behoud! We zeiden zo-even nog tegen elkaar: “Er is maar één weg ontsloten door de Heere, en dat is de weg van sterven naar Gods recht; dat is de weg van ómkomen, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Dat is: met Christus gekruisigd worden en met Christus opstaan tot het nieuwe leven. Dat is: één plant met Christus worden door het waarachtige, wederbarende werk des Geestes; om zo één te zijn met Hém Die graf en dood heeft overwonnen en Die de hel heeft verslagen, zodat die helse machten en krachten geen greep meer op je hebben en je God eeuwig mag grootmaken. O, Hém zult u geschónken moeten hebben gekregen in een weg van récht; ja in Hem, die opgestane Zaligmaker, zult u ópgelost moeten zijn geworden; in Zijñ armen zult u moeten komen zijn te liggen, en de kussen Zijns monds zult u moeten hebben gevoeld.

Daarom is het zo groot dat de Heere Jezus na Zijn opstanding uit de doden niet direct naar de hemel is gegaan, maar dat Hij nog veertig dagen op aarde is geweest, verschijnende aan Zijn discipelen, om dezulken de waarachtige weg der wedergeboorte te leren; en om hun de krácht, de wáárheid en de wérkelijkheid van de opstanding te schenken. Och geliefden, de Heere Jezus kent Zijn discipelen zo goed in hun kleingeloof en hun wankelmoedigheid; Hij weet zo precies hoe ze geslingerd en besprongen worden door de duivel; en daarom gaat de Heere Jezus aan hen verschijnen; niet alleen om te laten zien en bemerken dat Hij waarachtig is opgestaan; en dat Hij Die dood geweest is, leeft; maar óók om duidelijk te maken dat Hij niet alleen de Middelaar van verwéring is, maar ook de Middelaar van tóepassing; en dat

Hij de waarde, de kracht en de betekenis van Zijn opstanding gaat meedelen, uitdelen en toepassen aan de zielen van Zijn ware discipelen. Want de Heere Jezus heeft niet alleen alles verwórven, dat nodig is om zondaren, goddelozen, verdorvenen en verdoemden, die wij allen in onszelf zijn, naar Gods raad, te zaligen, maar Hij gaat dat ook op zijn plááts brengen. Hij gaat die waarachtige keurlingen Gods schenken wat niet gemist kan worden om God eeuwig groot te maken. Ja, de Heere Jezus zal aan allen die Hij voor de grondlegging der wereld van de Vader heeft gekregen, en voor wie Hij Zichzelf in de Raad des Vredes Borg heeft gesteld, uit genade, Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid schenken. O, Hij zal hen bekleden met het fijne lijnwaad van al Zijn verdiensten, zodat ze de rechtvaardige en heilige God als een reine maagd voorgesteld kunnen worden, en ze het mogen beleven om eeuwig te zingen van Gods goedertierenheên. Dat betekent dus tegelijk geliefden, dat een mens die weldaden Christi niet pákken kan; dat hij die niet grijpen kan; dat hij dat alles zichzelf niet toe-eigenen kan.

Och, en dan weet ik wel, dat je in onze tijd kunt horen en lezen dat men je toeroept: “Pak maar wat je pakken kan, grijp maar wat de Heere Jezus heeft verworven, eigen het jezelf maar toe.” Maar geliefden, wanneer de Heere waarachtig in een mensenleven komt te werken – en ik gun u dat zo met mijn hele hart – dan komt die mens erachter dat hij het wel kan zien liggen, maar dat hij het niet pakken kán; dat hij geen handen heeft om te pakken en geen voeten om te gaan, maar dat alles je bij God vandaan geschónken moet worden, door het werk van de Heilige Geest. Ja geliefden, dan komt zo’n mensenkind erachter, dat alles wat hij zélf pakt – hoort u goed – dat stéélt hij, als een dief. En een mens is een dief van huisuit geworden door zijn zondeval en daarom steelt hij alles bij elkaar wat hij maar stelen kan. En dan zie je heden ten dage mensen afreizen naar de eeuwigheid met handen en zakken vol, om in advertenties te vernemen dat zij ten hemel zijn gegaan. Maar dan komen ze bij de Rechter van hemel en aarde Die gezegd heeft: “Gij zult niet stelen.” En dan raken ze alles kwijt wat ze bij elkaar hebben gegraaid, zich wederrechtelijk hebben toegeeënd; en dan hebben ze niets meer, dan zijn ze alles kwijt; en dan zullen ze met een mannelijke wegwerping weggeworpen worden in de poel van vuur en sulfen. Och geliefden, toe, laat het eens nakijken van de Heere hoe het met u is gesteld en hoe u aan hetgeen gekomen bent dat u denkt te bezitten. Want slechts hetgeen u gekrégen hebt van God de Vader, door het werk van God de Heilige Geest, op grond van de verdiensten van God de Zoon, zal u nut doen ten dage der verbolgenheid. Ja, de Heere Jezus zal u dat nieuwe leven, als kind des Heeren, deelachtig hebben moeten maken.

En daar weten nu die twee mannen, over wie we samen gelezen hebben, van. We kennen hen als de Emmaüsgangers, en onze tekst zegt: “En na dezen is Hij geopenbaard in een andere gedaante aan twee van hen, daar zij wandelden en in het veld gingen.” Die Emmaüsgangers zien we dus aan de middag van de dag der opstanding in het veld wandelen, omdat ze Jeruzalem hebben verlaten. Ze konden het niet meer uithouden in dat Jeruzalem, dat daar inwendig vormelijk, en dus alleen maar uitwendig, het paasfeest aan het viere was. Ze kunnen het niet meer uithouden in die stad vol godsdienstige vormen; ze zijn als het ware weggevlúcht naar huis. En of ze het dan thuis zullen kunnen vinden, daar hebben ze nog niet eens over nagedacht; maar één ding weten ze wel: Dáár kunnen ze niet meer zijn, in dat Jeruzalem; want weet u, daar míssen ze de Heere Jezus, daar missen ze hun Heiland en Zaligmaker! Immers, de stad die de profeten doodt, en stenigt die tot haar gezonden zijn, heeft dat opnieuw waargemaakt, en ze hebben de hoogste Profeet en Leraar, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning, de Heere Jezus Christus, aan het vloekhout

gehangen; ze hebben Hem gedood, ze hebben Hem uit hun leven weggebannen. En zij waren juist met een hart vol verwachting naar Jeruzalem gegaan om het paasfeest te vieren. Ja, hun hart heeft zo geklopt toen de Heere Jezus Zijn Koninklijke intocht hield, en de mensen juichten: “Hosanna, gezegend is Hij, Die komt in den Naam des Heeren!” En toen die mensen hun klederen op de weg spreidden en takken van de bomen rukten; toen die mensen Hem juichend alle eer toebrachten, o, toen hebben ze gedacht: Het gaat zó naar de kroon en het gaat zó naar de troon; het Koninkrijk Gods wordt nu heerlijk geopenbaard en gevestigd. Maar wat is het allemaal anders gegaan! De Heere Jezus is gevangengenomen, de Heere Jezus is gekruisigd, de Heere Jezus is in het graf terechtgekomen; álles is hen in Hem ontnomen en nu zijn ze hun Heiland en hun Zaligmaker kwijt. O, dan wandelen ze daar van Jeruzalem naar Emmaüs in hun gemís, in hun schrijnend gemis; want de Heere Jezus, hun Heiland, is als het ware van hen afgescheurd! En nu zíen ze droevig en zijn hun gesprekken droevig; want nu weten ze zo duidelijk dat ze niets meer hebben om voor God te kunnen bestaan! O, ze hebben zich leren kennen als helwaardigen, als doodschuldigen, als doemschuldigen. Ze hebben het geleerd van de Heere Jezus dat er alleen in Hem, uit Hem en door Hem een toekomst is in Gods heerlijkheid. En nu moeten ze de Heere Jezus missen.

1. De Emmaüsgangers in de dood

Begrijpt u dat ons eerste aandachtspunt is: De Emmaüsgangers in de dood. O geliefden, ze zijn met zichzelf en met alles van zichzelf in de dood terechtgekomen; want ze voelen het en weten het: ze gaan nog slechts voor eígen rekening over de aarde; en dan kunnen ze, naar Gods recht en gerechtigheid, alleen maar verloren gaan! Maar bent ú dan ook al eens op dat plekje terechtgekomen? Hebt u het ook wel eens moeten uitschreien van verdriet, omdat u zo wist: Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf? Hebt u misschien ook wel eens buiten in het donker op een bankje gezeten, biddend, smekend, kermend, en niet wetend waar u het zoeken moest, omdat u Christus miste?; omdat u wist niet in Hem te zijn opgelost, niet in Hem te zijn gevonden? En hebt u het van binnen gevoeld ten diepste in de rouw te gaan, en het liefst in rouwkleren rond te lopen? Och geliefden, dat wordt gekend door al Gods ware keurlingen; die worden op die weg gebracht, die leren dat kennen; want door het werk des Heiligen Geestes in hun ziel krijgen ze Christus nódig en kunnen ze Hem dus niet meer míssen! En als dat ware gevoel, dat ware beleven, wordt gemist in uw leven, ja, als u eerlijk moet zeggen: “Daar ken ik helemaal niets van, daar weet ik niets van”, dan moet u er maar op rekenen dat er nog nooit waar werk in uw ziel is verricht door de Heere. Want als de Heere in waarheid in een mensenleven begint te werken, o, dan loopt het altijd uit op dat missen van die aanbiddelijke Zaligmaker. Want dan wil een mens niets anders dan wegsmelten in de armen van die hemelse Bruidegom, en dan zichzelf kwijtraken in Hem en aan Hem.

En die Emmaüsgangers kunnen het ook niet doen met wat er is gewéést; want al die woorden die de Heere Jezus heeft gesproken, die hebben hun kracht verloren; en al die broden die de Heere Jezus heeft uitgedeeld, die zijn opgegeten; en de zoetigheden van de omgang met die geopenbaarde Zaligmaker proeven ze niet meer. Al die genoten verkwikkingen en ervaren vertroosting door de gaven van Christus doen niet meer mee, want ze missen Christus Zélf. Alles is in de dood terechtgekomen, en zij zijn in de dood terechtgekomen; en ze gaan door rouw verscheurd over de aarde. O geliefden, en dan gaat de schuld weer zo drukken, dan gaan ze het weer zo gevoelen dat ze voor die Rechter van hemel en aarde niet kunnen bestaan. Want als de Heere in waarheid aan het werk gaat in een mensenleven, dan komt Hij zoen te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; dan gaat een mens het beleven, inleven en doorleven dat hij,

door zijn gruwelijke zondeval in Adam, alleen maar in de buitenste duisternis terecht kan komen. En als hij dan wel eens iets gezien heeft van de Heere Jezus in Zijn dierbaarheid, Zijn beminnelijkheid, Zijn aanbiddelijkheid en Zijn lieflijkheid, o, dan kan een mens wel eens het gevoel hebben dat alle schuld bedekt is en dat de weg naar de eeuwige zaligheid openligt. Maar als het gezicht op Christus verdwenen is, dan komt zo'n mens erachter dat zien geen hebben is, en dat je met een geopenbaarde Christus niet voor God kunt bestaan, want een geopenbaarde Christus is nog geen geschonken Christus. En dan komt een mens weer in zijn gemis terecht, dan komt een mens in zijn nood terecht, dan komt een mens in zijn schuld terecht. En dan kan een mens alleen nog maar het recht Gods gaan billijken, toevallen en omhelzen, dan kan hij alleen nog maar zeggen: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig." Ja, dan moet die mens door het werk des Heeren zelfs gaan zeggen: "Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend." O, dan wordt daar bevindelijk zo ervaren wat de psalmist zegt: "Ik Wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen, en alle hoop mij gans ontviel, daar niemand zorgde voor mijn ziel." Ja, dan wordt het dodelijkst tijdsgewricht beleefd geliefden; dan ligt zoen gekneld in banden van den dood, en dan doen de angsten der hel hem alle troost missen; o, dan kan een mens alleen nog maar in de dood terechtkomen.

En dan komt een mens er ook achter dat het geloof een gave Gods is, en dat het geloof niet voor het oprapen ligt; dat je niet kunt geloven wanneer je dat zelf wilt, dat je niet kunt bewaren wat er vroeger is geweest. Och, bij de godsdienst is het zo anders, want die kunnen altijd geloven en die zijn altijd bij de moed, die leven altijd op de berg, die kunnen altijd overal bij en die hebben zoveel verzameld en naar zich toegehaald, dat ze bergen hebben om op terug te vallen. En die betrekken dan ook de wacht bij alles wat ze naar zich toegehaald hebben om daarmee wat voor God en de mensen te zijn. Maar als het voor dezulken sterven wordt en ze daar als het ware met handen en zakken vol bij de Heere komen, en de Heere hen gaat afnemen wat ze in eigen kracht naar zich toegehaald hebben, dan hebben ze niets meer over; dan staan ze kaal en naakt, als een goddeloze, een doemeling en een hellehond, voor Gods rechterstoel. O, ze meenden rijk en verrijkt te zijn en geens dings gebrek te hebben, maar dan...., dan zullen ze slechts branden in het hellevuur, omdat ze Christus nimmer hebben gemist en Hem nimmer geschonken hebben gekregen van Israëls God.

O geliefden, Gods gunstvolk komt er zo achter dat het zó genoten is, maar ook zó weer weggesloten is; en die kunnen nergens bij wanneer ze dat zelf willen, die komen met zichzelf en alles wat van zichzelf is, alleen maar in de dood terecht. Ja, als Christus, hun Hoop en Verwachting, in het graf ligt en sterft, zijn ze alles kwijt, dan is alles voorbij; want buiten Christus is alles ongenoegzaam en alles ontoereikend voor de rechtvaardige en heilige God. Maar weet u daar bevindelijk van, jonge mensen, kinderen, u en jij? En is dat de plek waar de Heere u en jou kwam te brengen?

Nu is het zo veelzeggend dat een van de Emmaüsgangers Kléopas heet. En Kléopas betekent: vluchtig; of: voortvluchtig. En dat is nu de beschrijving van het genadeleven van deze man. Want als een mens in waarheid met het wederbarende werk Gods te maken krijgt, gaat hij vluchten; dan wordt hij een vluchteling, want dan vlucht hij weg uit de wereld, uit de godsdienst, uit zijns vaders huis en uit de omgeving van zonde, van oneer, van gebeurtenissen waarvan de Heere heeft getuigd dat ze niet kunnen. Als de Heere waarachtig wederbarend in een mensenleven bezig is, o geliefden, dan moet een mens vluchten; dan krijgt die mens andere familie, dan worden zijn vrienden vaak vijanden, en zijn vijanden – zoals hij dacht – vaak zijn vrienden. Dan kan zoen het ook niet meer uithouden onder de leugendienaars, die Gods eer aanranden door een

boodschap te brengen die niet naar Gods Woord is. Dan komt zo'n mensenkind het liefst, als het zou kunnen, elke dag onder de bediening van Gods Woord. Maar geliefden, bent u dan al in waarheid tot een Kléopas geworden? Moest u al vluchten uit de wereld, uit de godsdienst en uit een leven dat vervuld was met goddeloosheid? Hebt u gevoeld en ervaren dat u het niet uit kan houden daar waar de muziek denderd, daar waar gedanst wordt, daar waar ijdel en werelds vermaak is? Want dat komt de Heere altijd uit te werken in het leven van hen die Hij in waarheid opzoekt. Ach, die zien we gaan naar stille plekjes, om daar hun handen te vouwen; die zien we wegkruipen uit de drukte van het geroezemoes van vele gezelschappen.

En dan die andere Emmaüsganger, och geliefden, die heeft geen naam, althans, die naam kennen we niet; het heeft de Heilige Geest goedgeacht om die naam voor ons verborgen te houden. Als de Heilige Geest in je leven gaat werken, dan raak je je naam namelijk kwijt; dan gaat er een streep door je naam, dan gaat er een streep door je leven, dan word je jezelf een raadsel, dan weet je niet meer hoe het is; dan moet je het met Rebekka zeggen: "Waarom ben ik dus?" Maar dat naamloze mensenkind is dat geworden door het werk Gods, want hij hoort bij de Emmaüsgangers, en die behoren bij de discipelen des Heeren. Ja, het is zo'n troost voor ons dat daar dat naamloze mensenkind getoond wordt te midden van de discipelen Gods, want hij is zijn naam kwijtgeraakt door het werk Gods.

Ach, wij mensen willen altijd graag naam maken, nietwaar, in het zakenleven, in onze familie en in onze vriendenkring. We willen, als het even kan, graag de duimen achter het vest zetten om te vertellen dat het met ónze naam wel in orde is, en dat tallozen onze naam kennen. Maar als de Heere in je leven komt, waarachtig wederbarend, dan gaat je naam eraan, dan komt je naam in het slijk terecht, en dan wordt erop getrapt, dan wordt je naam een stank in vele neusgaten, en een vloek in de oren van tallozen; dan zeggen ze: "Die naam kan ik niet verstaan, die wil ik niet horen, daar kan ik niets mee"; daar trekt men de neus voor op. En dan komt een mens, door het werk Gods, aan een einde met zichzelf. Dan komt hij in de dood terecht. Dan krijgt die mens niet slechts een verbróken hart – want in een verbroken hart zitten dan wel scheuren, breuken en barsten, maar als zodanig bestáát het nog – nee, dan wordt het hart van die mens verbrijzeld, door de mokerslagen van Gods wet. En dan blijft er van zo'n mens niets meer over, dan weet zo'n mens niet hoe hij zichzelf moet noemen, en dan durft hij zich helemaal niet bij Gods volk te rekenen. Weet u daar echter al van? Hebt u uw naam al op de mesthoop zien liggen? Hebt u het al uit moeten roepen, door het wederbarende werk Gods in uw ziel: "Verloren, verloren, voor eeuwig verloren"?

Kléopas, de voortvluchtige, en zijn naamloze metgezel zijn op weg van Jeruzalem naar Emmaüs; en ze zijn alles kwijt, ze zijn met alles in de dood terechtgekomen. En weet u, nu kunnen die twee elkaar helemaal niets geven, die kunnen elkaar niet opbeuren, die kunnen elkaar – met alles wat er geweest is – niet bij Gods volk zetten, ze kunnen elkaar niet uit de duisternis halen. En gelukkig maar!, want anders hadden ze het gedaan; dan hadden ze elkaar een kroon op het hoofd gezet, en tegen elkaar gezegd: "Maar mijn beste jongen, er is toch zoveel in jouw leven gebeurd, en kijk nu toch eens wat je allemaal hebt ervaren in de discipelenkring." Dat kunnen ze niet geliefden, want een mens komt er zo achter dat hij de ander en zichzelf niets geven kan; want je moet alles bij God vandaan ontvangen.

O, ze gaan in donkerheid en duisternis over de aarde; en dan doet het niet meer mee dat ze de Heere Jezus hebben gezien, dat ze Zijn woorden hebben gehoord en dat ze een getuige zijn geweest van Zijn tekenen en van Zijn wonderen; want ze moeten Hém hebben. Och, dan weet ik zeker dat er tegenwoordig zoveel zijn, die als ze meegemaakt zouden hebben wat de Emmaüsgangers hebben meegemaakt, zichzelf bij

het volk van God zouden rekenen, want dan zijn ze toch waarachtig kind des Heeren. En we moeten zeggen dat het groot is dat alles te hebben gehoord, dat alles te hebben beleefd, maar daarmee ben je slechts een bijna-christen. Daarmee ben je vlakbij het kindschap Gods geweest, maar ben je het nét niet; hoort u?: nét niet, net te kort voor de zaligheid. Want dan ben je nooit met jezelf in de dood terechtgekomen, dan heb je nooit de weg van Gods recht ten volle bewandeld, dan ben je nooit verlóren gegaan. En pas als je verloren bent gegaan met jezelf, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, zul je het leven ontvangen, omdat je op dat plekje Christus ontvangt.

In onze tijd zien we zogenaamde rechtzinnigen steeds verder weg schuiven bij de waarheid vandaan en zichzelf met hun vroomheid en ernstigheid bij Gods volk rekenen, om steeds meer valse gronden te leggen tot de zaligheid. En als je met dezulken spreekt, dan wordt het zo duidelijk dat er nog geen kruimeltje genade aan hun ziel is verheerlijkt. Och, wat zou het nu toch erg zijn als u daar ook bij zou horen en als u zichzelf door van alles en nog wat, gronden onder de voeten hebt geschoven om te menen een kind Gods te zijn, terwijl u nog alles mist.

De Emmaüsgangers missen Christus, en Die is hun álles, en daardoor komen ze met alles van zichzelf, en met zichzelf in de dood terecht, om nog slechts verlóren te kunnen gaan naar Gods recht en gerechtigheid; ja, het Voorwerp van hun hoop zijn ze kwijt, en dus zijn ze hun hóóp kwijt. En nochtans kunnen die Emmaüsgangers niet zwijgen over hetgeen ze hebben meegemaakt. Ze zeggen misschien tegen elkaar: “Laten we er maar over ophouden.” En misschien zegt de duivel wel tegen hen: “Ge hebt geen heil bij God.” En misschien komen hun de woorden uit Psalm 42 : 6 wel te binnen, waar staat: “Waar is God, op Wien ge bouwdet, en aan Wien g’ uw zaak vertrouwdet?” O, al zijn ze dan alles kwijt, ze kunnen hun mond er toch niet over houden; ze spréken, zij het droevig, zij het vanuit hun gemis, maar ze spreken over die zaken die ze niet verklaard kunnen krijgen, die ze geen plaats kunnen geven, ja, ze spreken erover op die weg van sterven en omkomen. En dan lezen we in het 15e vers van hetgeen we uit Gods Woord hebben gelezen, dat de Heere Jezus Zich bij hen voegt, dat de Heere Jezus die Emmaüsgangers in hun nood, in hun verdriet, in hun gemis komt opzoeken. Zo zorgt nu de goede Herder voor Zijn ware schapen, geliefden; zo voegt die Zaligmaker Zich bij dezulken die als ellendigen en armen over de weg gaan; die alles kwijt zijn, ja, die in de dood terechtgekomen zijn en niet weten waar ze heen moeten en waar ze het zoeken moeten. Híj zoekt ze op; ja, de opgestane Heiland verliest Zijn ware discipelen geen ogenblik uit het oog; als ze daar het pad van Psalm 130 bewandelen, is Híj erbij, ook al worden hun ogen gehouden dat zij Hem niet kennen. Och, wat zal dat hun tot troost zijn geweest, ook al doorzien ze de situatie niet.

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 130 en daarvan het 1^e zangvers:

*Uit diepten van ellenden,
Roep ik, met mond en hart,
Tot U, Die heil kunt zenden;
O HEER', aanschouw mijn smart;
Wil naar mijn smeekstem horen;
Merk op mijn jammerklacht;
Verleen mij gunstig' oren,
Daar 'k in mijn druk versmacht.*

2. De Emmaüsgangers ondervraagd

En dan zegt de opgestane Heere Jezus niet tegen die Emmaüsgangers: “Ik ben de opgestane Levensvorst”, maar dan gaat de Heere Jezus hen ondervragen, zodat ons tweede aandachtspunt luidt: de Emmaüsgangers ondervraagd. Ja, dan gaat Hij aan hen vragen waarom ze zo droevig zien; dan gaat Hij aan hen vragen: “Wat is nu uw gedaante? Zeg Me toch wat er met u aan de hand is; vertel toch eerlijk waarom ge er zo droevig uit ziet.” Och geliefden, als de Heere Jezus dat nu aan óns had gevraagd, wanneer wij in het gezelschap van die Emmaüsgangers hadden vertoefd, wat zouden wij dan hebben gezegd? Waarmee zijn onze gesprekken vervuld geweest toen we naar deze plaats kwamen? Waarmee zijn wij druk geweest? Zijn dat de zaken des Héeren geweest? Hebben we erover gesproken dat we Christus, die Zaligmaker, zo hebben gemist? En waar praten we straks over, als het ons gegeven wordt om uit de kerk te komen en om onze plaats weer in te nemen in het gezin? Spreken we dan ook over de zaken van het Koninkrijk Gods? Of zijn het slechts de wereldse zaken die onze aandacht hebben? Spreken we dan óm te spreken, terwijl de inhoud van onze gesprekken niet voor God kan bestaan? Ach geliefden, wat zullen die Emmaüsgangers dan beschamend voor ons zijn, want zij hebben alleen maar over de zaken des Heeren gesproken. En als de Heere naar ons had gekeken, had Hij dan aan ons gevraagd: “Waarom ziet ge droevig?” Had Hij dát dan aan ons kúnnen vragen, omdat er bij ons ware droefheid is? Droefheid over de zonde en droefheid naar God? Of is er bij ons slechts de droefheid der wereld, welke de dood werkt? Is er bij ons slechts de droefheid van Ezau, welke eindigt in de buitenste duisternis? Is er bij ons slechts de droefheid van de rijke jongeling, en van de dochteren van Jeruzalem, tot wie de Heere Jezus zegt: “Weent niet over Mij, maar weent over uzelf en over uw kinderen”? Och geliefden, wat zou het groot zijn als er ook bij u en bij jou die ware droefheid gevonden wordt, een droefheid vanwege het Godsgemis, door de breuk in Adam; een droefheid vanwege de ledigheid in de ziel, omdat ge over de aarde gaat zónder Christus. Ja, wat zou het groot zijn als u hier wenende bent gekomen en hier wenende zit omdat ge die Heiland zo graag in de armen zoudt vallen, maar omdat u dat nog niet is vergund. Och geliefden, als dat wáár is, dan hebt ge iets van die ware droefheid leren kennen waar de Emmaüsgangers ook van weten. En tegelijk, ge zult met die droefheid niet zalig kunnen worden, want die droefheid heeft uw zonden niet verzoend en die droefheid heeft uw schuld niet betaald en die droefheid doet niet mee bij God; want ge zult Christus geschonken moeten hebben gekregen van Israëls God van achter het recht, want alleen Christus redt van de dood.

Och, dan moet ik zeggen dat er heden ten dage zoveel leugenpredikers zijn, die zoveel buiten de Schrift aanwijzen als grondjes voor de eeuwigheid, en die mensen bij honderden en bij duizenden, bedriegen. En als ze over de weg van de godsdienst de eeuwigheid aandoen, o, dan is het eeuwig kwijt. Och, ziet het toch eens na in uw eigen leven hoe het nu met u is. Want als je met het ware werk des Heeren te maken krijgt, dan zal daar zeker die droefheid zijn en dan zal daar zeker die droefheid geboren worden; maar dan zal de Heere ook komen door te trekken, en dan zal de Heere ook komen uit te werken dat dat een droefheid wordt naar die Heiland en Zaligmaker, ja, dan zal de Heere komen door te werken naar het verlangen om naar récht van Hem verlóren te gaan, en om van achter het recht Christus geschonken te krijgen, ja, dat u gaat vragen: "Heere, breng me toch maar daar waar ik met mezelf moet omkomen; maar ook daar waar verloren gaan door U niet wordt toegestaan; maar waar die Zaligmaker, uit genade, aan zoenen wordt geschonken."

Bij de Emmaüsgangers is het een droefheid naar Christus, naar Hém alleen, naar Zijn Persóon, en dus niet om door Zijn verdiensten in de hémel te komen, maar om Hém,

om Hém te beminnen, om Hém te aanbidden, om in Zíjn liefde weg te smelten! En dat geven die Emmaüsgangers ook zo te kennen. O, dan blijkt zo duidelijk dat die Emmaüsgangers geen beredeneerd geloof hebben; ze steunen niet op beschouwingen en op bespiegelingen; ze hebben geleerd dat ze Christus moeten hebben als hun Heiland en Zaligmaker, ja, bevíndelijk zal Hij geschonken moeten zijn aan hun ziel. En ze vertellen dan ook eerlijk dat ze niets hebben overgehouden nu ze Hém kwijt zijn. Och geliefden, is dat plekje dan voor u al bekend? En hebt u daar met uzelf wel eens gezeten in uw armoede, in feite in de dood, wenende: nu ben ik alles kwijt, nu heb ik niets, ik heb nog geen grondje onder mijn voeten voor de zaligheid. Is dat uw plek geweest, geliefden? Wat zou dat groot zijn; want als dát door de Heere is gewerkt, gaat de Heere u ook verder leiden in het effen recht des Heeren. En gaat de Heere u doen beleven dat u alleen nog maar tot de ere Góds gered, gezaligd en verlost wilt worden, en nooit ten koste van Gods deugden. Ja, dan zegt u: “Heere, al moet ik zelfs naar de hel, als ik *U* maar grootmaken mag.”

De Emmaüsgangers weten hiervan en zijn door de indringende vragen van de Heere Jezus uitermate vatbaar geworden voor onderwijs van Hem.

3. De Emmaüsgangers bestraft

En het is dan ook op dít ogenblik, dat de opgestane Heere Jezus de Emmaüsgangers gaat aanspreken en dat we bij ons derde aandachtspunt komen: de Emmaüsgangers bestraft. Hoort u?: bestraft! De Heere Jezus gaat die Emmaüsgangers bestraffen; Hij gaat zeggen: “O onverstandigen en tragen van hart om te geloven al hetgeen dat de profeten gesproken hebben.” En dan is hun bestraffing daar. Gelukkig zeggen die Emmaüsgangers dan niet tegen die Vreemdeling: “Ja maar, wie denkt U wel dat wij zijn? Wij zijn discipelen van de Heere Jezus; denkt U dat wij dwazen zijn?” Nee, dan beamen ze de bestraffing, alsof ze zeggen: “Het is waar, wij zín dwazen; het is waar, wij zijn van gisteren en weten niet.” Maar geliefden, het zijn juist die dwazen die om een kruimeltje hemels onderwijs verlegen zijn. O, wat komen we tegenwoordig toch veel mensen tegen die wijs zijn, die weten alles en die hebben alles en die zijn alles; daar kan de Heere niets aan kwijt. Maar zulke dwazen als de Emmaüsgangers, o, die krijgen onderwijs van de Hemel; en die dríngen dat als het ware ín, want daar húnkerden ze naar. Ja geliefden, de ganse Kerk (met een hoofdletter) moet belijden dat ze dwaás is in ‘s hemels gangen en in ‘s hemels wegen. En hoe meer de Heere hen gaat leren, hoe minder ze ervan begrijpen, en hoe groter het wonder wordt dat de Heere naar dezúlken, zulke goddelozen, doemwaardigen en helwaardigen heeft omgezien! Dat wonder krijgen ze niet klein. Dan moeten ze zeggen: “Waarom was ’t op mij gemunt? Hoe is het toch mogelijk?” Weet u, bij de godsdienst zie je altijd weer dat hoe meer men leert, hoe wijzer men wordt en hoe meer de borst naar voren gaat. Maar de Kerke Gods leeft elke dag bij de bede: “Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest! Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken!”

4. De Emmaüsgangers onderwezen, en ten laatste

De Emmaüsgangers hunkeren naar het onderwijs van de Heere; dat is dan ook ons vierde aandachtspunt: de Emmaüsgangers onderwezen. En dan gaat de Heere Jezus hun duidelijk maken dat Hij lijden móest, dat er geen andere prijs betaald kon worden dan de prijs van Zijn leven, dan de prijs van Zijn bloed, dan de weg over Gethsémané en Gabbatha en Golgotha, dan dat pad naar de diepten van de hel. Want geliefden, de mens is zó diep gevallen, en de Heere Jezus wilde uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor de gegevenen des Vaders volkómen voldoen aan het recht Gods; en de volle prijs betalen van de schuld die openstaat bij de hemelse Schuldheer. Ja, Hij

wilde de wet ten volle vervullen, Hij wilde Borgtochtelijk alles in orde maken. O, toen daar de vraag klonk: “Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land?”, toen heeft de Heere Jezus als het ware gezegd: “Ik, Ik zal gaan betalen; Ik zal alles volbrengen, Ik zal die smartelijke en smadelijke lijdensweg gaan; Ik zal de beker tot en met de droesem toe leegdrinken.” De Heere Jezus, Hij móest, naar Gods recht. De Emmaüsgangers en wij mensen, u en jij en ik, wij zijn zulke vijanden van dat recht Gods; daar willen we niet over horen, daar willen we niet over spreken; en de leraren die het recht Gods naar voren brengen, moeten tot zwijgen worden gebracht.

Als de Heere Jezus onderwijs gaat geven aan de Emmaüsgangers, gaat Hij hen uitleggen dat Sion slechts verlost wordt in een weg van recht; en dat Hij, naar het recht Gods, die weg moest gaan, de weg van verbrijzeling, de weg van sterven, de weg van omkomen, de weg van de gruwelijkste smarten, opdat door Zijn zoen- en kruisverdiensten álles zal worden volbracht waardoor de gekenden des Heeren eeuwig zalig worden.

Die Emmaüsgangers hebben wel eens gehoord over Gods barmhartigheid, en ze hebben wel eens iets geproefd van de ontferming en van de liefde Gods. Ja, ze hebben wel eens iets meegemaakt van het gaan “van kracht tot kracht steeds voort”; maar nu ze onderwezen worden door de Heere Jezus, nu zien ze dat de weg ten leven voor de Heere Jezus een weg naar beneden was, een afgaande weg tot in de diepte; en dat de weg ten leven voor al Gods ware keurlingen ook een weg naar de diepte is, een weg van sterven en omkomen, ja, een weg waarop Gods recht wordt verheerlijkt. Hebt u daar dan al mee te maken gekregen, geliefden, met dat recht Gods? Heeft het al in uw oren geklonken, naar Jesaja 1 : 18: “Komt dan, en laat ons tezamen rechten”? En bent u door het recht Gods al zo veroordeeld geworden, dat u in de beleving tot een goddeloze bent geworden, tot een doemeling en tot een helleling? Want geliefden, dat gebéurt; leest u maar in ons tekstgedeelte; immers als de Heere Jezus de Emmaüsgangers gaat onderwijzen, begint Hij bij Mózes – hoort u?: bij Mozes -, dan begint Hij bij de wét. Och, dan weten we wel, dat men in onze tijd niets anders wil horen dan Evangelie; mensen willen evangelisch bekeerd worden, en willen lieflijk behandeld worden. Maar als de Heere Jezus onderwijs gaat geven, begint Hij bij de wet; dan gaat Hij met de wet in Zijn handen als het ware de bijl heffen, en bijlslag na bijlslag laten ervaren, om daar die Emmaüsgangers aan de hand van de wet van Mozes duidelijk te maken wat er van hen geworden is. En dan toont de Heere Jezus de dichtgeslagen poort van het paradijs, dan toont de Heere Jezus dat een mens zich overal buiten gezondigd heeft, en dat hij naar Gods recht alleen maar verlóren kan gaan. Dan wijst de Heere Jezus aan dat de mens die zondigt, zal sterven, en dat er voor zo’n gevallen Adamskind nog slechts één weg open is, namelijk naar het hellevuur.

Maar niet alleen Mozes komt ter sprake, ook “de Profeten”, zo staat er. Ja, de Heere Jezus geeft onderwijs vanuit de gehele Schrift om aan te wijzen wie de mens is geworden in zijn gruwelijke zondeval, maar ook om aan te wijzen dat Hij moest lijden en moest sterven; opdat er een volk van zondaren en goddelozen, doemelingen en hellelingen gered zal worden en eeuwig zal zingen van Gods goedertierenheên. De Heere Jezus behandelt die Emmaüsgangers zo eerlijk. En dat doet Hij altijd waar het Woord Gods recht wordt bediend, want daar komt dat Woord in alle kracht, in alle eerlijkheid en in alle hevigheid op een mens af; daar wordt de mens door de toepassing van de wet op dat plekje gebracht waar hij zichzelf alleen maar verfoeien kan in stof en as.

Wat hebben die Emmaüsgangers geluisterd, geliefden; ze hebben aan de lippen van die Vreemdeling gehangen; en ze hebben gevoeld dat er onder de rechte bediening van Gods Woord nooit een bekeerd mens, een vroom mens, een rechtzinnig mens en

een bezittend mens overblijft, maar dat er alleen iemand overblijft die bittere tranen weent en roept: “O God, zijt mij zondaar genadig.” Ja, een mensenkind dat alleen nog maar kan roepen om die Heiland en Zaligmaker, niet zelden met de oude woorden: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.”

Bent u dan ook al op dat plekje gebracht, door het onderwijs van Gods Woord en het werk van Gods Geest? Hebt u ook al in het stof gelegen, kermende en smekende om die Zaligmaker? Is uw hart, net als dat van de Emmaüsgangers, brándende geworden in uw binnenste, door het onderwijs van de Heere Jezus?

En dan hebben die Emmaüsgangers niet tegen de Heere Jezus gezegd: “Het is ons wel genoeg.” Ze hebben niet gedacht bij zichzelf: Wat een lange preek; wanneer houdt het nu eens op? Maar ze kregen er niet genoeg van. En als de Heere Jezus met die Emmaüsgangers bij de plaats komt waar zij heen moesten, en doet alsof Hij verder wil gaan, o, dan klampen ze Hem als het ware aan; en dan dringen ze er bij Hem op aan om bij hen te blijven. O, ze willen Hem nóóit meer kwijt.

5. De Emmaüsgangers vervuld

En als dan de Heere Jezus meegaat, ach geliefden, dan mogen ze het, met ons vijfde aandachtspunt, meemaken dat de Emmaüsgangers vervuld worden, vervuld met een diepe liefde ván de Heere Jezus en tót de Heere Jezus. O, dan brándt hun binnenste, om in waarheid te mogen zeggen: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” O, dan klampen ze zich als het ware aan Hem vast, omdat ze Hem nooit meer willen missen!

Ach, dan zie ik bij de godsdienst hoe men zichzelf bij Gods volk rekent met een omzetting, een omkering, een bijkering en een toekering; en hoe ze daar vanwege ontvangen teksten en versjes zichzelf grondjes onder de voeten leggen. Maar die Emmaüsgangers hebben bij God vandaan goed geleerd dat het alleen om Chrístus gaat; en Die moet hun geschonken worden van achter het recht; o, hun binnenste brandt van liefde tot die Heiland. En als de Heere Jezus dan meegaat in hun huis, mogen ze meemaken hoe ze vervuld worden met Christus; ja, als Hij dan het brood breekt, en hun de ogen gaat openen, zien ze de tekenen der nagelen in Zijn handen, en dan weten ze het: Hij is het! En al komt Hij dan weg uit hun gezicht, ze raken Hem nooit meer kwijt; want Hij heeft hun hart ingenomen, en Hij vervult hun ziel van top tot teen. Och geliefden, dan is hun smart verdwenen, dan zijn hun raadsels opgelost. Dan hebben ze geen trek meer in hun eten; maar dan gaan ze vervuld met Christus en vervuld van Christus, terug naar Jeruzalem, om het daar uit te roepen dat Christus door hen gekend is en dat Hij Zich aan hen geopenbaard heeft, en dat ze Hem hebben geschonken gekregen, bij God vandaan. O, wat zijn ze zichzelf kwijt, geliefden; en wat moeten ze uitroepen: “Was ons hart niet brandende in ons?” En zo komen ze daar in Jeruzalem, om het uit te jubelen dat Christus hun bekend geworden is in het breken des broods. En dan valt het zo op dat ze niet gaan vertellen wat zij allemaal hebben meegemaakt, maar dat ze vertellen wat Christus heeft gedaan, en hoe Christus hun hart en ziel en leven in bezit heeft genomen. En daar komt het op aan, voor u en voor jou en voor mij, dat we Christus ontvangen zouden, en dat die opgestane Zaligmaker ons hele bestaan zal vervullen. Ach, ziet het dan toch eens na, hoe het er bij u voor staat. Want wat zal het erg zijn, Hem te missen. O, als ge dan voor Gods rechterstoel moet verschijnen, en ge kunt niet schuilen achter dat bloed van Christus, dan is het kwijt voor u, eeuwig kwijt!

O, onbekeerden onder ons, nog hebt ge Pasen mogen beleven, maar ons leven is een

damp en de dood wenkt ieder uur, zegt Gods Woord. Misschien moet ge morgen wel voor Gods rechterstoel staan en dan vandaag dit woord te hebben gehoord, vandaag de weg gewezen te hebben gekregen, en nochtans eigen wegen te hebben voortgezet. O, onbekeerden, vraagt de Heere toch om u in het hart te komen grijpen, om nog een pijl af te schieten van Zijn Goddelijke boog, opdat ook in uw ziel dat ware gemis wordt geboren, en die roep wordt gehoord om Christus, de opgestane Heiland, te mogen ontvangen bij God vandaag.

En bekommerden onder ons, ach wat zijt ge ontdekt aan uzelf; wat hebben de bijlslagen van Gods wet u geraakt, keer op keer. En wat hebt ge Christus mogen leren kennen als onmisbaar voor uw ziel. Maar wat moet ge belijden dat Hij gemist wordt; en wat gaat ge in uw gemis over de aarde; och bekommerden, blijft dan maar roepen tot de Heere, tot ge Hem, die aanbiddelijke Heiland, in waarheid in een weg van recht geschonken hebt gekregen. Want als er waar werk in uw ziel verklaard is, dan zal dit gebeuren, dan zal dit gegarandeerd gebeuren. Die Emmaüsgangers mogen ons dat tonen, in Gods heilig en onfeilbaar Woord.

En volk des Heeren, och, wat moogt ge het kennen nietwaar, Christus geschonken te hebben gekregen, weggesmolten te zijn in Zijn armen, gereinigd te zijn geworden door dat dierbare bloed van Hem, het te hebben mogen horen uit Zijn eigen mond: "Het is volbracht"; en vervuld te zijn geworden met Hem Die u zo lief en dierbaar geworden is. O volk, wat zijt ge uzelf kwijtgeraakt in Zijn liefde en door Zijn liefde; en wat is er uit en door Hem het verlangen om nog slechts voor Hem te leven, om Hem te dienen en te prijzen. En tegelijk, wat is er een strijd en een aanvechting; en wat moet ge ervaren dat ge sterven moet, elke dag opnieuw, aan het eigen ik. Maar dat is de weg van al Gods volk; want dat ik moet minder worden, opdat Christus zal wassen. O volk, ziet er dan maar naar uit om eens, eeuwig de drie-enige God te roemen en te prijzen; en getuigt er dan maar van door uw levenspraktijk. Schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Zingen: Psalm 89 : 7

*Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.*

7^e preek

Uitgesproken te Vianen, Pinksteren 2007

Zingen: Psalm 118 : 12

Lezen : Handelingen 2 : 1 - 13

Gebed

Zingen: Psalm 25 : 2, 3

Geliefden, met de hulp des Heeren, en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Handelingen 2, het gedeelte dat we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 4^e vers, het 1^e gedeelte, waar des Heeren Woord aldus luidt:

“En zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De vervullende Heilige Geest
2. De vernieuwende Heilige Geest
3. De verzegelende Heilige Geest

Geliefden, op de morgen van het pinksterfeest zijn de discipelen des Heeren samengekomen in Jeruzalem. En het pinksterfeest is het feest der voltooiing, het feest dat vijftig dagen na het paasfeest wordt gehouden. Dit feest wordt ook wel “het wekenfeest” genoemd, of “het feest der eerstelingen”. Op die feestdag werden de eerste broden van de nieuwe oogst in de tempel aan de Heere voorgesteld, en de priester bewoog die eerste broden als het ware heen en weer voor het aangezicht des Heeren. En geliefden, die éérste broden waren als het ware een wáárborg voor de rest van de oogst; want zoals daar die eerste broden gekomen zijn, zo zal de Heere er ook voor zorgen dat er nog veel meer broden zullen komen, zodat er voor het hele volk te eten is.

Nu zijn de discipelen van de Heere Jezus op bevel van hun ten hemel gevaren Zaligmaker élke dag bijeen geweest in Jeruzalem; dus niet alleen op de pinksterdag, maar elke dag opnieuw, en ze hebben daar met elkaar eendrachtelijk gesmeekt om de Heilige Geest. Ze hebben dus op die pinksterdag niet gezegd: “Laten we nog even een halfuurtje bij elkaar komen”; maar ze zijn elke dag opnieuw samengekomen, ze hebben zich neergebogen en ze hebben getracht om de Heere aan te roepen, om de Heere te smeken en te bedelen om de komst van de Heilige Geest. Want hun hart ging zo uit naar de komst van de Heilige Geest, daar verlángden ze zo naar, omdat het werk des Heeren vervuld en voltooid moest worden, en dat was slechts mogelijk door de komst van de Heilige Geest. Maar ze wisten niet wannéér die Heilige Geest komen zou; dát Hij komen zou, stond voor hen vast; want de Heere Jezus had hun de komst van de Heilige Geest beloofd, dus daar twijfelden ze geen ogenblik aan; maar Hij kon

tien dagen na de hemelvaart van de Heere Jezus komen, Hij kon ook tien jaar na de hemelvaart van de Heere Jezus komen, Hij kon wel dertig jaar na de hemelvaart van de Heere Jezus komen; het was alles voor hen verborgen. Nochtans komen de discipelen des Heeren, die elf apostelen, en al die anderen, elke dag eendrachtelijk bijeen. En dan staat daar het woord “eendrachtelijk” zo nadrukkelijk geliefden, ze vormden dus een eenheid; ze waren daar dus bijeen zonder twist, zonder afgunst, zonder meningsverschil en zonder enig onderscheid; ze waren allemaal even arm en allemaal even rijk, ze misten allemaal hetzelfde, en ze konden geen van allen verder zonder de komst van de Heilige Geest. O geliefden, zoals een hert dat aan de jacht ontkomen is, schreeuwt naar de frisse waterstromen, o, zo schreeuwden hun zielen om de komst van de Heilige Geest, en daarin om de vervulling van de belofte van de Heere Jezus. Ja, ze zagen uit naar de hemelse Bruidegom Zélf, om Die in hun binnenste te beleven, om Die in hun hart en leven te gevoelen en te ervaren; en om door het werk van de Heilige Geest in hun hart en leven te worden toegerust tot de arbeid als apostelen, als getuigen des Heeren.

Och geliefden, in Jeruzalem was zo ontzettend veel geesteloosheid en er was zoveel vormendienst; talloze mensen wisten niet eens dat de Messias gekomen was, en dat Hij door Zijn dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid de zaligheid had verdiend voor allen van wie de namen gegraveerd staan in de beide handpalmen Gods. Men ging op in de vormendienst, en als men maar keurig netjes de dingen deed die gedaan moesten worden, och, dan kwam het wel goed.

Maar geliefden, in onze tijd is het op veel plaatsen niet anders, en misschien ook wel op de plaats waar wij vandaan komen. Er zijn mensen – en misschien bent u dat ook wel – die al jarenlang onder de bediening van Gods Woord hebben gezeten en die talloze malen het pinksterfeest hebben gevierd, maar die nog nooit één druppeltje in de ziel hebben ervaren van de plasregens van de Heilige Geest. En als je eens met zulke mensen praat, dan verwachten ze aan het einde van hun aardse bestaan tóch het Koninkrijk Gods te mogen beërven; immers, ze zijn toch getrouw geweest aan de regels en vormen van hun godsdienst. En ze zijn toch rechtzinnig, ernstig en oppassend.... Maar ach, wat bedriegen ze zichzelf en wat zullen ze er, te laat, achterkomen dat ze alles missen om het hemelse heiligdom binnen te gaan. Want de Heilige Geest te missen is het ware leven dat uit God is, te missen. De Heilige Geest te missen dat is Hém te missen, “Die Heere is en levend maakt”, zo zegt de geloofsbelijdenis van Nicéa; ja, de Heilige Geest te missen dat is God te missen in de ziel, dat is de toepassing te missen van alle verdiensten van Christus; dat is het waarachtige, wederbarende werk te missen, want dat is de taak van de Heilige Geest. De Heere Jezus zegt immers zo duidelijk in Johannes 3: “Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.” O geliefden, wat moet ik u ernstig waarschuwen, want wanneer u voor uw zaligheid bouwt op uw godsdienstig leven, op uw tranen, op uw ontvangen teksten, op uw te binnengesloten versjes, op uw ontroeringen, en noemt u maar op, dan is het voor u kwijt, want u zult de komst van de Persoon van de Heilige Geest in uw hart en leven moeten kennen, en u zult het wérk van de Heilige Geest in uw ziel moeten ervaren. Onderzoekt toch uzelf, nu het nog het heden der genade is.

Nu had dat kleine groepje discipelen, dat bij niemand in tel was, iets ontvangen dat onmisbaar is, op weg en reis naar de nimmer eindigende eeuwigheid, want zij hadden het door Gods onbegrijpelijke genade leren kennen dat ze uit de duisternis zijn geroepen tot Gods wonderbaar licht; en zij hadden het mogen beleven dat zij de Heere

Jezus als Heiland, als Zaligmaker, geschonken hebben gekregen bij God vandaan. Ja, zij mochten weten dat zij bij de hemelvaart van de Heere Jezus in de hemel zijn gezet en dat ze geborgen waren in Zijn hoede. Maar o, zij misten nog de voltooiing van het werk der zaligheid in hun ziel, want ze misten nog de Persoon van de Heilige Geest, ze misten nog de verzégeling van het werk van God de Vader en God de Zoon in hun hart; ze misten nog de ontwijfelbare verklaring in hun binnenste dat ze kinderen Gods waren. En ze verlangden er zo naar dat de Heilige Geest met hun geest zou gaan getuigen dat ze tot kinderen Gods waren aangenomen; om door die Geest der aanneming in waarheid te mogen gaan roepen: “Abba, Vader”; en om voor tijd en eeuwig te mogen steunen op de Vaderlijke zorg des Heeren. Och geliefden, ze zeiden niet tegen elkaar: “De voltooiing van dat werk kunnen we wel missen, we hebben al zoveel meegemaakt, het is zo ook wel goed.” O nee, ze konden de voltooiing van dat werk der zaligheid door de komst van de Heilige Geest, niet missen; ze durfden niet te steunen op alles wat ze hadden ervaren – o, ze hadden zoveel beleefd; u kunt dat in Gods heilig en onfeilbaar Woord lezen – hun is de Middelaar geopenbaard, maar ze weten dat er nog méér moet gebeuren, want die Middelaar moet hun ook geschónken worden, opdat Hij, door de Heilige Geest, in hun hart zal wonen. De verworven weldaden van Christus moeten aan hun ziel tóegepast worden, en dat míssen ze, geliefden! Daarom zijn die discipelen in hun gemís bijeen, in Jeruzalem. En zij kunnen hun gemis niet vervuld krijgen door hetgeen de wereld hun biedt, of door hetgeen de godsdienst hun biedt; maar hun gemis kan alleen vervuld worden door de komst van de Persoon van de Heilige Geest. Want het is alleen Gód Die het gemis van God kan vervullen; het is alleen God de Heilige Geest Die hun hart en leven waarachtig kan vernieuwen, en Die hen kan vól maken met de genadegaven Gods. Och geliefden, wat zijn degenen, tot in onze tijd toe, gelukkig, die dit gemis mogen kennen, en die dit gemis niet vervuld kunnen krijgen door wereldse of godsdienstige zaken; maar die door dit gemis, dag aan dag, uitgedreven worden tot de troon der genade, om daar te trachten te smeken, te roepen en te kermen om de komst van de Heilige Geest. Och geliefden, weet ú daar dan ook al iets van? Wordt dit dan ook al in uw leven gekend? En mag u dit herkennen, omdat het ook bij u praktijk is?

Maar geliefden, in onze tijd gaat men beweren dat als je dit gemis kent, dit nu juist je bezit is. “Want”, zo zegt men, “dit gemis te kennen, is toch een ontwijfelbaar teken dat de Heere in je ziel is begonnen; en als de Heere in je ziel begint, dan zal Hij Zijn werk ook afmaken; en daarom mag je door dit gemis juist zeker zijn van je eeuwige zalige toekomst bij de Heere.” En zo hebben deze mensen door dit gemis het gevoel alles te hebben, ze zijn “rijk, en verrijkt, en ze hebben geens dings gebrek”, terwijl ze nooit in werkelijkheid tot armen, ellendigen, goddelozen en doemwaardigen zijn geworden in een weg van recht. Dezulken hebben dus wel een gemis, maar ze hebben Christus nooit geschonken gekregen van achter het recht. En als u Christus mist, dan zult u eenmaal uit de mond van de Rechter van hemel en aarde horen: “Gaaf weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”; om eeuwige smarten te lijden. O geliefden, ziet het toch na hoe het bij ú is; en vergeet dan niet dat wij zo’n bedrieglijk hart in ons omdragen, en dat wij alles aangrijpen en alles bij elkaar harken om onszelf maar bij Gods volk te rekenen. Ja, we zijn altijd maar bezig om onszelf in leven te houden, terwijl de Heere op de dóód aan werkt. En daarom leven we niet in waarheid uit de Lévensbrón, uit de Heere Jezus Christus; want Die wordt de mens pas werkelijk geschonken nádat een mens met zichzelf is ómgekomen onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods; want het leven ligt pas áchter de dood. En een mens zal het moeten leren

kennen om verlóren te gaan met zichzelf en met alles wat hij heeft, om de poorten der hel voor zich geopend te zien. Maar waar kom je dat in onze tijd nog tegen? En waar kun je nog horen dat iemand vertelt die afgaande weg van Gods recht te hebben bewandeld?

Och geliefden, we leven in zo'n gevaarlijke tijd, want de godsdienst geeft de mens de mogelijkheid om zich zélf te bekeren, om te geloven, en om zelf de Heere Jezus aan te nemen. O, juist op deze pinksterdagen klinkt bij allerlei pinksterontmoetingen: "Neem de Heere Jezus toch aan; ga toch naar de Heere Jezus toe", en al dergelijke kreten. Maar hiermee ontkent men de doodstaat van een mens. En zo zijn er heden ten dage duizenden zogenaamd op weg naar de hemel terwijl ze nog nooit een gesloten hemelpoort hebben gezien, terwijl ze nog nooit een geopende hellepoort hebben waargenomen en terwijl ze nog nooit hebben beleefd verdoemelijk voor God te zijn vanwege hun zonde, hun schuld en hun walgelijkheden in het leven verricht.

Maar geliefden, bent u dan wél op dat plekje gebracht? En wordt bij u dan wél dat waarachtige verlangen gevonden naar de komst van de Heilige Geest? Want waar de Heilige Geest in waarheid aan het werk gaat, daar brengt Hij een mensenkind op de knieën, daar gaat die mens roepen en smeken om de hulp en de nabijheid des Heeren. O, daar leert een mens worstelen aan de troon van Gods genade, om vervuld te mogen worden met de Heilige Geest. Want dan wil zo een niets liever dan zich in de armen kwijtraken van die allerliefste hemelse Brudegom, om in waarheid te mogen zeggen: "Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën." Dát bidden en dát smeken werkt de Heilige Geest; dát bidden en dát smeken wordt door de Heere gehoord en wordt op Zijn tijd door Hem verhoord; en dan niet óm het gebed, maar wel óp het gebed. Want de Heere verhoort een gebed alleen omdat Hij redenen neemt uit Zichzelf.

En zo is het ook, als tien dagen na de hemelvaart van de Heere Jezus het pinksterfeest aanbreekt. O geliefden, dan heeft het de Heere goedgeacht om dat feest der vervulling te gaan gebruiken om vervullend bezig te gaan door de uitstorting van de Heilige Geest. Er staat zo kenmerkend in ons tekstgedeelte dat de dag van het pinksterfeest vervuld werd. Daarom spreekt ons eerste aandachtspunt van: De vervullende Heilige Geest. En dan moet u eens opletten, want dan wordt niet alleen de dág van het pinksterfeest vervuld, maar dan wordt ook het huis, waar de discipelen bijeen zijn, vervuld met het geluid als van een geweldigen gedreven wind; ja, dan worden de discipelen vervuld met de Heilige Geest. En dat wordt zichtbaar aan verdeelde tongen als van vuur die op hun hoofd zitten. O geliefden, het huis wordt vervuld en de discipelen worden vervuld, omdat de pinksterdag bij God vandaan vervuld wordt. O, dan komt de Persoon van de Heilige Geest, God Zelf, de derde Persoon in het Goddelijk Wezen, daar die honderdtwintig mensen te vervullen die wachtingsgenade hebben gekregen en die dag aan dag hebben gesmeekt om hun gemis vervuld te krijgen. Ach geliefden, wat zullen zij vermoedelijk met de woorden uit Jesaja hebben gesmeekt: "Drupt, gij hemelen, van boven af, en dat de wolken vloeien van gerechtigheid." O, wat zullen ze die woorden der Schrift hebben gesmeekt om de Heere als het ware keer op keer aan te lopen. En dan lezen we dat de Heilige Geest háástelijk uit de hemel komt. Och, dan zeggen we het wel eens: "Zij die geloven, haasten niet." Maar dat is alleen waar als het zaligmakend geloof in beoefening is. Als de Heilige Geest echter in je leven is begonnen, o dan komt er een haasten en een spoeden om des levens wil; dan komt er als het ware een haasten om geborgen te worden in de Ark der behoudenis, in Christus; want dan wordt een mensenkind overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel, en dan kan hij niet meer zonder de

Heilige Geest.

Ik las eens van een zogenaamde leraar (“zogenaamde” zeg ik er bewust bij), die zei: “Ach mensen, blijft maar bidden, hoor, dan komt het vast wel een keertje goed.” Dan hoort u dat daar niet de bevinding van het ware werk des Geestes achter zit. Want als de Heilige Geest in waarheid in je leven komt te werken, dan komt er een haasten en een spoeden; dan kún je niet meer zeggen: “Ik zal morgen wel eens zien, of ik zal er volgende week wel eens tijd voor vrij maken, of als ik vakantie heb, zal ik er wel eens extra aandacht aan besteden.” Maar dan gaat een mens zien dat hij met de rechtvaardige en heilige God vandoen krijgt; en dan gaat hij – door die ware Godskennis – ook ontdekken wie hij zelf is; dan komt hij als een onrechtvaardige en een onheilige, als een doemeling en een helleling openbaar. En dan gaat hij beseffen dat hij elk ogenblik kan neerstorten in de smarten van de hel; dan gaat hij beleven wat een van de Puriteinen ooit gezegd heeft, namelijk: “Wij mensen hangen als het ware aan een verrotte draad boven de mond der hel, en wij kunnen elk ogenblik daarin storten.” Wat aangrijpend, geliefden! O, de Heilige Geest gaat dat aan zo’n mensenkind laten zien, en dan wordt de rust opgezegd. Dan durft zo een vaak niet eens meer te gaan slapen, bang zijnde om in die nacht de ogen op te slaan in de smarten van de hel. O, dan zoekt zo een, keer op keer, stille plekjes op, om daar uit te schreien: “O God, zijt mij zondaar genadig.” En het wordt al maar erger voor zo’n mens, want de Heilige Geest gaat zo een terugleiden tot in de vroege jeugd toe. En dan gaat zo een er bevindelijk achterkomen van jongs af aan de wet des Heeren al te hebben overtreden, en van jongs af aan al Gods geboden te hebben vertrapt en Gods recht te hebben geschonden. Dan vallen de gaten in het vrome kleed, dan zakt zo’n mens door alle zelf gelegde grondjes tot de zaligheid heen, en dan moet zo een bekennen dat het hem nooit om Gód te doen is geweest, maar slechts om de hemel, om daar eeuwig gelukkig te zijn. O, dan gaat zo een ervaren een stank te zijn in Gods neusgaten en alleen nog maar verlóren te kunnen gaan. En geliefden, dan gaat zo een het recht Gods billijken, toevallen en omhelzen; ja, dan gaat hij zeggen: “Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.” En als zo een dan in Gods Woord leest: “Zie, Ik kom haastelijk”, o, dan gaat hij daarop pleiten, dan gaat hij daarnaar vragen, dan gaat hij roepen: “Heere, kom dan toch haastelijk; Heere, maak Uw Woord dan toch waar; Heere, ontferm U toch mijner.” Want zo een wil niets anders dan geborgen zijn in die lieve Heiland en Zaligmaker, om eeuwig Gód groot te maken. Ja geliefden, dan gaat zo’n mensenkind zelfs zó aan de zijde Gods vallen dat hij het in alles met God eens wordt en dat hij zelfs die oude woorden gaat noemen: “Heere, bent U met mijn doem gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend.” Ach, dan wordt er dag en nacht gebedeld om de vervullende Heilige Geest, en dan húnkert zo een naar die Derde Persoon in het Goddelijke Wezen, om vervuld te mogen worden met Hem, en om zich kwijt te mogen raken aan God. Maar geliefden, weet ú daar dan al van? Kent ú dat dan al? Is dat ook úw bede geweest, of is dat nóg uw bede?

En houdt dan in de gaten, geliefden, dat wij mensen in onze grondslag niets van de afgaande weg der zaligheid moeten hebben. We denken vaak wel dat we vrienden van de waarheid zijn en dat we liefhebbers van Gods Woord zijn, maar daar is geen speldenknopje van waar, want in ons natuurlijke hart briest en brult alles tegen die afgaande weg van Gods recht, en van dat soevereine, eenzijdige werk Gods moeten we niets hebben. Want we willen er altijd zelf weer wat tussen schuiven, we willen altijd zelf weer wat meebrengen tot ons behoud. En als de leraar dan naar voren brengt dat het zaligworden alleen maar in de weg van Gods recht kan en alleen maar door het eenzijdige, alzijdige werk Gods, o, dan komt er vijandschap in het hart opzetten. En de

duivel weet dat zo ontzettend goed, en daarom verschijnt hij bij voorkeur aan dezulken als een engel des lichts. En dan denken die mensen dat ze een boodschapper des Heeren hebben gezien en een boodschap uit de hemel hebben ontvangen waardoor ze zichzelf bij Gods volk rekenen, terwijl daar niets van waar is. En geliefden, de duivel heeft niet alleen zijn regimenten van goddeloze dienaren in de wêreld, maar hij heeft ook zijn regimenten van vrome dienaren in de kerken; en die zeggen tegen een mensenkind dat in de banden en in de boeien zit: “Maar luister toch eens, u hebt toch wat meegemaakt, u hebt toch wat beleefd en u kunt toch vertellen over zeer bijzondere gebeurtenissen; wel, dan hoeft u zich toch nergens druk over te maken, dan mag u toch weten dat de vervullende Heilige Geest in uw ziel is neergedaald, en dat u eens in de hemel de eeuwige zaligheid Maar geliefden, laat u niet bedriegen, want als dat alles is in uw leven, hebt u met niets anders te maken gekregen dan met de gemene genade des Geestes, of met de verlokkingen en de verleidingen van de duivel. Immers, u bent in die situatie nog nooit aan een einde met uzelf gekomen onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods? En u bent nog niet in waarheid afgesneden van Adam en van het leven? En dus hebt u ook nooit in waarheid de Zaligmaker geschonken gekregen van achter het recht, van Israels God. Dus bent u nooit eens Anderen geworden, en gaat u nog voor eigen rekening over de aarde. Och, laat het eens nakijken, geliefden.

Nu vertelt ons tekstgedeelte dat de Heilige Geest haastelijk uit den hemel komt. En dat is zo’n wonder. Wij lezen er vaak zomaar overheen als er staat: “uit den hemel.” Maar wij mensen hebben door onze zondeval de deur des hemels in het nachtslot geworpen. Echter, door de Middelaarsbediening van de Zaligmaker en Heiland, Sions betalende Borg, Jezus Christus, is de hemeldeur weer geopend, want bij de dood van Christus scheurde het voorhangsel des tempels doormidden, van boven naar beneden; ja, wat veel belangrijker is: van boven tót beneden. In de eeuwigheid heeft Christus als het ware dat voorhangsel beetgegrepen; en in de tijd, bij Zijn dood, heeft Hij dat voorhangsel doormidden gescheurd en de toegang tot de hemel weer geopend voor allen die Hem voor de grondlegging der wereld geschonken zijn en die onder het zegel der verkiezing liggen, opdat dit volk eeuwig zal zingen van Gods goedertierenheên, en opdat dit volk eeuwig zal roemen van de vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog.

Och geliefden, uit de hemel komen ook de tijdelijke zegeningen. Maar nu komt daar uit de hemel de eeuwige, Goddelijke, geestelijke zegening van de Heilige Geest. En die komt daar mensen te vervullen die er álles doorheen gebracht hebben, die alles hebben verzondigd en verbeurd, maar die van eeuwigheid door God bemind zijn, en in de Raad des Vredes van God de Vader aan God de Zoon zijn gegeven. O geliefden, dan is het zo veelzeggend dat de Heilige Geest nederdaalt in de gestalte van een geweldigen gedreven wind. Want in de Schrift is wind veel vaker de openbaringsvorm van de Heere. In het paradijs hoorden Adam en Eva de Heere wandelen in de hof aan de wind des daags; en als David “het geruis van een gang in de toppen van de moerbeziënbomen hoort”, dan mag hij weten dat de Heere hem voorgaat om het heirleger van de Filistijnen te verslaan; en als Elia bij de berg Horeb het suizen van een zachte stilte hoort, dan weet hij dat de Heere daarin is. De wind is vele malen de verschijningsvorm van de Heere, en soms zelfs een geweldigen gedreven wind. En dat komt ons de onzichtbaarheid van de derde Persoon in het Goddelijke Wezen zo duidelijk te maken, maar ook de kracht en de onwederstandelijkheid van de Heilige Geest.

En als de Heilige Geest komt, dan begint Hij altijd eerst inwendig te werken; maar dan werkt Hij daarna door naar de buitenkant van een mensenleven; want ons tweede

aandachtspunt komt te spreken over: De vernieuwende Heilige Geest.

Immers, als de Heilige Geest het binnenste van een mensenkind komt te vervullen, dan komt Hij daar het hart te vernieuwen. Hoort u het?: te vernieuwen. Dan gaat Hij dat oude hart niet wat oppoetsen, niet wat restaureren en niet wat verbeteren; nee, dan komt Hij dat oude hart te vermórzelen, te morzel te slaan. En dan krijgt een mensenkind een nieuw hart bij de Heere vandaan. En uit het hart zijn de uitgangen des levens. Dan voelt u hopelijk al aan, dat uit dat nieuwe hart het gehele bestaan wordt vernieuwd. O, dan wordt een mens afgesneden van de wereld. Dan kan hij met de wereld niet meer mee, dan wordt de brug naar de wereld opgehaald; dan worden zijn oude wereldse vrienden en vriendinnen de deur gewezen, die komen er niet meer in; en met alle wereldse hobby's wordt gebroken. Tegelijk komt het hartelijke verlangen in het hart om onder de zuivere bediening van Gods Woord te zitten. Ach, al was men in geen dertig jaar in de kerk geweest, dan kan men de roep van de klok niet weerstaan, en moet men komen onder de bediening van het Woord. Dan komt daar de vernieuwende Heilige Geest zo een de oren te doorboren en dan gaat zo een horen. O, soms niet bij de eerste keer - maar zeker daarna, en zeker steeds dieper en steeds scherper - of dat Woord wel recht wordt bediend. Daarom is het zo groot geliefden, dat er in ons land nog plekjes zijn zoals dit, waar dat Woord nog recht bediend wordt. O, dan gaat zo een opmerken als in de prediking Gods recht en gerechtigheid worden verzwegen, als wet en Evangelie, dood en leven, hel en hemel, niet worden gepredikt en als de vier staten, de drie stukken, de twee wegen en de ene Naam tot zaligheid niet worden genoemd. Dan gaat zo een vernemen of daar verkondigd wordt dat een mens moet sterven aan zichzelf, om achter de dood in Christus het ware leven te ontvangen, of dat hij het leven zo wel ontvangen kan, of zelfs wel pakken kan en aannemen kan. En als dat zo is, o geliefden, dan komt zo een op die plaatsen nooit meer terug, want dan wordt God daar beroofd van Zijn eer en dan worden mensen daar bedrogen voor de eeuwigheid; ja, dan worden mensen daar kussens onder de oksels genaaid, om met een ingebeelde hemel verloren te gaan. O, wat wordt daar dan keer op keer de bede geboren: *“Heer, ai, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend. Leer mij hoe die zijn gelegen en waarheen Gij Uw treden wendt.”*

Maar geliefden, dat vernieuwende werk van de vernieuwende Heilige Geest gaat steeds verder en steeds dieper, want alles wat niet naar Gods wil en Gods wet is, wordt door de Heilige Geest weggestormd als kaf van de dorsvloer.

En dat komt ook zo openbaar in ons teksthoofdstuk, omdat de Heilige Geest als vuur zichtbaar wordt op de hoofden van de discipelen. Want vuur – dat weten we allemaal, ook de kinderen in ons midden – vuur brandt weg, vuur vèrbrandt, en vuur maakt tot as. O, dan wordt zo waar, wat we lezen in Jesaja 4 : 4, dat de Heilige Geest den Geest des oordeels is en den Geest der uitbranding. En de Heilige Geest, de vernieuwende Heilige Geest, komt alles uit te branden wat niet voor God kan bestaan. Dan begrijpt u hopelijk wel dat het gehele leven van zo'n mensenkind ondersteboven gaat. Ja, dan komt zo openbaar dat geloofszaken nimmer privé-zaken zijn en dus niet binnenskamers gehouden kunnen worden; want dan ga je het zien aan zo'n mensenkind, aan zijn gelaat en aan zijn gewaad. Dan hoor je het aan zijn praat en dan komt het openbaar door zijn daad. Want de Heere zegt het in Jesaja zo diep dat Hij den drek der dochteren Sions zal afwassen en de bloedschulden van Jeruzalem verdrijven. O, dan komt daar een nieuw mensenkind te voorschijn door het vernieuwende werk van de vernieuwende Geest. En ook al is dat nieuwe ten déle, zeker komt daar een nieuw mensenkind openbaar. Weet ú daar al van? Is dat al waarheid geworden in uw leven? Maar als u dat mist, geliefden, dan moet u er maar op rekenen dat u de vernieuwende Heilige Geest nog niet hebt ontvangen. O, ziet toch

in alle ernst uw leven hierop na!

We willen nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 43 en daarvan het 3^e zangvers:

*Zend, Heer', Uw licht en waarheid neder,
En breng mij, door dien glans geleid,
Tot Uw gewijde tente weder;
Dan klimt mijn bange ziel gereder
Ten berge van Uw heiligheid,
Waar mij Uw gunst verbeidt.*

En geliefden, dan wordt er niet zelden met respect gesproken over een veranderde man, of over een veranderde vrouw; maar wanneer u niet méér bent geworden dan een veranderde man, een veranderde vrouw of een veranderd kind, dan mist u alles. Want dan mist u de vernieuwende Heilige Geest. En de hel ligt vol met veranderde mensen. O, dan kan een mens omgekeerd, bijgekeerd, toegekeerd en opgekeerd zijn, maar dan hebben dezulken nooit in waarheid te maken gekregen met de vernieuwende Heilige Geest; en dan zijn ze nooit werkelijk vernieuwd geworden door de wederbarende kracht des Heeren; o, dan zijn ze nooit het eigendom geworden van die allerliefste Zaligmaker!; dan zijn ze nooit in waarheid overgezet van de brede weg ten eeuwigen verderve op de nauwe weg ten eeuwigen leven, en dus in Christus gezet, in Christus verslonden. Ach geliefden, dan moet ik u zo oproepen om het na te zien in uw leven; want wat zou het toch erg zijn als u zich zou bedriegen voor de eeuwigheid. U kunt het immers nooit meer overdoen, nooit meer.

Nu komen die tongen als van vuur ons er ook op te wijzen dat die vernieuwende Heilige Geest verlicht en verwarmt. O, dat vuur van de Heilige Geest komt een mens te verlichten en dan gaan de ogen der ziel open. Ja, dan komt een mens erachter dat hij dood is in de misdaden en de zonden; dan komt hij erachter dat hij blind is voor de werken Gods. O, dan wordt hij teruggebracht tot in het paradijs, om te ervaren hoe dáár de warmte van de liefde Gods hem of haar kwam te vervullen. En dan mag zo een, door het werk van de Heilige Geest, iets van die kostelijke warmte der liefde van God en tot God gevoelen, om ernaar te hunkeren God weer eeuwig groot te mogen maken, Gods Naam weer te mogen roemen en prijzen en Gods deugden weer te mogen eren. Ach geliefden, dan wil zo'n mens als het ware het aardse leven wel verlaten om zichzelf kwijt te zijn en om in God en uit God, alleen maar God te prijzen. Ja, dan hunkert zo een ernaar om zichzelf in de armen van die lieve Bruidegom te verliezen en om de kussen van Zijn mond te gevoelen. Och geliefden, bent u dan al in waarheid op dat plekje gebracht? En bent u zich al werkelijk in een weg van recht kwijtgeraakt in de armen van die hemelse Zaligmaker? Ja, weet u wat, naar Psalm 116, het dodelijkst tijdsgewricht is, omdat u in de vierschaar Gods bent gebracht, en omdat u daar uw doodvonnis moest aanvaarden, maar u het ook mocht beleven dat Christus kwam tussen te treden en dat Hij het waargemaakt heeft: "Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven"? O geliefden, dat wordt gekend door al Gods ware kinderen, en daarom kan dit niet gemist worden.

Och, dan wordt er wel eens gezegd dat men een kleintje zou zijn. Maar weet u wat de echte kleintjes zijn? Dat zijn degenen die in hun schuld en doemwaardigheid voor Gods rechterstoel zijn gebracht en die voor een geopende hellepoort hebben gestaan; dat zijn degenen die, in een weg van recht, alles zijn kwijtgeraakt tot de zaligheid en die alleen nog maar verlóren konden gaan. Maar dat zijn ook degenen die het geestelijke huwelijk met die hemelse Bruidegom hebben leren kennen, om zich te

verliezen aan Hem, en die bij Hem vandaan bekleed zijn geworden met het kostelijke lijnwaad van de verdiensten Christi. O geliefden, dan zijn ze zó klein in zichzelf, ja, dan zijn ze zichzelf kwijt; dan zijn ze, naar hun gevoel, los van de aarde en los van al het aardse. En dan worden ze vervuld met de onbeschrijflijke liefde van Hem Die hun Liefste is; ja, dan is hun totale bestaan, door de vernieuwende Heilige Geest, als het ware vol van de drie-enige God, en dan weten ze zich alleen nog maar in de Heere. Och geliefden, is dit al werkelijkheid geworden voor u, door het werk van de Heilige Geest? En kent u daar al iets van? En dan moet u zich niet laten misleiden door velen die zeggen: “Ja, maar er zijn er slechts énkelen die dit meemaken.” Want al Gods volk leert dit kennen. En past dan op hoor, geliefden, want ik kom ze tegen die praten de grote zaken van Gods volk na uit een boekje, of uit de mond van Gods kinderen, terwijl ze er zelf in waarheid, en dus bevindelijk, niets van kennen. O, zelfs op de kansel gebeurt dat. Maar God ziet naar waarheid in het binnenste en Hij zal de huichelaars in Sion ontmaskeren, om hen te doen nederdalen in de hel. Vraagt daarom de Heere toch om u te doorgronden, en vraagt de Heere toch om u openbaar te maken nu het nog kan en nu u nog in het heden der genade bent. Ach, wat zou het toch erg zijn: vanavond deze pinksterdienst mee te maken en morgen voor Gods rechterstoel te moeten staan en verwezen te worden naar de eeuwige smarten, om alleen nog maar te kunnen uitroepen: “Had ik maar, had ik maar.”

En dan kan het zijn, geliefden, dat u iets van de klanken van het pinksterevangelie hebt opgevangen in het gevangenhuis van uw bestaan en dat u bent opgeveerd en bij uzelf hebt gedacht: Ja, maar ik hoor een woord van leven, ik hoor een boodschap van bevrijding, ik hoor een bericht van redding en van zaligheid. Maar geliefden, daarmee bént u nog niet uit die gevangenis, daarmee bent u nog niet uit die banden en daarmee is de deur van uw gevangenis nog niet opengegaan, want u zult de vernieuwende Heilige Geest in waarheid geschonken moeten krijgen, en u zult de weldaden Christi in de dadelijkheid tóegepast moeten krijgen, om in waarheid weg te smelten in de armen van Christus.

En toch zijn er zoveel die zichzelf bij Gods volk rekenen, omdat ze iets van de klanken van het pinksterevangelie hebben opgevangen. O, die klanken hebben zoveel tranen bij hen losgemaakt en die hebben hen dagen gebogen over de aarde doen gaan; en dan zal het toch allemaal wel bij de Heere vandaan komen, en het werk zijn van de vernieuwende Heilige Geest? Maar geliefden, ook al is dat groot, het is niet genoeg. Kijkt u maar naar die drieduizend mensen, die door het werk van de Heilige Geest, geraakt worden in hun hart; o, dan gebeurt er veel meer: dan worden ze niet alleen in het hart geraakt, maar dan gaan ze ook roepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” En dan voegen ze zich bij de gemeente, omdat ze Christus in waarheid geschonken hebben gekregen van Israels God van achter het recht. O, onderzoekt het toch, hoe het met u is gesteld, want als u nooit met uzelf bent omgekomen in een weg van recht, dan is het alles te kort. Als u nooit de vernieuwende Heilige Geest in uw hart en leven hebt ontvangen, dan mist ge alles. En als ge de Zaligmaker nooit in de armen zijt gevallen, hebt ge nooit nieuw leven ontvangen.

Nu komt ons tekstgedeelte ons óók te tonen, geliefden, dat de Heilige Geest mensen nieuwe tongen geeft en dat ze daardoor op een volkomen nieuwe manier gaan spreken. En in ons tekstgedeelte gaan ze zelfs over de grote werken Gods in talen spreken die ze nog nooit geleerd hebben. Och geliefden, als wij in onze tijd vreemde talen horen, dan worden wij, vooral als Nederlanders, uitgedaagd om die vreemde talen ook te gaan spreken. Maar bent u door een vreemde taal wel eens bepaald bij de

zonde van Babel, en dus bij de zonde van ons, mensen? Want het is een Gods-oordeel dat er op onze wereld vreemde talen gesproken worden. Immers, dat komt door de vijandschap en door de opstand van de mens tegen de Heere. Als de mens de toren van Babel niet was gaan bouwen en hij zich geen naam had willen maken op de aarde, dan was hun spraak nooit verward. O, elke keer als je Engels, Duits, of Frans hoort spreken, word je erbij bepaald dat dit door de zonde is.

Maar nu komt de Heere dit kostelijke wonder uit te werken dat Hij als het ware over Babel heen, mensen het Woord des levens doet verkondigen, want die discipelen spreken allerlei talen, zodat al die mensen de grote werken Gods horen verkondigen in de taal waarin ze geboren zijn. En hoort u dan wát ze verkondigen? De grote werken Góds. De apostelen, de discipelen, gaan niet vertellen over hetgeen zij allemaal meegemaakt hebben in hun leven en over hetgeen de Heere allemaal is komen uit te werken in hun bestaan; de discipelen gaan het niet hebben over hun ontroeringen, over hun gevoeligheden en over hun tranen, maar ze gaan het hebben over de grote werken Góds; ze gaan verkondigen al wat de Heere heeft gewrocht, door Zijn lieve Zoon, als uitwerking van de verkiezende genade van God de Vader, opdat goddelozen, verdorvenen en verdoemden zalig zouden kunnen worden. Och geliefden, voor zover er nog gezelschappen bestaan, moeten we zeggen dat op zulke bijeenkomsten mensen meestal van alles naar voren brengen wat zij hebben beleefd, om zich, op grond hiervan, te presenteren als kind des Heeren. En de één heeft nog meer meegemaakt dan de ander. Maar wanneer de Heilige Geest, de vernieuwende Geest des Heeren, de mens doet spreken, o, dan gaat hij de grote werken Gods vertellen, dan gaat hij op Gód wijzen. Dan gaan die mensen, die discipelen, die apostelen, als het ware telkens de vinger naar boven steken en zeggen: “Hoor wat Hij heeft gedaan, hoort de grote werken Gods.”

O geliefden, dan is het God en God alleen Die in het middelpunt staat; en dan gaat het er alleen om, dat Hij wordt geëerd.

En dan komt de vrijmacht Gods zo openbaar geliefden, want dan hebben we gelezen dat er een menigte mensen toestroomt om te zien wat daar geschied is; een ménigte. Maar dan zijn er drieduizend, drieduizend die, naar Gods vrije, soevereine genade, geraakt worden in hun hart. O, er staat eigenlijk in de grondtaal: die doorpriemd worden. U weet wat een priem is? Daar kun je iets mee doorsteken, daar kun je een enorm gat mee maken. Wel die drieduizend zijn doorstoken, die zijn doorpriemd in hun hart; en die moeten uitroepen: “Wat zullen wij doen, mannen broeders?” Hun hart is geraakt, en ze kunnen alleen nog maar smeken om genade. Dat is door het werk van de Heilige Geest. En dan kan het niet anders of ik moet u vragen: “Weet ú daar ook van? Weet u van dat tweesnijdende zwaard des Geestes, dat vlijmscherpe Woord van God? En is dat ú al in waarheid komen te doorpriemen, te doorboren en te doorsteken, zodat uw eigen ik er is aangegaan? En bent u al werkelijk door dat zwaard van Gods Woord, dat zwaard des Geestes, afgesneden van de wereld, maar ook afgesneden van de godsdienst, afgesneden van Adam en van het leven?, om geestelijk met uzelf aan een einde te komen en om alleen nog maar te bedelen om genade bij God vandaan?

En houdt dan in de gaten geliefden, dat wij mensen schone gaven kunnen hebben, maar dat het om de schone genáde des Geestes gaat. Ja, mensen kunnen soms de gave hebben van gebed, zodat iedereen bewonderend zegt: “O, wat kan die man bidden.” En mensen kunnen soms de gaven hebben om het Woord te bedienen, zodat eenieder zegt: “Ah..., wat kan die man preken.” Maar daar gaat het niet om geliefden. O, het is groot als iemand gaven heeft, en wij mensen pochen er vaak op, nietwaar, maar je kunt gave des gebeds en de gave der bediening van Gods Woord hebben buiten het ware werk des Geestes om. En dan is het niet anders dan het gemene werk des

Geestes. Want het gaat niet om de gave, maar om de genade; de genade van te kunnen bidden en de genade van de bediening van Gods Woord. En genade ontvang je alleen bij God vandaan, door de waarachtig vernieuwende Heilige Geest. Och, dat u toch zoudt smeken om de genade van de Heilige Geest.

En dan komen we ten slotte bij ons derde aandachtspunt, de verzegelende Heilige Geest.

Och geliefden, de Heilige Geest, die derde Persoon in het Goddelijke Wezen, is in de rechtbank Gods de Griffier van de Rechter van hemel en aarde. En Hij komt het vrijsprekende vonnis van die Rechter te verzegelen in het hart en in de ziel van het uitverkoren en wederomgeboren kind van God. En als de Heilige Geest dat vonnis komt te verzegelen, o, dan is dat een waarborg voor zo'n mensankind, en dan mag zo een ontwijfelbaar weten: eeuwig vrijgesproken te zijn van alle zonde, alle schuld en alle verdoemenis, en in waarheid een plaats te hebben ontvangen te midden van de schare die eeuwig zingen zal van Gods goedertierenheên. O, als de Heilige Geest Zijn verzegelend werk komt uit te voeren, dan krijgt een mens niet slechts een indruk van hetgeen de Heere voor hem of haar betekenen wil, maar dan krijgt hij ook een áfdruk ervan; en dan raakt die mens dat nooit meer kwijt. Ja, als de Heilige Geest Zijn verzegelend werk komt te doen, dan is het alsof zo'n mensankind het vrijsprekende vonnis uit Gods eigen mond hoort. O, wat is het groot als de Heilige Geest dat komt te doen. Ja, dat krijgt zo'n mens nooit uitgewonderd; en dan kan er alleen maar onder tranen gestameld worden: "Heere, dank U wel, Heere, dank U wel, lieve Heere, dank U wel." Zo groot. Ach, weet u daarvan?

Maar wat is een mens, ook als kind van God, en dus na ontvangen genade..., want hij kan het werk van de verzegelende Heilige Geest niet vasthouden. O zeker, hij kan soms dagen in dit verzegelende werk van de Heilige Geest lopen en hij kan daardoor soms dagen onbekwaam zijn tot zijn arbeid, door dit werk, dit verzegelende werk van de Heilige Geest; maar als hij het weer kwijt is, dan zit hij opnieuw in de banden en in de boeien en dan kan hij nergens meer overheen en nergens meer doorheen kijken. Dan moet hij, niet zelden, met Job zeggen: "Zie, ga ik voorwaarts, zo is Hij er niet, of achterwaarts, zo verneem ik Hem niet." Dan wordt zo een, niet zelden, door de duivel aangevallen, en dan gaat zo een zich wel eens afvragen of er wel ooit werkelijk iets bij God vandaan gebeurd is. Och geliefden, wat komt zo'n mensankind dan op de zeef terecht, en wat kan hij dan als het ware schuddend van angst en zorgen, moeite en vertwijfelingen, op zijn bed liggen te smeken om het werk van de vernieuwende Heilige Geest. O, dan worden die psalmregels zo levend: *"Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest, mocht die mij op mijn paân ten leidsman strekken."*

Totdat..., totdat de verzegelende Heilige Geest opnieuw leven aan de ziel komt te schenken. En geliefden, de Heilige Geest komt de verdiensten van Christus almaar dieper en voller uit te werken in het leven. Ja, de verzegelende Heilige Geest komt de beloften des Heeren almaar duidelijker te bevestigen en af te drukken in het leven van zo een. En dan komen dezulken te ondervinden dat de Heilige Geest Vuur is, maar dan het vuur van de liefde Gods; want dan mogen ze toch ook, bij tijd en wijle, opnieuw meemaken dat het hart vol liefde is, dat Psalm 39:4 zo wordt ervaren: "Mijn hart werd heet in mijn binnenste, een vuur ontbrandde in mijn overdenking." Och, dan mag zo een soms de opengeslagen Bijbel aan het hart drukken, om uit te roepen: "O lieve Vader, lieve Zaligmaker, lieve Heilige Geest, lieve drie-enige God." En dan mag zo een, door de verzegelende Heilige Geest, een ogenblikje vertoeven in het hemelse heiligdom; dan ligt het aardse vlees er een ogenblik onder; dan mag gesmaakt en geproefd worden wat eens eeuwig zal worden ervaren, want dan is zo een zichzelf een

ogenblikje kwijt; ja, dan ligt zo een, door God in God verslonden, om uit God, God groot te maken, God te bedoelen en God te eren. En wat wordt Psalm 45 dan beleefd, geliefden; o, dan ziet zo een ernaar uit om, in het bruidsgewaad van de verdiensten van Christus uit de aardse woning te worden geleid, in statie tot die lieve Koning van Sion, die aanbiddelijke en beminnelijke hemelse Bruidegom Die men hier op aarde zo heeft leren kennen, en Hem eeuwig en volmaakt te beminnen.

En dan zegt Psalm 87 het zo diep: “Dan zal daar de Filistijn en de Tyriër en de Moor staan in Sion, vrijgekocht door het bloed van Christus; en “dan zullen daar de blijde zangers staan” en zingen “van het heilig recht der strenge rechtsgedingen.” Ja, dan zal God vervuld zijn met Zijn Kerk, en de Kerke Gods met God, om de drie-enige God eeuwig te roemen en om het keer op keer te zeggen: “Door U, door U alleen, om ’t eeuwig welbehagen.” O geliefden, zult ú daar dan ook bij zijn?

O, onbekeerden onder ons, wat leeft ge toch gevaarlijk; o, wat zijt ge druk met duizend en één aardse dingen; maar ziet toch dat uw leven een handbreed gesteld is, het kan zomaar voorbij zijn, en dan? Eeuwig kwijt? O, onbekeerden, vraagt de Heere toch om het Pinksteren voor u te maken in uw ziel, opdat ge niet in de hel met dubbele slagen geslagen zult worden.

En bekommerden onder ons, wat hebt ge uzelf leren kennen in uw goddeloosheid en verdorvenheid. O, wat haast en spoedt ge u om te roepen en te smeken tot die lieve Geest des Heeren, u toch te komen vervullen u toch te komen vernieuwen en dat verzegelende werk van Hem toch te mogen leren kennen. Ja, wat mist ge toch alles. O bekommerden, blijft maar dag en nacht roepen en smeken tot de Heere; want dan zal Hij, naar Zijn raad en eeuwig voornemen, Zijn liefdewil uitvoeren.

En volk des Heeren, ach, ge weet van dat vervullende, vernieuwende en verzegelende werk des Geestes af, maar de aanvechtingen en de bestrijdingen zijn er telkens weer. En wat moet ge het vaak beleven niet tegen zo’n bende opgewassen te zijn. Ach volk, blijf dan maar vragen aan de Heere om Zijn hulp en Zijn nabijheid, want als Hij overkomt en leven aan de ziel geeft, dan zult ge het weer mogen beleven met uw God over een muur te springen en door een bende te lopen. En volk, getuig maar in deze wereld van de grote werken Gods, ook die gedaan zijn aan uw ziel, tot eer van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

O, schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 89 : 8

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d’ ere toegebracht;
Wij steken ’t hoofd omhoog, en zullen d’ eerkroon dragen.
Door u, door U alleen, om ’t eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in ’t strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

8^e preek

Kerkdienst Lekkerkerk 28 juni 2007

Zingen: Psalm 25 : 6

Lezen : 1 Petrus 4

Gebed

Zingen: Psalm 42 : 1, 5

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij het gedeelte dat we samen hebben gelezen uit de 1e Petrusbrief, het 4^e hoofdstuk, en daarvan nader het 18^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zal de goddeloze en zondaar verschijnen.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. Het nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige, en
2. Het niet zalig worden van de goddeloze

Geliefden, de apostel Petrus schrijft de brief, waaruit we de tekst voor deze avond hebben gekozen, aan de medegelovigen in Klein-Azie, die verstrooid zijn over Pontus, Galatië, Cappadocië, Azië en Bythinië, en die zwaar vervolgd en verdrukt worden door vijanden van de waarheid. Ja geliefden, de apostel Petrus wordt, door de Heilige Geest, innerlijk gedrongen om die verachte, belasterde en in grote moeilijkheden verkerende kinderen van God te bemoedigen maar ook te vermanen. En hij maakt die kinderen des Heeren dan zo duidelijk dat zij zich niet moeten verbazen over de hitte der verdrukking, alsof hun iets vreemds overkwame. Ja, hij legt dan zo kostelijk uit dat de gemeenschap aan het lijden van Christus óók betekent dat zij zich verblijden en verheugen mogen, omdat hun ook de openbaring van Christus' heerlijkheid ten deel zal vallen.

1. Het nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige

Ja, de apostel Petrus wijst ons erop dat het nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige, aldus ons eerste aandachtspunt, een onloochenbaar feit is, omdat bij dit zalig worden zware verdrukkingen en heftige vervolgingen behoren en omdat bittere tegenwerkingen en diep aangrijpende beproevingen onlosmakelijk verbonden zijn met dit zalig worden, waardoor deze altijd een onbedrieglijk kenmerk zijn van het ware kindschap Gods en van het deel hebben aan de schatten en gaven van Christus. O geliefden, zo waarachtig als iemand in Christus is ingelijfd, zo waarachtig krijgt iemand ook te maken met de vijandschap waar Christus mee te maken heeft gekregen. Ja, haat, vervolging en de smarten, welke het deel van Christus geweest zijn, zullen worden ervaren. En de apostel Petrus weet uit eigen ervaring zo goed hoe zwak een

mens is en hoe gemakkelijk men in tijden van vervolging, verachting en verdrukking te rade gaat met vlees en bloed, ja, dat een mens dan zelfs in staat is om de Heere Jezus te verloochenen. O, toen Petrus door een dienstmaagd gevraagd werd naar zijn discipelschap van de Heere Jezus, toen heeft Petrus Zijn Meester zelfs met een eedzwering verloochend, toen heeft hij zijn lieve Heiland als het ware afgezworen. En als de Heere Jezus toen niet omgekeken had met ogen vol liefde, als Hij na Zijn opstanding uit de doden Petrus niet in het bijzonder had opgezocht en teruggebracht in de kring der discipelen, als de Heere Jezus niet voor Petrus had gebeden dat zijn geloof niet zou ophouden, wat zou er dan van Petrus zijn geworden?

O geliefden, als Petrus dan ziet naar de kinderen Gods in de verstrooiing van Klein-Azië, ach, dan wordt daar door de Heilige Geest zijn hart zo week gemaakt dat hij een brief gaat schrijven om die kinderen Gods te Klein-Azië te gaan bemoedigen en om hen te gaan bepalen bij het nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige. “En”, zo zegt hij, “en als dat bij de rechtvaardige het geval zal zijn, wat zal dan het einde zijn dergenen die het Evangelie Gods ongehoorzaam zijn? Waar zal dan de goddeloze en zondaar verschijnen?” Ach geliefden, dan maakt de apostel Petrus zo duidelijk dat er eigenlijk maar twee soorten mensen zijn: rechtvaardigen en goddelozen. En dat er maar tweeërlei einde is van een mensenleven, namelijk: de eeuwige zaligheid of de eeuwige rampzaligheid. En dat er maar tweeërlei weg is, namelijk: de nauwe weg ten eeuwigen leven of de brede weg ten eeuwigen verderve.

O geliefden, wij mensen spreken liever genuanceerder, want wij zeggen: “Er zijn veel meer soorten mensen, er zijn veel meer wegen en er zijn veel meer mogelijkheden, als doel van het leven.” Och geliefden, laat u toch niets wijsmaken! En dan komen we heden ten dage een zogenaamde derde weg tegen, want dan zijn er mensen die zeggen: “Ik kan niet ontkennen dat er eens iets in mijn leven is gebeurd, maar ik durf me ook niet voor bekeerd te houden.” Ze zijn dus naar eigen gevoel niet onbekeerd, maar ze zijn niet bekeerd, en dus bevinden ze zich naar hun gevoel op die zogenaamde derde weg, die middenweg, om zichzelf daardoor heimelijk bij Gods volk te rekenen. Och geliefden, Gods Woord is zo eerlijk, en zo scherp; het is scherp snijdender dan enig tweesnijdend zwaard; en dat Woord des Heeren zegt dat er tweeërlei soort van mensen is: rechtvaardigen en goddelozen. Ja, er is tweeërlei einde van een mensenleven: in de zaligheid of in de rampzaligheid; en er is tweeërlei weg: een brede en een nauwe weg. En dan kunnen we dus niet meer onder de eeuwigheid betreffende vraag uit, bij welke mensen wij behoren, en op welke weg wij ons bevinden, en wat het einde van ons aardse leven zal zijn als het nú eeuwigheid wordt. Want het kan, geliefden, dat het nu eeuwigheid wordt: het leven is immers een damp... Och, hoe vaak hebt u dat al gezongen als er iemand anders gestorven was. Maar als dát op dit moment waar wordt voor u, hoe zal het dan zijn? Waar zult ú dan terechtkomen?

“Ja maar”, zo zegt u misschien bij uzelf, “waar is dan de rechtvaardige, die nauwelijks zalig wordt, te vinden? Want dat is toch een mens zonder zonde? Dat is toch een mens die heilig leeft voor Gods aangezicht? En dat is toch een mens met een onbesproken levenswandel, die naar Gods recht in het leven staat?” Ja geliefden, dat is zo. En als u aan mij vraagt, waar die te vinden is, dan moet ik eerlijk zeggen dat u die niet en nooit vinden zult, nergens. Niet hier in Lekkerkerk, niet in de omgeving van deze plaats, niet in Zeeland en niet op enig plekje van de wereld. Want Gods Woord zegt heel eerlijk in Romeinen 3:10: “Er is niemand rechtvaardig, ook niet één.” Want wij mensen hebben onze rechtvaardigheid verloren door onze gruwelijke zondeval. O, wij waren – hoort u, geliefden – wij waren geschapen naar Gods beeld en gelijkenis; dat betekent: in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid. Wij wáren rechtvaardig, wij waren heilig, en wij kénden de Heere met ons hart; maar in het paradijs hebben we in

Adam het oor geleend aan de satan, en we hebben ons in zijn armen geworpen; we zijn die vader der leugen en moed- en vrijwillig toegefallen, omdat we als God wilden zijn. Toen zijn we echter vijandig doodgefallen in een drievoudige dood: een geestelijke dood, een tijdelijke dood en een eeuwige dood. O, daar zijn we onze rechtvaardigheid kwijtgeraakt, en zijn we tot ónrechtvaardigen geworden. En de Heere zal ons allen, naar Zijn recht, in Zijn brandende toorn, moeten veroordelen tot de eeuwige verdoemenis. O geliefden, we kunnen het niet scherp genoeg zeggen, maar wij zijn mónsters van goddeloosheid geworden, en we hebben ons voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. O geliefden, bij God vandaan zijn we volmaakt geschapen, we waren versierd met het beeld Gods, met de kroon der gerechtigheid. Het doel van onze schepping was om de Heere te beminnen, Hem op het hoogst te verheerlijken en Hem eeuwig en volmaakt te prijzen. Maar “de kroon onzes hoofds is afgefallen”, we hebben het verbond met de almachtige en eeuwige God verbroken, we hebben al Zijn geboden overtreden, Zijn recht geschonden, Zijn deugden vertrapt en Zijn liefde aangerand. Ja geliefden, we zijn zó diep gevallen dat we onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, zodat er in ons nimmer enige vrucht gevonden zal worden waar de Heere blij mee kan zijn. En dus zal er nooit een mens uit de werken der wet gerechtvaardigd kunnen worden. Ach, waar zijn dan die rechtvaardigen te vinden van wie Petrus zegt dat zij nauwelijks zalig zullen worden? Ze zijn er echter wel, maar ze zijn niet rechtvaardig in zichzelf; ze zijn slechts rechtvaardig omdat ze, uit genade, in een weg van recht, en in de volkomen ondergang van zichzelf, in Christus, de Rechtvaardige, zijn ingelijfd geworden; en omdat ze, uit de verdiensten van Christus, rechtvaardig zijn verklaard. Ze zijn rechtvaardig, omdat ze bekleed zijn geworden met het fijn lijnwaad van de verdiensten van Christus, en dus met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus. En ze zijn zo kostelijk met de gerechtigheid van Christus omhangen, dat de Rechter van hemel en aarde hen aanziet in de Zoon van Zijn eeuwige liefde; en dat die Rechter hen slechts ziet als rechtvaardigen. Ja, Deze ziet geen ongerechtigheid in Zijn Jakob, omdat Christus Zijn dierbaar bloed voor hen aan het vloekhout van Golgotha heeft uitgegoten; omdat Christus dáár, uit liefde voor Zijn Vader en voor de gekenden Gods, die Hem in de Raad des Vredes zijn gegeven, alles heeft volbracht om dezulken terug te brengen in de gemeenschap van het Vaderharte Gods. O, door Christus en door Hem alleen zijn er rechtvaardigen, want de uitverkorenen Gods van eeuwigheid, die God de Vader naar Zijn vrij en soeverein welbehagen, onder het zegel der verkiezing heeft gelegd, zullen in de tijd en in de dadelijkheid, in een weg van recht, ingelijfd worden in de Koning der koningen. En die zullen, uit en door Hem, met de gerechtigheid van Christus worden bekleed. En dan begrijpt u misschien wel, dat dezulken in die weg, in de weg der waarachtige wedergeboorte, in de weg van overtuiging en ontdekking, ontgronding en afsnijding, geleerd hebben om het recht Gods te billijken, toe te vallen en te omhelzen. En wanneer ze dan in Christus mogen wegsmelten, o, dan worden ze vaardig tot Gods recht, dan worden ze rechtvaardig. Ja, dezulken hebben op de school van de Heilige Geest het onderwijs des Heeren gekregen, en ze hebben door dat onderwijs ontdekt dat hun eigengerechtigheid als een wegwerpelijk kleed is en dat ze met die eigengerechtigheid niet voor God kunnen bestaan. Ze hebben de gaten zien vallen in dat kleedje wat ze zich omgehangen hadden door de eigen verdiensten, en ze zijn naakt aan de dijk terechtgekomen. En ze hebben, op die weg van Gods recht, steeds vaker moeten belijden dat er van hen niets deugde, en dat ze alleen maar verloren konden gaan. Ja, ze hebben het op die weg meegemaakt dat de Heere de vierschaar Gods ging spannen, en dat ze daar het hoofd op het blok moesten leggen, om uit te roepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig

verloren!” Maar ze mochten ook meemaken dat ze van achter het recht, van Israels God, zoals de berijmde Psalm 89 : 8 zegt, die Heiland en Zaligmaker geschonken kregen als hun Borg, als hun Verlosser, als hun Koning, en ze zijn voor rekening van die Ander (met een hoofdletter) in het leven komen te staan. En daardoor wordt de rechtvaardigheid van Christus hun toegerekend, zodat ze voor God rechtvaardig zijn. O wonder, dat nooit uitgewonderd kan worden!: mensen die in zichzelf goddeloos zijn, die in zichzelf verdorven en verdoemd zijn, die in zichzelf alleen maar helwaardig zijn; mensen die bij God vandaan, in de tijd en in de dadelijkheid, uit Christus’ verdiensten tot rechtvaardigen worden gemaakt, en dus vaardig tot Gods recht zijn geworden. Och geliefden, maar weet ú daar dan al van? Hebt u die weg dan al in waarheid bewandeld? En hebt u al waarachtig kennis gekregen aan deze zaken? Ja, ligt dit alles zó verklaard in uw hart, dat u mag weten uit Christus, door het werk des Heeren, rechtvaardig voor God te zijn? Of bent u daar nog een vreemdeling van? Praat u misschien wel óver het kennen van de weg der bekering, de weg der wedergeboorte en de weg der rechtvaardigmaking; terwijl u er niet uit praat, omdat die zaken nog nooit in waarheid in uw leven hebben plaatsgevonden?

Maar geliefden, laat u toch niet bedriegen, want ik kom zo vaak mensen tegen die vertellen dat ze rechtvaardig voor God zijn, want ze zijn eens besprongen door de angsten van de hel, ze hebben eens de bliksemen van Gods toorn gezien en ze hebben eens de donder van Gods gramschap vernomen. En toen hebben ze de Heere zo gesmeekt om genade. O, ze hebben Hem zo gebedeld om ontferming; “en dat alles”, zo zeggen ze, “is toch een bewijs dat de Heere in hun leven is begonnen, want dat zijn toch geen vruchten van de akker van het eigen hart. En als de Heere in je leven begint, dan mag je er toch op rekenen dat Hij Zijn werk zal afmaken.” Maar geliefden, wat zullen dezulken er, eenmaal staande voor Gods rechterstoel, en dus te laat, achterkomen dat ze zichzelf hebben bedrogen, en dat ze met niets anders te maken hebben gekregen dan met de gemene genade des Geestes. Want al hebben dezulken dan zeker wat meegemaakt, o, misschien wel onderhandelingen leren kennen, ze hebben nooit de áfhandeling des Heeren beleefd; ze zijn nooit in waarheid onder en door het recht Gods verloren gegaan met zichzelf. En ze hebben nog nooit in de dadelijkheid meegemaakt dat Christus kwam tussen te treden, tussen de vertoornde Rechter en tussen zichzelf als verdoemde zondaar. En ze hebben nog nooit de werkelijkheid van de woorden uit het Avondmaalsformulier ervaren: “Ik voor u, daar gij anders den eeuwigen dood hadt moeten sterven.” En dus hebben ze ook nooit Christus geschonken gekregen van Israels God van achter het recht. Daarom zijn ze ook nooit door het waar zaligmakend geloof bekleed geworden met de gerechtigheid van Christus, zodat ze niet rechtvaardig voor God zijn. O, ze weten er niets van om in Christus opgelost te worden, om in Christus versmolten te zijn, en om zichzelf kwijt te raken in de hemelse Bruidegom Die blank en rood is en Die de banier draagt boven tienduizend.

En geliefden, als dat alles onbekend is, dan kun je veel hebben meegemaakt, veel hebben beleefd, veel hebben ondervonden, talloze teksten hebben gekregen en versjes kunnen aanwijzen, die op een bijzondere wijze geschonken zijn, maar dan is het kwijt! Want dan zijt ge ten diepste nog gebleven zoals ge geboren zijt, en dus een onrechtvaardige, een goddeloze, een zondaar, die niets anders verdient dan, naar Gods recht, een plaats te krijgen in de poel van vuur en sulfer, waar de vlammen van Gods toorn zoenen eeuwig zullen pijnigen. Laat het daarom toch nakijken van de Heere hoe het met ú is gesteld, want het is nog het heden der genade. O, het zal toch verschrikkelijk zijn om met een gestolen Heere Jezus voor Gods rechterstoel te staan,

waar ge Hem zult moeten afgeven, omdat daar geldt: “Gij zult niet stelen.” En het zal toch verschrikkelijk zijn om met een ingebeelde hemel de ogen op te slaan in de hel, en om hier op aarde afscheid te hebben genomen als kind des Heeren, terwijl ge aan de overzijde van de doodsrivier als kind des duivels openbaar komt. Och geliefden, laat het toch van de Heere nakijken of ge waarachtig een rechtvaardige voor God zijt, in en door en uit die beminnelijke Zaligmaker, de Heere Jezus, Die Zijn leven aan het vloekhout heeft uitgestort, opdat onrechtvaardigen, naar Gods raad en eeuwig voornemen, rechtvaardig verklaard zouden kunnen worden en onreine, onheilige mensenkinderen gewassen zouden kunnen worden in het dierbare bloed van Christus. Nu komt de apostel Petrus in onze tekst te spreken over het nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige; en dus, over het nauwelijks zalig worden van dat waarachtige kind des Heeren. Ja maar, zo zegt u misschien bij uzelf, dat is dan toch eigenlijk geen bemoediging voor die vervolgd, die verdrukten, die bedreigden en die geadresseerden van de brief van Petrus? Want als nu de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, dan betekent dat toch dat het voor die rechtvaardige onzeker is of hij wel werkelijk zalig wordt? Dan kun je dus het ware werk des Heeren hebben beleefd, terwijl het toch niet vaststaat dat je behouden bent. En als de rechtvaardige dan nauwelijks zalig wordt, waar blijft dan de bekommerde? Waar blijft dan de ziel die van verre staat? Waar blijft dan de tobber, de smeker en de kermer, die zichzelf niet bij de rechtvaardigen durft te rekenen? Ja, zo piept daar misschien iemand als een zwaluw en zo kirt daar misschien iemand als een duif: “Als nu een mensenkind dat in Christus is en dat uit Christus rechtvaardig is verklaard, nauwelijks zalig wordt, o, dan kom ik er nooit.”

En dan zijn er misschien in ons midden die eraan denken hoe er in onze tijd op zoveel plaatsen van de preekstoel wordt gezegd dat het helemaal geen nauwelijks zalig worden is: Je gaat gewoon naar de Heere Jezus toe en je neemt Hem gewoon aan; je moet geloven; je moet jezelf bekeren; je omhelst die Heiland en Zaligmaker gewoon en je geeft je aan Hem over. En zo kun je daar horen, als je gedoopt bent, als je openbare belijdenis hebt gedaan, als je getrouwd onder de bediening van Gods Woord te vinden bent en als je ijverig bent in het kerkenwerk, dan mag je er zeker van zijn dat je zalig worden zult. En nauwelijks zalig worden, hoe kom je erbij?, zo zeggen ze. En men zingt de hallelujah's zondag aan zondag. Maar Gods Woord spreekt wel degelijk over “nauwelijks zalig” worden; dat is een woord des Heeren, geïnspireerd door de Heilige Geest; dat kun je als mens zomaar niet wegwerken en aan de kant schuiven. Want het is waar. Het is een nauwelijks zalig worden van de rechtvaardige. Maar dan moeten we dat woord “nauwelijks” wel verstaan zoals de apostel Petrus het heeft neergeschreven. En dan staat er in de grondtaal voor het woord “nauwelijks” een woord dat betekent: door de nauwte, door de engte, door de moeite. Er staat dus niet in onze tekst dat Gods kinderen nauwelijks zalig worden omdat de deur der genade maar op een kiertje zou staan. En er staat ook niet in onze tekst dat Gods ware kinderen het nog maar moeten afwachten of ze wel echt zalig worden. O nee geliefden, want dat alles zou de zoen- en de kruisverdiensten van Christus kleineren. In zondag 15 van de Heidelbergse Catechismus leest u immers zo kostelijk dat Christus de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht heeft gedragen. Ja, Christus' werk is zo ruim en zo kostelijk groot dat, als God het zou willen, alle mensen zalig zouden kunnen worden. Niet dat dit gebeurt – hoort u goed, vergist u zich niet – maar zó ruim ligt het in de mogelijkheid van het werk van Christus. Dat is niet maar nauwelijks, omdat het aan Gods kant bijna niet kan, o nee, het ligt aan Gods kant ruim, zeer ruim. En omdat het aan Gods kant zo ruim ligt, daarom kunnen alle uitverkorenen Gods ontwijfelbaar zalig worden. O, bij God

vandaan ligt het zo ruim en zo kostelijk; de deur van Gods heerlijkheid staat niet op een kiertje, o nee, als Gods kinderen Thuis mogen komen, dan staat de poort der gerechtigheid wagenwijd open. Ja, allen van wie de namen geschreven staan in het boek des levens des Lams, zullen mogen ervaren dat ze zekerlijk en gewisselijk, op Gods tijd, het hemels paradijs zullen kunnen binnentreden. Want Gods werk is zo volmaakt, zo heerlijk, zo groot en zo ruim, dat al degenen, die God naar Zijn vrije, soevereine verkiezing heeft ingelijfd, in dat volk dat eeuwig zalig wordt, en dat Hij door het werk van de Heilige Geest bekleedt met de gerechtigheid van Christus, zalig zullen worden. O, dan zullen ze mogen binnenkomen en dan zullen ze daar met gejuich worden begroet. Want “het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die Zijne zijn”. Ja, die Hij heeft liefgehad van eeuwigheid, die Hij in de Raad des Vredes aan Zijn Zoon heeft gegeven en van wie Hij wil dat ze zalig zullen worden, die zullen zalig worden. En dus, geliefden, is er geen mens te zondig om zalig te worden, te goddeloos, te oud en te jong; maar een mens kan wel te rijk zijn om zalig te worden, te verrijkt, te vroom, te godsdienstig en te bezittend. Maar niemand hoeft met Kaïn te zeggen: “Mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde.” Niemand hoeft vanwege Zijn goddeloosheid en zijn verdorvenheid te twifelen aan de wederbarende mogelijkheden van de HEERE der heirscharen, want de zoen- en kruisverdiensten van Christus zijn zo kostelijk, zo ruim en zo groot, dat al Gods uitverkoren kinderen daarin gewassen en verlost kunnen worden van al hun vuile zonden; ja, dat zij, om niet, met de gerechtigheid van Christus bekleed kunnen worden.

Wat liegt dan de duivel mensenkinderen vaak voor, en misschien ook u wel; o, dan zegt de duivel tegen zo’n tobber: Jij kunt toch niet meer zalig worden, want jij bent veel te slecht; voor jou is dat toch niet weggelegd; kijk maar eens wat je ervan hebt gemaakt in je leven. En dan zegt de duivel tegen zoeen: Hoe langer je leeft, hoe erger je het zult maken en hoe meer je je verdoemenis zult verzwaren; maak er maar een einde aan, dan ben je overal vanaf. O geliefden, de duivel is altijd bezig om mensen in de wanhoop te brengen, ja, in de gruwelijke wanhoop, zodat ze zichzelf eventueel te kort gaan doen. De duivel gebruikt niet zelden ook onze tekstwoorden en dan zegt hij wel: Als nu de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, dan is dat voor jou toch helemaal niet mogelijk; jij hebt zóveel wandaden begaan, zoveel gruwelijkheden en onreinheden bedreven. Maar geliefden, u kunt de duivel met de Bijbel in uw hand, heel gemakkelijk de mond snoeren, want dan moet u hem maar eens gaan wijzen op de gruwelijke koning Manasse, dat monster van goddeloosheid, die door de Heere wordt bekeerd. En dan moet u hem maar eens gaan wijzen op de moordenaar die aan het kruis hangt en die, door het werk des Heeren in zijn ziel, gaat smeken: “Heere, gedenk mijner”. En dan moet u óók maar eens gaan vertellen over Saulus van Tarsen, die vijand van Gods gemeente en die afbreker van Gods werk; o, de Heere komt hem staande te houden bij Damascus; en als de Heere tot hem spreekt, dan ligt hij zo in het stof en dan komt daar uit zijn mond: “Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?” O geliefden, bij de Heere zijn zúlke kostelijke bronnen tot zaligheid, tot behoud en tot rechtvaardigmaking, dat zelfs de grootste der zondaren nog behouden kan worden. Ja, wanneer de Heere in waarheid de schuldbrief aan een mens komt te overhandigen, wanneer Hij een mensenkind, door het overtuigende, ontdekkende en ontgrondende Godswerk, tot een goddeloze en verdorvene komt te maken, zodat zoeen over de grond moet kruipen van verdriet, en dat een mensenkind niets anders meer kan doen dan zijn dood- en zijn doemvonnis onderschrijven, dan zal zoeen erachter komen welke rijke mogelijkheden tot zaligheid er bij God zijn, uit en door de zoen- en

kruisverdiensten van Hem Die gezegd heeft: “Zie, Ik kom; in de rol des books is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen”. O geliefden, hebt u dan dat ware wonder al beleefd, dat u daar lag op het vlakke des velds, vertreden in uw geboortebloed, ja, ten dode opgeschreven? En dat u het daar uit Gods eigen mond mocht horen: “Leef; ja leef.” En hebt u de grootheid van Gods barmhartigheid en van Gods genade al bevindelijk leren kennen, omdat Hij u uit Christus kwam te bedienen en kwam te overladen met Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid? O geliefden, onderzoekt uzelfen toch nauw, want als dit gemist wordt, dan zal er aan het einde van uw aardse leven, staande voor Gods rechterstoel, niets anders door u gehoord worden dan: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is”; om eeuwige smarten te lijden onder de verdiende gramschap van een vertoornd God in de poel van vuur en sulfer.

En geliefden, dat zalig worden uit en door Christus, de Zaligmaker, zal aan deze zijde van dood en graf gekend moeten worden; want zalig worden betekent: vol *van God worden*. En de Heere zal alleen diegene in Zijn heerlijkheid toelaten, die hier op aarde, door het werk des Heiligen Geestes, vol van God geworden is, en die niets anders meer wil dan God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest eeuwig grootmaken.

Er komt in onze tekst dan ook zo duidelijk naar voren dat wij mensen niet zalig zijn, maar dat we zalig moeten worden. Ach weet u, wij mensen zijn rampzalig, dat wil zeggen: wij zijn leég van God; wij mensen zijn God kwijtgeraakt, we hebben Hem de rug en de nek toegekeerd, en we zijn buiten de gemeenschap met de levende God terechtgekomen; ja geliefden, we zijn, stuk voor stuk, op weg naar de eeuwige duisternis van de rampzaligheid. Maar wie gelóóft dat? Wie heeft daar oog voor? Wie gaat daaronder gebukt? U, jij? Och geliefden, vader Hellenbroek schreef al in zijn vragenboekje voor de catechisatie, dat de grootste ellende van ons mensen is, dat wij onze ellende niet recht kennen met ons hart, en dat we niet in waarheid beseffen dat we uit onze ellende verlost moeten worden. We leven rustig voort, slapende in het opperste van de mast, vooral als we een godsdienstig, rechtzinnig en oppassend leven leiden, want dan denken we dat het met ons best nog wel zal meevallen en dan hebben we het idee dat het met ons nog wel goed zal komen. Maar Gods waarachtige keurlingen krijgen het te ervaren, te beleven en te doorleven in dit aardse bestaan, dat het dan bij de Heere wel ruim kan liggen, maar dat een mensenkind nauwelijks zalig zal worden, omdat zo waar is wat er in onze tekst staat: een mens zal zalig worden door de nauwte, door de engte, door de verdrukking, door de moeite, door de ontdekking, de ontgronding en de afsnijding. Ja, een mens zal slechts zalig worden in de weg van Gods recht; en dat is een weg van sterven, dat is een weg van omkomen, want de poort is eng en de weg is nauw die ten eeuwigen leven leidt.

Ja geliefden, de weg ten eeuwigen leven is een nauwe weg, want een mens die een kind Gods mag zijn, ook al kan hij dat niet bekijken en al weet hij daar helemaal niets van, zal in de nauwte en in de engte gedreven worden. Want als de Heere in het leven van dat mensenkind komt, dan gaat Hij hem of haar de spiegel van Gods wet voorhouden, en dan komt hij daar te zien al Gods geboden te hebben overtreden. Dan moet die mens gaan belijden Gods recht te hebben geschonden en Zijn Naam te hebben besmeurd; dan moet die mens gaan ervaren een schuld te hebben bij de hemelse Schuldheer die ónbetaalbaar is. O, wat krijgt hij het dan benauwd, want de rechtvaardige zal toch náuwelijks zalig worden, zo zegt onze tekst. En die benauwdheid wordt nog erger, als de Heere de zonde van de vroege jeugd komt aan te wijzen en als zo’n mensenkind gaat beleven van kinds af aan al goddeloos te hebben

geleefd; ja, dan gaat hij zelfs ervaren goddeloos te zijn geweest van zijn ontvanging en geboorte af. O, dan gaat de Heere zoen alle zonde en alle schuld op de schouders leggen, en wat krijgt hij het dan benauwd; dan wordt hij in de breuke Adams gezet, en dan krijgt hij de vinger Gods op het hart om te vernemen: “Gij zijt die man.” O, wat krijgt zo een het dan benauwd; dan wordt zoen tot een doodschuldige en komt hij in de beleving als het ware in de dodencel terecht. Dan wordt zo een tot een helwaardige, die zijn enige verdiende plaats in de vlammen van de hel ziet. En dan heeft zo een het niet breed, geliefden; o, dan heeft zo een het zo zwaar, en dan gaat zo een in zijn ongeluk over de aarde, ja, dan wordt daar de weg ten eeuwigen leven almaar nauwer en almaar onmogelijker. Dan gaat zoen beseffen: het is een náuwelijks zalig worden: het gaat door de nauwte en door de engte heen. O geliefden, ik moet het zeggen, dan gaat de Heere zoen laten zien dat zalig worden ónmogelijk is, en dan gaat zoen zich op de heup kloppen en uitroepen: “O mijn ingewand, mijn ingewand! ik heb barenswee”. Dan durft zoen zijn ogen niet op te heffen tot de hemel, omdat daar de heilige en rechtvaardige God zetelt, en dan moet zoen, met Psalm 38 zeggen: “Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden”; om het te beleven niet voor die rechtvaardige Rechter te kunnen bestaan. O geliefden, dan komt zoen, met de tollenaar, achterin de tempel te staan, om uit te roepen: “O God, zijt mij zondaar genadig.” En wat wordt dan het náuwelijks zalig worden ervaren: wat gaat het dan door de nauwte, wat gaat het dan door de engte! Ach, dan staat zoen wel eens wenend naar de beesten op het veld te kijken, jaloers zijnde op hen, omdat die beesten geen ziel hebben voor de eeuwigheid. En dan leert zoen dat alle mensen nog zalig kunnen worden, behalve hij of zij. En tegelijkertijd is er in de ziel van zoen een hunkeren naar Christus, naar het Water des levens. O, wat leert zoen Psalm 42 : 1, die we samen gezongen hebben, kennen; en wat schreeuwt de ziel van dat menskind meer naar Christus, dan het hijgend hert, der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen. O geliefden, wat is er dan een worstelen in het leven van zo’n ontdekt en ontgrond Adamskind, wat is er dan een strijden, wat zijn er vele benauwdheden en wat vloeien er hete en bittere tranen. Maar geliefden, mag ú daar dan al iets van kennen? En wordt u hiermee dan al bij uw naam genoemd, omdat ook u die weg mocht bewandelen? Ja, hebt u het recht Gods al in waarheid moeten billijken, toevallen en omhelzen, wetende dat de zaligheid voor uzelf onmogelijk is?

Maar geliefden, de Heere werkt niet alleen op de beleving van de onmogelijkheid van zalig worden aan, maar Hij laat zo een ook door de traliën van het Woord die allerliefste Zaligmaker zien als de Weg tot de zaligheid, in Wie en door Wie alleen een mens, uit genade, rechtvaardig voor God kan worden. O, dan veren dezulken op als ze Hem geopenbaard krijgen en als ze iets mogen ervaren van Zijn lieflijkheid, Zijn dierbaarheid en Zijn beminnelijkheid. En tegelijk leren ze de waarheid kennen (die vandaag aan de dag op zoveel plaatsen zoek is) dat je Christus wel kunt zien in Zijn lieflijkheid en Zijn dierbaarheid, maar dat je Hem óók in de dadelijkheid geschónken moet krijgen van Isrels God van achter het recht. Ach geliefden, dan gaan dezulken roepen, keer op keer: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.” O, wat krijgen zij dat náuwelijks zalig worden te beleven en te doorleven en wat gaat de Heere almaar verder doortrekken op de zielservaring van de onmogelijkheid van zalig worden. O, het gaat zo door de nauwte, het gaat zo door de engte. Maar hebt ú daar dan al iets van leren kennen? Is er bij u dan óók dat gemis van Christus? Hebt u Hem dan al in waarheid nodig gekregen, geliefden? En dezulken gaan het, op Gods tijd, meemaken dat ze met zichzelf verloren

moeten gaan onder en door Gods verdoemend en wraakoefenend recht, en dat de Heere hun met Jesaja 1 : 18 zal zeggen: “Komt dan en laat ons samen rechten”; om zo’n mensenkind volkomen af te snijden van Adam en af te snijden van het leven, want God zegt: “Ik zal een afgesneden zaak doen op de aarde.” Maar om zo een ook in Christus’ armen te doen wegzinken, zodat ze zichzelf aan Christus mogen kwijtraken in Hem mogen versmelten en in de dadelijkheid mogen beleven dat Zijn bloed hen reinigt van alle ongerechtigheden; en dat ze door de nauwte, door de engte, door het sterven heen, het ware leven ontvangen uit de enige Levensbron, uit Christus. O geliefden, dan is er een sterven om tot het waarachtige leven te komen; dan wordt zo een dóór de hel van de hel verlost; dan moet zoeen verloren gaan om gevonden te worden door de goede Herder. Maar hebt ú dat dan ook al mogen meemaken?

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen, en wel uit Psalm 139 en daarvan het 14^e zangvers:

*Doorgrond m’ en ken mijn hart, o Heer’;
Is ‘tgeen ik denk, niet tot Uw eer?
Beproof m’ en zie, of mijn gemoed
Iets kwaads, iets onbehoorlijks voedt.
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.*

En dan moet ik u direct gaan waarschuwen, geliefden, want niet weinigen, en misschien zijn er ook wel in ons midden, die dénken de Heere Jezus te kennen; wanneer je echter met hen doorpraat, dan blijkt het dat ze nog nooit verloren zijn gegaan onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods. Maar geliefden, wat moet een mensenkind met die volkómen Zaligmaker doen als hij nog niet aan een einde met zichzelf is gebracht?, en als hij nog meent de handen en de zakken vol met beloften en met goede werken te hebben en nog talloze mogelijkheden meent te kunnen aanwijzen om zalig te worden? Want al hebt ge veel meegemaakt, o, als ge daar grondjes voor de zaligheid van maakt, dan zijt ge totaal verkeerd bezig en dan moet ge door al die grondjes heenzakken; want er is maar één Zaligmaker, en dat is de Heere Jezus Christus. En de Heere Jezus Christus is alleen gekomen voor goddelozen, voor verlorenen, voor verdorvenen en verdoemden, voor monsters van goddeloosheid, om dezúlken te redden.

Dan kun je heden ten dage op zoveel plekken vernemen dat de Heere Jezus vóór Gods recht aan een mensenkind wordt geschonken en dat dit recht er helemaal niet meer toe doet omdat een mens helemaal niet in het gericht des Heeren hoeft te komen, want de Heere Jezus heeft alles volbracht volbracht en dus óók aan Gods recht genoeggedaan. Maar als u nooit in de vierschaar Gods bent gebracht en dus nooit voor de rechtbank des Heeren bent gedaagd om mee te maken wat in Zacharia 3 zo helder van de hogepriester Jozua staat beschreven, dan hebt ge Christus nooit in waarheid geschonken gekregen, en dan zult ge met een ingebeelde Christus voor eeuwig verloren gaan. O, laat u vanavond toch nog waarschuwen.

En dat nauwelijks zalig worden houdt niet op bij de rechtvaardigmaking, geliefden, o nee, want op de weg daarna, op de weg der heiligmaking, wordt dat nauwelijks zalig worden opnieuw beleefd Gods kinderen hebben immers de opdracht om in het dagelijkse leven, de praktijk der godzaligheid handen en voeten te geven. En wat komen ze erachter dat dit nauwelijks zalig worden ook dan openbaar komt. Want geliefden, als ze nog maar kortgeleden in Christus zijn weggesmolten, en slechts de

eerste schreden zijn gezet op de weg der waarachtige bekering o, dan zie je hun ogen stralen; dan gaan ze met opgeheven hoofd door het leven en dan zeggen ze met de berijmde Psalm 26: “Nu stap ik rustig aan; ‘k betreed een effen baan. Mijn God, verhoort nu mijn gebed”, om van kracht tot kracht steeds voort te gaan. Maar na korte tijd krijgen ze te maken met het inwonend verderf, en gaan ze ervaren dat ze vroeger in de zonde lééfdén, maar dat nu de zonde in hén leeft. Och, dan moet ik denken aan wat verteld werd over dominee Van der Poel, die eens in de trein zat. Toen zei iemand tegen hem: “U bent zeker begrafenisondernemer?” “Ja”, antwoordde hij, “dat ben ik inderdaad.” “En u hebt er dan zeker al heel wat begraven...” “Nu”, zei hij, “dat valt wel mee, ik ben er eigenlijk maar één aan het begraven.” “Maar één?” “Ja, en als ik hem begraven denk te hebben, dan staat hij weer op; dat is mijn eigen ik, die krijg ik maar niet begraven.” Voelt u?

O, dan kun je in het begin menen dat het eigen ik, het oude vlees, de oude mens, overwonnen is, maar die komt als het ware steeds weer uit het graf omhoog, die vervult het leven; en dat nieuwe deeltje in die mens wordt als het ware telkens weer opzijgeschoven door die oude mens. Och, wat is er in het leven van Gods ware kinderen dan een worstelen en een strijden, een vallen en een opstaan; ja, wat is dat een leven van op en neer. Toen de godzalige dominee Ledeboer eens gevraagd werd naar zijn naam, zei hij: “Ik ben op en neer, maar meer neer dan op.” Och geliefden, Gods ware kinderen leren zo dat het een nauwelijks zalig worden is en dat het door de nauwte, door de engte, ja, door de onmogelijkheid heengaat. En ze leren Paulus nazeggen: “Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?” Maar tegelijkertijd mogen ze ook de vertroostingén des Heeren meemaken, want de Heere is voor Zijn volk geen land van uiterste donkerheid en Hij is niet altoos een dorre woestijn. O geliefden, de Heere komt bij tijd en wijle zo kostelijk eens in de dadelijkheid over bij Zijn volk. En dan brengt Hij ze in de binnenkameren van die allerliefste, hemelse Bruidegom; en dan mogen ze zichzelf kwijt zijn; dan mogen ze de kussen van Zijn mond gevoelen, dan mogen ze daar Zijn sterke armen om zich heen weten, en dan mogen ze de Heere verheerlijken met hun hart en met hun ziel, en zo verslonden zijn in Hem, dan mogen ze in waarheid zeggen: “Mijn Liefste; mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne.”

Dat nauwelijks zalig worden komt ook zo openbaar in de wonderlijk diepe wegen waarop de Heere Zijn volk vaak leidt. En dat zijn meestentijds wegen van moeite, van ziekte, van zorgen en van tegenslagen; het is toch een nauwelijks zalig worden! Hierdoor moest zelfs een dominee Lamain eerlijk belijden, dat hij een van zijn kinderen tot een afgod had gemaakt, en dat de Heere dat kind door de dood kwam weg te nemen. O, dan zien we hoe het in het leven van Gods volk een nauwelijks zalig worden is; hun levenswegen zijn wegen van tegenspoed en wegen van afbraak; en dat doet de Heere slechts om dezulken kort aan de grond te houden, om hen in afhankelijkheid van de Heere te laten leven, ja, om hen te doen ervaren hoe het zalig worden door de engte en door de nauwte gaat. En dan kan dat volk wel eens een keer vragen: “Heere, waarom moet dat nu toch zó? Waarom langs zulke smartelijke, diepe wegen?” En dan komt de oude mens niet zelden tegen die leidingen des Heeren in opstand, ja, dan wordt hij soms bezet met wereldse en goddeloze gedachten. Maar wat is het dan groot, dat de Heere Zijn kinderen juist in de strijd, in de engte, in de nauwte, komt op te zoeken en hen komt op te richten, om hen de hand te reiken en om hun duidelijk te maken dat Hij voor hen zal strijden en dat zij stil mogen zijn. O, wat wordt dan beleefd dat dit nauwelijks zalig worden volkomen waar is. O geliefden, weet ú daar dan ook al van? Hebt u dat dan ook al ervaren?

In onze tijd komen we zoveel mensen tegen die tevreden zijn met een historisch geloof; o, ze weten alles met hun verstand, maar ze missen het ontdekkende en overtuigende werk van de Heilige Geest en ze missen het bewandelen van de weg van Gods recht. En wanneer je dezulken eerlijk gaat behandelen, o, dan komt er niet zelden bittere vijandschap op je af en dan willen ze niets meer met je te maken hebben. Maar de ware Kerk des Heeren gaat bevindelijk beleven dat het een nauwelijks zalig worden is.

2. Het niet zalig worden van de goddeloze

En geliefden, dan komt ons tweede aandachtspunt nog te spreken over het niet zalig worden van de goddeloze. O, in onze tijd wordt op veel plaatsen de al-verzoening gepredikt, en daar wordt dus beweerd dat alle mensen zalig zullen worden. Maar geliefden, dat is niet naar de Schrift, want onze tekst komt zo aan te wijzen dat er een “niet zalig worden” is van de goddeloze. En goddelozen zijn mensen die loos zijn van God, die leeg zijn van God, die los zijn van God. En geliefden, dat zijn niet alleen de mensen die leven in openbare goddeloosheden en verdorvenheden, maar dat zijn ook de mensen die keurig leven, die netjes leven, mensen waar burgerlijk niets op aan te merken is, en die het zelfs durven zeggen dat ze iedereen het zijne geven. Ze geven echter God niet waar Hij recht op heeft! Toch moeten we nog dieper graven; want die goddeloze mensen komen we ook tegen onder kerkmensen. Ja, u hoort het goed! Die goddeloze mensen kom je ook onder kerkmensen tegen. Ze zijn stipt godsdienstig; ze zijn de zuivere waarheid toegedaan; o, daar gaan ze de barricade voor op; ze zijn keurig opgevoed, en zondag aan zondag gaan ze getrouw op onder het Woord. Maar..., ze zijn nog nooit zondaar voor God geworden, ze zijn bevindelijk nog nooit tot goddelozen, tot rechtelozen, tot ónrechtvaardigen geworden; ze zijn nog nooit door de Heere in het hart gegrepen. De hemel heeft hen nog nooit in waarheid verkwikt en de hel heeft hen nog nooit in waarheid verschrikt; als een ouderwetse smidshond hebben ze rondom in de vonken van de hel en het hellevuur gezeten, maar het heeft hen niets gedaan. O, hun is Gods toornegloed door de prediking mogen voorgesteld, maar ze liggen als verstokte zondaren in hun doodstaat voor God. Ja, in hun lijdelijkheid en in hun valse gerustheid leven ze op de dood en op hun sterfdag aan, zonder Christus, zonder die lieve Borg en Zaligmaker.

En dan vraagt Petrus in onze tekst: “Waar zal de goddeloze en de zondaar verschijnen”?

“Ja maar”, zegt u misschien, “weet Petrus dat dan niet? Kan Petrus dan geen antwoord geven op deze vraag?” O zeker wel, geliefden, maar Petrus stelt de vraag op deze wijze om die vraag óns als het ware voor te leggen en om onze bijzondere aandacht ervoor te vragen, ja, het is alsof Petrus eigenlijk niet zo goed durft te zeggen dat die goddelozen en zondaars in het hellevuur terecht zullen komen, waar ze eeuwige smarten zullen lijden, omdat het zo erg is om te weten, omdat dit zo verschrikkelijk is. De Heere Jezus zegt immers zo duidelijk in Markus 9 : 44: Dat is de plaats “waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt.” Dáár in het hellevuur wordt het niet zalig worden van de goddelozen eeuwig bevestigd in het akelig kermen van al degenen die hun genadetijd voorbij hebben laten gaan, en die goddeloos – dus los van God – zijn gebléven. En dan kan zoen het nooit meer overdoen, hij kan nooit meer terug, want waar de boom valt, daar zal hij wezen, hetzij naar het noorden, hetzij naar het zuiden. Een mensankind, los van God gebleven, loos van God gebleven, leeg van God, en dus goddeloos, zal Gods recht verheerlijken in zijn eeuwige verdoemenis. O geliefden, laat u toch ernstig waarschuwen. En ik moet u vanuit de liefde van mijn

hart zo toeroepen: “Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven?” O, vraagt de Heere toch om u in waarheid de weg der zaligheid te leren, opdat ge erachter zult komen dat dit een nauwe weg is (want de rechtvaardige wordt nauwelijks zalig), maar óók een kostelijke weg, door Hem, door Hem alleen, om het eeuwig welbehagen.

O, onbekeerden onder ons, ziet dan toch dat ge slechts op weg zijt naar de eeuwige rampzaligheid. En vraagt de Heere toch om u te sterk te worden.

En bekommerden onder ons, o, wat hebt ge uzelf leren kennen als een onrechtvaardige, maar wat hebt ge ook die aanbiddelijke Zaligmaker leren zien in Zijn gerechtigheid en heerlijkheid; o, u hebt uzelf moeten verfoeien in stof en as, maar dáár hebt u de Bron van eeuwig, zalig leven mogen zien, in de verheerlijking van de drieënige God. O, bekommerden, blijft dan maar bedelen of de Heere wil komen doortrekken en u brengen in de armen van Christus.

En volk des Heeren, och, ge moogt die Bruidegom kennen, die lieve, aanbiddelijke Zaligmaker, het Lam Gods Dat Zich heeft gegeven aan het vloekhout; en ge zijt in de dadelijkheid bekleed geworden met de klederen des heils. Maar och, wat is het een nauwelijks zalig worden, wat gaat het door de nauwte en de door engte. Maar nochtans is het een verdrukking van slechts tien dagen. O, al moet ge vaak uitroepen: “Heere, verzoen toch de zware schuld, die mij met schrik vervult; bewijs mij eens genade...”, ge moogt ook ervaren dat de Heere u draagt door alle diepten heen. Nog even volk, en dan zult ge, bevrijd van het lichaam der zonde, eeuwig God mogen grootmaken en eeuwig mogen jubelen tot Gods eer. O, wat zijt ge dan bij tijd en wijle dankbaar dat er begraafplaatsen zijn op deze wereld en dat er eenmaal een einde zal komen aan dit aardse leven; om als rechtvaardige, uit en door Christus, God- drieënig op een rechte wijze te verheerlijken. Ach volk, zie daar dan maar naar uit en getuig er maar van.

Och, schenke de Heere ons dan wat Hem verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 73 : 12

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn.
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn heil, mijn toeverlaat.
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.*

SION DOOR RECHT VERLOST

Derde 8-tal preken over diverse onderwerpen

3 preken worden weergegeven

door

Ds. J. J. Roodsant

Emerituspredikant te Dirksland

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2009**

Auteursrecht: Ds. J. J. Roodsant

INHOUD

1^e preek

En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is? 2 Samuël 23 vers 15

2^e preek

En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden. Mattheüs 27 vers 51a

3^e preek

Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.

Zacharia 12 vers 10

1^e preek

Uitgesproken: 11 Januari 2008

"Onze hulp en onze enige verwachting zij voor dit avonduur in de Naam des Heeren Heeren, Die de hemel en de aarde geschapen heeft, Die trouwe houdt tot in eeuwigheid, en Die nooit laat varen enig zaligmakend werk Zijner handen."

"Genade zij u en vrede, barmhartigheid en vertroosting van God de Vader die zondaren zaligt, van God de Zoon die het verlorene zoekt, en van God de Heilige Geest, Die het verdorvene vernieuwt. Zo zij het."

Gemeente, wij willen met elkaar zingen uit de 25ste Psalm en daarvan het zevende zangversje: "Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont; 't heilgeheim wordt aan Zijn vrinden, naar Zijn vreêverbond getoond." En wat er verder volgt uit het zevende zangversje van Psalm 25.

*Gods verborgen omgang vinden
Zielen, waar Zijn vrees in woont;
't Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreêverbond, getoond.
'd Ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten:
Hij, Die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.*

De schriftlezing voor deze avond vindt u in het Oude Testament en wel in het tweede Samuëlboek, het 23ste hoofdstuk, te beginnen bij vers 8 en we willen doorlezen naar vers 17. Wij noemden u 2 Samuël 23 vers 8 tot en met 17. Doch vooraf willen we belijdenis doen van het algemeen en ongetwijfeld Christelijk geloof.

1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onzen Heere;
3. Die ontvangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dage wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtigen Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in den Heiligen Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

Dan willen we nu lezen uit Gods heilig en onfeilbaar woord, 2 Samuël 23, te beginnen bij vers 8.

"Dit zijn de namen der helden, die David gehad heeft: Josheb Baschébeth, de zoon van Tachkemóni, de voornaamste der hoofdlieden. Deze was Adino, de Ezriet, die zich stelde tegen achthonderd, die van hem verslagen werden op eenmaal. En na hem was Eleázar, de zoon van Dodo, zoon van Ahóhi, deze was onder de drie helden met David, toen zij de Filistijnen beschimpten, die aldaar ten strijde verzameld waren, en de mannen van Israël waren opgetogen. Deze stond op, en sloeg onder de Filistijnen, totdat zijn hand moede werd, ja, zijn hand aan het zwaard kleeft; en de HEERE wrocht een groot heil ten zelven dage; en het volk keerde wederom hem na, alleenlijk om te plunderen. Na hem nu was Samma, de zoon van Age, de Harariet. Toen de Filistijnen verzameld waren in een dorp, en aldaar een stuk akkers was vol linzen, en het volk voor het aangezicht der Filistijnen vluchtte; zo stelde hij zich in het midden van dat stuk, en verlost dat, en sloeg de Filistijnen; en de HEERE wrocht een groot heil. Ook gingen af drie van de dertig hoofden, en kwamen in den oogst tot David, in de spelonk van Adullam; en de hoop der Filistijnen had zich gelegerd in het dal Rafaim. En David was toen in een vesting; en de bezetting der Filistijnen was toen te Bethlehem. En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is? Toen braken de drie helden door het leger der Filistijnen, en putten water uit Bethlehems bornput, die in de poort is, en droegen het, en kwamen tot David; doch hij wilde dat niet drinken, maar goot het uit voor den HEERE. En zeide: Het zij verre van mij, o HEERE, dat ik dit zou doen; zou ik drinken het bloed der mannen, die heengegaan zijn met gevaar van hun leven? En hij wilde het niet drinken. Dit deden die drie helden."

Tot zover. Dan willen we nu trachten om Gods heilig aangezicht te zoeken in gemeenschappelijk gebed.

Gebed.

Dan willen we met elkaar zingen uit de 63ste Psalm en daarvan het eerste en het derde zangversje: "O God, Gij zijt mijn toeverlaat! Mijn God, U zoek ik met verlangen, zo ras wij 't morgenlicht ontvangen bij 't kriecken van de dageraad." En wat er verder volgt uit het eerste en het derde zangversje van Psalm 63.

*O God, Gij zijt mijn toeverlaat!
Mijn God, U zoek ik met verlangen,
Zo ras wij 't morgenlicht ontvangen
Bij 't kriecken van de dageraad.
O HEER', mijn ziel en lichaam hijgen
En dorsten naar U in een land,
Dat dor en mat van droogte brandt,
Waar niemand lavenis kan krijgen.*

*Dan zou ik voor Uw Godd'lijk oog
Uw deugden al mijn leven prijzen
En in uw naam mijn zang doen rijzen,
Mijn handen heffen naar omhoog.
Mijn ziel zou nieuwe kracht ontvangen,
Verzadigd als met vet en smeer,
Mijn mond zou U vol vreugd, o HEER',*

Verheffen in zijn lofgezangen.

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij 2 Samuël 23, het gedeelte dat we samen hebben gelezen en daarvan nader het 15e vers. Wij noemden u 2 Samuël 23 vers 15, waar des Heeren Woord aldus luidt:

"En David kreeg lust, en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?"

Als aandachtspunten noem ik u:

Ten eerste: De lust tot dit water;

Ten tweede: Het verkrijgen van dit water;

En ten derde: Een eindigen in God met dit water.

Geliefden, in ons tekstgedeelte worden de dertig helden van koning David genoemd, met de eerste drie helden als de voornaamste der hoofdlieden. En vervolgens wordt er iets verteld over het begin van David's regering over alle stammen van Israël nadat hij zeven jaren koning in Hebron is geweest! Ja, geliefden, in 2 Samuël 5 wordt ons de situatie van ons tekstgedeelte heel precies uit de doeken gedaan. Dan wordt ons getoond in welke omstandigheden ons tekstgedeelte plaatsvindt. En daardoor vernemen we dat de Filistijnen als ze gehoord hebben dat David koning is geworden over geheel Israël, hem komen opzoeken, om hem te bestrijden. Want geliefden, die David kennen ze wel. Want David, de van God geroepen, en door de Heilige Geest gezalfde koning van Israël, o, hij heeft die reus Goliath verslagen! En hij heeft de Filistijnen daarna talloze nederlagen toegebracht, in de Naam en de kracht des Heeren! En nu de Filistijnen vernemen dat David koning is over het gehele rijk, nu trekken ze op om hem te bekampen. En nu lezen we zelfs van hen, geliefden, dat ze zich gelegerd hebben in het dal Rafaïm, dat is het reuzendal. En dat ze Bethlehem hebben bezet. Ja, dat ze blijkbaar op het oog hebben om het centrum van de graanvlakte te bezetten; en om dus de oogst van Israël te stelen of te verbranden. Als dat gebeurt, dan zal er armoede zijn. Dan zal er honger zijn! Dan zal de toekomst van Israël in gevaar worden gebracht. Want geliefden, als David hoort van de Filistijnse invasie, dan verzamelt hij zijn leger. Dan roept hij zijn dertig helden bijeen, en dan komt hij samen in een vesting vlakbij Bethlehem, om daar te beraadslagen hoe ze de Filistijnen een slag zullen toebrengen. En als David dan daar is, op die plaats, o geliefden dan gebeurt er iets kostelijks met hem, waar al Gods ware kinderen kennis aan hebben! En wat hoop ik daarom dat u er ook iets van weten mag. Want dan wordt het hart van David door de trekkende liefde des Heeren hemelwaarts getrokken. En dan is hij als het ware die hele oorlog met de Filistijnen vergeten. Dan is hij zichzelf volkomen kwijt. En dan heeft hij alleen nog maar aandacht voor de Heere. En dan verzucht hij met ons tekstvers: *"Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?"*

O geliefden, eigenlijk zegt David dat stil bij zichzelf en stil in zichzelf. En David spreekt dat eigenlijk verlangenderwijze, hunkerenderwijze, zuchtenderwijze, omdat de Heilige Geest de lust tot dit water, aldus ons eerste aandachtspunt, in zijn hart heeft gegeven; en omdat zijn ziel is gaan schreeuwen naar dat levende water, waarover Psalm 42 komt te spreken. Want geliefden, dat water waarover David spreekt, dat is het water des Levens! Dat water, waar David naar verlangt, dat is het beeld van het

leven; ja dat is het beeld van het leven uit God en door God en tot God! David, o, hij hunkert door het werk des Geestes in zijn ziel naar het ware leven. En geliefden, dus hunkert David ten diepste naar Christus, Die het Water des Levens is; Die niet alleen de Bron is waaruit het water des Levens voortkomt, maar Die zelf het Water des Levens is. O, David ziet er zo naar uit, om bij God vandaan gelaafd te worden met die allerliefste Hemelse Zaligmaker. Met Hem, Die Zichzelf zal geven aan het vloekhout van Golgotha; Die daar de dood zal overwinnen! Die daar de duivel de kop zal vermorzelen en Die die waarachtige gemeenschap met de Drieënige God weer mogelijk zal maken. O, David hunkert om in Christus verslonden te raken, om in Christus opgelost te worden; en om zichzelf te mogen verliezen in de verheerlijking van Gods Naam.

O geliefden, David ziet als het ware voor zich, wat Johannes eeuwen later op Patmos voor zich mag zien. Want dan ziet hij als het ware een zuivere rivier van het Water des Levens als kristal voortkomende uit de Troon van God en het Lam. En dan hunkert hij ernaar om door dat Water te worden vervuld! Om door Christus te worden vervuld en om uit- en door Christus de Drie-enige God te verheerlijken. Ach, begrijpt u dat David even van de aarde weg is? En begrijpt u, dat David er zo naar uitziet om God groot te maken, uit- en door Christus? Geliefden, David was een waarachtig kind des Heeren. En daardoor kende David dat bevindelijke leven met God, die verborgen omgang in de stille binnenkamer.

Och, en dan kan ik het niet laten om u te vragen, of u daar ook al iets van weet. Och geliefden, we kunnen over zoveel dingen spreken. En we kunnen soms heel gevoelig onder woorden brengen hoe het is in de omgang met de Heere, maar dat alles doet u geen nut ten dage der verbolgenheid! Want ge zult die verborgen omgang met de Heere bevindelijk moeten kennen! David weet daarvan, o, David heeft daardoor ook zulke kostelijke Psalmen mogen neerschrijven. En David, hij weet zich zo volkomen afhankelijk van de inkomsten, van dat Water des Levens, van de belevenissen met Christus, uit Christus en door Christus, dat hij daar roept: "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?" Ja, zoals het hijgend hert der jacht ontkomen, schreeuwt naar de frisse waterstromen, zo schreeuwt de ziel van David om dat Water des Levens, om die Zaligmaker en Heiland, die Vorst des Levens; en om de Zoon des Heeren in de armen te mogen vallen en om uit Hem en door Hem en voor Gods ogen te mogen verschijnen; en in Gods Huis Zijn Naam te mogen grootmaken. O geliefden, hebt u dit verlangen dan al in waarheid leren kennen? En voelt u, hoe dat hart van David eraan toe is op dat moment, omdat u zelf dat ook kent? Omdat er ook in uw leven van die ogenblikken zijn dat ge daar op uw knieën ligt te roepen en te smeken om dat Water des Levens bij God vandaan?

En geliefden, dan vinden we bij David een bijzondere lust tot dit water uit *Bethlehems* bornput. O, David ziet niet uit naar water waar dan ook vandaan, maar uit Bethlehems bornput! En 'Bethlehem' betekent 'broodhuis'. O geliefden, dan is het David te doen om water en brood! Om geestelijk water en geestelijk brood, om geestelijk voedsel! Ja, om bij God vandaan door Christus gevoed en gelaafd te worden, tot de volmaakte verheerlijking van Gods Naam. Ja, och David verlangt er zo naar, geliefden, om nu in de armen van die Hemelse Bruidegom weg te zinken. En om de kussen van Zijn mond te gevoelen; en om het te zeggen met de Bruid uit het Hooglied: *Mijn Liefste, mijn Liefste is mijn!* O, dat kent toch al dat ware volk des Heeren! En daar zijn toch ogenblikken, in het leven van dat volk, dat ze daar zo vervuld van zijn. Dat ze hunkeren naar Hem, die hun alles is, om de Naam des Heeren groot te maken!

Maar geliefden, weet ge daar dan persoonlijk al van? Want ge kunt wel beseffen dat dat door u gekend moet worden! Maar als ge het niet in waarheid bevindelijk kent, door het werk van de Heilige Geest in uw ziel, dan moet ge er maar op rekenen dat ge nog alles mist om God eeuwig groot te maken. Want, als ge daar een vreemdeling van zijt, dan zijt ge een vreemdeling van het allerdiepste en belangrijkste werk des Heeren in uw ziel. Dan zijt ge een vreemdeling van Christus. Want geliefden, waar de Heilige Geest in waarheid een mensenkind komt te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel; en waar een mensenkind in waarheid en in de volle beleving des harten tot een goddeloze wordt, die alleen nog maar verloren kan gaan, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods; daar krijgt zo één niet alleen een oog op Christus, de van God gegeven Heiland, maar daar krijgt zo één ook de lust in de ziel om Hem te kennen en vervolgen te kennen. Om Hem te beminnen en om in de dadelijkheid in Hem zich kwijt te raken. Ja daar komt de lust tot dit water, dit Water des Levens, Christus, het hart en de ziel te vervullen en daar kan het dan niet anders geliefden, of daar schreit zo'n mens: *"Geef mij Jezus of ik sterf; want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf!"*

O geliefden, dan zijn er zo ontzettend veel; en misschien ook wel in ons midden, die denken door hun godsdienstigheid en door hun vroomheid en door hun rechtzinnigheid en oppassendheid bij Gods volk te mogen behoren, maar die nog nooit in de woestijn der ontdekking zijn gebracht. En die nog nooit iets hebben leren kennen van het overtuigende, ontgrondende, ontkledende en afsnijdende werk van de Heilige Geest. Die het nog nooit hebben meegemaakt, dat alle zelf gelegde grondjes tot de zaligheid werden vernield, en dat de gaten in het kleed van eigenvroomheid vielen. Ja, dan zijn er zo ontzettend veel vrome mensen, zogenaamd vrome mensen, die hun handen en hun zakken vol hebben met beloften en die daarmee voor de Rechter van hemel en aarde menen te verschijnen. Maar die nog nooit in waarheid tot een dief en een huichelaar en een leugenaar en een eerrover Gods zijn geworden, om een walg te krijgen van zichzelf. En dan zijn er zoveel zogenaamd bekeerde mensen, die uren kunnen vertellen over alles wat zij hebben beleefd en gevoeld en meegemaakt. Maar die nog nooit in de vierschaar Gods zijn gebracht en die nog nooit het hoofd op het blok hebben moeten leggen; en die nog nooit Gods recht hebben moeten billijken en toevallen, om uit te roepen: "Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!"; en om hun toekomst slechts te zien, in het hellevuur.

En geliefden, wat zou het erg zijn, als u zich nu bij uw naam hoort noemen. Want als ge daarmee de eeuwigheid in gaat, dan zult ge uit de mond van die Rechter van hemel en aarde niets anders vernemen dan "Gaaf weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur!", om in het vuur van de hel eeuwige smarten te lijden. Want geliefden, dan hebt ge Christus nog nooit in waarheid van Israëls God geschonken gekregen, van achter het recht. En Gods Woord zegt het zo duidelijk, in 2 Korinthe 5 vers 17: "Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel." Voor dezulken is het oude voorbij gegaan en is alles nieuw geworden. Om in nieuwhed des levens uit en door Christus God groot te maken. O geliefden, zie het daarom toch eens na, in uw leven, hoe het met u is. Het is nog het heden der genade! En ik heb u niet over voor de hel! En wat zou het toch erg zijn, als het vannacht eeuwigheid voor u werd en ge op duizend vragen geen antwoord kon geven. Want dan zult ge nergens anders terecht komen dan in die poel van vuur en sulfer, om eeuwig te kermen. O, dan wordt ge vanavond nog zo ernstig gewaarschuwd, geliefden!

David, hij heeft lust gekregen, om zich in Christus kwijt te raken, het Water des Levens. En daardoor roept hij het als het ware uit, in zielsverlangen en in

zielsvervoering: "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?" Och geliefden, hoort u, dat de lust van David dus niet zijn bekering is? Dat de lust van David evenmin alles is wat hij heeft mogen meemaken en mogen ervaren? Want al is het groot als een mensenkind van de Heere veel beleven mag, maar het zal om de Heere Zelf moeten gaan. En daar gaat het David om, geliefden. Het gaat David om Christus, het Water des Levens! Het gaat David om die allerliefste Heiland en Verlosser, die Borg en Zaligmaker; o, hij wil wegsmelten in Hem, Die Zijn Leven borg zal zetten om daar dat volk van eeuwigheid uitverkoren, te zaligen. Och geliefden, David heeft dus echt geen lust in gewoon water, want gewoon water was er genoeg, maar David heeft genadelust. David heeft lust in het Water des Levens. En daarom heeft David ook niet aan één van zijn helden gevraagd om water te gaan halen. Want er is geen mens die je het leven bij God vandaan geven kan! Er is geen mens die je Christus geven kan! O, daar kun je alleen God om smeken en Die kun je alleen bij God vandaan ontvangen en daarom schreeuwt zijn ziel tot God en daarom smeekt zijn hart om dat Water des Levens, om Christus. Och geliefden, dan is het helder waarom dat er in onze tekst staat. David kreeg lust! Want die lust, die genadelust, die moet je krijgen bij God vandaan. Die lust, die moet je geschonken worden uit het eeuwige welbehagen des Vaders.

Ja, die lust moet God zelf in je ziel werken. En als de Heere die lust niet werkt geliefden, in uw en jouw en mijn ziel, dan zijn er heel andere lusten in ons hart te vinden. Namelijk, de lusten der zonden, want die hoeft je niet te krijgen, die heb je al! Ontelbare gekende lusten, en nog veel meer onbekende lusten. O, als de Heere die lust niet werkt met het Water des Levens, dan wordt onze mensenziel vervuld met gruwelijke lusten, met walgelijke lusten, met verschrikkelijke zondelusten! Want geliefden, wij mensen, wij hebben de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd. We hebben ons in de armen van de duivel geworpen! Ja, we hebben ons in een drievoudige dood geworpen: een geestelijke dood, een tijdelijke dood en een eeuwige dood. We zijn Gods beeld kwijt geraakt, geliefden. En we zijn op weg gegaan naar de eeuwige smarten van de hel, waar nimmer één druppeltje water nog ontvangen zal worden.

Ach, weet u, Eva kreeg in het Paradijs ook lust. Ze kreeg namelijk lust om te eten van die boom der kennis des goeds en des kwaads, omdat de duivel haar dat had ingefluisterd. En als Eva doorbreekt in die duivelse lust, dan grijpt ze de vrucht van die verboden boom, om in een schrikkelijke verwoesting neer te storten. En vervolgens, geliefden, vervolgens wordt ze opnieuw vervuld met een duivelse lust, namelijk om ook haar man te doen eten van die verboden vrucht. Want zonde hijgt naar zonde; zonde baart zonde; zonde begeert zonde en door die gruwelijke zondeval wil Eva niets liever dan haar man meeslepen naar de hel. En zo liggen die twee daar geliefden, verdoemd en verloren, en neergestort van de top van eer in eeuwige verwoesting. En in Adam is het ganse menselijke geslacht begrepen. U en jij en ik van nature. O, geliefden, in Adam is het ganse menselijke geslacht vanaf de prille ontvangenis verdoemelijk voor God. En een mens doet dan van nature ook niets anders dan God tergen met zijn woorden en met zijn gedachten, met zijn gevoelens en met zijn daden. Ja, geliefden, er leeft in ons mensen niets anders dan een lust des vleses en een lust der hel. En we maken ons dag na dag rijp voor onze eeuwige verdoemenis, in die buitenste duisternis. Maar geliefden, bent u daar al bevindelijk achter gebracht? Ach, u kunt dat misschien beamen en u kunt dat misschien geloven en u kunt dat met een historisch geloof onderschrijven, maar geliefden, dat is alles te kort, want u zult het bevindelijk en dus met uw hart moeten leren kennen. Een goddeloze! Een doodschuldige en een doenwaardige voor God te zijn. O, dan leert ge

ook in verdriet voor God uit te roepen: "Heere, kruisig toch die verschrikkelijke lusten! Heere, ken ze toch! Heere, verzoen ze toch en leer mij toch om die zonde en die goddeloosheden en die verdorvenheden achterwege te laten."

Ach geliefden, wat zou het groot zijn als u daarvan weten mag in uw leven. Want dat leren al Gods ware keurlingen kennen. Als ze in waarheid te maken krijgen met het wederbarende werk Gods, o dan gaat de Heere ze de spiegel van Gods wet voorhouden. En dan gaan ze bang worden voor zichzelf. Dan gaan ze benauwd worden om allerlei dingen te ondernemen, want dan weten ze dat er uit hen geen vrucht zal zijn in der eeuwigheid, waar de Heere blij mee is, Ja, dan leren ze de lust tot dit Water kennen en dus de lust tot Christus, die dierbare Zaligmaker, om uit Hem en door Hem God groot te maken. En zo komt dus openbaar, geliefden, dat de lust tot dit Water daar geboren wordt, waar een mens bevindelijk zondaar voor God wordt. En waar een mens in rouwklagen vanwege die zonden over de aarde gaat, ja waar de mens de ware droefheid over de zonden, en de droefheid tot God leert kennen. En waar die mens naar Johannes 16 vers 8 overtuigd wordt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Het is daarom ook niet zo verwonderlijk, geliefden, dat in onze tijd nog maar zo zelden de lust tot dit Water wordt gevonden. Want een mens wil niet meer horen van zonde en van schuld, van hel en van verdoemenis. En een godsdienstig mens helemaal niet! Want die draagt toch het teken van het verbond op zijn voorhoofd. Die is daardoor toch ingelijfd in het genadeverbond, die behoort daardoor toch bij het zaad van Abraham, die mag daardoor toch alle beloften aan Abraham gegeven toe-eigenen. En dan hoeft er toch niet meer gesproken te worden over Adam! Dan hoeft die zondeval toch niet meer genoemd te worden! En dan hoeft toch niet meer aangewezen te worden dat de mens op weg is naar de hel, want in dat verbond ligt de hemel open voor hen.

Maar geliefden, het oude volk wist dat zo goed: *Adam niet geleerd, is Christus niet begeerd*. Want het verlangen naar het Water des Levens komt slechts daar, waar een mensenkind in het effen recht des Heeren wordt geleid. En waar een mensenkind in het licht van de ware Godskennis de waarachtige zelfkennis opdoet. Want dan komt er ook het verlangen naar die waarachtige Christuskennis, om die bevindelijk te ontvangen. Ja, dat hunkeren naar het Water des Levens komt slechts daar waar een mens over die weg van Gods recht moet omkomen. En waar die mens op dat plekje gebracht wordt waar hij dat recht Gods moet gaan omhelzen en het moet zeggen: "Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig!" Ja geliefden, de ware dorst naar Christus komt slechts daar, waar het mensenhart volkomen verbrijzeld wordt onder de mokerslagen van Gods wet en waar een mensenkind zich naar Gods recht heeft leren kennen als een goddeloze, als een onrechtvaardige, een onheilige, een doodschuldige en een doenwaardige, voor wie geen andere toekomst meer mogelijk is dan het hellevuur. O, dan wordt daar gesmeekt: "Wie zal mij het water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is? Wie zal mij Christus schenken, dat waarachtige Water des Levens?"

Kent u dat plekje, geliefden? Bent u misschien nog op dat plekje? Is dat misschien de roep welke in uw bestaan gehoord wordt keer op keer? Och geliefden, dan moet u maar niet te snel *ja* knikken. Want weet u, er zijn mensen die denken zondekennis te hebben en die denken dat er verlangen in hun ziel is naar Christus, omdat ze eens knepen in het geweten hebben gekregen, onder een ernstige prediking omdat ze eens iets hebben gehoord van de donder van Gods wet en iets hebben gezien van de bliksemen van Gods toorn. En dat ze iets hebben gevoeld van de scherpste van dat tweesnijdend scherpe zwaard van Gods Woord. O wat hebben ze toen in hun bed

liggen woelen en liggen draaien. En wat hebben ze toen gesmeekt, "Heere, help me toch! Heere, red me toch! Heere, verlos me toch!" En toen kwamen ze er ineens achter dat dat roepen toch aangeeft, dat de Heere in hun leven is begonnen. Toen hebben ze maar de sluitrede gemaakt dat ze dus bij Gods volk behoren, want als de Heere in je leven begint, dan maakt Hij Zijn werk dus ook af! Maar geliefden, het mag dan groot zijn die dingen te hebben ervaren. Maar als dat alles is in uw leven, o hoort dan toch, want dan zal dit waar ge op steunt uw hand komen te doorboren. Immers, het is u dan toch om niets anders te doen geweest, dan om uw redding uit het hellevuur. En dan om uw toekomst in de hemel! Het ging u dan toch alleen maar om uw eigen zaligheid en uw eigen geluk! Maar nooit ging het u om God en nooit was het u te doen om de verheerlijking van Gods deugden en nooit had ge waarachtig dorst naar Christus, dat Water des Levens. En de Heere zal dan ook niets anders tegen u zeggen dan "Ik ken u niet, vanwaar ge zijt. Wijkt van Mij af, gij werker der ongerechtigheid."

David mag komen verwijzen, geliefden, naar de ervaring van al Gods kinderen. David mag ons vanavond aanwijzen dat de lust tot dit Water, de lust tot Christus, het verlangen om in Hem weg te smelten en om uit Hem en door Hem God groot te maken, door het ware werk des Heeren, wordt beleefd. O, geliefden, zie het dan toch na, want met een tekstje en een versje en een traantje zult u niet behouden worden. En God is vrij, o zeker. Het is vrije, soevereine genade! Maar geliefden, de Heere werkt de lust tot dit Water in de ziel van een iegelijk waarvan de naam geschreven staat in het Boek des Levens des Lams. En als de Heere dat komt uit te werken, dan gaat het altijd vanzelf. O dan gaat het altijd vanzelf! Dan hoeft de Heere maar te spreken en dan is het al zover. Kijk eens naar Saul, bij Damaskus. O daar klinkt het Woord des Heeren en daar ligt hij al! Het is gebeurd!

En uit mijn eigen leven kan ik u hetzelfde vertellen. O geliefden, als de Heere gaat beginnen, dan is er geen tegenstand meer mogelijk en dan gaat het werk des Heeren vanzelf. Dan vallen alle beletsels weg. Dan worden alle hindernissen opgeruimd en alle tegenwerpingen die verdwijnen als sneeuw voor de zon. Want de Heere heeft een gewillig volk op de dag van Zijn heirkraft. De Heere werkt altijd onwederstandelijk. Hij spreekt en het is er; Hij gebiedt en het staat er.

En geliefden, de Heere werkt ook altijd door de onmogelijkheid heen. Ja daar, waar een mens nooit water uit Bethlehems bornput zou kunnen krijgen. Daar, waar de weg ten eeuwige leven volkomen geblokkeerd lijkt. Daar, waar niets anders meer mogelijk is, dan verloren te gaan. Daar werkt de Heere het ontsluiten van de levensbron. Daar gaat de Heere erop aanwerken om een mensenkind over een weg van recht Christus te schenken. Ja, daar werkt de Heere die roep van onze tekst: *"Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?"*

O geliefden, daar willen mensenkinderen niets anders dan zich verliezen aan die alledierbaarste Zaligmaker, Die Zijn leven zal uitgieten aan dat vloekhout van Golgotha, Die neder zal dalen in de diepste put van de hel. Ja, Die alle brood en water zal missen om de grootste der zondaren te redden en te verlossen. O geliefden, als u denkt iets bij God vandaan ondervonden te hebben tot uw zaligheid, en u bent nog nooit gebracht op dat plekje der onmogelijkheid, en u hebt nog nooit beleefd dat u nooit meer zalig zou kunnen worden, dan moet u daar maar niets voor tellen, en niets voor rekenen. Dan moet u dat alles maar werpen voor de mollen en de vledermuizen. Want de Heere werkt altijd op de onmogelijkheid aan. Om het waar te kunnen maken wat de Heere Jezus zegt: *"Wat bij de mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God."*

Ja, de Heere, o geliefden luistert toch, de Heere schenkt het ware leven slechts achter de dood. En de Heere gaat een mens slechts door de hel van de hel verlossen. En een mens krijgt slechts de zaligheid geschonken door de rampzaligheid heen. Want de

mens moet verloren gaan met zichzelf, de dood in en de hel geopend zien, om Christus geschonken te krijgen van achter het recht. En dan weet ik het wel geliefden, vandaag en op vele plaatsen, veel te veel, heeft men de mond vol van genade voor recht. En dat omkomen onder en door het recht dat verwijst men naar de prullenbak. Want, zo zegt men, dat is bedacht door de mensen van het gezelschapsleven. Maar geliefden, het is naar de Schrift. Want de Heere zegt het Zelf, "*Sion zal door recht verlost worden en haar wederkerenden door gerechtigheid.*" De Heere zegt het Zelf, "De doden zullen de Stem horen des Zoons Gods en goddelozen zullen om niet gerechtvaardigd worden en vijanden zullen met God worden verzoend." Bent u dat al geworden? Och er schreef eens iemand aan mij, "Dominee, ik zou zo graag een vriend van God willen worden!" Toen heb ik teruggeschreven, "Vraag eerst maar of de Heere u een vijand wil maken." Want alleen vijanden worden met God verzoend. En als een mens in de beleving nooit die gruwelijke vijandschap in zijn hart tegen God heeft ontdekt, geliefden, dan is hij nooit op het plekje der onmogelijkheid terecht gekomen. En de Heere werkt alleen maar door de onmogelijkheid heen. O, ik weet het wel. Wij zien onszelf zo graag als vrome, ernstige vrienden van de waarheid! En wij willen altijd zo graag iets voor God neerleggen en iets bij God aanbrengen en laten opschrijven tot onze zaligheid. Ja komend uit het werkverbond willen we altijd ons behoud verdienen. Maar geliefden, wij werken op het leven aan, maar God werkt op de dood aan. En wij werken op de hemel aan, maar God werkt op de hel aan, want helwaardigen worden gezaligd en goddelozen worden opgeraapt van het vlakke des velds, waar ze vertreden liggen in hun geboortebloed en ten dode opgeschreven zijn. En dezulken zullen het horen uit de mond des Heeren: "Leef, ja leef!" Teneinde deelgenoot te worden van de zaligheid en het Water des Levens geschonken te krijgen om niet, om uit en door Christus God groot te maken. Och geliefden, zie het eens na in uw leven, hoe het met u is. En wees dan bedacht op uw arglistig hart. Want we zijn vaak zo slim dat we een soort derde weg bedenken.

O, als ik dan tegen iemand zeg, "Maar bent u nog onbekeerd?" Dan zegt die man, "Nou, nou, dominee, nee, nee, zo is het toch niet!" En als ik dan zeg, "Maar bent u dan bekeerd?" "Nee, nee, dat durf ik ook niet te zeggen!" Ja maar, hoe is het dan? Want het is van tweeën één, geliefden. Een tussenweg, een beetje bekeerd en een beetje onbekeerd en een beetje een kind van God en een beetje een kind van de wereld, dat kan niet. Het is van tweeën één. O, zie het toch na hoe het is en vergis u dan niet! Van nature zijt ge allen kinderen des satans. Van nature ligt ge verloren als een brandhout in het hellevuur. En door Gods genade en wederbarende kracht zult ge uit dat hellevuur gehaald moeten worden als een brandhout. O, zie toch na, of ge daar al van weet en of in waarheid die roep al geklonken heeft in uw leven, "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?"

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 73 en daarvan het 13e zangversje: "Wien heb ik nevens U omhoog, wat zou mijn hart, wat zou mijn oog op aarde nevens U toch lusten? Niets is er, waar ik in kan rusten." Het 13e zangversje van Psalm 73.

*Wien heb ik nevens U omhoog,
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.
Bezwijkt dan ooit in bitt're smart*

*Of bangen nood mijn vlees en hart,
 Zo zult Gij zijn voor mijn gemoed
 Mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed.*

Ten tweede: Het verkrijgen van dit water

Wanneer we dan nu met ons tweede aandachtspunt stilstaan bij het verkrijgen van dit Water, och geliefden, dan worden we door onze tekst verwezen naar Bethlehems bornput, die in de poort is. Weet u, in het oude oosten had je twee soorten putten. Je had een graafput en je had een bornput. Een graafput, dat is dus een put die door mensen wordt gegraven. Abraham en Izak hebben op hun reizen regelmatig putten gegraven. En men groef dan net zolang tot men bij het grondwater terechtkwam, om dan kinderen en dieren te laven uit die put. En dat water uit die put, dat kon best koel zijn, koud zijn zelfs. Maar dat was het maar een ogenblikje want dat water nam heel snel de temperatuur aan van de omgeving en dan was het niet meer te drinken. Je had ook bornputten. Dat waren putten die hoefde je niet te graven, want die waren er al. Die waren er al van de schepping en het water borrelde daarin op uit ongekende diepten. Het water van een bornput is altijd fris. Och geliefden, dan zien we twee putten. En dan zie ik naar zo'n graafput en een bornput, dat is mensenwerk. Een graafput, daar is een mens aan het werk gegaan. En zo zijn er heel wat mensen die een menselijke bekering hebben door menselijk graafwerk. En die een menselijke bevinding hebben door alles wat ze zelf gedaan hebben en meegemaakt. En die een menselijke goedkeuring hebben voor hun eigen menselijke graafwerk. Je zou deze mensen 'doe-het-zelf-christenen' kunnen noemen. Ze hebben alles zelf gedaan. We komen er in onze tijd zoveel tegen, geliefden, die hebben zichzelf bekeerd. Die hebben zelf Christus aangenomen. Die zijn tot geloof gekomen. Dat kun je toch vandaag aan de dag vernemen? Dan zegt iemand tegen je, "Maar bent u al bekeerd? Bent u al tot geloof gekomen?" Al die doe-het-zelf-mensen, die doen het allemaal zelf. Zogenaamde christenen. En je hoort het altijd aan hun manier van vertellen, want dan zeggen ze, "IK ben bekeerd! En IK ben tot geloof gekomen. En IK heb Jezus aangenomen. En IK ben zo aangenaam gesteld geweest onder de bediening van Gods Woord. En IK heb kortgeleden zo kostelijk mogen kerken!" Allemaal 'ik' en nog eens 'ik'. Allemaal graafputten! En geliefden, dat water uit die graafputten is dus in het begin heerlijk fris. Maar naar verloop van tijd neemt het de temperatuur van de omgeving aan en dan wordt het brak en lauw en dan kun je het alleen maar uitspuwen uit je mond want je wordt er misselijk van. En als je een glas water uit die graafput tegen het licht houdt, dan zie je hoe troebel het is en hoe onzuiver het is. En je proeft telkens weer het menselijke, het nagemaakte, het bijna-christen-zijn, het bijna-kind-van-God-zijn, het bijna-wederom-geboren-zijn en het bijna-bekeerd-zijn. Maar als je bijna wederom geboren bent, dan ben je niet wederom geboren, hoor geliefden! En als je bijna bekeerd bent, ben je dus niet bekeerd! En als je bijna een kind van God bent, ben je dus een dwaze maagd en dan ben je dus geen kind van God en dan mis je de olie des Geestes in de vaten. En de poorten van Gods Koninkrijk gaan slechts open voor waarachtig wederom geboren kinderen des Heeren, die over een weg van recht in Christus zijn ingelijfd. Ja, die Christus geschonken hebben gekregen van Israëls God en die door het bloed van Christus zijn gewassen van al hun vuile zonden en die in de dadelijkheid bekleed zijn met de gerechtigheid, de heiligheid en de heerlijkheid van Christus.

Och geliefden, laat toch eens nazien hoe het met u is! David, hij wil geen water uit een graafput, geliefden. Want David heeft in die graafput, in zichzelf, de dood gevonden.

David, o, hij was er zo bevindelijk achter gebracht, dat de mens vijandig doodgevalen is in een drievoudige dood en dat er van mensenwerk niets goeds te verwachten is. Daarom moet hij water hebben uit een bornput. Dan moet ik u gelijk waarschuwen, ach u weet het wel, ik behandel u eerlijk, nietwaar? Een graafput kan als twee druppels water lijken op een bornput. Want geliefden, daar is ook gemene genade. En door de gemene genade des Geestes kan een mensenkind als twee druppels water lijken op een echt kind des Heeren, maar het net niet zijn. Net niet. Denkt u eens aan Achitofel. O, David was in aangenaamheid met Achitofel sprekende en Achitofel verhangt zich. Denk eens aan Judas. Judas, die het Woord des Heeren zo zuiver heeft verkondigd. Judas, die zieken de handen heeft opgelegd en duivelen heeft uitgeworpen. Judas, hij verraadt zijn Meester en maakt een einde aan zijn leven. En geliefden, Simon de tovenaer en Demas, och geliefden, dan kunnen we daar en daar en daar wijzen, maar hoe is het dan hier vanbinnen bij ons? Och, dan moet ik denken aan een Thomas Shepard, die daar spreekt over de evangelische huichelaar die na vreselijke overtuigingen zover komt dat hij een soort verzoening smaakt, een soort verzoening. En hij zegt, "Zoekt de Jezus! Hij de mijne en ik de Zijne!" Maar geliefden, hij heeft nog nooit te maken gekregen met het recht van God. En hij heeft dat recht van God nog nooit moeten billijken en toevallen en omhelzen. O, zo één heeft dus nog nooit Christus in waarheid geschonken gekregen, want Christus wordt je alleen geschonken van achter het recht. En dus, nadat je in een punt des tijds van de vierschaar Gods verloren bent gegaan met jezelf.

O, David, hij vraagt om het levende Water van de levende God, uit die ware bornput van Bethlehem. En waarom nu uit Bethlehem? Ach geliefden, dat is toch de plaats waar Christus geboren zal worden? Dat is toch de plaats waar die lieve Zaligmaker het leven op aarde zal zien? Dat is toch de plaats waar die Messias, die alleraanbiddelijkste hemelse Brudegom het aardse lichaam zal aannemen? O, waar Hij, die blank is en rood en Die de banier draagt boven tienduizend, Zijn aardse leven zal beginnen. Om te volbrengen wat Hij beloofd heeft in de raad des vredes aan Zijn Vader. Bethlehem, dat is toch de plaats waar Hij gewonden in doeken ligt, in de kribbe? En waar Hij begint aan die weg van lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid, om goddelozen te zaligen uit genade om niet. David, hij wil het water uit die ene bornput en alle bornputten in het land doen verder voor David niet mee. Och geliefden, David wil dat water, dat leven uit Christus! En alle andere bronnen van zogenaamd leven tellen voor David niet mee.

En David gaat er nog iets meer bij zeggen, geliefden. Want hij spreekt over het water uit die bornput te Bethlehem, *die in de poort is*. Hoort u hoe David separeert? Elke keer weer iets aanwijst? Misschien hebt u gedacht, "Wel, in Bethlehem zijn wel meer bornputten!" "Nee", zegt David, "Het gaat maar om één bornput. Die bornput die in de poort is." En geliefden, in het oude oosten, was de poort de plaats waar de rechterstoelen staan en waar de rechter zetelt. David, hoort u het, David wil dus slechts water ontvangen in een weg van recht! Hij wil alleen dat water uit Bethlehems bornput die in de poort is! En dus is er maar één bornput waaruit het water geput mag worden. Waaruit het water geestelijk opborrelt uit de onbegrijpelijke diepten van het welbehagen Gods. Die bornput bedoelt David. Dat water, Christus, och geliefden, als wij Christus zaligmakend geschonken willen hebben, dan moeten we Hem dus bedelen bij God vandaan, achter het recht. Nergens anders vandaan, want het Water des Levens is alleen te vinden in de bornput te Bethlehem, die in de poort is. Elke andere weg is een leugenweg, geliefden! O, wat wil ik u dat met klem zeggen, wat de hedendaagse godsdienst er ook van maakt. Christus ontvang je alleen van achter het

recht over een weg van recht. O, dat we dat toch nooit zouden vergeten. En al spreekt men heden ten dage praktisch nergens meer over Gods recht en wordt er alleen maar gesproken over Gods liefde en over Gods barmhartigheid en over Gods genade en Gods ontferming; David weet het precies, geliefden, en David komt ons de weg te wijzen. Eén poort is er! In Bethlehem, waar die ene bron is en daaruit wil hij water. Och geliefden, dan is het noemen van een bornput te Bethlehem eigenlijk al de punt van een naald. Maar die punt van die naald is nog veel te breed want dan moet er nog veel verder separeren. Want het gaat om die ene bornput in Bethlehem, die in de poort is. Een menskind zal alles moeten verliezen en moeten sterven over een weg van recht om naar Gods gerechtigheid verloren te gaan. En pas dan, van achter het recht, wordt Christus, het Water des Levens, een mens geschonken. Eén bornput, die in de poort is. Eén Water, één Zaligmaker, één God de Vader, één God de Zoon en één God de Heilige Geest. Ook al probeert men in onze gruwelijke tijd alle godsdiensten gelijk te stellen. En dat Water kende David, o zeker! En naar dat Water, naar Christus, daar verlangt David. O geliefden, David sterft liever dan ander water te drinken. Och, hoe is het dan bij u? Is er bij u ook rechtsliefde te vinden, omdat u geen andere weg wilt bewandelen dan de weg van Gods recht? En is er bij u liefdesrecht, omdat u nimmer zalig zou willen worden dan in de verheerlijking van Gods recht, omdat het ook u alleen te doen is om dat Water, dat Leven, om Christus, uit de bornput welke te Bethlehem in de poort is? Maar geliefden, dat betekent tegelijk dat het voor ons onmogelijk zal zijn om aan dat water te komen. U moet het zich maar voorstellen; al zouden wij naar die poort gaan en al zouden wij bij die rechters komen, en wij zouden om dat water vragen, dan zouden we voor die rechters niet kunnen bestaan! Wij, als goddelozen, wij als verdorvenen, wij als verdoemden! O, geliefden, we zouden dat water nooit kunnen bekomen. En, in ons tekstgedeelte wordt ons nog iets getoond. Want, daar is dat rondzwervende Filistijnenleger. Daar zijn die vijanden van die kinderen Gods, in dat dal der reuzen. En daar staan wachtposten bij die poort! O, geliefden en die zullen dus allemaal verslagen moeten worden, wil je dat water uit die bornput die te Bethlehem in de poort is, kunnen bekomen. Merkt u het? Dan is het onmogelijk. O, al Gods volk komt er achter dat het onmogelijk is, dat het verloren is, dat het kwijt is. En, ze worden het daar nog mee eens ook, want ze leren Gods recht te omhelzen. Ze zeggen het, nooit zalig te willen worden ten koste van Gods recht en Gods deugden.

O geliefden, wat is het dan duidelijk dat dit water je gegeven moet worden en dat David daarom zegt "Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die in de poort is?" En toch ontvangt David dat water. Weet u hoe? Omdat daar drie helden zijn. Drie helden, die daar uittrekken om dat water te halen.

En geliefden, dat mogen we op een geestelijke wijze verstaan. O, vanwege de tijd moet ik kort zijn. Drie helden, geloof, hoop en liefde. En die drie helden, die worden door de meerdere David beschikbaar gesteld aan al die waarachtige keurlingen Gods. En die drie helden gaan uit, die drie helden van David. En ze verslaan al die Filistijnen en ze putten het water uit Bethlehems bornput. Geloof, hoop en liefde. Ach geliefden, het geloof ziet geen dood en vreest geen Filistijnen want er is geen hel en verdoemenis voor degenen die in Christus zijn! En wat de wereld overwint, dat is het geloof! Het waar zaligmakend geloof. Ja, dat geloof is Christus omhelzen en Gode verheerlijken en zielzaligend. Het geloof is het instrument waardoor de weldaden Christi worden toegepast.

En die tweede held, de hoop, och geliefden, dat is de hoop die hoop tegen hoop ophopen. En de psalmist zegt het, "Hoopt op den Heere, gij vromen; is Israël in nood,

er zal verlossing komen."

En de derde held, dat is de liefde. De liefde van God en de liefde tot God, als wederomstuitende daad Gods. En de liefde is sterker dan de dood en vele wateren zullen de liefde niet kunnen uitblussen.

En deze drie helden worden ter beschikking gesteld door die meerdere David. En daardoor mogen ze het beleven om over een weg van recht, van achter het recht, Christus geschonken te krijgen, het Water des Levens. Om uit en door Christus, God Drieënig te verheerlijken.

En ten derde: Een eindigen in God met dit water.

Ach geliefden, dan zal het ons niet verwonderen dat we met ons derde aandachtspunt bij David een eindigen in God met dit water zien. Want als David dit water krijgt aangereikt, dan gaat hij het als een plengoffer voor Gods heilig aangezicht uitgieten en dan gaat hij daardoor heenwijzen naar Christus, het Water des Levens, Die Zijn dierbaar bloed zal uitgieten tot verzoening van de zonden van Gods keurlingen. O, dan mag daar David wijzen op dat bloed des Nieuwen Testaments hetwelk vergoten wordt tot zaligheid van hen, waarvan de namen gekerfd staan in de handpalmen des Heeren. O, dan mag David in Christus eindigen. En dan mag David in God in Christus zijn zaligheid vinden. O geliefden, wat is dat groot; en wat zal die David zichzelf dan kwijt zijn in God, om God te verheerlijken en God te prijzen.

Och en dan ten laatste, wat zijn er toch een mensen voor wie hun bekering alles is! Voor wie hun zaligheid alles is! Voor wie hun bevindelijkheden alles zijn! Maar geliefden, de Psalm zegt het: "Die God is onze Zaligheid!" O, voor David is God in Christus zijn zaligheid.

Hoe is het dan bij u? Hoe is het dan bij jou? O onbekeerden onder ons, wat zijt ge altijd vervuld met dat water der zonde en wat leeft ge uzelf, o zeker, vroom en ingetogen en ernstig, uit in de zonden! En wat is het altijd maar weer ik en ik en nog eens ik, ook bij de godsdienst. Maar zie toch, onbekeerden, dat God weg zijt naar dat oord waar ge geen druppeltje water te drinken krijgt. Waar er zelfs geen tranen geschreid worden omdat die dan nog gebruikt zouden worden tot lessing van de dorst. En laat u vanavond toch nog ernstig waarschuwen. Het is nog genadetijd.

En bekommerden onder ons, o, wat hebt ge uzelf leren kennen in uw goddeloosheid, in uw verdorvenheid, in uw doenwaardigheid, in uw gruwelijk indrinken van de zonde en uitleven van uw vleselijke lusten. En wat weet ge het, verloren, kwijt, naar Gods recht zult ge niet voor God kunnen bestaan en aan dat Water des Levens zult ge niet kunnen komen, want dat is slechts te vinden in Bethlehems bornput die in de poort is. Maar geliefden, wat hebt ge als bekommerden toch ook zicht gekregen op die Zaligmaker. O wat hebt ge Hem mogen zien in Zijn dierbaarheid, in Zijn beminnelijkheid, in Zijn aanbiddelijkheid en gepastheid. En wat hunkert ge ernaar om in Hem verslonden te liggen, om uzelf kwijt te zijn aan Hem. O, bekommerden, vraag de Heere dan maar om door te komen trekken en om u te brengen op dat plekje waar het eeuwig voor u kwijt is, om daar te beleven dat Christus tussenbeide zal treden en het waar zal maken: "Ik voor u, daar ge anders de eeuwige dood had moeten sterven", om door Zijn bloed gereinigd te worden en met het fijn lijnwaad van Zijn verdiensten bekleed te worden.

En volk des Heeren, dat hebt ge mogen beleven. Niet uzelf aangepraat, niet gepakt,

niet zelf gedaan! O, ge hebt het gekregen bij God vandaan! Ge hebt het beleefd, ge kunt het plekje aanwijzen en ge kunt het vertellen. O, onbegrijpelijk, zo groot en zo kostelijk. Maar volk, wat zijn er vaak Filistijnen op de been. En wat maken ze het u vaak moeilijk. En wat zijn er van die binnenpraters die de buitenpraters gelijk geven. O, volk, vraag de Heere toch maar om uw water te brengen uit Bethlehems bornput die in de poort is; om Christus aan uw ziel bij vernieuwing toe te passen. Vraag de Heere maar om u eens te brengen in die binnenkamers. Want dan zult ge beleven wat het is, dat die Bruidegom Zijn linkerhand onder uw hoofd legt en met Zijn rechterhand u komt te omhelzen en dan zult ge de kussen Zijns monds gevoelen, ja, dan zult ge genoemd worden met de naam, die ge alleen zelf kunt zeggen en weten. O volk, zie er dan maar naar uit, om eens eeuwig God groot te maken, verlost van het lichaam der zonde! Nooit meer God verdacht houden! Nooit meer aan Zijn Woord twijfelen, maar eeuwig zingen van Gods goedertierenheden. O volk, verlang er maar naar. Zing er maar van. Spreek er maar over, tot eer van de Drie-enige God. Och schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt; nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Dankgebed.

Tot slot willen we dan met elkaar zingen uit de 42ste Psalm en daarvan het eerste zangversje. "‘t Hijgend hert der jacht ontkomen, schreeuwt niet sterker naar ‘t genot van de frisse waterstromen, dan mijn ziel verlangt naar God." En wat er verder volgt uit het eerste zangversje van Psalm 42.

*‘t Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar ‘t genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar den HEER';
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naad'ren voor Uw ogen,
In Uw Huis Uw naam verhogen?*

Gaat dan heen in vrede en ontvangt de zegen des Heeren.

Zegenbede

3^e preek

Kerkdienst vanuit de Ned. Herv. (Geref.) Evangelisatie te Lekkerker 29 maart 2007

Zingen wij ter opening van deze samenkomst uit Psalm 25 en daarvan het 2^e vers.

*HEER', ai, maak mij Uwe wegen,
Door Uw woord en Geest bekend;
Leer mij, hoe die zijn gelegen,
En waarheen G' Uw treden wendt,
Leid mij in Uw waarheid, leer
Ijv'rig mij Uw wet betrachten.
Want Gij zijt mijn heil, o HEER',
'k Blijf U al den dag verwachten.*

De schriftlezing voor dit avonduur is uit het heilig evangelie naar de beschrijving van Matthéüs het 27e hoofdstuk de verzen 33 tot en met 56.

Maar lezen wij vooraf de 12 artikelen van het algemeen, ongetwijfeld christelijk geloof.

1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onzen Heere;
3. Die ontvangen is van den Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dage wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtigen Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in den Heiligen Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

*Onze hulpe en onze verwachting zij voor dit avonduur in de Naam des Heeren
HEEREN, Die de hemel en de aarde geschapen heeft, Die trouwe houdt tot in der
eeuwigheid en Die nooit laten varen de werken Zijner handen.*

*Genade zij u en vrede, barmhartigheid en vertroosting, van God den Vader, die
zondaren zaligt; van God den Zoon, die het verlorene zoekt; en van God den Heilige
Geest, Die het verdorvene vernieuwd. Amen.*

Dan willen wij nu trachten om Gods heilig aangezicht te zoeken in een gemeenschappelijk gebed.

Heere, Almachtige, Eeuwige, Rechtvaardige, en heilige God, U hebt het ons vergund in Uw lankmoedigheid en taai geduld om hier op deze doordeweekse avond bijeen te zijn in dit bedehuis. U hebt het nog geschonken dat wij hier een plekje mogen vinden waar het woord bediend staat te worden. Heere, ach dan hebt U onze genadetijd nog niet beëindigd. U hebt ons nog niet gedaan naar hetgeen wij van nature verdiend hebben, Heere. Want dan had U ons met een mannelijke wegwerping moeten wegwerpen in het hellevuur. Wij kunnen voor U immers niet bestaan, Heere. Wij hebben alles bij U verzondigd en verbeurd het zijn niet alleen de dingen die wij doen, die zondige boosheid, maar wij zijn in zonde ontvangen en geboren, in alle boosheid. Heere, wat wij ook zoeken, er is niets goeds aan ons. Heere, U weet het, wij zijn er blind voor zolang Uw lieve Geest onze zielsogen niet komt openen voor onze zondigheid, onze oppervlakkigheid en gemakkelijheid en dat we het zelfs met de godsdienst nog een heel eind eens zijn. Dan kunnen wij ons daarmee zelfs nog bij Gods volk rekenen. Omdat wij blind zijn voor deze waarachtige geestelijke zaken.

Daarom is onze bede tot U, o wil toch in ons midden zijn, deze avond. Wilt U ons toch vergunnen dat onze zielsogen geopend mochten worden voor het eerst of bij vernieuwing. Wilt U ons toch schenken, Heere, dat wij een blik naar binnen krijgen en dat wij daar gaan ontdekken dat wij een onooglijke bron van ongerechtigheden in ons omdragen. Ja, wil het bewerken, Heere, dat wij van ons vroom bekleed worden beroofd. Wij proberen gewassen te worden met salpeter, om onze vuile, zwarte Moormanshuid schoon te krijgen; maar dat wij er achter mogen komen dat het niet helpt. Heere, dat wij een walg aan onszelf krijgen; onszelf leren verfoeien in stof en as en dat er in onze ziel een roepen en bidden geboren mogen worden om dat bloed van die lieve Zaligmaker, dat daar gevloeid heeft van dat kruis van Golgotha. O Heere, wil ons toch leiden op die weg van recht. Maar Heere, wat zijn wij een vijand daarvan. Door onze zondeval zijn wij recht hebbende mensen geworden en menen wij bij U te kunnen aankloppen; en in onze vroomheid en ernst bij U te mogen vragen, de hemel binnen te mogen gaan. Och Heere, dat U ons toch in waarheid kwam te brengen waar wij onszelf hebben gebracht, dat wij gaan zien, niet anders te zijn dan een helwaardige, een doodschuldige en een doemwaardige; die niet anders verdiend hebben dan om te komen en te branden in dat vuur wat nimmer gedoofd zal worden. Heere, dat er door Uw werk een hunkering geboren mogen worden om daar geen grond van te maken. Och Heere, wil daartoe nog in ons midden zijn.

O lieve Geest, wil de rijen toch nog doorgaan. U ziet ons hier zitten en U weet vanwaar wij gekomen zijn. U kent ook eventueel de verwachtingen. Ja, misschien zijn er helemaal geen verwachting en zitten wij hier, zoals wij hier altijd zitten. Heere, wij zijn een open boek voor U. Wilt U nog genade komen te verheerlijken in ons midden. O, Heere, wil toch Uw koninkrijk vanavond toch komen uitbreiden. Wilt U nog pijlen afschieten uit Uw Goddelijke boog en wil toch geven, Heere, dat er zo'n vijand van vrije genade werd geraakt tussen de gesp en tussen het pantsier. Die moet uitroepen: 'draag mij uit de legerplaats want ik ben dodelijk gewond'. Heere, wat zou het groot zijn.

Maar ook, als er nog van die bekommerden onder ons zijn, mensen die nergens meer bij horen, die gebogen gaan onder hun schuld die gaan ervaren steeds dieper en steeds meer alleen maar verloren te kunnen gaan naar Uw recht; ach Heere, kom nog eens door te trekken, opdat ze in waarheid leerden omkomen met zichzelf, en in Christus' armen gevonden mogen worden.

Ook Uw kinderen, Heere, o zou U ze willen troosten in hen aanvechtingen, in hun strijd, in alle duisternis en alle gemis wat er zo vaak is. Heere, och, kom nog eens over. Wil deze avond nog in ons midden zijn. En Heere, wil het leven in hun ziel nog eens vernieuwen: 'och Heere, mag ik toch Uw kind worden'.

En dan weet U het ook Heere, dat er onder ons zijn die met ziekten te maken hebben, die een zwak lichaam omdragen, die in smart en rouw en in eenzaamheid over de wereld gaan. Ja Heere, U weet het dat er zijn die in psychische nood verkeren. O Heere, de zonde heeft zo'n heel leger aan smarten en verdriet met zich meegebracht. Och, dat wij het zouden zien, Heere, want we zijn vaak zo brutaal dat we gaan wijzen naar U en U de schuld van alles gaan geven. Maar Heere, we zullen ervoor naar ons eigen hart moeten kijken; want het is onze eigen schuld. En het is een wonder, dat wij hier nog kunnen zijn, dat we hier nog mogen zitten en staan. Het is een wonder als we het nog kunnen beluisteren. O Heere, dat zal niet genoeg zijn te luisteren met onze natuurlijke oren, o, schenk ons een opmerkzaam hart, Heere, om in waarheid voor U vernederd te worden. Niet alleen verbroken te worden, Heere, al zou dat al groot zijn, maar verbrijzeld te worden. Want er zal niets van ons over kunnen blijven wil alles opgelost worden in Christus, Uw lieve Zoon. Heere, wilt U het nog werken.

Wil ook zijn, Heere, met het bestuur van deze Evangelisatie, in hun onderscheiden taken. Wilt U ze daartoe nog wijsheid, liefde en lust, en bovenal bekwaamheid bij U vandaan schenken. Ook degenen die een taak hebben in het kosterwerk en orgelspel; en ook de andere taken, Heere. Mocht het alles toch zijn tot de eer van Uw Naam. Dat mensen daarachter maar weg mogen vallen en met de dienstknechten mogen leren kennen, om alleen op U te wijzen en op U te zien. Heere, wil dan ook zijn met het kerkelijke leven in onze tijd. Wij moeten het belijden Heere, de waarheid struikelt schier op alle straten. O Heere, wat gaat de leugen toch rond, ontelbaren worden bedrogen in onze tijd. Heere, kon het zijn wil nog helpen in het luisteren. Ook in het spreken van de kansel. Wil ons toch bedauwen met Uw lieve Geest dat de waarheid mag rijden, voorspoedig mag rijden op Uw woord. Dat we het mogen beleven dat U, o lieve Geest, nederdaalt in ons midden, in onze harten. Heere, o, wil het nog werken.

Wil ook wonen in ons land, wat steeds verder wegzakt en zich uitleeft in zonden en goddeloosheid. Dat er nog een volk mag vergaderen tot Uw eer. Heere, wil U dan ook de satan schelden, want hij is mede opgekomen. O, al ligt het verscholen, Heere, hij weet het te vinden en hij is erbij, daar waar Uw woord uitgaat. O, daar is hij bezig met het stoken en onrustig maken met allerlei dingen in het hart en in de gedachten te werpen, opdat dat woord gestuit zou worden in Zijn loop. Wilt U het geven, Heere, dat dát woord onwederstandelijk werken mag; dat dát woord mag uitwerken wat de eer van U bedoelt.

Heere, zo hebben wij veel te vragen, persoonlijk ook ambtelijk. Heere, ach wil het vervullen dat het onze weg mag vallen, om niemand anders te zien, dan U, lieve Heiland, een gekruisigde Zaligmaker, een opgestane Levensvorst, alleen. Tot eer van U en tot de zaligheid onzer zielen. Wij smeken het U, uit genade, in Jezus Naam, in de vergeving onzer zonden. Amen.

Wij willen met elkaar zingen uit de 22e Psalm en daarvan het 7e en 8e zangversje.

*7 Zij rukken aan, met opgesperden mond,
Gelijk een leeuw, al brullend in het rond.*

*Ik vloeï daarheen als waat'ren op den grond,
 Die zich verspreiden.
 Mijn beend'ren zijn in mij vaneen gescheiden,
 O dood'lijk uur, !
 Mijn hart is week, en smelt in d' ingewanden,
 Als was voor 't vuur.
 8 Mijn kracht is, als een scherf, van sap beroofd.
 Mijn tong kleeft in mijn mond, door dorst gekloofd.
 Gij zult eerlang mij, door den dood, het hoofd
 In 't stof doen bukken.
 Want van rondom zie 'k honden samenrukken;
 Een muiltgespan ,
 Mijn handen en mijn voeten doen doorboren,
 Zo fel het kan.*

Geliefden.

Met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen wij uw aandacht bepalen bij het gedeelte wat wij samen uit Gods Woord hebben gelezen en wat u vindt in Mattheüs 27. Onze tekst daaruit is het 51e vers, het eerste gedeelte. Wij noemden u Mattheüs 27 vers 51a; waar wij Gods woord en onze tekst als volgt lezen:

En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden.

Als onze aandachtspunten noem ik u:

1. Allereerst, het voorhangsel aangewezen.
2. Ten tweede, het voorhangsel gescheurd.
3. En ten derde het voorhangsel door God gescheurd.

De Heere Jezus wordt naar Golgótha gebracht en Hij wordt daar gekruisigd. Zijn klederen worden onder hen verdeeld door loting; door het lot te werpen. En de voorbijgangers bespotten Hem en lasteren Hem. Ja, geliefden, wij lezen dat zelfs de ouderlingen, de Farizeeën, de Schriftgeleerden en de overpriesters als een muiltgespan Hem hebben opgezocht en als wolven naar Hem zijn toegekomen, om daar hun gif en hun vijandschap over Hem heen uit te spuwen. En om daardoor te trachten de Heere Jezus zo diep mogelijk te vernederen. En alsof dat alles nog niet genoeg is, geliefden, de moordenaars, die aan de linker- en aan de rechterzijde van de Heere Jezus hangen, doen mee in de spottende taal. Zij doen mee! Och geliefden, wat een lijden, want een verdriet, wat een smart.

En dan, dan wordt het donker vanaf de zesde ure, twaalf uur in de middag. O, dan komt daar een dikke duisternis over de aarde, alsof de vorst der duisternis, de satan, al bezit neemt van de aarde; tot de negende ure toe. En dan blijkt vervolgens dat het lijden van de Heere Jezus nog niet genoeg is. Het zal nog dieper moeten gaan, geliefden. Want de Heere Jezus zal in de weg van het plaatsvervangend en schuldbetalend lijden en sterven ook verlaten moeten worden van God, in het uitroepen in Zijn smart: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Om neder te dalen in de diepte der hel; van God verlaten! Ten einde borgtochtelijk alles te dragen, aldus te verdragen, alles te doordragen en alles weg te dragen voor die keurlingen Gods, die Hem van God de Vader gegeven zijn, wat zij in hun gruwelijke zondeval hebben verdiend. Opdat hij dezulken als Middelaar der verwerving en als

Middelaar der toepassing zou kunnen trekken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. En Hij dezulken door genade zou kunnen reinigen van al hun vuile zonden en zou kunnen bekleden met het fijn lijnwaad van Zijn weldaden en een plaats zal kunnen geven onder dat volk wat eeuwig, de drie-enige God zal grootmaken. O geliefden, de beker van de gramschap Gods bestemd voor die uitverkorenen Gods, wordt door de Heere Jezus leeggedronken tot de laatste druppel. Opdat Hij in der waarheid zal kunnen uitroepen: *het is volbracht!* En opdat Hij de schapen van de Goede Herder zou kunnen brengen in de hemelse schaapskooi, om daar eeuwig de Heere te verheerlijken.

En als dan de Zoon van God aan het vloekhout de geest heeft en het leven aflegt in de handen van de Vader, och geliefden, dan gaat God van de hemel spreken om de geheel enige betekenis van dat gebeuren daar op Golgotha duidelijk te maken. En om te verklaren dat Hij in Zijn Zoon Zichzelf heeft voorzien van een Lam ten brandoffer. En dat het leven en het sterven van de Heere Jezus geen mislukking is, maar dat Hij het Paaslam is waarnaar de schaduwdienst aan Israël heeft verwezen. Ja, de Heere Zelf gaat dan aantonen geliefden, dat door de kruisdood van de Heere Jezus over een weg van de verheerlijking van recht en gerechtigheid een pad is gebaad tot de liefelijke gemeenschap met de levende God. En dat doet God, o luister goed, geliefden, dat doet God in de tempel te Jeruzalem. Dat doet God in het heiligdom van de stad des vredes en de stad Davids.

Daarom, laat de Heilige Geest Matthéüs in de eerste woorden van onze tekst neerschrijven: *en zie!* Waardoor Matthéüs hiervoor de aandacht vraagt en waardoor Matthéüs daarnaar gaat verwijzen.

Want geliefden, hetgeen de Heere ons in onze tekst te verkondigen heeft, heeft een kostelijke, verrassende betekenis. Daar ligt een Goddelijke vertroosting in voor buitenstaande mensen, tot den dode opgeschreven Adamskinderen, voor vijanden Gods en vijanden van vrije genade, voor een helwaardig schepsel.

Nu heeft een mens van natuur alleen maar aandacht voor het zienlijke, voor het zichtbare, voor het tastbare, waardoor hij wordt meegesleurd in de stroomversnelling van deze tijd. Maar geliefden, dat aardse en dat zienlijke, dat is aan de ijdelheid onderworpen. En als u, als jij, als wij niets anders hebben, dan dat tijdelijke, dan dat aardse, o dan zullen wij er achterkomen, dat ons dat niet wezenlijk helpt bij God, en dat wij onze ogen eens zullen opslaan in de smarten van de hel, om te ervaren dat er geen weg terug meer is. En dat het bij de Heere geldt: *in de plaats waar de boom valt, daar zal hij wezen; hetzij naar het zuiden, hetzij naar het noorden.* Daarom geliefden, daarom vraagt Matthéüs, als hij zegt: *en zie*, geen aandacht voor die tijdelijke en aardse zaken, maar voor hetgeen de eeuwigheid betreft en voor hetgeen gekend moet worden door u, en door jou, en door mij. Om de eeuwige verlorenheid te ontgaan en de eeuwige zaligheid te mogen binnengaan, in de verheerlijking van Gods Naam en Gods deugden.

Daarom is het zo de moeite waard, geliefden, om aandacht te hebben en om te luisteren en om te kijken, waarheen Matthéüs nu gaat wijzen, als hij zegt: *en zie!* Nu zal een mens de meeste tijd slechts aandacht geven aan hetgeen hijzelf heeft gedaan en wat hijzelf presteert. Dat wil een mens goedgekeurd krijgen, daar wil een mens een stempel op ontvangen. Dat wil hij bewonderd hebben. Ja, geliefden, een mens wil door zijn eigen vroomheid en zijn eigen godsdienstigheid en zijn eigen kerkelijke ijver bij Gods volk gezet worden. O, als hij komt bij de Rechter van hemel en aarde, zou hij zeggen: *en zie*; en daarmee wijzen op alles wat hij hier in dit aardse leven heeft gedaan, hetzij ambtelijk, hetzij in het besturen van een Evangelisatie, hetzij als koster of als organist, of noemt u het maar op, wat hij als trouwe kerkganger, of als trouwe

kerkgangster gedaan heeft. Dan zegt die mens als het ware tegen God: *en zie; kijkt U maar eens naar mijn leven*. Om zichzelf daardoor de bruiloftzaal van de hemelse Koning te zien binnengaan en eeuwig gelukkig te zijn.

Maar geliefden als u niet meer hebt dan uw eigen prestaties, dan zal die Rechter van hemel en aarde tegen u zeggen: *gaat weg van Mij. Gaat weg van Mij, gij vervloekte in het eeuwige vuur wat de duivel en zijn engelen bereid is!* Om uw ogen op te slaan in de hel. Want als mensen u overnemen, als mensen u meenemen, en als u met uzelf ingenomen bent, terwijl God alles van u zal afnemen; en als u dan daar staat voor Hem, Die een verterend Vuur is en een eeuwige Gloed, o geliefden, dan is het voor u kwijt! Dan is het eeuwig kwijt. Och, laat u daarom vanavond toch bepalen bij hetgeen Matthéüs komt aan te wijzen, als hij zegt: *en zie!* Want geliefden, dan vraagt Matthéüs slechts aandacht voor dat eenzijdige, soevereine werk van God, omdat alleen in dat werk de mogelijkheid van zaligworden ligt voor een Adamskind, dat nooit meer zaligworden kan; voor een mensenkind waar geen doen meer aan is, voor wie het buiten hoop is en die het beleefd heeft:

Ik schatte mij geheel verloren,

Ik mocht van geen vertroosting horen.

Maar bij dat Godswerk waar Matthéüs naar toewijst, bij dat Godswerk moet een mens bepaald worden, geliefden. Daar moet een mens krachtdadig kennis aan krijgen. Ja, daar moet een mens bevindelijk iets van gaan leren verstaan. Dat betekent, nadrukkelijk geliefden, dat u wel over deze zaken kunt gaan praten, dat u er over kunt redeneren en dat u wel ingewikkelde beschouwingen over deze zaken kunt gaan houden maar dat u daarmee een vreemdeling blijft van dat eenzijdig en alzijdige Godswerk; want daar gaat het altijd over bevindelijke kennis. Daar gaat het om hartenkennis, daar gaat het om kennis der ziel. En dan moeten wij het zeggen, geliefden, in onze tijd als er kennis is bij mensen is het meestentijds verstandskennis, en verstandsgeloof. Misschien ook wel bij u, misschien ook wel bij jou. Want als Matthéüs gaat wijzen: *en zie*, gaat het om waarachtige kennis der ziel, gewerkt door de Heilige Geest. Wel geliefden, dan vraagt u zich misschien af, wat gaat Matthéüs dan aanwijzen, als hij zegt: *en zie?* O, als hij zegt *en zie*, dan gaat hij wijzen, - als wij die vinger van Matthéüs gaan volgen geliefden, - op het voorhangsel in de tempel.

Dus komen wij bij onze eerste aandachtspunt: *het voorhangsel aangewezen*.

Nu vraagt u zich misschien af, welk voorhangsel hiermee bedoeld wordt? Want er zijn inderdaad twee voorhangsels. Een voor het Heilige en een ander voor het Heilige der Heiligen. Wel geliefden, Matthéüs zegt: *en zie*. Daarmee wijst hij op het voorhangsel wat hangt voor het Heilige der Heiligen. En van dat voorhangsel - en daarom gaat Matthéüs ernaar wijzen - gaat een zeer ernstige prediking uit. Want geliefden, dat voorhangsel dat verkondigt ons een onoverbrugbare kloof tussen de levende God en de mens. Dat voorhangsel komt aan te wijzen dat er geen gemeenschap kan bestaan tussen de heilige onkreukbare God, de Schepper van hemel en aarde en de gevallen onheilige, onrechtvaardige, goddeloze mens, die zijn Schepper de rug en de nek heeft toegekeerd en die zich voorgenomen heeft om de Heere nooit meer te dienen, nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. Het voorhangsel waarnaar Matthéüs komt te wijzen als hij zegt: *en zie*, o geliefden dat wil onze aandacht vanavond bepalen bij het feit dat wij allen van nature verbondsbrekers zijn. En dat wij die God, Die ons naar Zijn beeld heeft geschapen en die een verbond met ons heeft gesloten, dat wij Hem op het hart hebben getrapt door dat verbond te breken, door ons in de armen van de satan te werpen; en door als beelddragers van de duivel door het leven te gaan.

Want geliefden, achter dat voorhangsel daar woonde de Heere op een bijzondere

wijze. En die plaats wordt voor de mens afgesloten door dat voorhangsel. Slechts één keer per jaar mocht de hogepriester het voorhangsel iets opzij schuiven om daar het Heilige der Heiligen binnen te gaan. Maar geliefden, dan had hij het bloed der verzoening bij zich. En dan mocht hij daar van dat bloed iets sprenkelen op het verzoendeksel. En zonder dat verzoeningsbloed was de toegang tot het Heilige der Heiligen afgesloten. En de mens die zich wederrechtelijk de toegang tot het Heilige der Heiligen zou verschaffen, was een kind des doods.

Maar geliefden, kijkt u nog eens met mij mee, als Matthéüs daar zegt: *en zie*, wijzend op dat voorhangsel, dan komt u er achter dat daar Cherubgestalten zijn opgeweven. Die Cherubgestalten herinneren aan de gruwelijke zondeval van ons mensen. Die Cherubgestalten bepalen u bij de uitdrijving van ons mensen uit het paradijs. Want deze Cherubs werden met een vlamig lemmer van het zwaard gesteld om de toegang tot de Boom des levens te bewaken. Ja geliefden, de afbeelding van die Cherubs op dat voorhangsel, daarin komt zo duidelijk naar voren waar wij mensen, vandaan gekomen zijn, maar ook waar wij terechtgekomen zijn door onze hemeltergende zondeval. O, wij hebben ons buiten de gemeenschap met de levende God gezondigd en wij hebben onszelf daar gebracht, waar wij overgeleverd zijn aan de winden, de stormen en de orkanen van Gods gramschap en Gods toorn. Ja geliefden, dat voorhangsel komt ons te verkondigen, - Mattheüs die wijst er vanavond op, - dat er een kloof ligt tussen God en de zondaar. En dat de rechtvaardige God, Die niet van Zijn recht af kan, de mens zal verwijzen naar de eeuwige smarten van de hel. Ja geliefden, als daar vanavond door het woord Gods het voorhangsel aangewezen wordt, dan wordt daar gewezen op onze verdorvenheid, op onze verdoemelijkheid, op onze onwaardigheid. Daar worden wij vanavond met onze neus op gedrukt dat wij niet voor God kunnen verschijnen en dat de weg tot de Heere is afgesloten en dat de Heere ons zal moeten doden als wij daar binnen willen gaan.

Maar nog dieper geliefden, dat voorhangsel komt ons ook te vertellen dat wij aan het einde van ons aardse leven het oordeel kunnen verwachten. En dat oordeel Gods zal niet dan vreselijk zijn.

Want wij zullen daar komen, o onthoudt het toch goed geliefden, wij zullen daar komen waar de worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust, om eeuwig te sterven zonder te sterven. Als Matthéüs zegt: *en zie*, o geliefden dan hoop ik zo dat u het met uw geestelijke zielsogen gaan mag zien, dat daar uw gruwelijkheid en uw walgelijkheid wordt blootgelegd. Bent u daar dan wel eens echt achter gebracht door het ontdekkende en door het ontgrondende werk van de Heilige Geest? Hebt u al eens werkelijk voor dat voorhangsel gestaan? Hebt u wel eens in waarheid die cherubs gezien met hun vlijmscherpe zwaarden? Dat u de schuldbrief hebt overhandigd gekregen van de hemelse Schuldheer om er achter te komen dat u geen kwadrantpenning van die schuld betalen kunt? Hebt u het al gevoeld vanbinnen, dat de weg tot de Boom des levens voor u is afgesloten? En geliefden, heeft u dat al in een heilzame wanhoop gebracht, uitroepende: *o God, zijt mij zondaar genadig?* O geliefden, vraag het u toch af. Want wij kunnen het met elkaar wel bespreken dat het voorhangsel er hangt, en wij kunnen dan wel met de mond belijden dat wij een zondaar zijn, dat wij schuldig staan aan al Gods geboden, maar als we daarna rustig verder leven, dan zal ons dat nergens brengen dan in de hel. En als dan de kuil gegraven wordt voor ons, o geliefden, - wie weet hoe spoedig dat zal zijn, - dan zullen wij er achter komen, dat wij alles missen. Want het uitspreken van deze belijdenis is wel groot, maar de beleving wordt gemist, geliefden. En de beleving kan niet gemist worden!

Oh, wanneer u alleen maar zegt: *ik ben een zondaar*, en wanneer u meent daardoor

een zondaar voor God geworden te zijn, dan hebt u het mis. Dan bedriegt u zichzelf en dan slaapt u verder in het opperste van de mast, om straks weggeworpen te worden door de Heere, in dat oord van eeuwige smart. Want geliefden, o het gaat om de persoonlijke beleving van de zondekennis. En de Heere, Hij ziet slechts naar waarheid in het binnenste. En u kunt God toch niet bedriegen, geliefden. Ach, u kunt mensen bedriegen en dan kunt u vroom praten en doen alsof; maar God nooit, want God is de Kenner der harten en de Proever der nieren. Hij kijkt dwars door u heen. Hij ziet al uw gevoelens, Hij ziet al uw gedachten, Hij ziet al uw vleselijke begeerten. Hij weet ook precies, geliefden, wat er nu door u heengaat, waar u mee bezig bent. Wij kunnen niets zo diep wegstoppen voor de Heere, of Hij komt erachter. Hij verstaat van verre onze gedachten.

Ach geliefden, ga het dan eens onderzoeken hoe het bij u is. Of u nu in waarheid kennis hebt, een bevindelijke zondekennis, of u ware bevindelijke kennis hebt aan Christus. Want geliefden, alleen als er ware zondekennis is, in het licht van de ware Godskennis, kan een mens Christus leren benodigen en kan er ware Christuskennis zijn. Want alleen dan leert een mens roepen en bedelen om die hemelse Zaligmaker. En alleen dan wil die mens niets liever dan in de armen van die hemelse Bruidegom wegsmelten om Hem te beminnen en om God Drie enig groot te maken. Daarom is het eerste werk der waarachtige bekering in een mens, ook nooit iets anders dan dat Johannes 16 vers 8 komt te schrijven: *Die zal hen overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel*. O, dan gaat zo'n mens zijn zonde opgebonden krijgen in een weg van recht. Dan gaat de mens de gerechtigheid Gods toevallen en het recht Gods billijken en omhelzen. En dan gaat zo'n mens het oordeel Gods, het verdoemende en wraakoefenende oordeel met volle toestemming ondergaan om het uit te roepen: *verloren, verloren, voor eeuwig verloren*. Nooit meer zalig te willen worden ten koste van Gods deugden.

En geliefden, de ganse Kerk hoor, die zal het meemaken alles kwijt te raken en door alle zelf gelegde grondjes van vroomheid en ernstigheid heen te zakken. Die zal het beleven over een weg van recht in de vierschaar Gods terecht te komen, voor die Rechter van hemel en aarde te verschijnen en om het ze zeggen: *Heere, Uw doen is rein, Uw vonnis is gans rechtvaardig*. Juist om dán en dáár Christus geschonken te krijgen vanachter het recht, door Zijn dierbaar bloed te worden gereinigd, bekleed te worden met Zijn gerechtigheid en heiligheid. En vrijgesproken te worden door die Rechter. Want geliefden, de Rechter spreekt vrij. Om dan uit de mond van die Rechter te vernemen: *verlos hem, dat hij een het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden*. Dus, in Christus een nieuw schepsel te zijn. En nergens anders meer naar te verlangen dan naar de volmaakte verheerlijking van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. En weet u geliefden, - o, wat is er in onze tijd toch veel verwarring daarover - dat ware volk mag het ook gaan beleven dat de Griffier van de hemelse Rechtbank, de Heilige Geest, dat vonnis van die hemelse Rechter komt te bezegelen aan de ziel. En dat dat volk, als het geloof in de oefening is, nooit meer hoeft te twijfelen aan de waarheid van het wederbarende werk Gods.

Weet u daar dan van, geliefden? Tegenwoordig hebben wij daar zulke sluwe oplossingen voor, geliefden. U leest dat op zoveel bladzijden van stichtelijke lectuur, en dan zegt men: *ja, maar niet iedereen wordt verder geleid. De een mag dit meemaken en de ander dat*. Zou het waar zijn, geliefden? Zou de Heere zo werken? Och, al gaat natuurlijk het werk Gods in diepte wel een verschil aangeven, maar de weg is altijd hetzelfde. O, vraag daarom uzelf toch af of u in waarheid die weg van Gods recht hebt leren bewandelen. Of u er van weet in die vierschaar Gods

veroordeeld te worden en verloren te zijn gegaan, maar ook vrijgesproken door die Rechter omwille van de verdiensten van Christus alleen. En of u het kent, dat die Heilige Geest Zijn zegel komt te drukken op het werk des Vaders op de verdienste van de Zoon.

Maar geliefden, wat is de godsdienst? Hij is een vijand van deze weg van Gods recht. O, daar brult en daar briest de godsdienst tegen. De godsdienst grijpt alles aan, wat is beleefd, wat is gevoeld en wat is ervaren, als grondjes voor de eeuwigheid. Ik hoor vele mensen tegenwoordig zeggen: *wie weet, hoeveel dat er voor Gods troon zijn om de Heere groot te maken, die dat alles niet hebben beleefd?* O geliefden, als dat waar zou zijn, dan kunt u de Bijbel wel dicht doen. Dan is Goede Vrijdag helemaal niet nodig geweest. Maar als een mens gezaligd kan worden door wat indrukken, door wat gevoelens, door wat algemene genade door wat vreze en angst en wat nabijkomend werk, o dan openbaart zo'n mens, die dat zegt en die dat beweert, alleen maar dat hij er niets van weet. En dat hij nooit heeft geleerd om een goddeloos mens te worden.

Geliefden, Christus, och Hij is gekomen om goddelozen uit genade te rechtvaardigen; om verlorenen op te rapen; om mensen die naar Gods recht alleen maar verdoemd moeten worden te bekleden met Zijn gerechtigheid. Ach geliefden, laat u waarschuwen. Want mensen van de godsdienst - en wat zou het erg zijn als u ook daarbij gerekend zou moeten worden - die komen daar in de woestijn van de God verlatenheid; waar alle luchtspiegelingen ophouden en verdwenen zijn, waar zo een de tong zal kauwen van smart. Moet u eens kijken naar die vrouw van Lot. Ach geliefden, wij weten dat wel, de kinderen onder ons ook, ze is gebracht op de weg naar Zoar, op de weg der zaligheid. Het leek alles in orde te komen voor haar, maar ze is nooit in Zoar, ze is nooit op de plaats der zaligheid aangekomen. Want zij is een zoutpilaar geworden.

Dan moet u eens kijken naar Judas. O geliefden, dat grijpt een mens zo aan. Judas kende de Heere Jezus ook, dat hij Hem in het donkere van de hof kon aanwijzen. En als Judas de Heere Jezus een kus geeft, dan is hij zo dicht bij het bloed van de Heere Jezus, want de Heere Jezus had daar in de hof over de kropen als een worm en geen Man, en het bloed was Hem uitgedrukt, als grote druppelen zweet op de aarde gevallen, en die sporen van dat bloed waren nog op het aangezicht van de Heere Jezus, toen Judas Hem kuste. O, geliefden, zo dicht bij het bloed van Christus en nochtans te kort.

Als het daarom zo nauw luistert en zo scherp luistert, dan dient u uzelf wel te onderzoeken hoe of het met u is. Want als ge met wat gevoeligheden, met wat indrukken zalig zoudt willen worden, dus buiten bloed en buiten Christus, buiten het Offer van die van God geschonken Borg, Middelaar en Hogepriester, o, dan moet ge er maar op rekenen dat het voor u kwijt is. Daarmee de eeuwige vreugde tegemoet te kunnen reizen, zal op een teleurstelling uitlopen. En geliefden, als u meent zalig te worden omdat ge uw levenlang onder de waarheid hebt verkeerd, omdat ge de waarheid zijt toegefallen, omdat ge de waarheid hebt onderschreven en omdat ge niets van de waarheid hebt willen afdoen, o dat zal niet opgaan. En de Heere, Hij zal tegen u zeggen: *Ik ken u niet vanwaar gij zijt; gaat weg van Mij, gij werker der ongerechtigheid.* Want dan hebt u nooit het voorhangsel aangewezen gekregen, hoe als het duidelijk bewijs dat ge door eigen schuld de band met God het verbroken en dat ge naar Gods recht alleen maar veroordeeld en verdoemd kan worden. Ja, dan zijt ge nooit in waarheid verloren gegaan onder en door het verdoemende recht Gods. En dus geliefden, dus zijt ge uzelf ook nooit kwijtgeraakt in de armen van die allerliefste Heiland en Zaligmaker, Die hemelse Bruidegom. En als dat wordt gemist, dan kunt u misschien veel vertellen over geestelijke zaken, maar dan mist u Christus. *Buiten*

Christus is geen leven maar een eeuwig zielsverderf.

O geliefden, ik heb u niet over voor de hel. Vraag uzelf dan toch af, hoe het met u is en smee de Heere nog om in waarheid het voorhangsel aangewezen te krijgen bij het ontdekkende licht van de Heilige Geest. Nu denken veel mensen, dat als het ontdekkende licht van de Heilige Geest in hun leven komt, dat dan al de banden zijn verbroken; dat ze overal uit zijn en dat ze een bekeerd mens zijn geworden.

Maar geliefden, als de Heere in waarheid ontdekkend licht gaat schenken, - en ik gun u dat allen uit mijn hele hart, - dan gaat u beleven wat u nog nooit hebt beleefd. Dan gaat de Heere u in de geestelijke nood brengen. Dan gaat de Heere uw ziel openen voor al uw goddeloosheden. Dan gaat de Heere u meenemen in de vroege jeugd. O dan gaat de Heere u te binnenbrengen wat uzelf allang bent vergeten, en dan gaat u het uitroepen: *wee nu mijner, dat ik zo gezondigd heb; dat de kroon mijns hoofds is afgefallen*. Ja, dan gaat u inleven, geliefden, dat uzelf heel persoonlijk dat voorhangsel hebt geweven met die zwaarddragende cherub. O, dan gaat u het ervaren dat het uw zonden zijn die tussen God en uw ziel een scheiding hebben gemaakt. Dan wordt alles van uzelf afkeurenswaardig, wegwerpenswaardig en enkel vijandschap tegen de Heere. En dan is er voor u geen enkele mogelijkheid meer om zalig te worden.

Maar geliefden, let op, want dan komt niet alleen God u aanklagen, dan komt ook de wet Gods u aanklagen; en dan komt uw consciëntie u aanklagen; en dan komt de duivel er nog bij en die komt u eveneens aanklagen. Om u duidelijk te maken welk een monster van goddeloosheid u bent. En dat u alleen maar verloren kunt gaan. Och, dan denkt zo'n mens niet zelden dat het op zijn voorhoofd staat te lezen, welk een doorbrenger, welk een albederver, welk een duivels mens hij is. Dan komt zo een terecht geliefden, in het paradijs om daar de breuk van Adam te mijnen om daar de vinger Gods op het eigen hart te krijgen, om het daar te horen: *gij zijt die man! Gij zijt die vrouw!* Dan wordt het beleefd, het Beeld Gods te zijn kwijtgeraakt, die waarachtige kennis, gerechtigheid en heiligheid te moeten missen en alleen maar de gramschap Gods te hebben verdiend, waardoor u eeuwig zult omkomen. En dan leert zo een, - wat zou het groot zijn als u dat bent, - dat recht Gods omhelzen. En dan vraagt zo een : *Heere, als ik dan naar de hel moet, o mag ik dan daar in de hel betuigen, dat er in U geen onrecht wordt gevonden. Mag ik dan door mijn verdoemenis Uw Naam en Uw recht verheerlijken*. O geliefden, en weet u wat zo'n mensenkind ook leert? Dat het niet om eigen zaligheid gaat. O, daar gaat het bij de godsdienst altijd om. Eigen zaligheid, eigen geluk, het zelf verlost te zijn van ziekte en moeiten en pijn. Maar bij dezulken gaat het om de ere Gods alleen. Als zij dan in de vierschaar Gods verloren moeten gaan, dan zijn ze het eens met het vonnis. O, dan zeggen ze het: *Heere, bent U met mijn doem gediend? Zoek Uw eer, ik heb het verdiend*. Geliefden, is dat uw plekje al in waarheid geworden?

Dan willen wij nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 139 en daarvan het 14^e zangversje.

*Doorgrond m' en ken mijn hart, o HEER';
Is 't geen ik denk niet tot Uw eer?
Beproof m' en zie of mijn gemoed
Iets kwaads, iets onbehoorlijks voed',
En doe mij toch met vaste schreden
Den weg ter zaligheid betreden.*

Maar geliefden, als zo'n mens op dat diepe plekje komt en ervaren moet niets anders te kunnen beleven dan verloren te moeten gaan door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, dan mag zo één ook gaan zien wat er in onze tekst wordt verklaard, namelijk *dat het voorhangsel gescheurd is*.

Dat is onze tweede aandachtspunt.

En dat is, dat de Heere Jezus door Zijn bloedstorting de weg heeft ontsloten tot de levende God. Ja, dat er door Hem een mogelijkheid is om met God verzoend te worden. O geliefden, als de Heere Jezus daar roepende met grote stem de geest geeft, dan heeft Hij genoeggedaan aan het Recht Gods. Dan heeft Hij de wet Gods vervuld voor Gods keurlingen dan heeft Hij de schuld van die gekenden des Heeren betaald. Dan heeft Hij de Bondsbreuk geheeld. En dan, dan kan er als echo en weerklank van het gebeuren op Golgotha in de tempel het voorhangsel gescheurd worden. Dan kan immers God Góð blijven, als er zo'n gekende des Heeren over een weg van recht wordt ingelijfd bij het volk des Heeren. O, dan is er geen enkele belemmering meer voor de gemeenschap met God. Dan kan zo'n mens uit en door de verdiensten van Christus God liefhebben met het gehele hart en met de gehele ziel, met alle krachten en met het verstand. Want dan, dán heeft Christus verzoening door voldoening aangebracht. Dan heeft Christus de weg tot redding en behoud gebaad in de verheerlijking van Gods deugden. Dan kan het gebeuren dat daar een mensenkind dat ligt op het vlakke des velds, vertreden in Zijn geboortebloed en ten dode opgeschreven vanwege de walgelijkheid der ziel, opgeraapt wordt en mag horen uit de mond van de levende God: *leef, ja leef!*

O geliefden, dan blijkt zo duidelijk dat het voorhangsel gescheurd is, dat daar op Golgotha het allergrootste wonder is geschied. Dat daar het meest ondenkbare heeft plaatsgevonden. Dat het een onbegrijpelijke waarheid is geworden, want het voorhangsel is gescheurd en de weg tot God is vrijgemaakt. O geliefden, het Evangelie brengt een blijde boodschap voor zo'n mens, die alleen maar verloren kan gaan, die als een doemeling en helleling alleen maar in de vlammen van die poel van vuur en sulfer terecht zal komen. O, dan mag die het horen, door en in Christus kunnen zondaren gezaligd worden, kunnen ontelbare harten God beminnen, kunnen ontelbare kelen God gaan roemen en prijzen, kunnen ontelbare handen uit de mouwen gestoken worden om God te gaan dienen. En kunnen ontelbare mensen het van God ontvangen overwinningskroontje, aan de voeten van het Lam werpen, met de uitroep: *de zaligheid zij onzen God, Die op de troon zit, en het Lam*.

Maar geliefden, zult u daar dan ook bij zijn? Vraag het u eens af, kinderen, jonge mensen. En denk dan niet, och, dat komt nog wel een keer; er is nog tijd genoeg. Weet u dat? Het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. Misschien zit u vanavond wel voor het laatst onder de bediening van Gods woord. En om dan daar te staan? Hoe zal dat dan zijn, geliefden?

En weet u, er is geen mens die belang heeft bij dat gescheurde voorhangsel. Er is geen mens, die van nature naar dat gescheurde voorhangsel heeft uitgezien. Er is geen mens, die in zijn natuurstaat dat gescheurde voorhangsel heeft begeerd. Want een mens heeft daar geen interesse in. Die is alleen maar met zichzelf bezig. Die is alleen maar met zijn eigen leven bezig. Met zijn carrière, met zijn school, met zijn bedrijf, met zijn gezin, met zijn toekomst. Maar wanneer er in waarheid het overtuigende werk Gods in een mensenleven gevonden wordt, wanneer een mens aan het recht Gods verloren moet gaan, wanneer daar de hel geopend wordt in de beleving des

harten en daar een gesloten voorhangsel wordt gezien, dan gaat de mens verlangen naar een gescheurd voorhangsel. Dan gaat de mens bedelen om dat gescheurde voorhangsel niet alleen te mogen zien, maar ook toegepast te krijgen. Ach geliefden, het oude volk wist het zo goed: *Adam niet geleerd; Christus niet begeerd*. En het huidige volk des Heeren weet dat ook.

Maar is die hartenkennis nu in waarheid ook bij u te vinden, geliefden? Vraag het u toch ernstig af, want ik kom zoveel mensen tegen, ach, die menen een gescheurd voorhangsel te zien, terwijl ze nog nooit een gesloten voorhangsel hebben gezien. Die zijn nog nooit op die afgaande weg van Gods recht gebracht. Die hebben nog nooit bevindelijk geleerd, dat het voor hen kwijt is; eeuwig kwijt is. Nog nooit zijn ze tot een goddeloze en een helwaardige geworden die slechts met God verzoend kan worden door het plaatsvervangende, schuldbetalende en schuldwegdragende Werk van de Heere Jezus Christus. O geliefden, onderzoek uzelf toch opdat ge uzelf niet zult bedriegen voor de eeuwigheid.

En nu zijn er heden ten dage zo ontzettend veel geliefden, - wat zou het erg zijn als die ook in ons midden waren, - ach die zeggen: 'ja maar, ik ben een zondaar en het voorhangsel is gescheurd; juist voor zondaren. En in dat gescheurde voorhangsel ligt nu alle ruimte voor mijn zaligheid. Daar heb ik nu juist naar gekeken en dus is er voor mij een plaats in de hemel. Want de Heere Jezus heeft toch alles volbracht? En de Heere Jezus heeft toch alle mensen met God verzoend?'

En geliefden, zo brengt men zichzelf in de bloemhoven van de algemene verzoening en van een ingebeelde hemel. Om nergens anders terecht te komen dan in de hel. Geliefden, een mens kan zoveel licht hebben in de waarheid, een mens kan zelfs zoveel licht hebben in de waarheid dat hij iedereen kan onderwijzen en dat hij anderen kan verbeteren, maar de zaken zijn nooit persoonlijk aan het hart en aan de ziel verklaard. Och, dan kan iemand goed luisteren naar Gods ware volk, en dan kan iemand goede boekjes lezen, waarin de weg der waarachtige bekering wordt verklaard, maar geliefden als het niet persoonlijk is geschied aan de ziel, dan is het niet meer dan napraten. En dan komt iemand voor Gods rechterstoel als leugenaar en huichelaar openbaar, om dan overgegeven te worden aan de pijnigers.

Ach geliefden, het moet bevindelijk worden ervaren door het ware werk des Heiligen Geestes. O, het moet vanbinnen beleefd worden, hoe God die mens heeft geschapen en hoe die mens alles er doorgebracht heeft, alles verzondigd heeft, alles verbeurd heeft, en hoe hij daar in een drievoudige dood terechtgekomen is, een tijdelijke en geestelijke en eeuwige dood. En geliefden, dan zien we in deze tijd dat de mensen elkaar heel wat in de handen stoppen. Dat de mensen tegen elkaar zeggen: *geloof jij het van mij, dan geloof ik het van jou*. Mensen knappen elkaar op. Mensen zetten elkaar bij Gods volk op grond van vroomheid en ernstigheid en oppassendheid. Maar God, God ziet wat er in de mens is. En God weet dat een mens dood is voor de dood en dat hij dood is voor zijn nood en dat hij hier van nature niets vanaf weet, tenzij de Heilige Geest de ogen der ziel komt te openen. O geliefden, zie het daarom toch na hoe het is in uw leven.

En dan zijn er heel wat mensen die in hun verbeelding hebben gezien dat het voorhangsel gescheurd is en de weg tot God geopend is. O, ze zijn naar hun eingevoel de weg der zaligheid opgegaan en je hoort het ze zingen met het Lutherlied: *wij gaan ten hemel in, en erven koninkrijken*.

Maar geliefden, dat het voorhangsel gescheurd is, dat is een onloochenbaar feit, maar dat moet persoonlijk verklaard worden aan de ziel over een weg van recht. En als het heil voor een mens een kwestie van conclusie is en sluitreden, zoals vele oudvaders zeiden, dan is het kwijt, geliefden. Want dan is het een resultaat van redeneren, van

praten; maar het gaat om beleving. En dan kan een mens voor zichzelf en zijn eigengevoel rijk en verrijkt zijn, maar dan gaat hij rechtstreeks naar de hel. En geliefden, dan zal het vreselijk zijn om onder Gods toorn eeuwig te moeten vertoeven. Want God zal met vlammend vuur wraak doen aan Zijn wederpartijders. En dan zal het een hel in de hel uitmaken, geliefden, als u onder de waarheid hebt verkeerd. O, dan de weg aangewezen te hebben gekregen, maar niet te hebben bewandeld; dan onder het rechte woord te hebben vertoeft, maar alles afgeschud te hebben en eigen wegen te blijven volgen. O, dat de bede van Psalm 139, toch voor u een levende bede zou zijn, die wij samen opgezongen hebben:

Doorgrond en kent mijn hart, o Heer';

Is hetgeen ik denk niet tot Uw eer?

Dat ge bewaard zou worden voor uw bedrieglijke weg.

En dan komt met onze derde aandachtspunt, onze tekst nog te spreken over *het voorhangsel door God gescheurd*.

Want geliefden, wij hebben te maken met het eenzijdige, alzijdig werk Gods. Het staat in onze tekst: *het voorhangsel scheurde van boven tot beneden, in tweeën*. Hoort u het? Van Boven, want God doet het. God scheurt dat voorhangsel en God doet dat alleen, geliefden. Want die scheur komt niet tot halverwege, zodat de mens nog wat verder scheuren moet, dat de mens ook nog iets aan zijn zaligheid moet toebrengen. O, nee! Als dat zou moeten gebeuren zou het kwijt zijn. Maar God doet alles. En de mens moet met al zijn tien vingers van de Zaligmaker en van het zaligmakende werk afblijven, geliefden. Want de Heere, de Heere doet het alles; Hij volbrengt het alles in volkomenheid. Ja, zoals daar de Heere Jezus van het kruis van Golgotha roept: *het is volbracht*, om aan te geven dat alles volbracht is. En zo scheurt God de Vader, het voorhangsel van boven tot beneden. Dan kunnen zondaren uit genade om niet zalig worden. Ja, dan kunnen diegenen, die Christus niet kunnen aangrijpen, die volkomen buiten de zaligheid terecht zijn gekomen, die kunnen om niet bij God vandaan alles ontvangen. Dan is het bloed van die Middelaar, voldoende om het ganse volk van de uitverkorenen, om ze allemaal te wassen van de vuilste zonde. O, God scheurde dat voorhangsel van boven naar beneden. Dan is de weg tot God open.

O geliefden, en datzelfde wordt nu beleefd door zo'n uitverkorene in het dodelijkst tijdsgericht. O, die kan alleen maar verloren gaan. Die ligt er als het ware voor dat gesloten voorhangsel en dan in de beleving mag zo een het ervaren als hem of haar Christus wordt geschonken, dat uit en door de verdiensten van Christus het voorhangsel wordt gescheurd en dat zo een aan de hand van Christus door het voorhangsel wordt heengeleid in het Vaderhart Gods. O geliefden, als dat mag worden beleefd, en zo een mag wegzinken in de armen van die hemelse Bruidegom, dan wordt zo een van de liefde dronken. Dan smelt zo een weg in de binnenkamers van die Bruidegom, in een alles vervullende - niet om onder woorden te brengen - beminning van God de Vader, van God de Zoon en van God de Heilige Geest. Ja, dan is het voor zo een, de hel te hebben verdiend maar in Gods heerlijkheid eeuwig God te mogen grootmaken. Ja, in een rechte weg te mogen zijn ingegaan in Hem, Die eeuwig te prijzen is.

Ach geliefden, dan krijgt zo een het wonder niet uitgewonderd dat zo een erfwachter van de hel op die plek mag komen, waar hij verlost van het lichaam der zonde bevrijd van al de zondesmet en al de zondeschuld, eeuwig mag zingen van Gods goedertierenheid.

Bent u dan al door dat gescheurde, door God gescheurde voorhangsel heengeleid, geliefden? Moet ik het u zeggen? Ik moet u eerlijk behandelen, nietwaar. Dat de

duivel zich zo vaak openbaart als een engel des lichts.

Dan zegt hij tegen iemand, misschien bent u dat wel: u hebt schrik gehad, nietwaar? U hebt tranen geschreid, nietwaar? U bent ernstig ontzet geweest, nietwaar? Wel, hier hebt u een betoveringsverrekijker. Moet u daar maar eens doorheen kijken. Dan ziet u de geopende poorten van het hemelse Jeruzalem. U ziet ze wagenwijd openstaan. En dan mag u het zingen: *ik zie een poort wijd open staan, waardoor het licht komt stralen*. En dan meent u daardoor bekeerd te zijn. Maar dan bent u dat wel naar eigen gevoelen geworden, buiten bloed en buiten Christus en buiten het recht en buiten de vierschaar Gods. En dus geliefden, dus bent u te vroeg bekeerd waardoor het voor u aan het einde van het aardse leven voor eeuwig te laat zal zijn. Want het is verschrikkelijk geliefden, om te laat bekeerd te zijn, maar het is ook verschrikkelijk om te vroeg bekeerd te zijn. En de Rechter van hemel en aarde kunt u niet omkopen. U kunt niet met allerlei excuses aankomen bij Hem, want zonder het bloed van Christus aan de deurposten van uw ziel, is Hij een verterend Vuur en een eeuwige Goed. En dan kunt u uzelf verwonden op uw sterfbed als daar het doodszweet op uw aangezicht ligt, en dat u ligt te krabben aan de muur totdat u bloedt. Maar, dat is hetzelfde bloed als wat er bij die Baälpriesters was op de Karmel. En dat doet geen nut ten dage der vervolgenheid, want daar redt alleen de Gerechtigheid van Christus. O geliefden, dan zult ge eeuwig wegsterven zonder te sterven in onbeschrijfelijke smart. Want gij zult uw doodvonnis moeten hebben ondertekend, in de beleving des harten; ge zult in de vierschaar Gods, de onmogelijkheid van het zaligworden moeten hebben ervaren. En ge zult het recht Gods moeten hebben omhelzen, om van achter het recht Christus geschonken te krijgen.

Ach geliefden, laat u daarom toch waarschuwen, alvorens u de voeten zult stoten aan de schemerende bergen. En wij leven in zo een gevaarlijke tijd geliefden, waar eindeloos veel mensen op grond van kerkelijke ijver en kerkelijke belijdenis en kerkelijke inzettingen, bij Gods volk willen gezet worden. Maar het zal bevindelijk geleerd moeten worden dat het voorhangsel gesloten is en dat het bij God vandaan geopend moet worden.

En let dan op geliefden, als u dat voorhangsel altijd geopend hebt gezien dan weet u er niets van. En als u dat voorhangsel gesloten hebt gezien, en u hebt binnen in uw hart een hoopje dat het voor u geopend zal worden, dan gaat het mis met u. Wij zullen *in Christus* gevonden moeten worden. Want alleen *die in Christus is, die is een nieuw schepsel*. O wat ik u bidden mag geliefden, laat u toch van Godswege onderzoeken.

Want Gods ware kinderen leren dat gesloten voorhangsel kennen. Maar zij leren ook dat gescheurde voorhangsel kennen, dat uit en door het werk van Christus, door God is gescheurd. En als het licht mag worden, och geliefden, dan komt zo een er achter, *uitwonend van de Heere te zijn en inwonend in een zondig lichaam*. En dan gaat zo een ernaar hunkeren eeuwig bij God te zijn. Maar dan moet zo een de raad Gods uitdienen. Dan moet zo een de goede strijd des geloofs tot het einde strijden. En dan komt zo een er zo vaak achter dat de duivel hem aanvalt, daar het oude vlees opspeelt en de wereld nog trekt. En gelijk mag zo een het meemaken geliefden, dat Christus zegt: *Ik heb de strijd voor u gestreden en die heb Ik overwonnen*. O zo een mag beleven, dat God instaat voor Zijn Eigen werk, ook al is het soms zo donker en al zijn de bestrijdingen misschien nog zo groot. Het ogenblik zal komen dat er een hemels heilgdom mag worden betreden omdat het voorhangsel van dit aardse leven gescheurd wordt, omdat men in en door en met Christus voor God mag verschijnen, om het te mogen horen: *komt in, gij gezegenden des Vaders*. Ach geliefden, dan gaat zo een beleven dat Gods heerlijkheid mag worden betreden door een, die de hel had

verdiend. Wat een wonder! De eeuwigheid zal niet te lang zijn om dat wonder te bewonderen.

Ach geliefden, zal dat dan ook door u mogen worden beleefd? En door jou? Och, zie het toch eens na, geliefden. Hebt u dat voorhangsel al in waarheid gesloten gezien? En hebt u het gescheurd gezien, door Gód gescheurd? Bent u er doorheen geleid? O, onbekeerden onder ons, wat zijt ge altijd druk met uw eigen leven. Al komt ge onder de waarheid, ge zijt er in de bevinding een vreemdeling van. O, laat u toch vanavond waarschuwen! Roep toch de Heere aan om in uw leven te komen doorbreken.

En bekommerden onder ons, ach wat hebt ge dat gesloten voorhangsel leren kennen en wat hebt ge daar op de knieën gelegen om uzelf te verfoeien in stof en as! Wat hebt ge de gaten zien vallen in uw vrome klederen en wat hebt ge het beleefd, dat ge alles hebt verzondigd bij de Heere. Maar wat hebt ge het ook mogen zien, dat het voorhangsel gescheurd is bij God vandaan. Maar geliefden, met dat te zien, kan geen mens zalig worden. O, bekommerde, laat u niet wat wijsmaken door dat u *gezien* hebt, wat *beleefd* moet worden. Maar blijf maar bidden of de Heere het in beleving wil doen ervaren. En om u te komen leiden dóór dat voorhangsel heen.

En volk des Heeren, dat is uw plaats geweest. O, ge mocht het meemaken in Christus uzelf kwijt te raken en aan de hand van Christus die u door het voorhangsel heen gebracht heeft in het Vaderhart Gods. O volk, als u er aan terugdenkt, dan smelt u er nog in weg. Maar wat een strijd, wat een aanvechting en wat een pijn en wat een teleurstelling in uzelf! O, u komt in de stand van uw leven nooit verder dan een bekommerd mens. En toch, als de Heere leven aan de ziel geeft, mogen ze daar vertoeven in de armen van die Bruidegom. En dan moogt ge opnieuw zo uitzien en uitroepen: *Heere, wanneer komt die dag, dat ik bij U mag wezen, en zien Uw aanschijn geprezen?* Volk, zie daar maar naar uit; getuigt er maar van tot de ere Gods. Och, schenke de Heere ons dan, dat Zijn Naam verhoogd en verheerlijkt worde, nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Dan willen we nu trachten te danken.

O Heere, misschien hebben we dat tekstgedeelte in deze lijdenstijd wel vele malen gelezen, maar Heere het komt zo op de bevinding aan. Och, wil U ons dan bewaren dat we onszelf niet zouden bedriegen, want we zijn de bedrieger in de armen gevallen. En we zijn leugenaars en huichelaars geworden van huis uit. Heere, och, kom toch waarheid in onze zielen uitwerken tot de eer van Uw Naam. Heere, wil dan met ons zijn als wij vanhier gaan en misschien nog een lange reis hebben te maken. Maar Heere, doe ons toch beseffen dat wij allen op reis zijn

naar de eeuwigheid. En wie weet hoe deze reis al opgekort is naar het graf. Hoe zou het dan zijn, Heere? O, dat jong en oud deze vraag toch niet wegwerpen zou. Dat we er niet van verlost zouden komen hoe het is, en of wij in waarheid dat door U gescheurde voorhangsel zijn doorgeleid.

Heere, doe verzoening over al het tekort dat ons ook vanavond heeft aangekleefd. Vergun het dat we de eer van Uw Naam moge bedoelen. Wij smeken het U uit genade. Amen.

Tot slot willen wij met elkaar zingen uit de 65^e Psalm en daarvan het 3^e zangversje.

*Daar zal ons 't goede van Uw woning
Verzaden, reis op reis,
En 't heilig deel, o grote Koning,
Van Uw geducht paleis;
Gij, Gij zult vreselijke dingen
Ons, in gerechtigheid,
Doen horen, en ons blij doen zingen
Van 't heil, voor ons bereid.*

Gaat dan heen in vrede en ontvangt de zegen des Heeren.

De genade des Heeren Jezus Christus,
En de liefde Gods,
En de gemeenschap des Heiligen Geestes,
Zij met u allen. Amen.

3^e preek

Kerkdienst vanuit de Ned. Herv. (Geref.) Evangelisatie te Lekkerker 6 juli 2006

Zingen: Psalm 25: 2
Lezen: Zacharia 12
Zingen: Psalm 65: 2, 3

Geliefden.

Onder inwachting van de Heilige Geest willen wij uw aandacht bepalen van dat gedeelte van Zacharia, want wij lezen hebben, en daarvan nader het 10e vers. Wij noemden u Zacharia 12 vers 10. En wij lezen daar kon worden en onze tekst als volgt:

Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.

Als aandachtspunten noem ik u allereerst:

1. Ten eerste, de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest.
2. Ten tweede, de werkelijkheid van de uitstorting van de Heilige Geest.
3. Ten derde, de vruchtgevolgen van de uitstorting van de Heilige Geest.

Geliefden.

De profeet Zacharia, wiens naam betekent: *de Heere gedenkt*, is een van God geroepen prediker. Hij laat dat woord des Heeren klinken in de tijd waarin de Joden teruggekeerd zijn van de Babylonische ballingschap. Maar geliefden, die tijd van Zacharia is een uitermate bange en donkere tijd. Want de inwoners van Jeruzalem en van Juda trachten met man en macht om Jeruzalem te herbouwen en om de tempel te doen verrijzen uit het puin. Maar zij worden daarbij gedwarsboomd op een verschrikkelijke wijze door de volkeren rondom hen. En de prediking van Zacharia is daarom duidelijk tweeledig, geliefden. Zij spitst zich allereerst toe op de verdelging van de vijanden van Israël, terwijl er vervolgens wordt gesproken over de troost van en de sterkte voor Gods waarachtig, en van eeuwigheid uitverkoren volk. Ja, bij de prediking maakt Zacharia hier zo duidelijk onderscheid tussen de wereld die in het boze ligt en die slechts op weg is naar het ondergaan in de gruwelijke smarten van de hel; en de levende kerk des Heeren, die door God de Vader, naar Zijn vrije, soevereine verkiezing onder het zegeltje der verkiezing werd gelegd. En die door God de Zoon, zal worden vrijgekocht met de prijs van Zijn dierbaar bloed. Om een kostelijke toekomst tegemoet te gaan in de eeuwige en volmaakte verheerlijking van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Ja geliefden, het werk Gods om dat volk een plaats in de zaligheid te geven is zo onnavolgbaar groot, dat de Psalmist in Psalm 31 vers 20 uitroept: *hoe groot is Uw goed, dat Gij weggelegd hebt voor degenen die U vrezen. O,*

dan zegt de Heere in vers 9 van ons tekstgedeelte: *Ik zal zoeken te verdelgen, alle heidenen die tegen Jeruzalem aankomen*. Maar dan zegt de Heere vervolgens in vers 10 van ons tekstgedeelte, en dus in onze tekst: *doch, doch, over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden*. En dus geliefden, zo klinkt daar in de oren van dit volk, in onze eerste aandachtspunt, *de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest*.

Nu moeten wij ons niet vergissen, geliefden, want die belofte die wordt alleen gegeven *aan het huis Davids en aan de inwoners van Jeruzalem*.

En geliefden, ik ben hier vanavond om u eerlijk te behandelen. En wij mensen, u en jij en ik, wij behoren van nature niet bij dat huis Davids en niet bij die inwoners van Jeruzalem. Want wij behoren van nature bij de heidenen, bij de goddelozen, bij de wereld over wie Gods oordeel is uitgesproken en voor wie het eens waar zal worden: *dat de Heere hem verdelgen zal*. En dat Hij hen zal wegwerpen in de eeuwige smart van de hel. Want geliefden, want wij, u en jij en ik, wij hebben in Adam ons een verbondshoofd de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd. Wij hebben het verbond met de Heere verbroken. En wij hebben ons voorgenomen om de Heere nooit meer te dienen en nooit meer te eren en nooit meer groot te maken. Ja geliefden, wij, wij zijn de satan toegefallen. Wij zijn van de top van eer in de gruwelijke verwoesting neergestort en wij hebben een drievoudige dood over ons heengehaald. Wij zijn van nature nergens anders op weg geliefden dan naar het ogenblik waarop de Heere ons zal komen op te zoeken om ons te verdelgen. Zo zegt onze tekstwoorden het. En om ons een plaats te geven, te midden van die nimmer dovende vlammen van Gods toorn.

O geliefden, dan kunnen wij keurige kerkmensen zijn, dan kunnen wij rechtzinnig zijn en dan kunnen wij ernstig zijn en dan kunnen wij zoveel als mogelijk is onder de waarheid verkeren, nochtans zijn wij van nature mensenkinderen die niets met de Heere ophebben. En die daar wandelen over die brede weg ten eeuwigen verderve. En wij hebben dus geen recht om de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest naar ons toe te trekken. Ja geliefden, al kunnen wij gewag maken van een ontvangen tekst, van te binnen geschoten versjes of zijn wij eens aangegrepen geworden door de angsten van de hel; en al hebben wij daar gevlucht van kamer in de kamer, roepende: *Heere, heb mij! Heere, red mij! Heere, verlos mij!* Die belofte van de uitstorting van de Heilige Geest is niet voor ons als wij niet meer hebben meegemaakt dan dit. De belofte van de uitstorting van de Heilige Geest *is alleen voor het huis Davids, geliefden, en voor de inwoners van Jeruzalem*, zo zegt onze tekst. En dus slechts voor hen, die door het wederbarende werk van de Heilige Geest tot kinderen Gods zijn herschappen.

Geliefden, zie het dan toch eens na in uw leven, hoe het met u is gesteld. Want als ge nog een vreemdeling zijt van dat waarachtige, wederbarende werk des Geestes, dan kent ge geen staatsverandering. Dan gaat gij nog voor eigen rekening over de wereld. Dan zijt ge nooit opgelost geworden in Christus. En dus zijt ge nog zoals ge geboren zijt. En, zo zegt een der Puriteinen, *dan hangt ge aan een verrotte draad boven de afgrond van de hel*. En dan kunt ge elk ogenblik in die afgrond van de hel neerstorten, om eeuwige smarten te gaan beleven. O geliefden, dat uw ogen toch geopend zouden worden voor uw gruwelijke omstandigheden. Dat de schrik des Heeren u toch zou bewegen tot geloof. En dat ge toch op de knieën zoudt vallen, uzelf verfoeiende in stof en as en smekende, ja roepende en kermende, om het werk van de Geest der genade en der gebeden in uw ziel. Zodat u in waarheid tot het huis Davids en de inwoners van Jeruzalem zult gaan behoren.

Nu zegt er misschien iemand onder ons: 'Ja maar, met mij is het best wel in orde, want ik ben gedoopt en ik heb openbare belijdenis gedaan en ik leef in alle ernst en in alle zorgvuldigheid, zo goed mogelijk naar Gods Woord en eeuwigblijvend getuigenis. En ik heb te maken gekregen met dat verdoemende recht van de Rechter van hemel en aarde ik ben heus wel op de goede plaats terechtgekomen. Zodat de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest ook voor mij is.'

Ach geliefden, doe toch voorzichtig! Want die waarachtige inwoners van Jeruzalem en bewoners van het huis Davids Die hebben niet alleen te maken gekregen met het *verdoemende* recht Gods, maar die hebben ook te maken gekregen met het *verzoenende* recht Gods, in en door en uit Christus. Nadat zij het hoofd op blok hadden gelegd, nadat zij met zichzelf zijn omgekomen en nadat zij vanachter het recht de Heere Jezus geschonken hebben gekregen van Israëls God. Om dan uit Hem en door Hem de Drie-enige God groot te maken. Wat wordt dit groot, als u weet wat het verdoemende recht Gods is, waardoor u tot een doemelingen bent geworden en tot een helleling, tot een doodsschuldige en doemwaardige. Maar geliefden, dat is niet genoeg, dat is niet voldoende. Ach, en dan weet ik wel dat men in onze donkere tijd bij het minste of geringste een mens bij Gods volk zet, een mens de handen oplegt en een mens inzegt. Maar geliefden, och, dat ware Woord des Heeren, behandeld u eerlijk. En het is mijn begeerte niet anders te doen. Want ge zult in Christus gevonden moeten worden. Ge zult door Christus' bloed gereinigd moeten zijn geworden. En ge zult moeten zijn bekleed met de gerechtigheid en de heiligheid en de heerlijkheid van Christus, om in het huis Davids een plaats te mogen ontvangen. En om eeuwig te behoren bij de inwoners van dat geestelijk Jeruzalem, die eeuwig zullen zingen van Gods goedertierenheên. Ja, gij zult uzelf in dat dodelijkst tijdsgewricht kwijtgeraakt moeten zijn aan die allerliefste en allerdierbaarste Heiland, om die stad met zijn gouden straten en zijn paarden poorten in waarheid te mogen betreden. Ach geliefden, onderzoekt het toch eens ernstig, hoe het er met u voorstaat. Want weet u, de duivel heeft al zovele mensen zogenaamd bekeerd. Hij stopt ze wat in de handen, hij frommelt ze wat in hun zakken, hij doet ze iets bijzonders meemaken door hen als een engel des lichts te verschijnen en hij maakt ze wijs dat ze daarmee voor God kunnen verschijnen. Och, en dan gaan dezulken, rijk en verrijkt en geens dings gebreks hebbende, op weg naar de eeuwigheid, menende voor eeuwig gelukkig te zijn. Maar o geliefden, ze zullen hun ogen opslaan in de pijniging. En zij zullen eeuwig gebukt gaan onder een nimmer verminderende schuld. Want buiten de Heere Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

Ja geliefden, de Heere Jezus te missen is alles te missen. En dan wordt het tevens zo duidelijk, dat het niet genoeg is als ge Christus hebt gezien in Zijn lieflijkheid en Zijn dierbaarheid en Zijn beminnelijkheid en Zijn aanbiddelijkheid. Want geliefden, ge zult Hem in waarheid en in de dadelijkheid geschonken moeten hebben gekregen van Israëls God, vanachter het recht. En dat, nadat u voor de poorten van de hel bent gelegd en dat u het recht Gods hebt moeten billijken en toevallen en omhelzen. En nadat u het met de Rechter van hemel en aarde eens geworden bent, ook al zou Hij u wegwerpen in de hel. Met minder kunt u het niet doen, geliefden.

En nu weet ik best wel, dat wij mensen daar zulke vijanden van zijn. Nu weet ik best wel dat wij mensen briesen en brullen tegen het recht Gods. En zeker nu er in onze tijd van vele kansels een veel gemakkelijker, een veel eenvoudiger en een veel aangener weg tot de zaligheid wordt verkondigd.

Maar geliefden, de Heere is Dezelfde, van eeuwigheid tot eeuwigheid. En Hij bekeerd Zijn volk nog steeds op dezelfde wijze als vroeger. En dus, heb ik u deze ware, levende en verse Weg aan te wijzen en aan te prijzen. En u tevens te waarschuwen

voor al die andere leugenwegen die heden ten dage mensen in het huis Davids schijnen te brengen en tot de inwoners van Jeruzalem schijnen te maken. Ach geliefden, ik heb u niet over voor de hel en daarom waarschuw ik u uit de liefde van mijn hart en verkondig ik u, dat daar in het huis Davids geen andere mensen gevonden worden dan ontdekte zondaars, dan verbrijzelde verbondsbrekers, dan verloren zondaren en de verloren zondaressen, dan onrechtvaardigen en onheiligen, dan helwaardigen en doodschuldigen. Die in de afhandeling van de Rechter van hemel en aarde verloren moesten gaan. Maar die het mochten meemaken, dat de Heere Jezus tussenbeide trad. En dat de Heere Jezus waarmaakte: *Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven*. Ja, zij kennen het, dat ze uit Christus bekleed werden, nadat ze gereinigd werden door Zijn dierbaar bloed van alle vuile zonden. Zij weten wat het is, om het wonder niet uitgewonderd te krijgen, dat de Heere kwam omzien naar zo'n dode hond, naar zo'n monster van goddeloosheid, naar zo'n hellewicht. Och geliefden, weet u daar dan ook al in waarheid van? En mag u op goede gronden op weg zijn naar die glazen zee om het daar uit te jubelen: *de zaligheid zij onzen God, Die op den troon zit en het Lam!* Oh, kunt u er verslag van doen dat u het uit Gods eigen mond hebt gehoord: *verlos hem, verlos haar, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden*. Hebt u het al beleefd dat de Heilige Geest als Griffier van de hemelse rechtbank de vrijspraak Gods aan uw ziel kwam te verzegelen?

Geliefden, zet u toch niet in dat huis Davids met een tekstje en met een versje en een misschientje. En waan uzelf toch niet voor de inwoners van Jeruzalem omdat uw leven zo veranderd is. Want ge zult in Christus gevonden moeten worden en ge zult achter Christus moeten kunnen wegschuilten als ge daar voor Gods rechterstoel verschijnt. Want buiten Christus is de Rechter van hemel en aarde een verterend Vuur en een eeuwige Gloed, bij Wie niemand wonen kan. O geliefden, laat u toch door de Heere eerlijk maken. Laat u toch door de Heere onderzoeken of ge niet in het huis Davids zit zonder bruiloftskleed. Men Of ge niet over de muur van dat hemels Jeruzalem zijt geklommen. Want dan zal de Koning der koningen Zijn dienaren gebieden u te grijpen en u weg te werpen in de buitenste duisternis, waar het geweest is en het gekners der tanden. O dat ge uw aardse genadetijd toch zoudt uitkopen.

Aan dat ware huis Davids, aan die waarachtige inwoners van Jeruzalem, wordt dus de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest gegeven, geliefden. Ja, aan al degenen die gekocht zijn met de dure prijs van Christus bloed wordt daar beloofd, dat de Heilige Geest hun leden zal komen te vervullen. En daar hebben ze nu nooit aan te twijfelen, geliefden. Want, moet u eens horen, Wie dat zegt! Dan moet u eens op zoek gaan wie die *Ik* in onze tekst is. Dan komt u er achter, dat het niemand minder is, dan de Almachtige en de eeuwige God dan de Heere der heerscharen. Ja die *Ik*, dat is de God des eeds en des verbonds en die *Ik* is geen man dat Hij liegen zou, noch een mens dat het Hem berouwen zou, wat dat Hij gesproken heeft. O, zou de Heere het zeggen, en niet doen? Het spreken en het niet bestendig maken?

Geliefden, de Heere is zo getrouw als sterk en Hij zal Zijn werk voleinden voor het huis Davids en voor die inwoners van Jeruzalem. Hij zal de belofte van de uitstorting van de Heilige Geest waarmaken. Daar hoeft u nooit een vraagteken achter te zetten, want, de werkelijkheid van de uitstorting van de Heilige Geest wordt waar, omdat de Heere Zijn woord waarmaakt en Zijn belofte vervult.

Maar geliefden, dan moet ik u tevens onder de aandacht brengen, dat de Heere ook dat andere woord van Hem waar maakt, dat wij lezen in Genesis 2 vers 17. Want daar zegt de Heere tegen de mens, wijzen naar de Boom der kennis des goeds en des

kwaads: *daarvan zult gij niet eten, want ten dage als gij daarvan eet, zult gij sterven.* En dat woord, dat woord maakt de Heere ook waar, geliefden. En of het nu geloofd wordt of niet. Als de mens daar zondigt en van die top van eer afvalt in een gruwelijke verwoesting neer, dan ligt hij daar in een drievoudige dood; in een geestelijke dood, in een tijdelijke dood en in een eeuwige dood. Om naar Gods recht veroordeeld te worden tot de eeuwige smart in de hel. O geliefden, de Heere maakt ook dat woord waar. Dan komen ons de doodsklokken en de ramspoeden te melden, dag aan dag, de betrouwbaarheid van Gods woord. Mensen rond een sterfbed maken dus duidelijk dat de Heere geen woord, dat uit Zijn mond uitgaat op aarde laat vallen. Rouwadvertenties in kranten en tijdschriften die verkondigen, dat het woord des Heeren betrouwbaar en dat de Heere een Waarmaker van Zijn woord is. Och geliefden, dan kunnen wij de dood nog zover mogelijk van ons weg trachten te duwen, en dan kunnen wij leren om optimistisch in het leven te gaan staan, en om in onszelf te zeggen dat wij nog tijd genoeg hebben om bekeerd te worden; dan kunnen wij menen dat wij toch wel door onze godsdienstigheid en ernstigheid en rechtzinnigheid iets bij de Heere kunnen neerleggen en laten opschrijven tot onze zaligheid en tot ons behoud. Maar dan komt Gods Woord ons vanavond te verkondigen: *dat ons leven een damp is en dat de dood ieder uur wenkt.* Dan komt Gods Woord vanavond u te zeggen, dat uw hoop als een huis der spinnenkoppen zal vergaan. Want geliefden die niet door de kracht van de Heilige Geest opnieuw wordt geboren, die niet met zichzelf is omgekomen onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods, die niet in Christus is opgelost geworden, die niet de Rechter van hemel en aarde is afgesneden, is nog buiten Christus.

Vervolg wordt niet weergegeven